AVONTUREN VAN
TOM POES

DOOR

MARTEN TOONDER

MV 22 913-995 De Meester-Schilder

AVONTUREN VAN
TOM POES

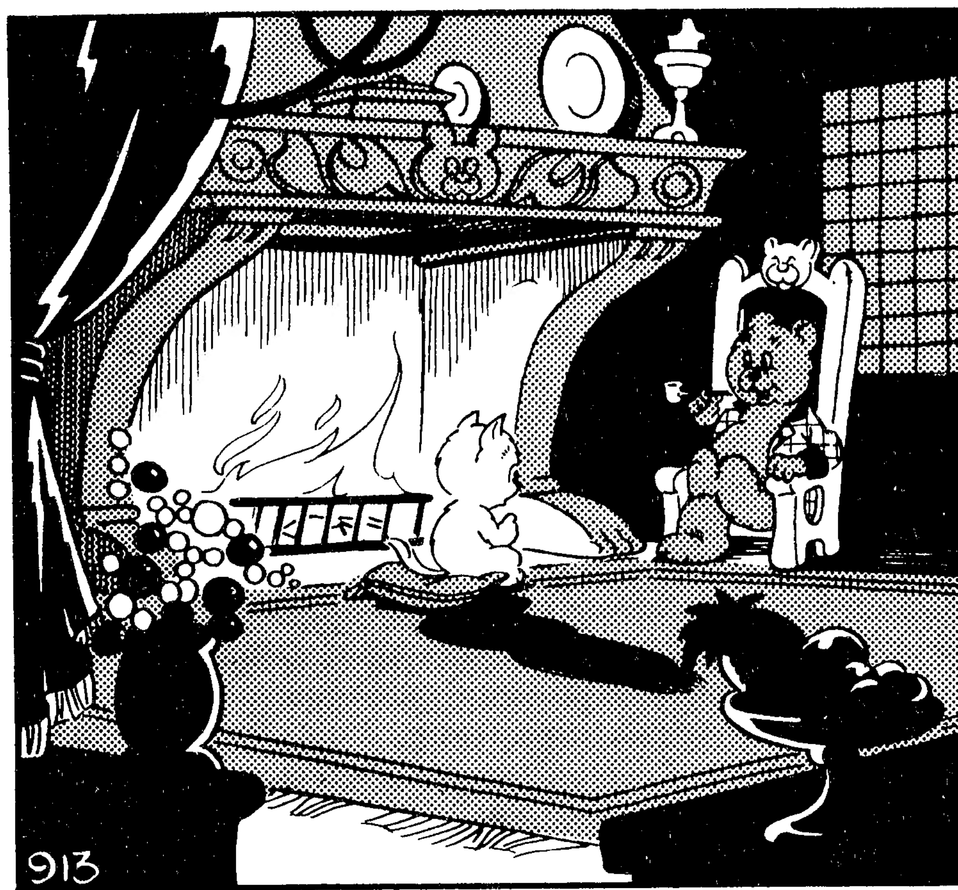
DOOR

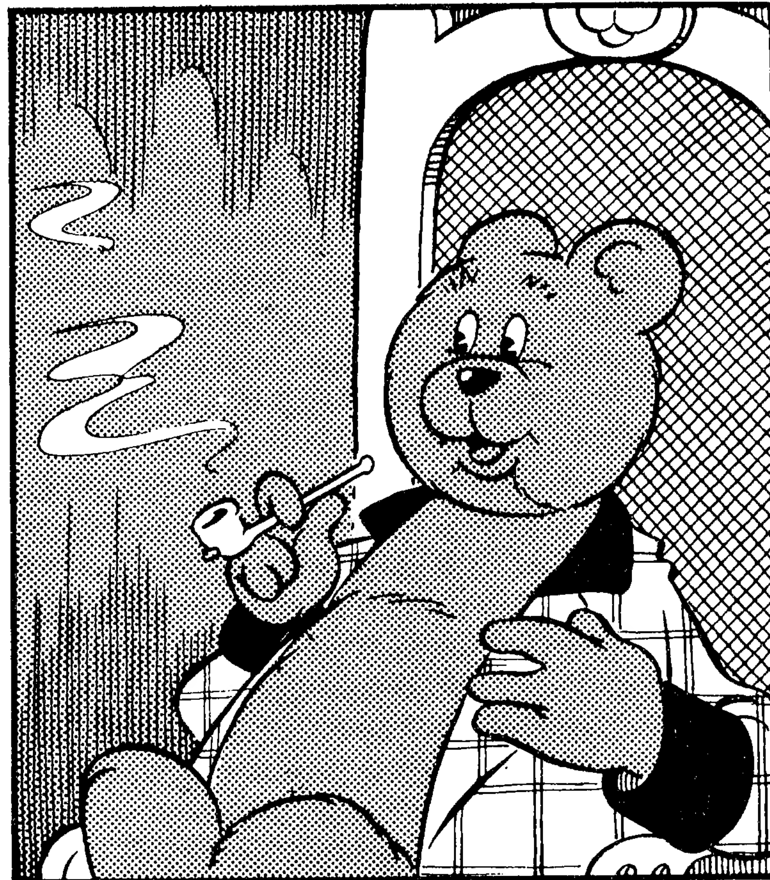
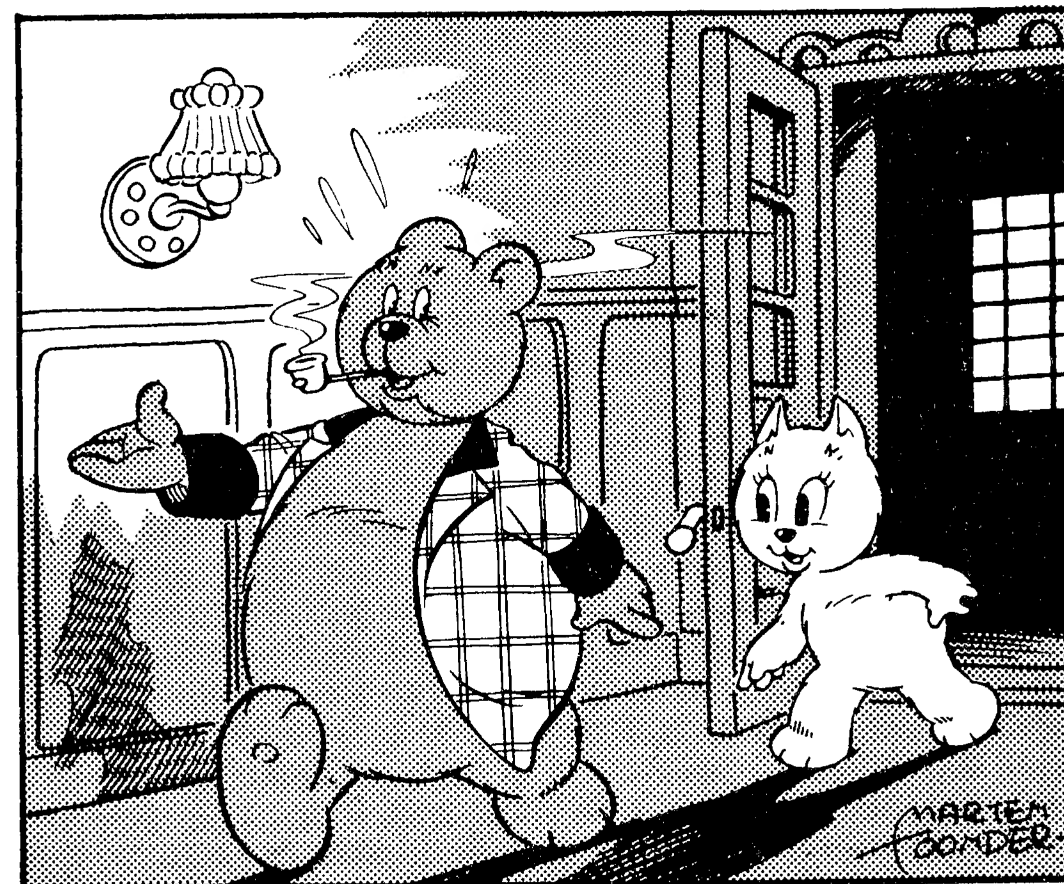
MARTEN TOONDER

MV **22** 913–995 De Meester-Schilder

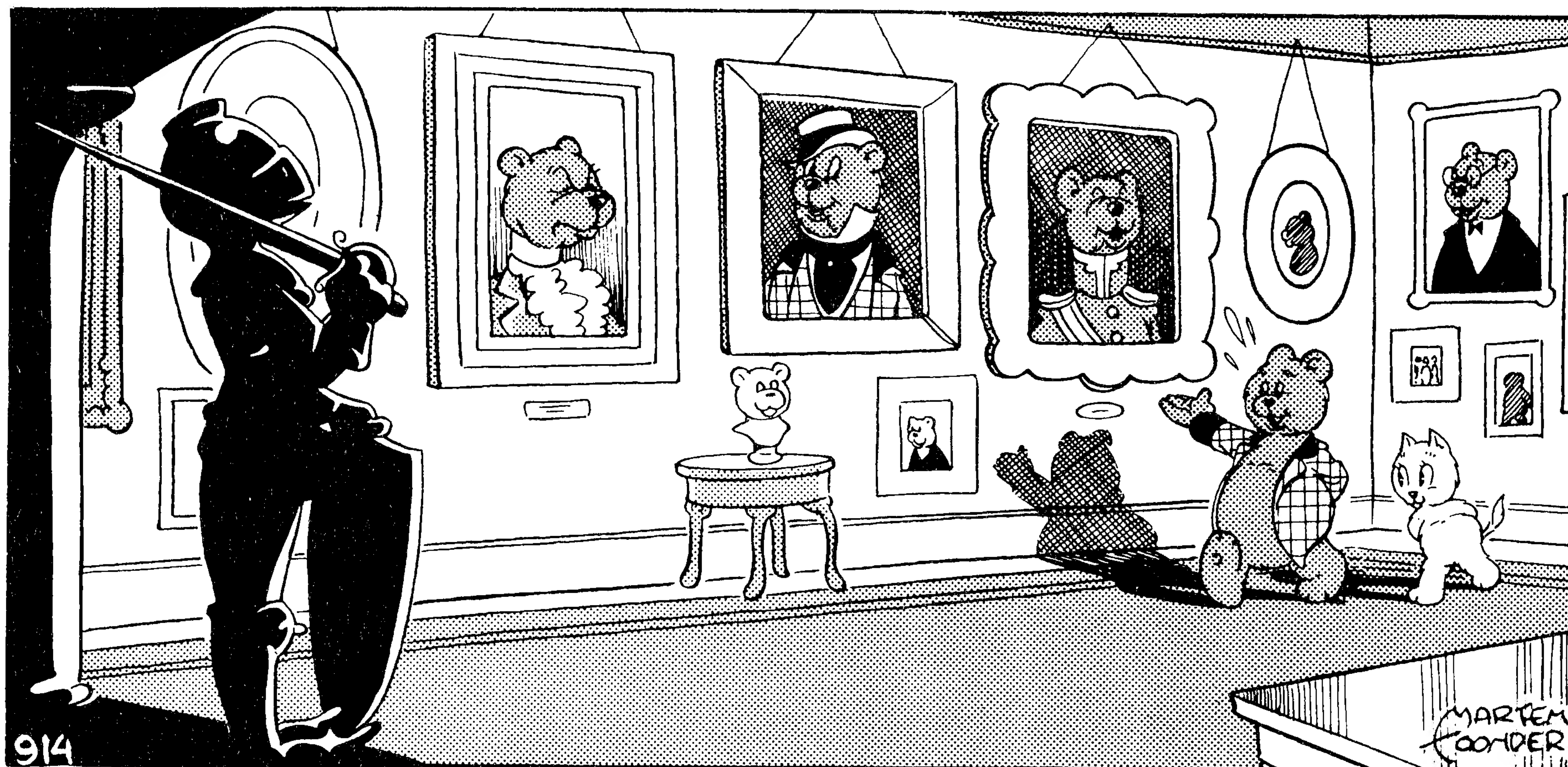
1975 De Bezige Bij Amsterdam

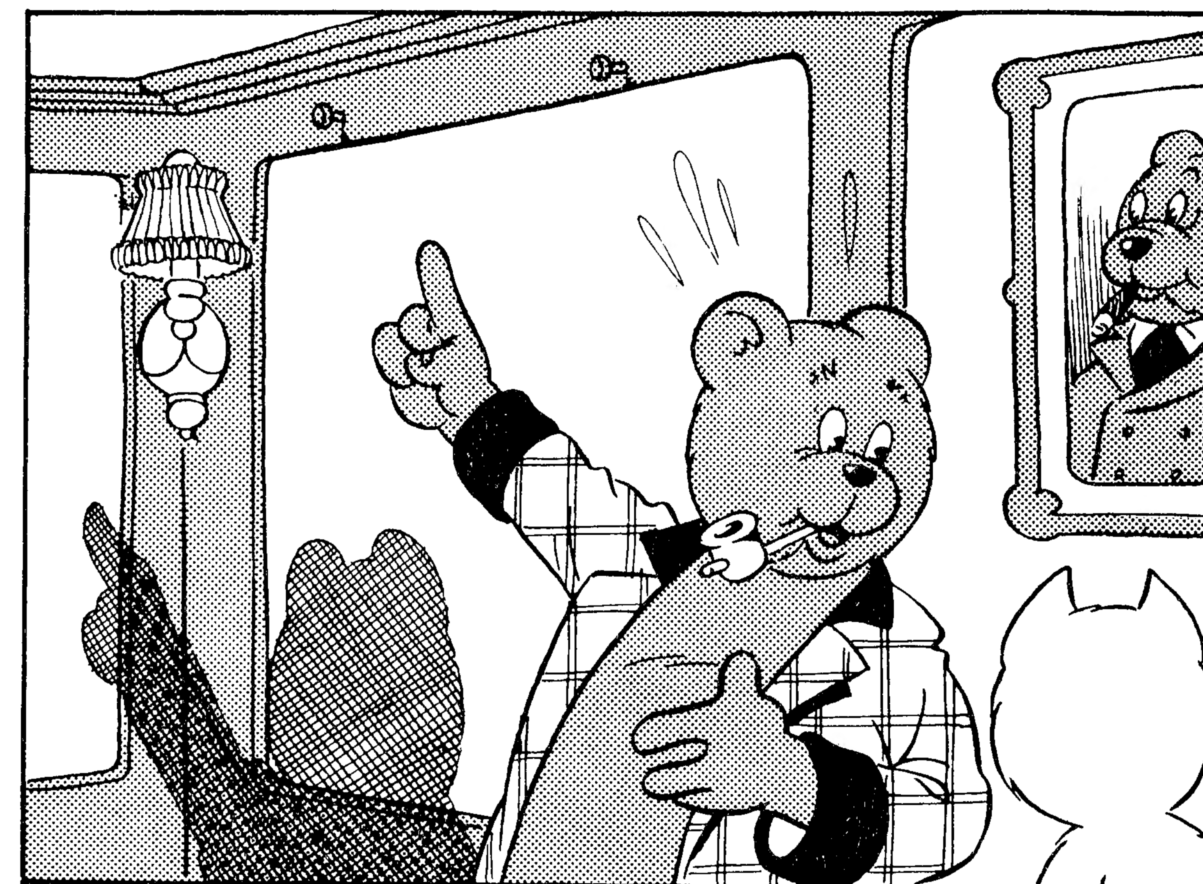
*Druk Van Boekhoven-Bosch bv, Utrecht.
ISBN 90 234 5169 4
Delen 7 en 22 ISBN 90 234 5172 4*

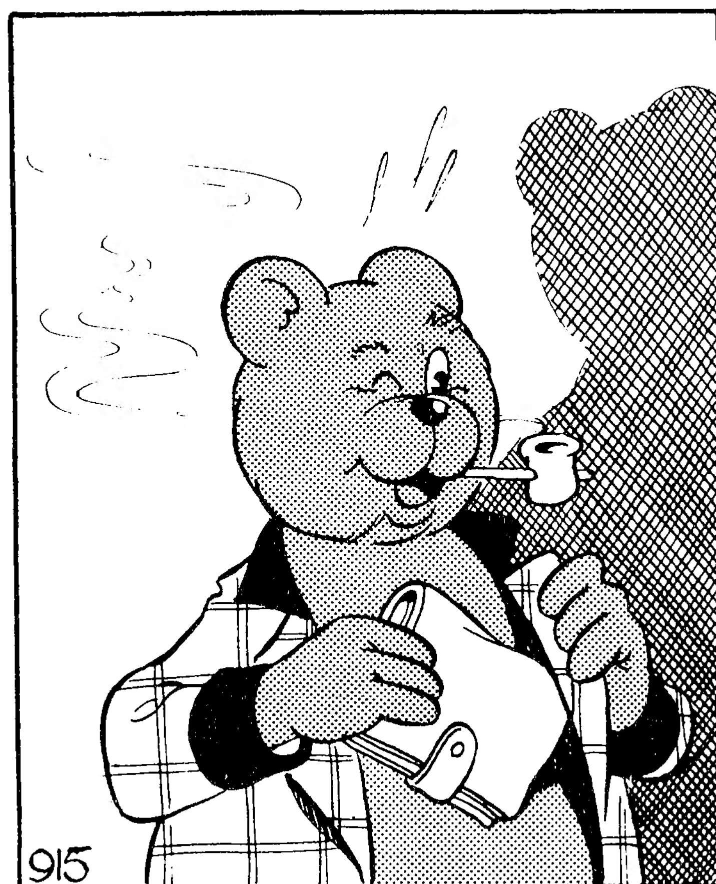
Op een avond zaten heer Bommel en Tom Poes in een zaal van slot Bommelstein en praatten over de avonturen, die ze zo al beleefd hadden. Buiten druppelde een lenteregentje en binnen brandde de haard, zodat het er warm en gezellig was.
'Er gaat toch maar niets boven rust en kalmte!' sprak heer Bommel. 'Als het er op aan komt, geloof ik toch, dat ik een huiselijk iemand ben! Ik voel me het prettigst in mijn bescheiden woning met mijn eigen vertrouwde dingen om mij heen! Wat jij, Tom Poes?'
'Hm, ja!' zei Tom Poes. 'Maar ik ben bang, dat het gauw saai zou worden, heer Bommel! Men moet iets te doen hebben in het leven!'
'Dat kan!' zei heer Ollie, 'dat kan, jonge vriend! Een heer van mijn stand kan er kleine liefhebberijen op na houden...'
'Hebt u die dan?' vroeg Tom Poes. 'Ik heb er nooit iets van gemerkt!'
'Ik zal je eens iets laten zien!' zei heer Ollie. 'Volg me, dan zal ik je tonen waarmee ik bezig ben! Maar ik weet niet of jij daar de juiste kijk op hebt, jonge vriend! Het is iets heel bijzonders!'

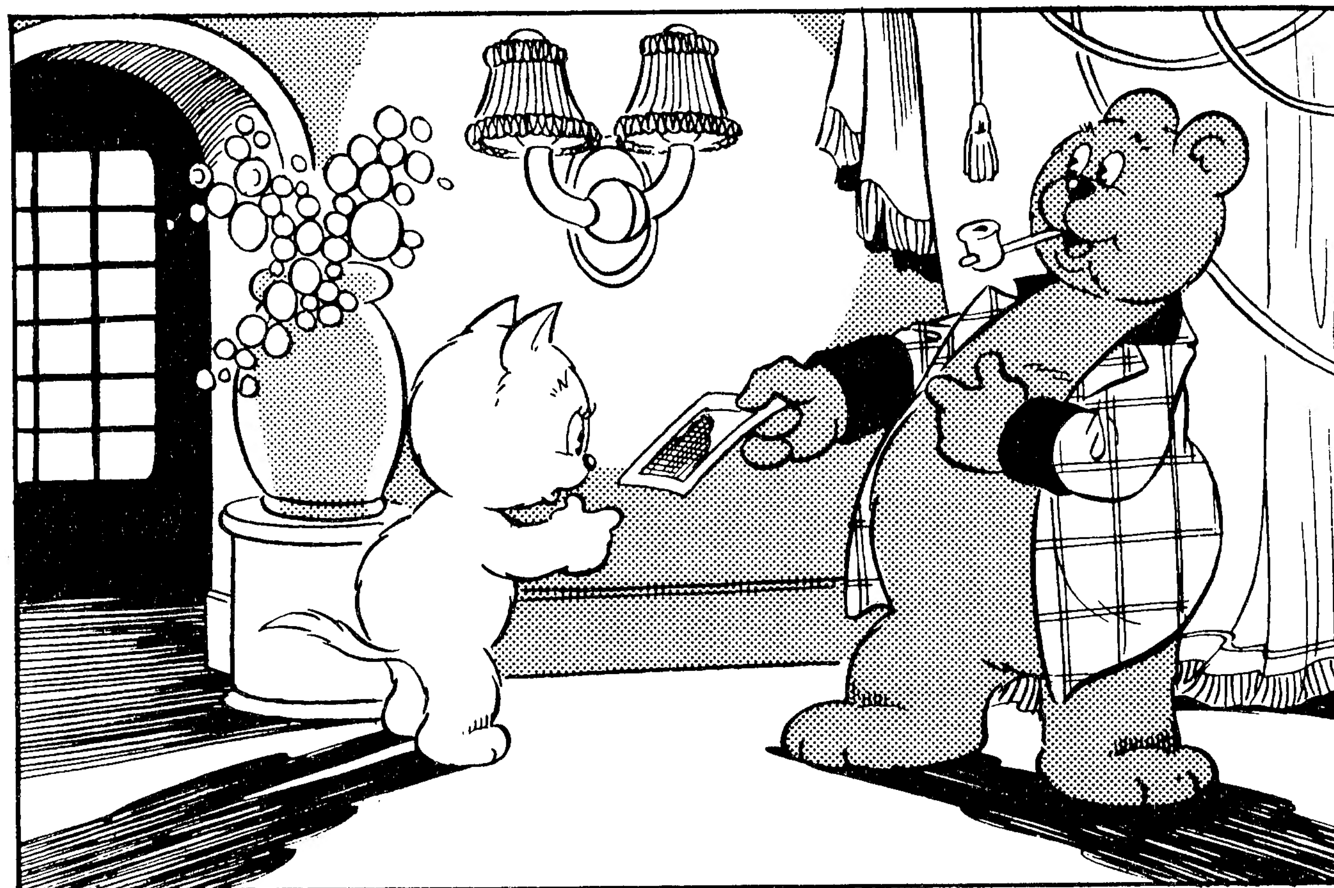
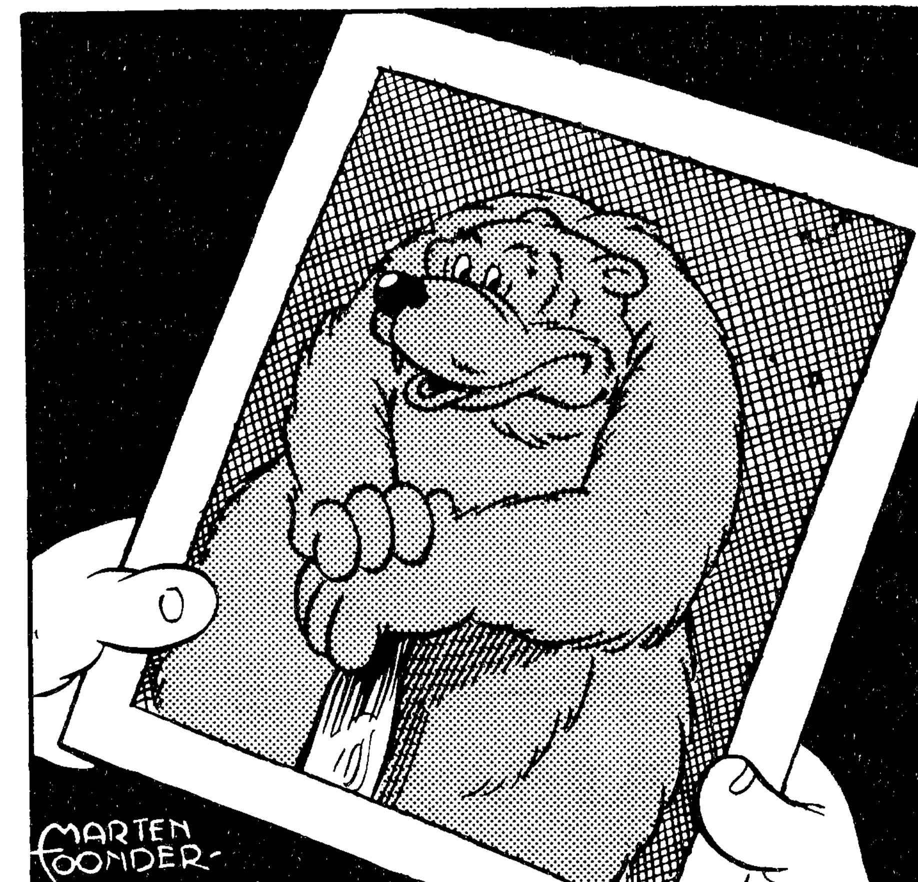

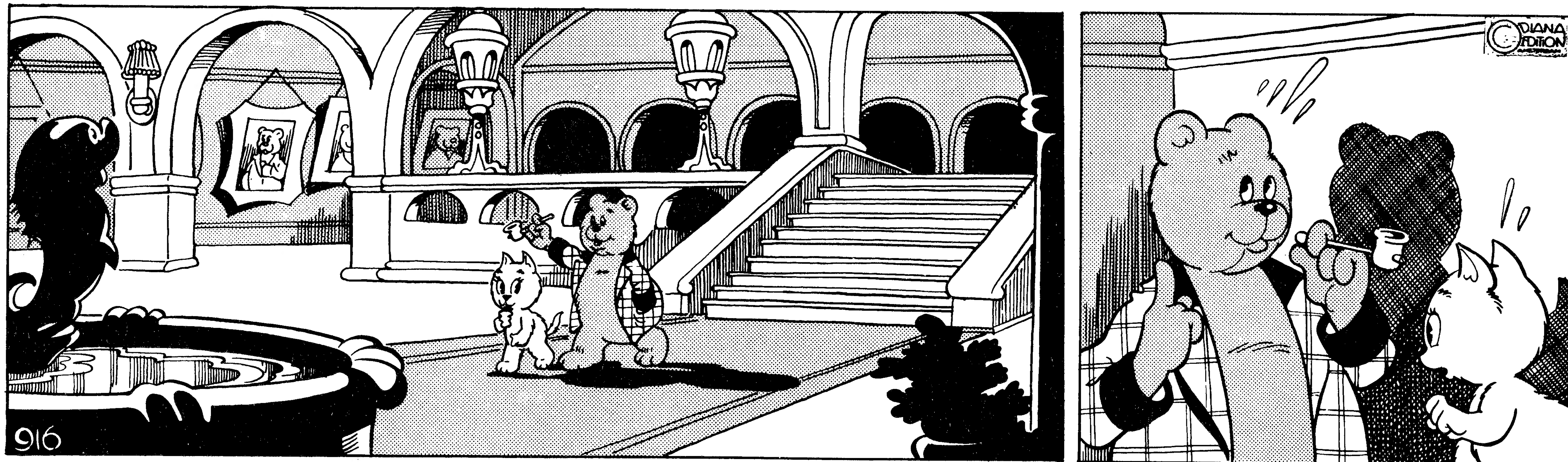
'Kijk!' zei heer Bommel, terwijl hij vóór Tom Poes een grote zaal binnenstapte, 'hier heb je mijn liefhebberij, jonge vriend! Familieportretten, zoals je ziet! Ik heb van mijn hele familie schilderijen laten maken! Hier heb je mijn oudoom Zebedeus Quirinus, die een grote honingplantage in de West had en dat is mijn oom Archibald in het generaalsuniform, dat hij eens op een gecostumeerd bal gedragen heeft. En daar hangt mijn peettante Oliva, die beroemd was om haar keurige haakwerkjes. Dit is mijn grootvader, die heeft een boek vol wijze spreuken geschreven, die hij van de kalenderblaadjes haalde en dat is mijn neef Zacharias, die als ontdekkingsreiziger verdronken is, omdat hij door zeeziekte te ver buiten boord leunde. Ja, wij zijn een oude familie van stand, Tom Poes! Het is een mooie verzameling, niet waar? Er ontbreekt nog maar één schilderij aan, maar dat moet dan ook een meesterwerk worden! Het moet een heel knappe schilder zijn, die dat maken kan!'

'Wat is dat dan voor een schilderij?' vroeg Tom Poes nieuwsgierig.

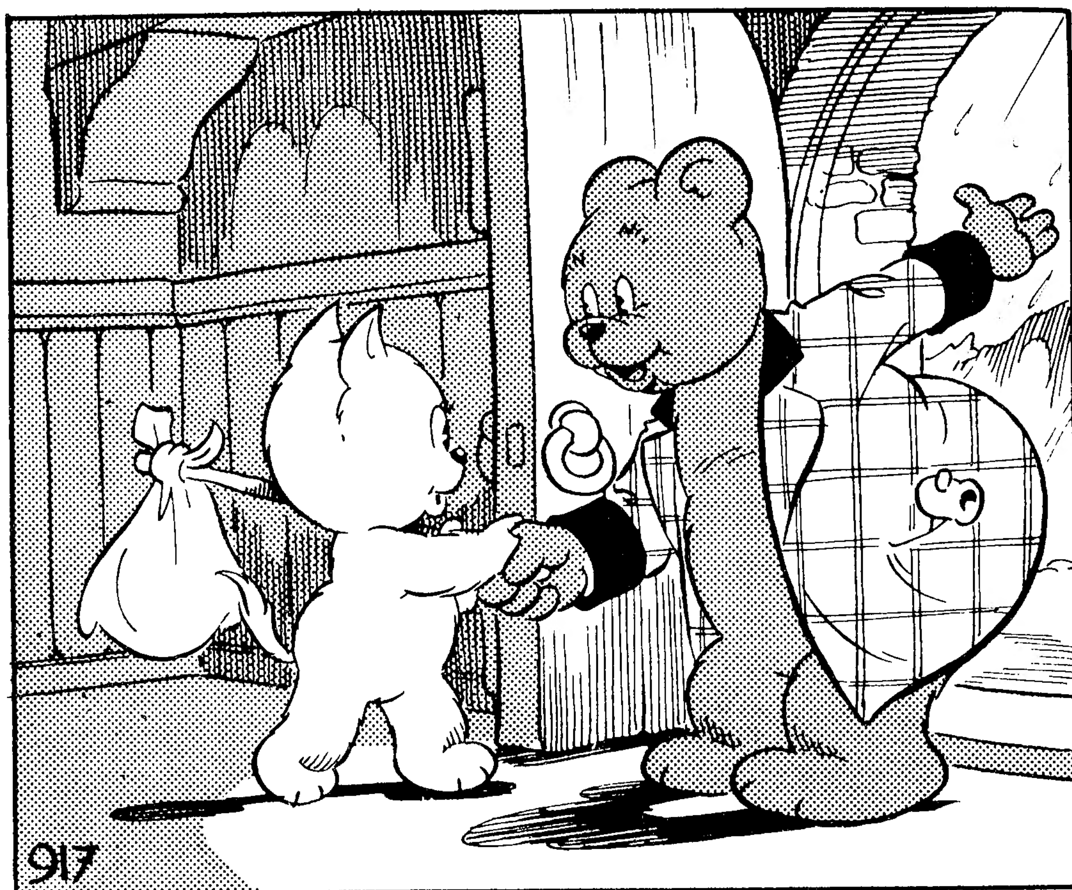

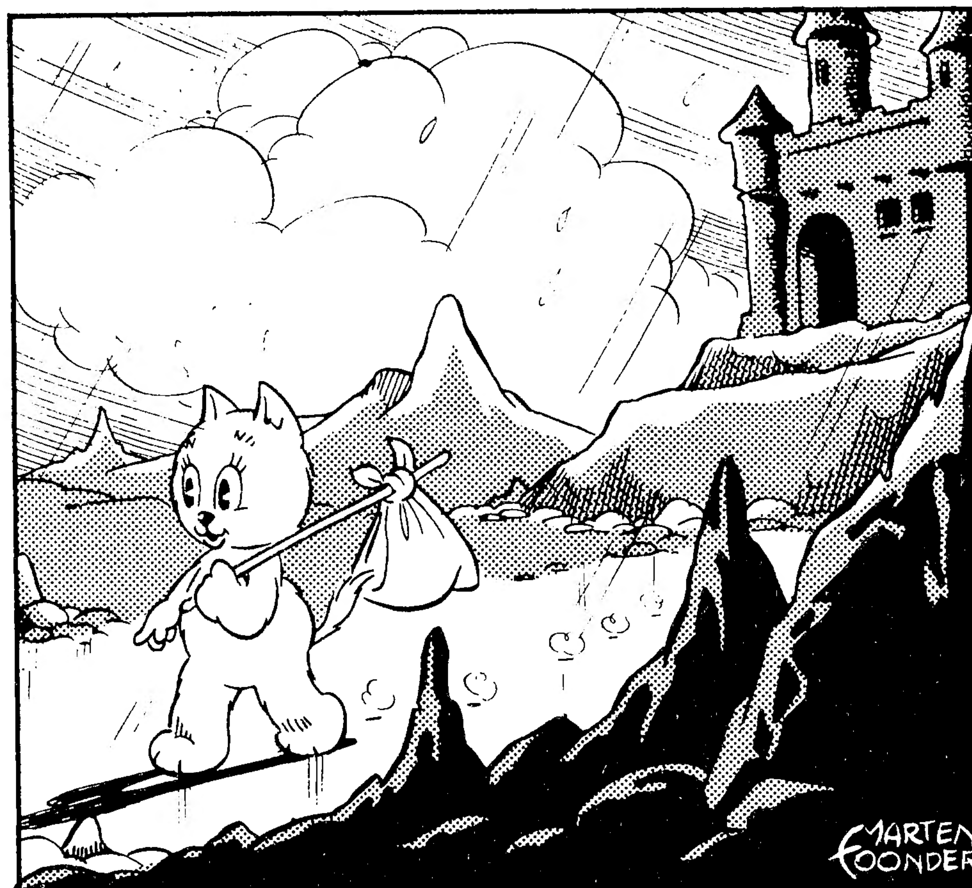

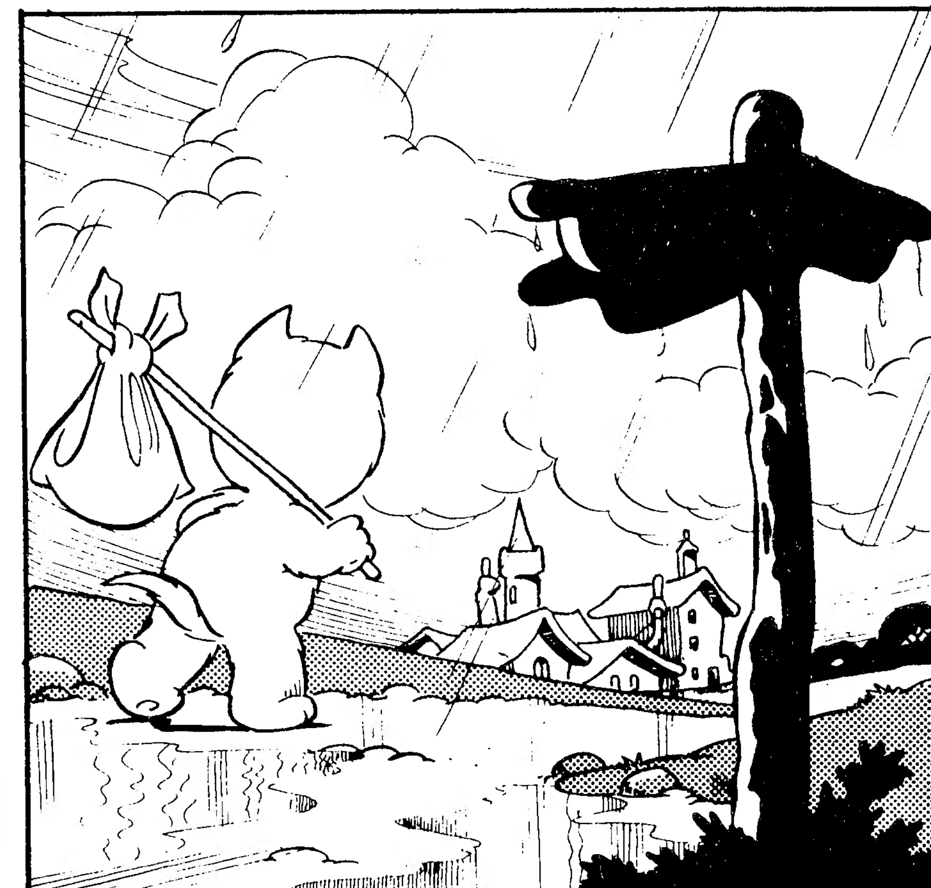
'Wat er aan mijn verzameling ontbreekt is een portret van Grompel Grislie Bommel!' zei heer Ollie terwijl hij een portefeuille uit zijn binnenzak haalde.
'Dat is de stamvader van het geslacht der Bommels en die grote open plek die je hier ziet is voor zijn portret bestemd. Hier heb je zijn foto, kijk maar eens! Je ziet wel, dat hij geen gemakkelijk uiterlijk heeft! Nee, het is warempel niet gemakkelijk om daar een goed schilderij van te maken!'
'Hm!' zei Tom Poes, 'het is een onvriendelijk heerschap, zo te zien! En als ik het zeggen mag ziet hij er niet uit als een heer! Hij heeft niet eens een jas aan! Ik zou hem niet graag tegenkomen op straat!'
'Och... eh... tja...' zei heer Ollie een beetje verlegen, 'het is ook al erg lang geleden dat hij leefde, Tom Poes! Hij is al een paar honderd jaar dood! Maar een knappe schilder zou hem zò kunnen schilderen dat hij er wat netter uitzag. Met een hoge hoed bijvoorbeeld, dat kleedt een beetje! Maar het is tenslotte de stamvader der Bommels, dus hij hoort er bij, wat jij?'

'Misschien was hij geen heer van stand!' zei heer Ollie bescheiden, 'maar omdat dat al zo lang geleden is, is het niet erg, vind ik. Ten slotte zie je aan mij, dat de Bommels heren zijn, nietwaar? Maar ik zou verschrikkelijk graag een schilderij van hem hebben. Een meesterwerk moet het worden; iets vreselijk kolossaal moois! En daar moet ik een ontzettend knappen schilder voor hebben! En als het dan klaar is, geef ik een feest en dan nodig ik de mensen van de krant uit, zodat ik in de krant kom met het schilderij van mijn grootvader achter mij!
Hoe lijkt je dat, Tom Poes? Dan moet er onder staan: Het mooiste schilderij van de wereld is het portret van Grompel Grislie Bommel, den stamvader van den bekenden heer Ollie B. Bommel van Bommelstein! Nu is de moeilijkheid alleen maar om dien schilder te vinden... Weet jij er soms een, Tom Poes?'
'Nee,' zei Tom Poes, 'maar morgen ga ik toch een wandeltocht maken en dan zal ik eens uitkijken of ik er een tegenkom!'
'Doe dat, doe dat, jonge vriend!' riep heer Ollie. 'Als je zo'n knappen schilder vindt, mag je ook in de krant, afgesproken? En nu ga ik slapen, welterusten!'

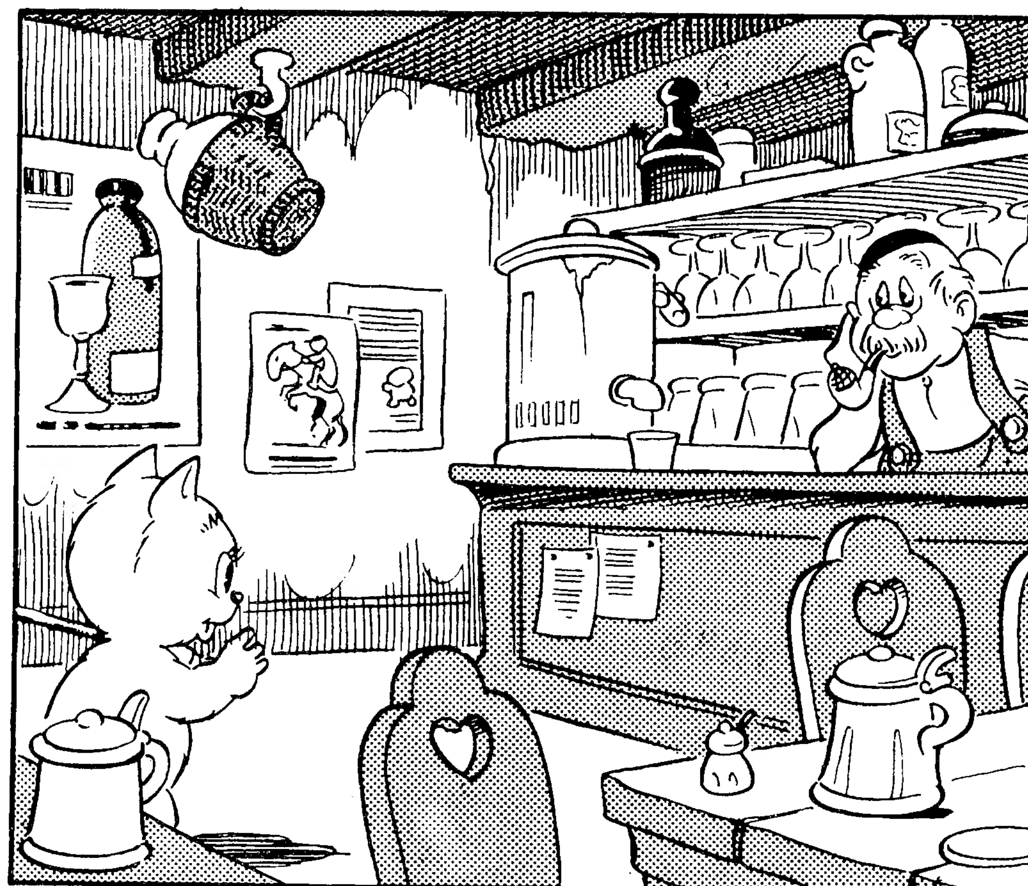
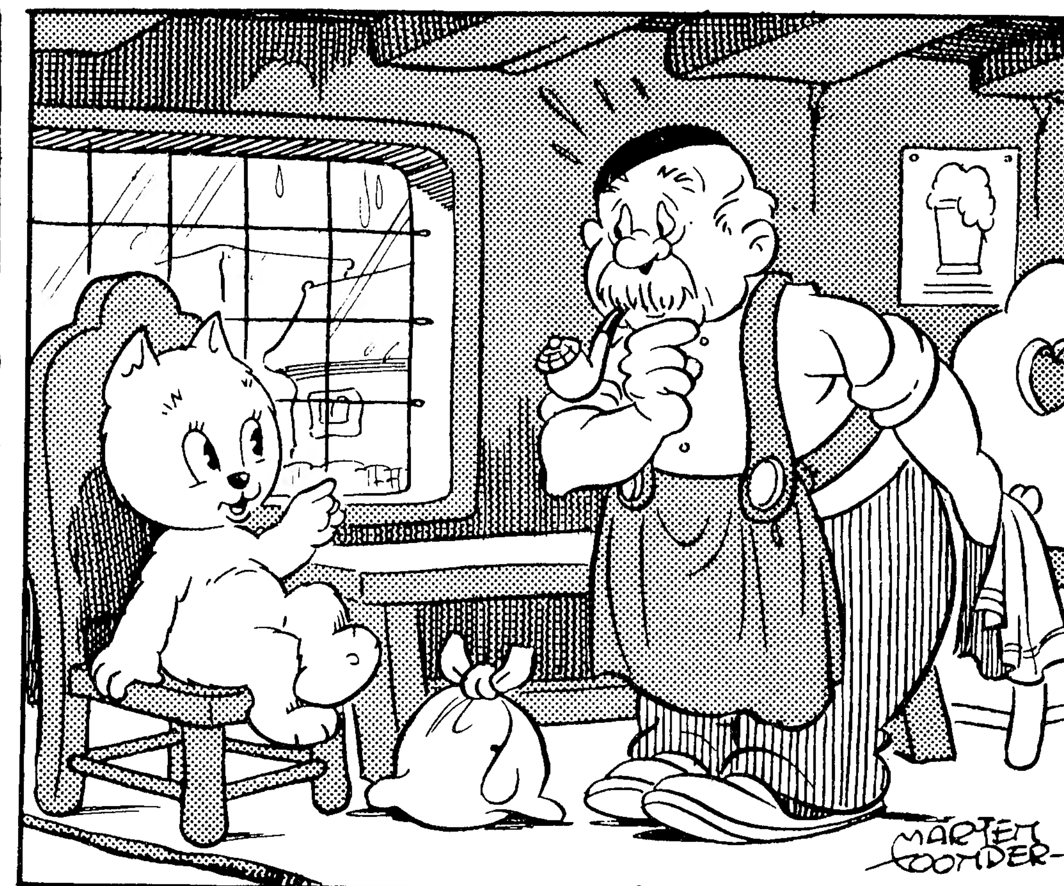

Tom Poes stond de volgende morgen al vroeg op. Hij pakte wat eten en zo in een grote zakdoek, hing die aan een stok over zijn schouder en was klaar voor zijn wandeltocht.
'Het ga je goed, jonge vriend!' zei heer Ollie die hem uitliet. 'Ik wens je een goede reis! Het weer is niet zo best, maar het is lente en dan is het wel mooi buiten! Als ik niet zo'n last van stijve tenen had, ging ik mee, maar ik kan niet tegen regen, dat weet je. En als je een meester-schilder tegen komt weet je het, nietwaar? Dan stuur je hem maar hierheen!'
Zo liep Tom Poes dus even later door de regen het rotspad af.

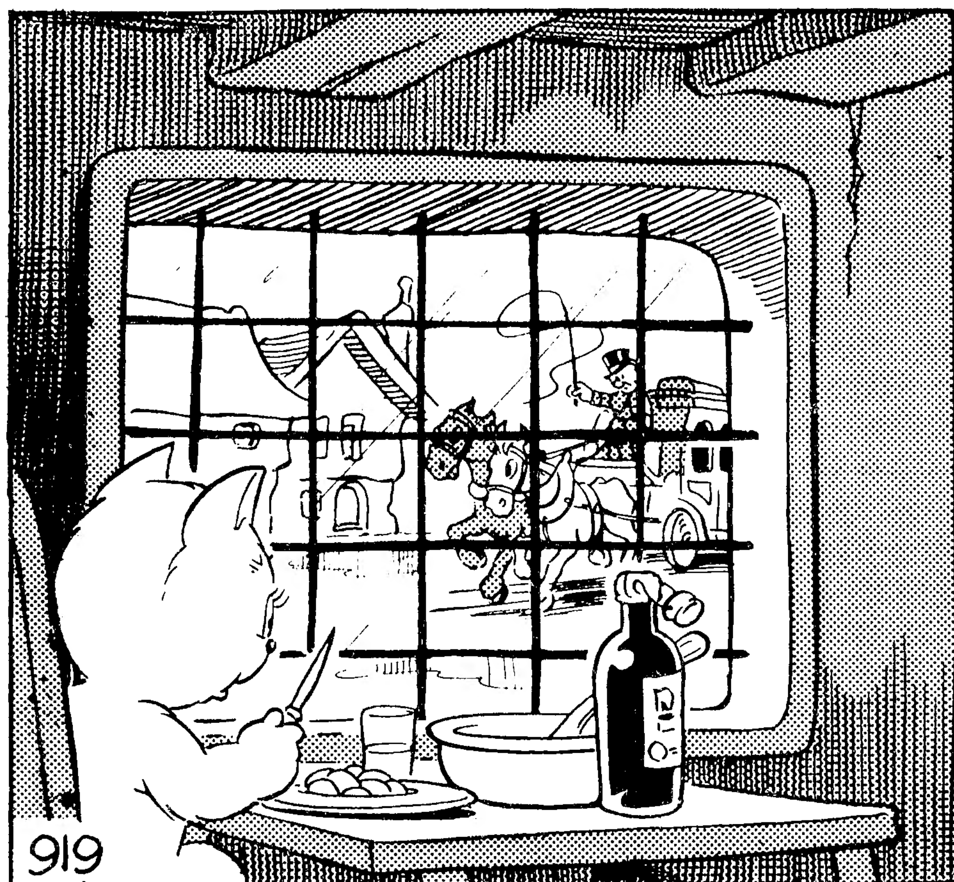
'Het is een beetje nat!' mompelde hij. 'Maar ik mag dit weer wel! Echt weer om avonturen te beleven, vind ik. Die heer Bommel blijft liever thuis bij zijn schilderijen! Ik begrijp niet wat hij er aan vindt... Al die Bommels op een rijtje... Maar ja, dat is een kwestie van smaak...'
Tom Poes liep en liep, het ene uur na het andere. Het regende maar en tegen de middag begon het kouder te worden.
'Daar ligt een dorpje!' dacht Tom Poes. 'Ik ga eens kijken of daar een goede herberg is, want ik heb trek in iets warms...'

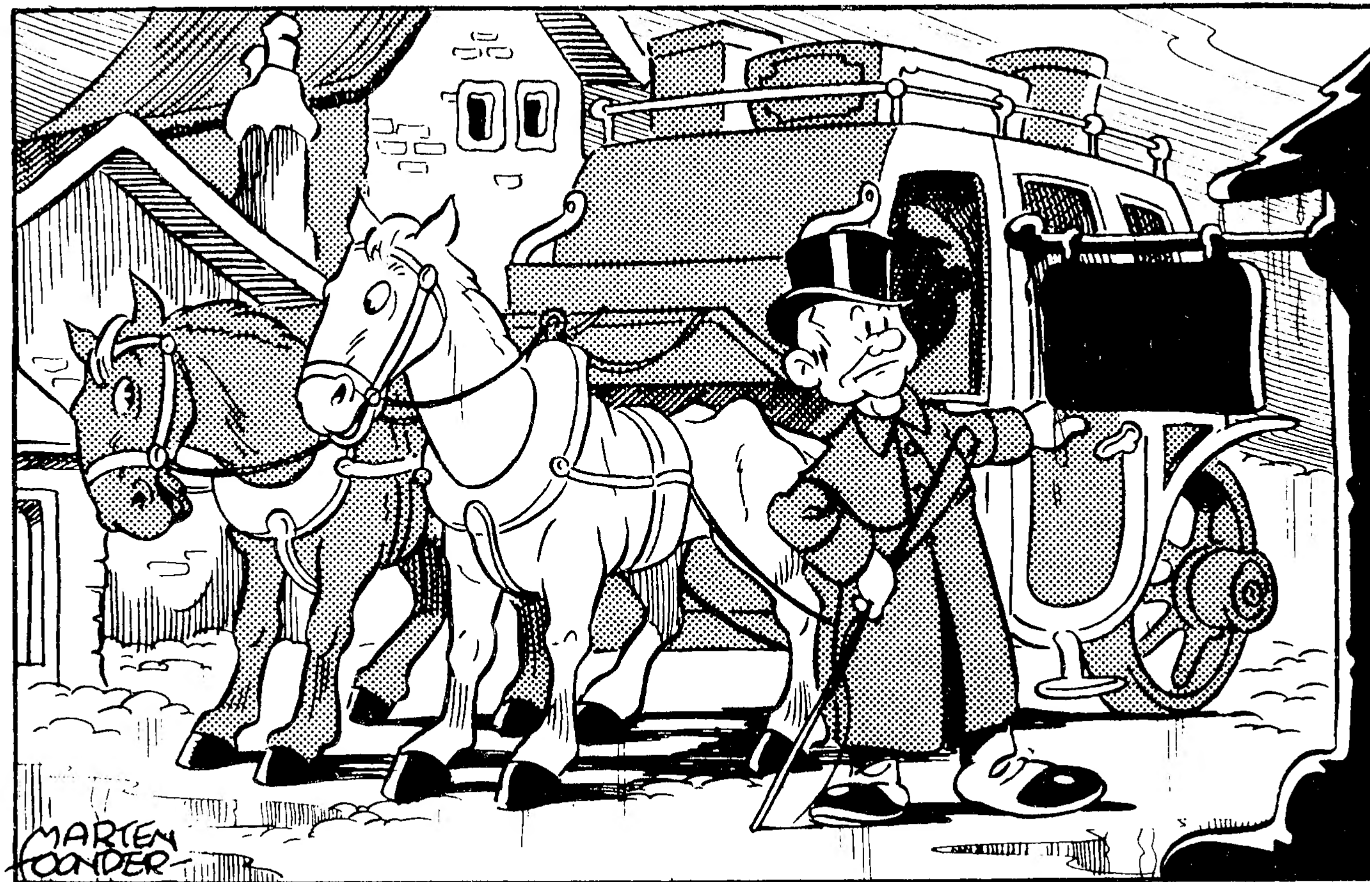

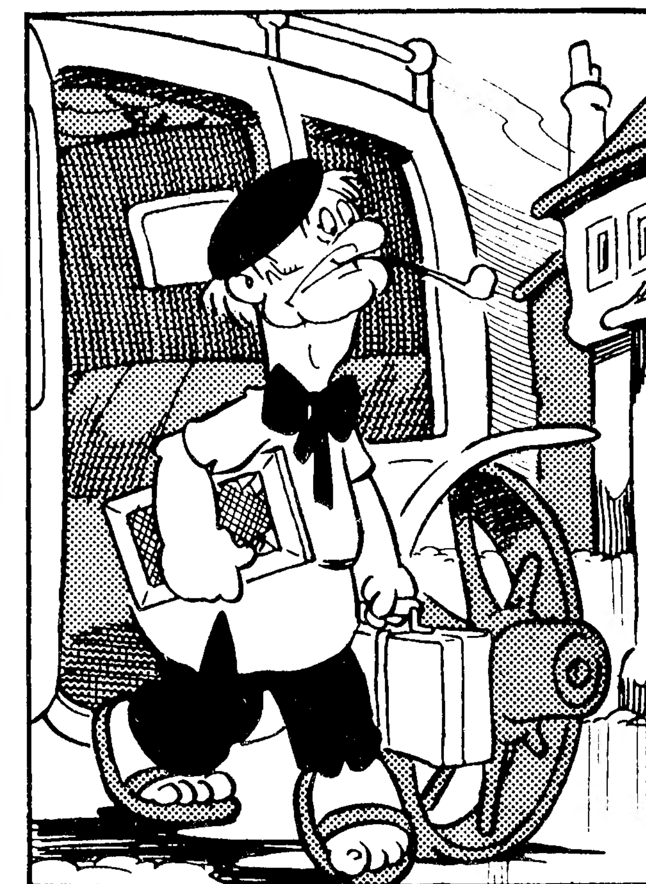

Tom Poes liep dus het dorpje binnen en zocht het marktplein op. Nu, het dorp was maar klein en dat had hij dus al gauw gevonden. En net als hij gedacht had stond daar een dorpsherberg. Inwoners waren er niet te zien, daarvoor regende het te hard, maar de herberg zag er uit alsof zij van binnen droog was en dat was nu net waar Tom Poes behoefte aan had. Ja, dat krijg je zo, wanneer je een hele dag in de regen gelopen hebt.
Hij stapte dus naar binnen, schudde zich wat uit en liep naar de tapkast waarachter een droevig uitziende herbergier stond.

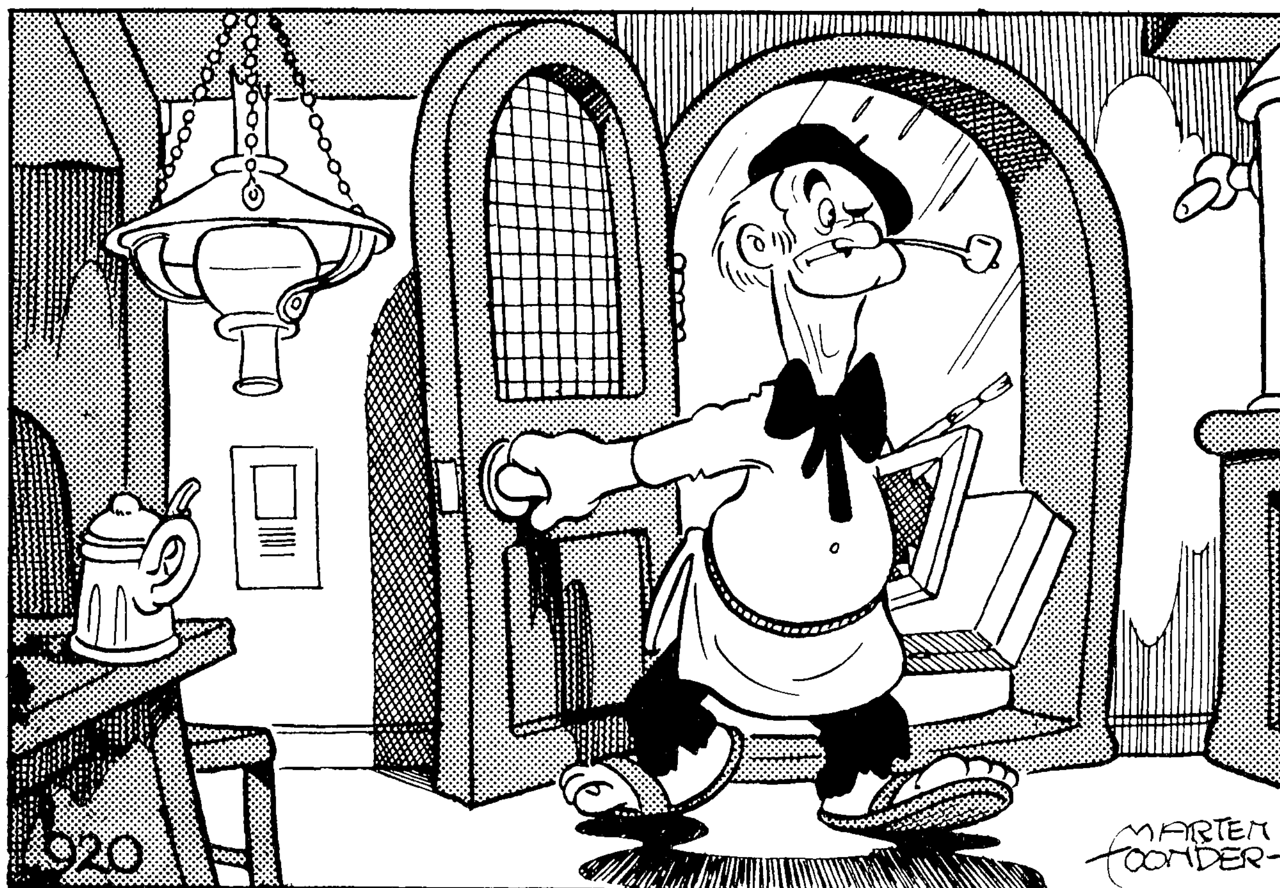
'Kan ik iets warms te eten krijgen?' vroeg Tom Poes terwijl hij ging zitten.
'Hm!' zei de herbergier, 'dat ligt er aan! Wat wilt u hebben? Ik heb alleen nog maar hutspot met uien en hutspot met aardappelen... ja... meer is er niet. Waarom zou er meer zijn? Er komt hier nooit iemand voordat de postkoets aankomt.'
'Geef dan maar hutspot met uien en aardappelen!' zei Tom Poes en hij dacht: 'Ik ben blij, dat hier nog een postkoets rijdt, want erg vrolijk of gezellig is het hier niet. Nu is er ten minste kans, dat er nog iemand komt...'

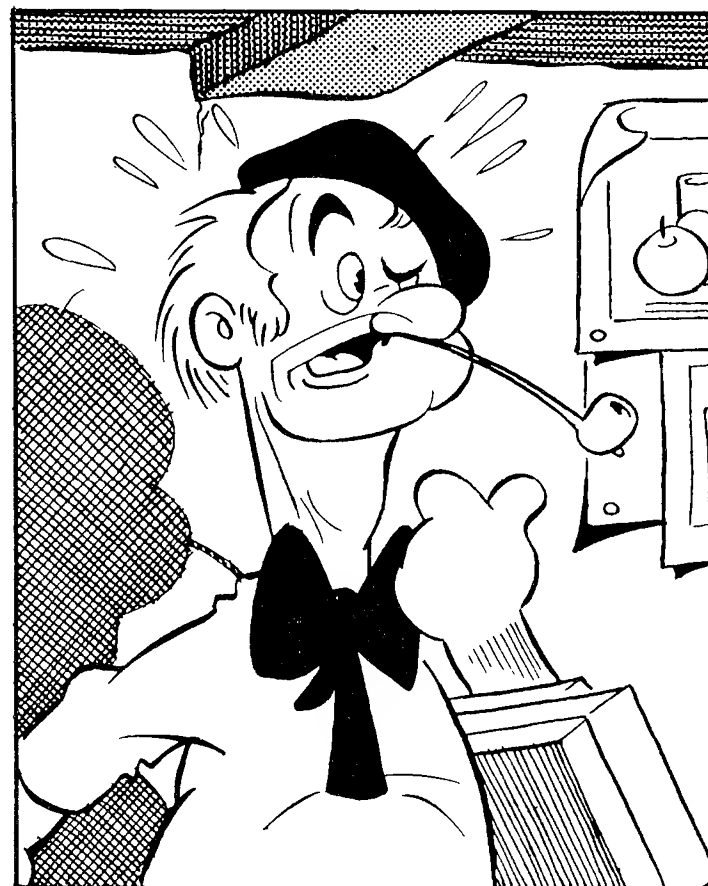
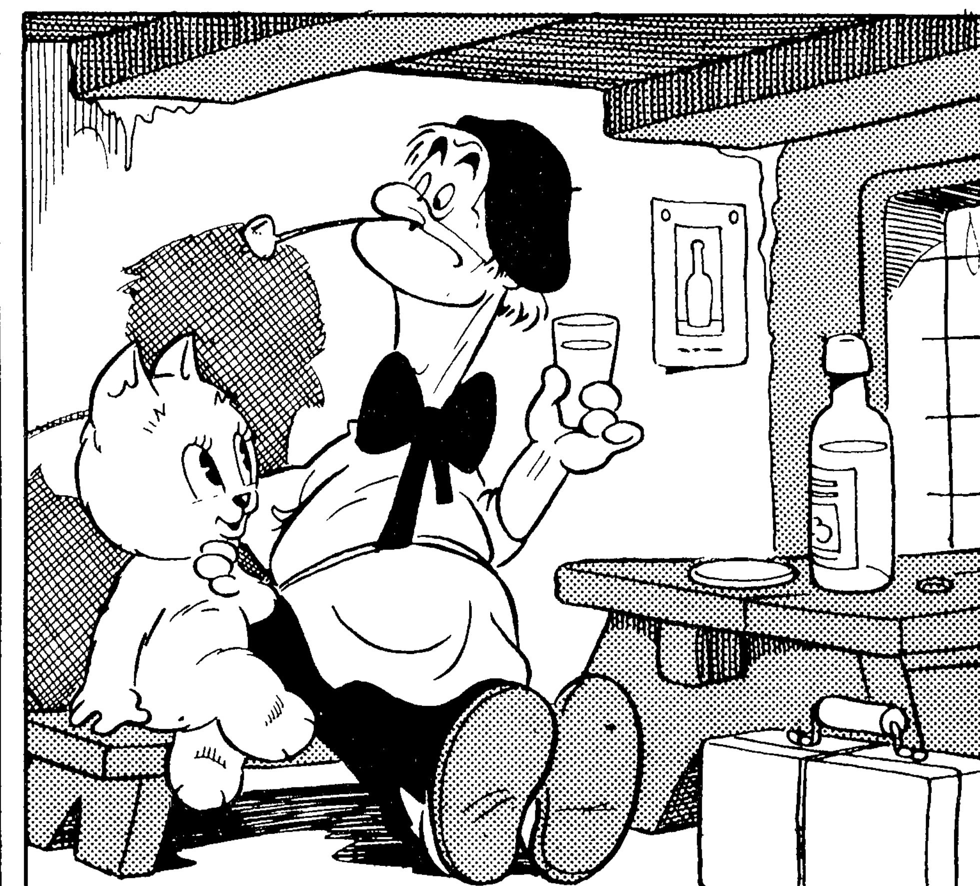

Tom Poes kreeg zijn hutspot en toen hij er een paar bordjes van op had, voelde hij zich al heel wat behaaglijker.
'Het weer klaart een beetje op!' dacht hij. 'Als het straks droog is ga ik maar weer verder, want ik geloof nooit, dat hier avonturen te beleven zijn. Maar ik wacht toch nog even op die postkoets. Dat lijkt me interessant, zo'n ding heb ik nog nooit gezien en wie weet wat er...' Op dat moment klonk er een luid geratel op het Marktplein en zwaaide er een groot ouderwets rijtuig de hoek om. De oude koetsier, die op de bok zat, knalde met zijn zweep en hield de paarden in. De wagen hield schommelend en wiebelend precies voor de herberg stil en de koetsier klom moeizaam van zijn bok af.
'Passagiers voor Saaihuizen uitstappen!' riep hij met een schorre stem, terwijl hij het portier opende.
Nu, veel passagiers waren er niet; er was er maar één, om nauwkeurig te wezen. Die ene passagier stapte voorzichtig naar buiten en keek afkeurend om zich heen terwijl hij zijn schilderkist naast zich neerzette.
'Tjonge!' dacht Tom Poes, 'dat is vast en zeker een schilder! Vast en zeker! Dat is interessant, ik zal zien met hem aan de praat te komen en hem heer Bommel's adres geven!'

De vreemdeling, die uit de postkoets gestapt was, keek met zijn neus in de lucht om zich heen, hees toen zijn broek een eindje op en stapte de herberg binnen.

Het was duidelijk te zien, dat de man kunstenaar was. Onder zijn arm droeg hij een schilderkist en een doek met een paar penselen, zijn das was vreselijk artistiek en de haren onder zijn alpinopetje waren erg lang, terwijl je aan de rafels, die aan zijn broekspijpen hingen, kon zien, dat hij er niets om gaf wat de mensen van hem zouden zeggen. Hij bleef bij de deur staan, keek den herbergier doorborend aan en snoof.

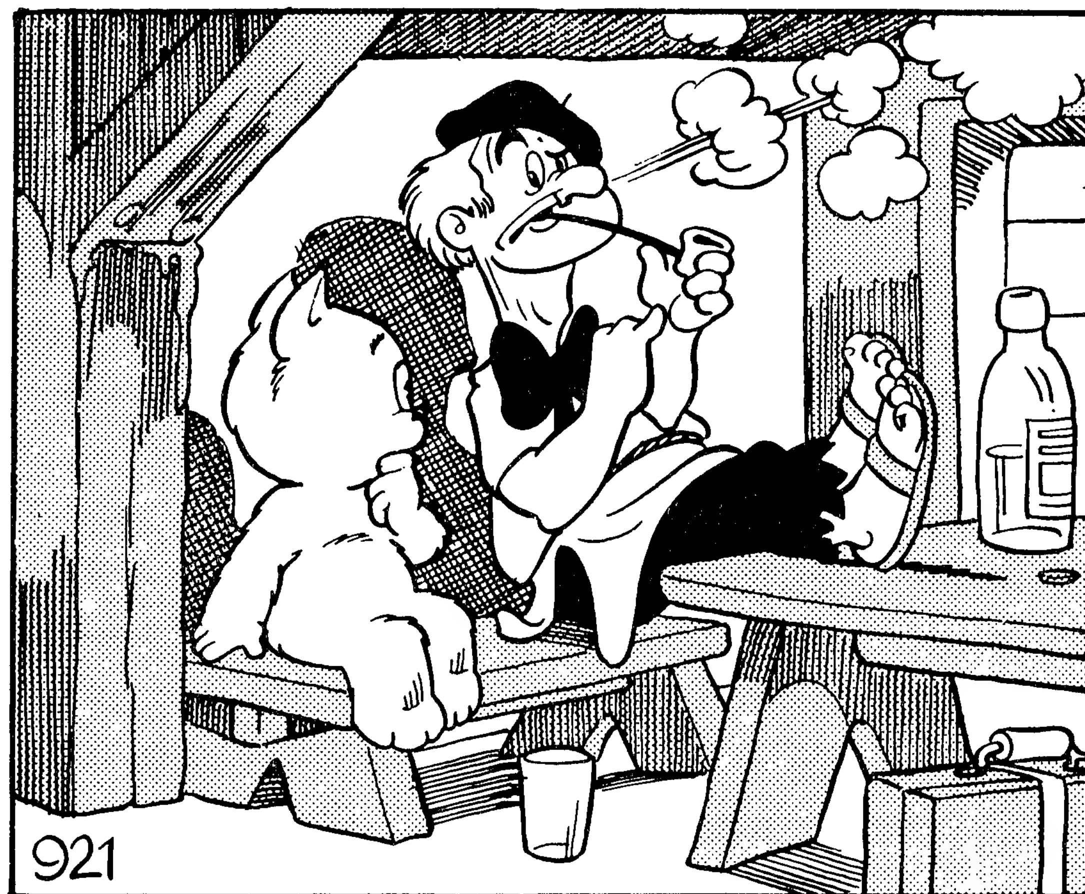
'Ik verlang eh... dinges!' riep hij. 'Een bank voor mijn vermoeide skelet en voedsel voor mijn ledige eh... dinges... eh... ingewanden! Breng me drie kaaskorsten en een glas kwast, makker!'

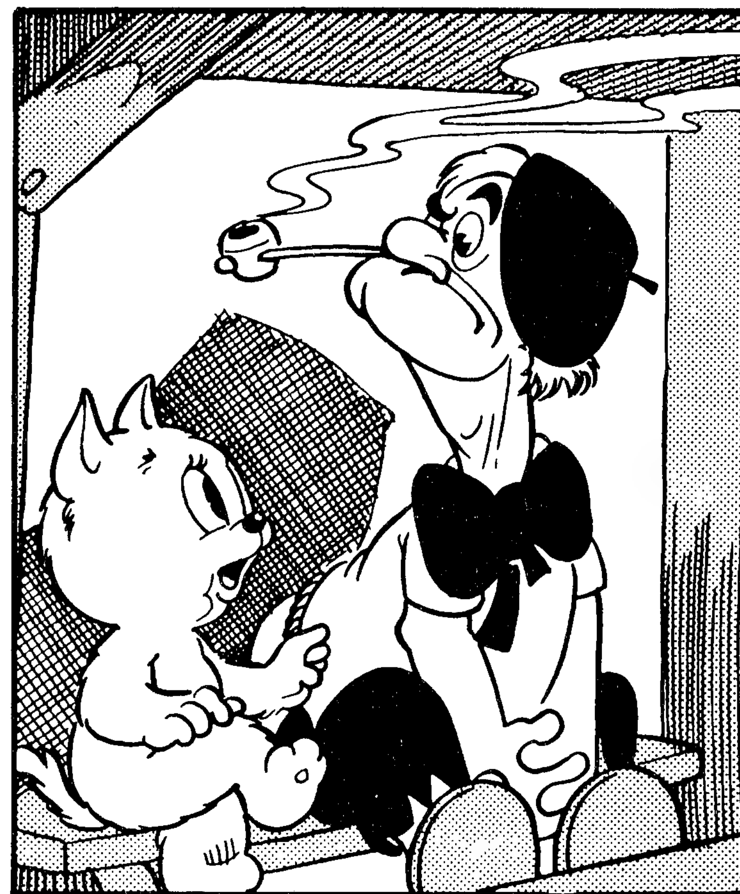
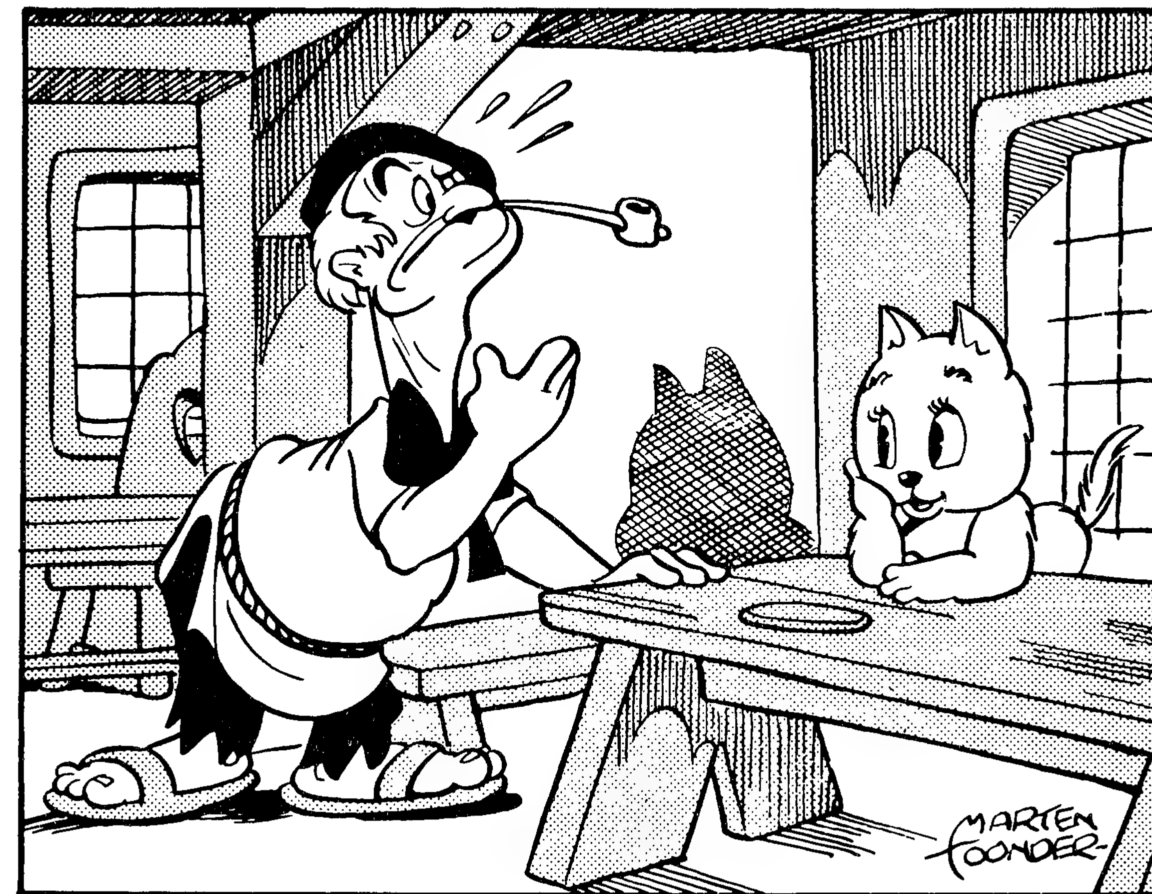
Daarna ging hij zonder iets te vragen naast Tom Poes zitten en keek hem van uit de hoogte aan.

'En wat ben jij voor een eh... dinges?' vroeg hij. 'Wat zit jij naar mij te koekeloeren? Ben jij iemand of behoor je tot de kleurloze massa? Heb je een naam?'

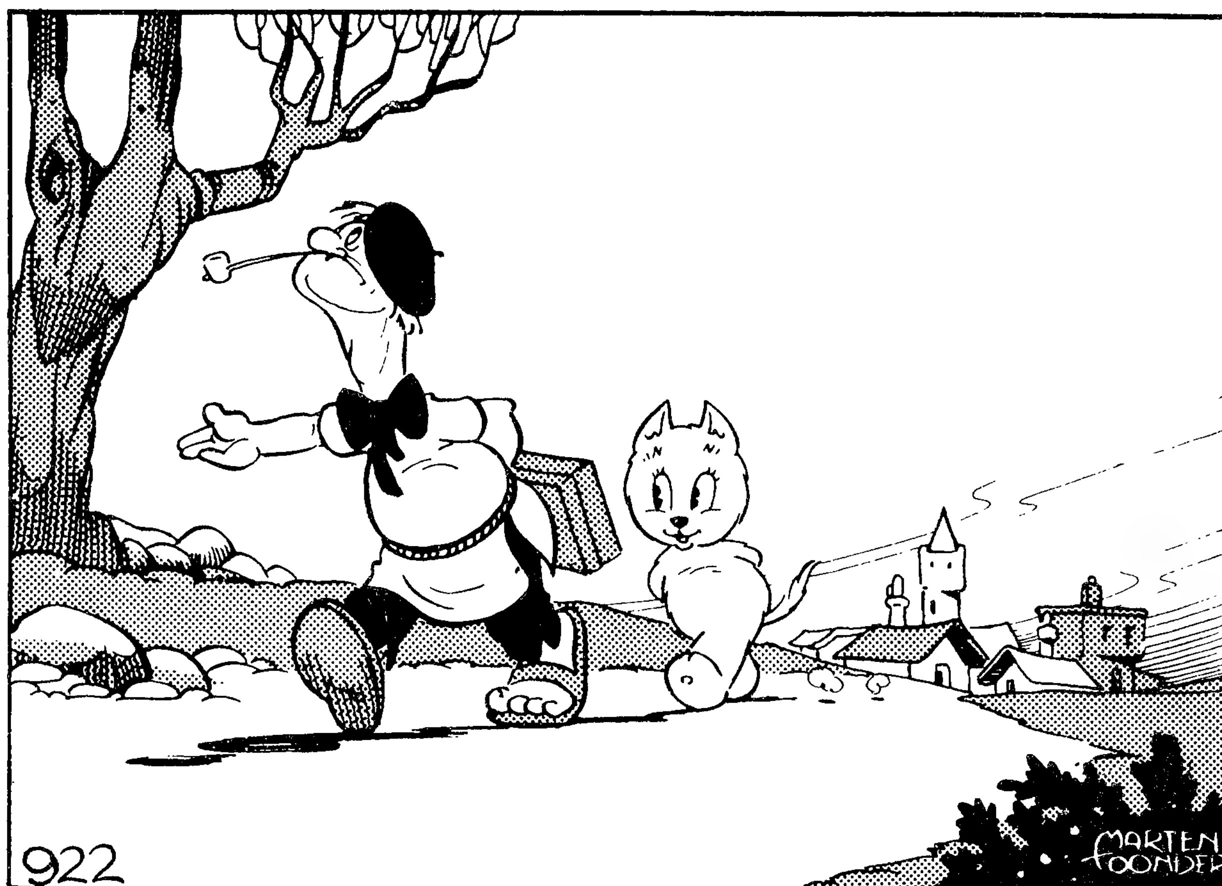
'Ik ben Tom Poes!' zei Tom Poes, 'en wie bent u als ik vragen mag?'

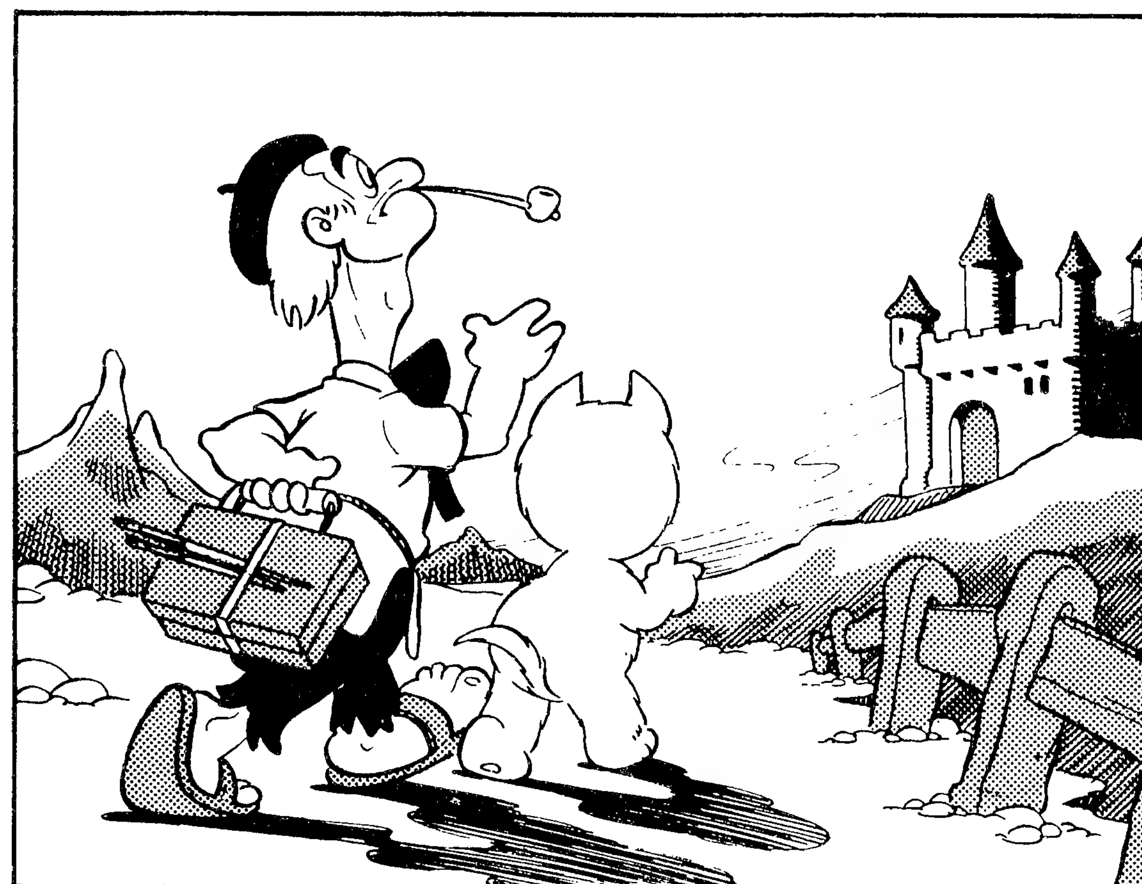
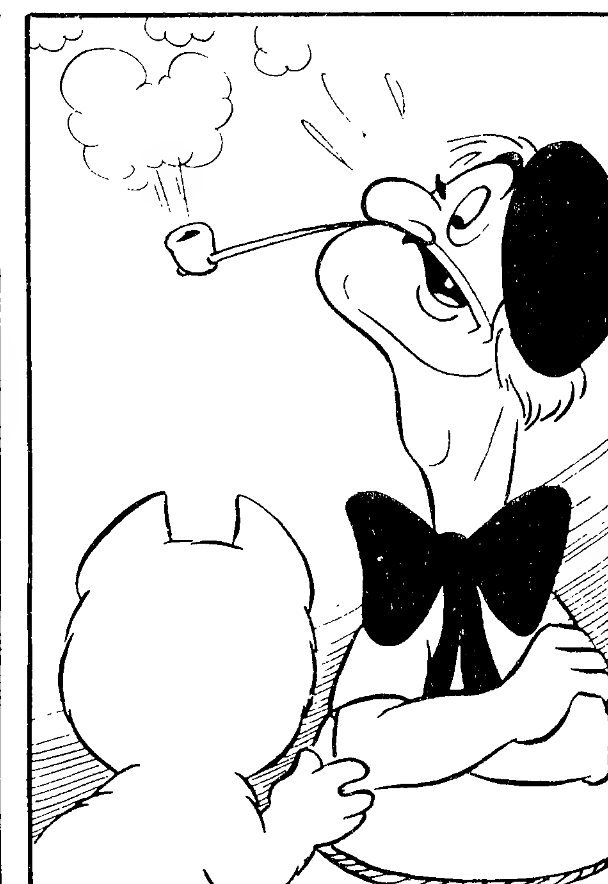
'Mijn naam is Terpen Tijn,' sprak de vreemdeling. 'Een naam, die schalt als een klaroenstoot!! Ik behoor tot de onsterfelijken!!'

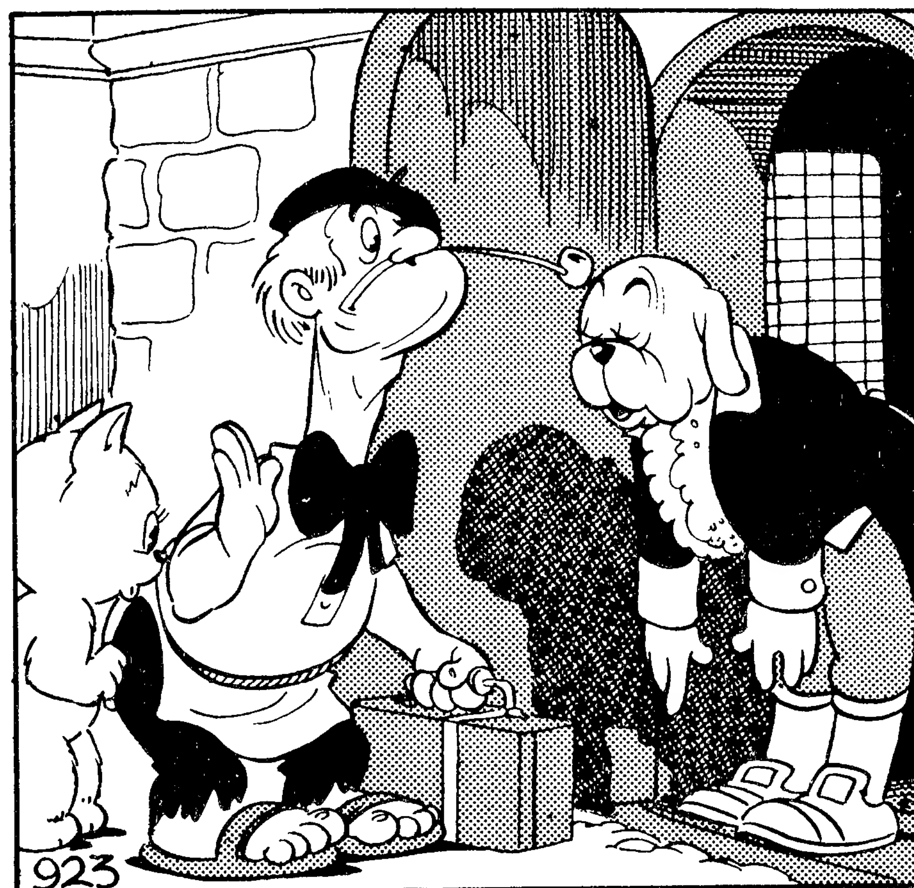

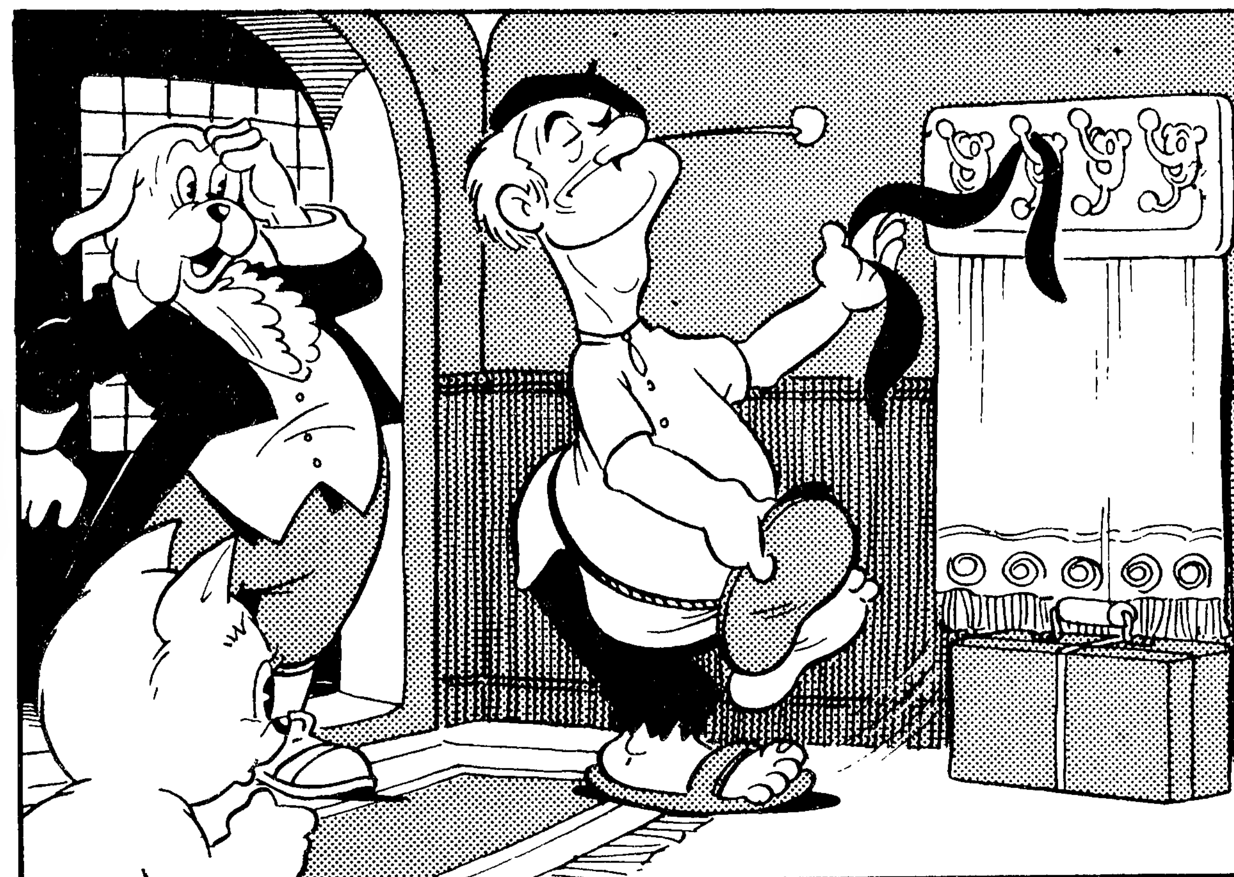
De schilder Terpen Tijn legde zijn voeten op de tafel en zoog aan zijn hevig sputterende en knetterende pijp.
'Begrijp me goed, eh... makker!' zei hij streng. 'Ik ben niet zo maar een knoeiende en klodderende kladschilder. Ik maak geen eh... geen bloemetjes en geen landschapjes! Mijn hand vibreert! Mijn penselen dansen, mijn palet fonkelt en is zwaar van de kleuren; mijn doek staat gespannen en geeft een muzikale toon wanneer het aangeraakt wordt door mijn bezielde... eh... Dinges! Snap je?'
'Ja zeker! Ja, ja, natuurlijk,' zei Tom Poes, die er niets van begreep.
'Maar wat schildert u dan wanneer u geen landschapjes of bloemetjes schildert?'
'Ik maak portretten!' zei Terpen Tijn eenvoudig. 'Ik schilder het leven! Als ik iemands rraarre rronde hoofd op mijn doekje zet, dan begint het te leven! Dan is het levender dan het echte hoofd, makker!!'
'Tjonge,' zei Tom Poes bewonderend. 'Dan bent u de man, dien ik zoek! Dan heb ik een goeie opdracht voor u! U moet het mooiste portret van de wereld maken!'

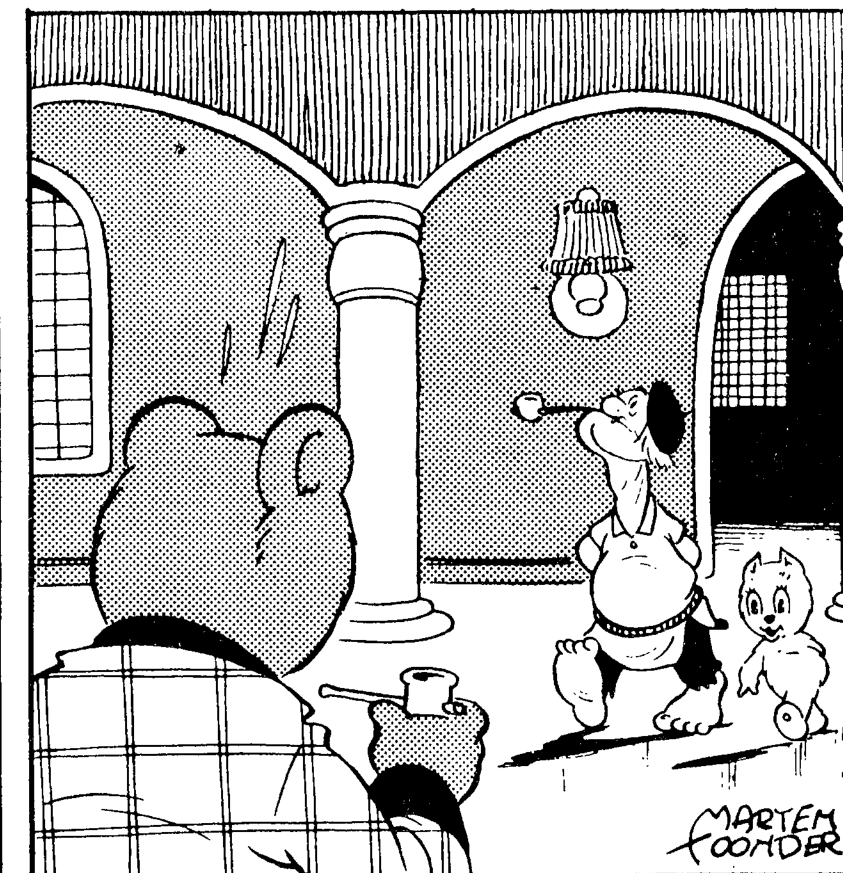

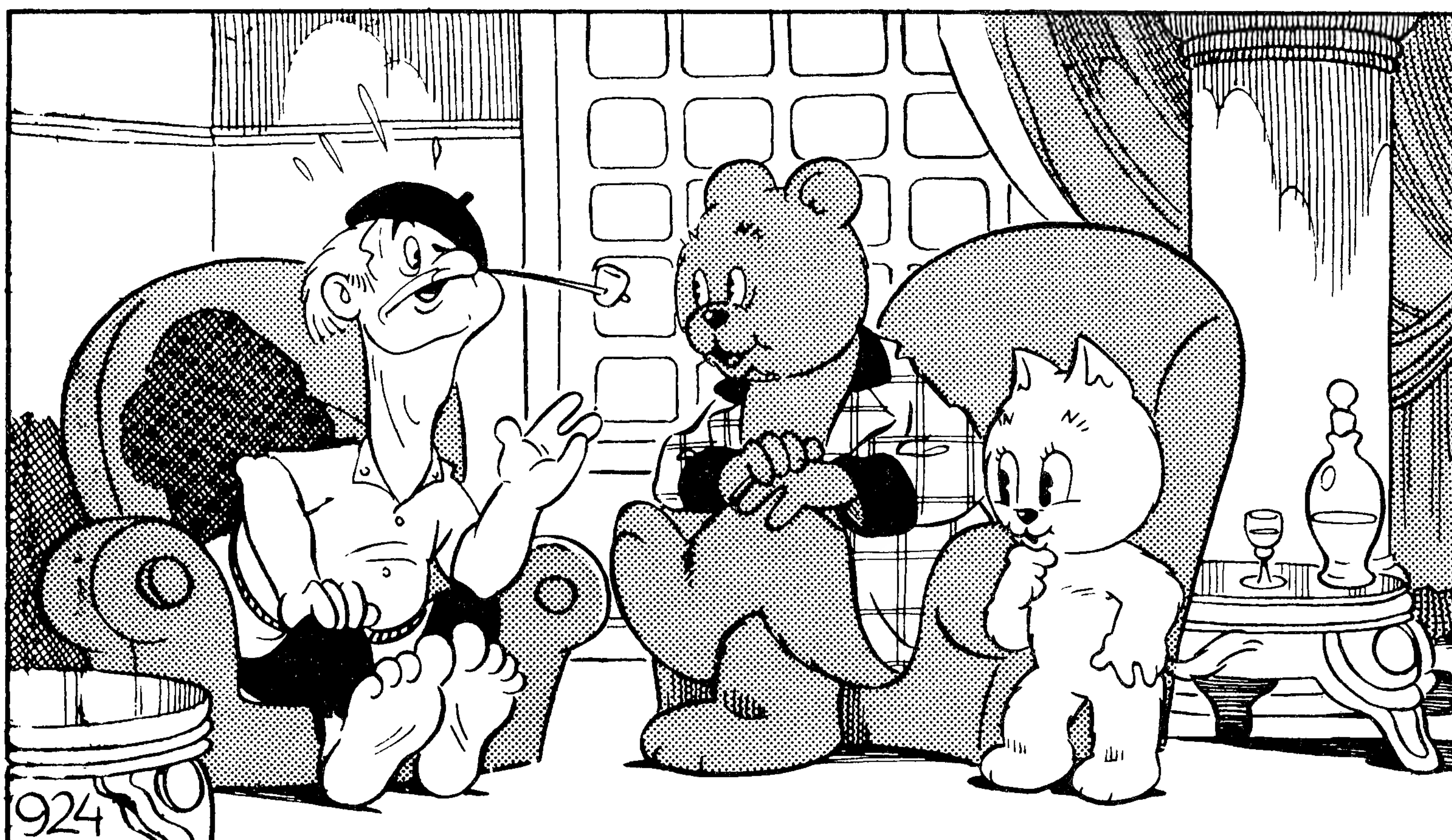
Een tijdje later liepen Tom Poes en Terpen Tijn over de landweg, die terugvoerde naar slot Bommelstein.
'Het mooiste portret van de wereld!?' sprak de schilder. 'Hm, zo, wel, tjonge, sakkerloot! Dat is niet gering! Daar valt over te praten! Eh... ja, als er iemand is die dat doen kan, dan ben ik het, da's vast! Mijn geest trilt zó fijn en mijn palet is zó eh... zó dinges, dat ik eh... snap je?'
'Ja zeker!' zei Tom Poes, die het steeds minder begreep, 'ik snap het! Maar het is een heel moeilijk portret, want het is van iemand die al heel lang gestorven is! Er is alleen nog maar een foto van! Het is een voorvader van mijn vriend Ollie B. Bommel, ziet u? Hij woont daar in dat kasteel en het is een heel deftig iemand! Als u een mooi portret voor hem maakt kunt u veel verdienen, dat is zeker. Maar u moet wel een beetje als een heer doen, want hij is iemand van stand!'
'Bah!' riep de schilder Terpen Tijn en hij spuwde met een mooie boog op de grond. 'Bah! Iemand van stand? Hij is net zo goed een zak met beenderen als jij of ik, makker! Alleen heb ik er een fijn trillende geest bij en jullie niet, snap je?'
'Nee!' zei Tom Poes. 'Ik begrijp u niet, maar de hoofdzaak is, dat u een goed schilderij kunt maken.'

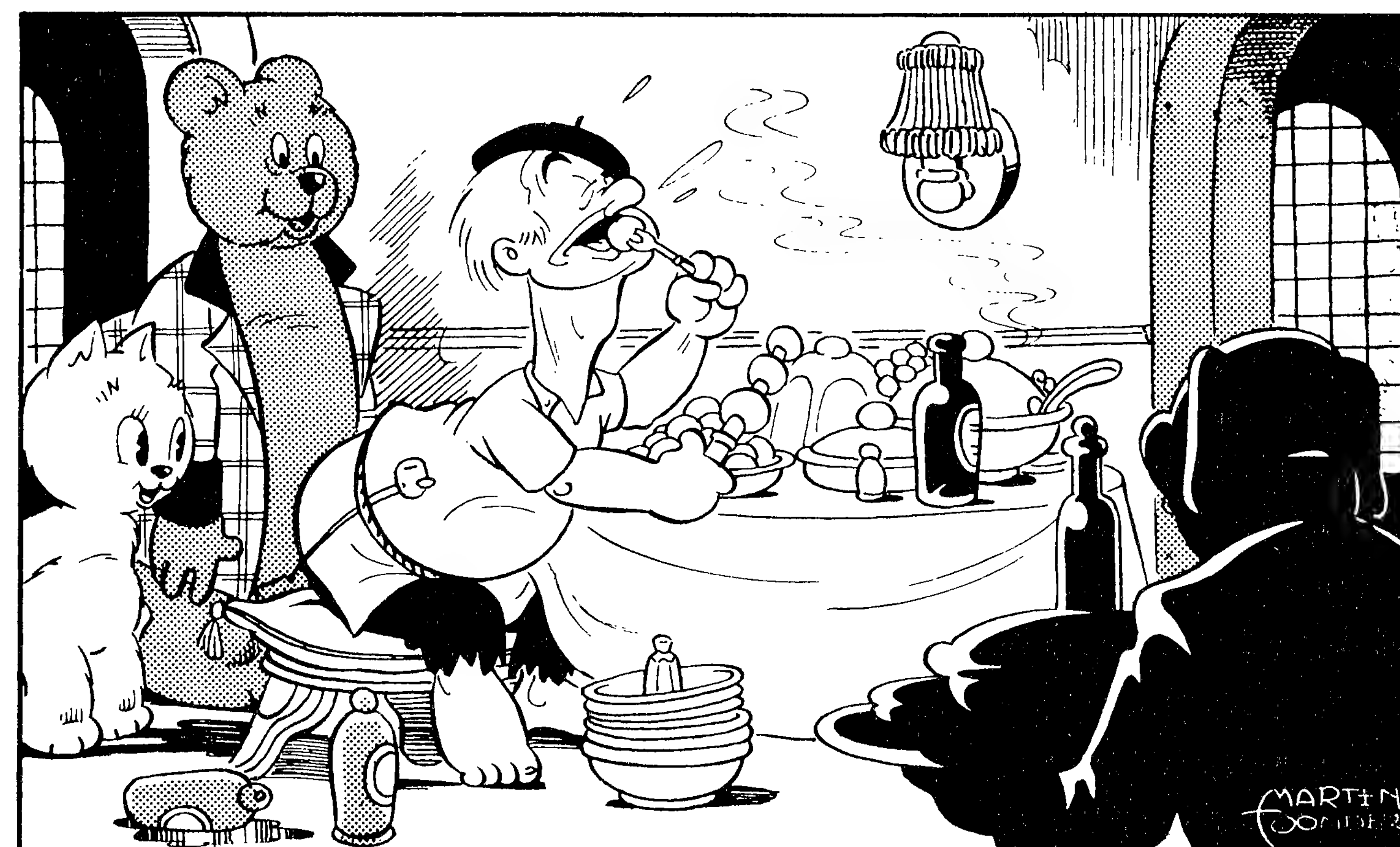

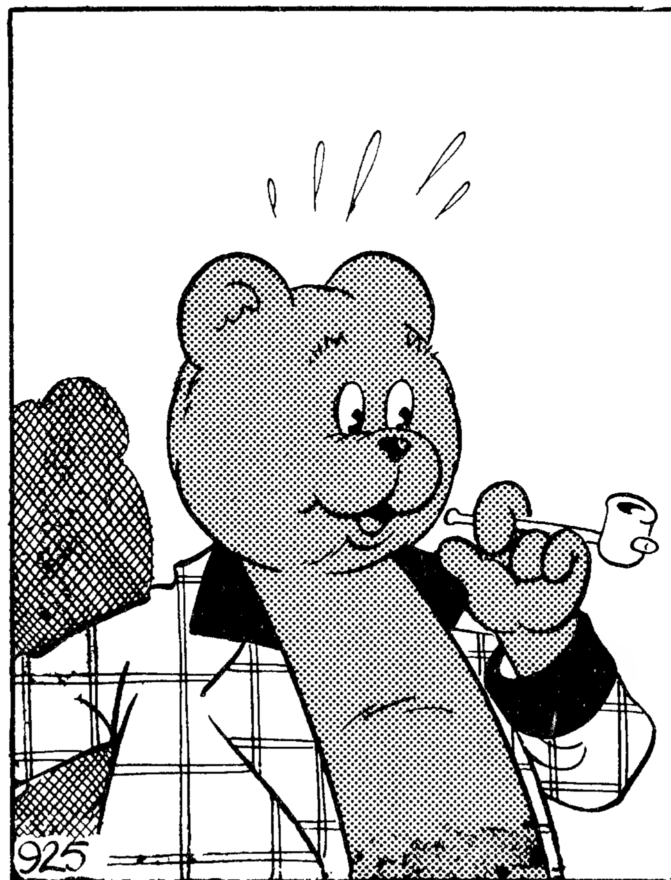
Tom Poes belde aan bij slot Bommelstein en Joost, de deftige huisknecht, deed open.
'Eh... Is je baas thuis, makker?' vroeg Terpen Tijn. 'Zeg maar dat één der onsterfelijken bereid is om van zijn suffen rraarren voorvader 'n portret te maken! Een fijntrillend en levend portret dat de eeuwigheid eh... dinges! Snap je?'
'Is heer Bommel thuis?' vroeg Tom Poes haastig, want hij zag dat Joost het helemaal niet snapte.
'Heer Bommel is thuis, ahum!' zei Joost. 'Willen de heren mij volgen? Wilt u hier uw bagage afleggen?'
De schilder Terpen Tijn zette zijn schilderkist tegen de muur, trok toen zijn grote das los, hing die aan de kapstok en schopte zijn sandalen uit.
'Ziezo, makker!' zei hij, terwijl hij zijn broek ophaalde. 'Ik ben klaar! Ga mij voor!'
'Zou u niet liever uw hoed afzetten en uw sandalen weer aan doen?' vroeg Tom Poes die bang was, dat heer Ollie geen schilderij zou laten maken door zo'n vreemd iemand die geen heer was.
'Bah!' riep Terpen Tijn. 'Bah! Onzin! Waarom zou ik! Een echte fijne geest als de mijne doet wat hij wil! Eh... dinges!'
En op zijn blote voeten stapte hij dreunend de kamer van heer Bommel binnen.

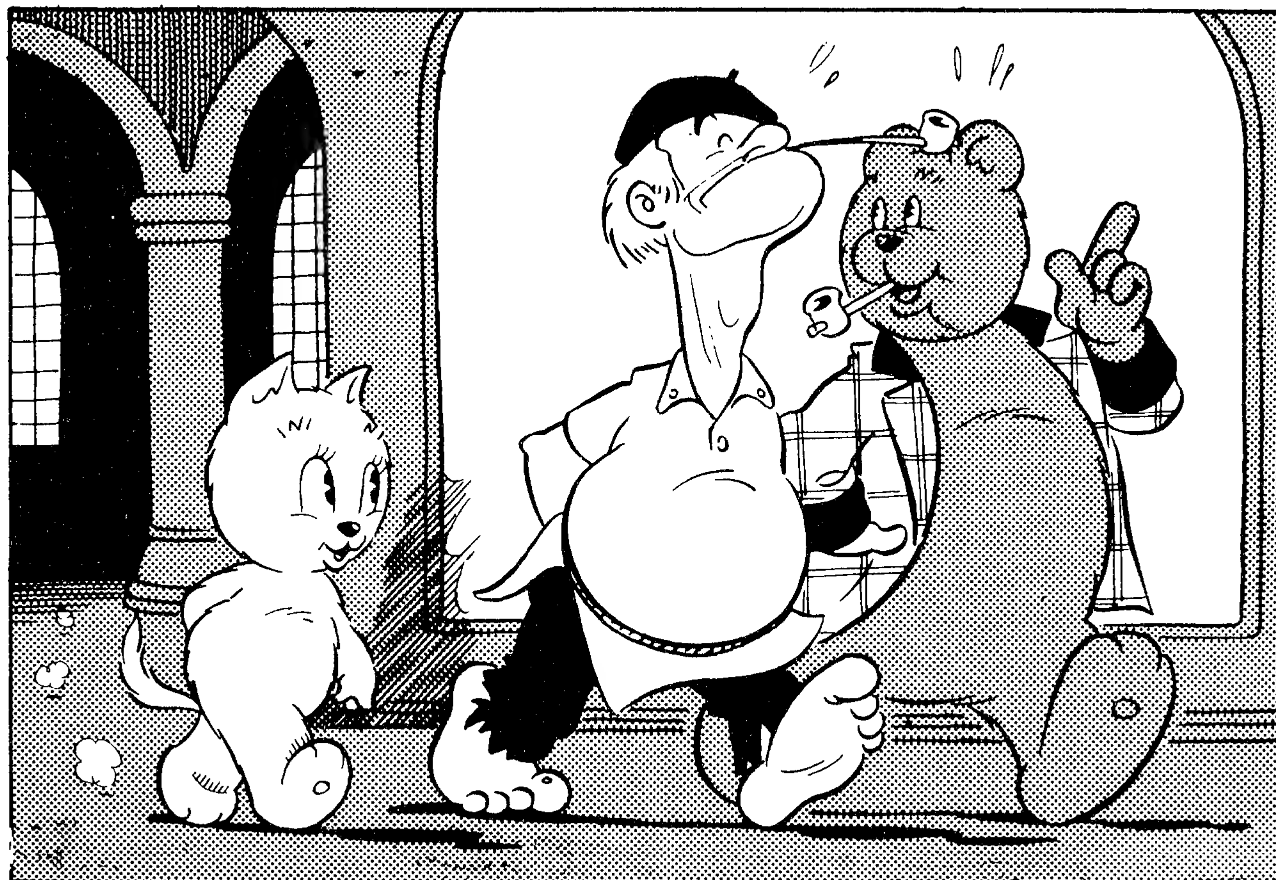

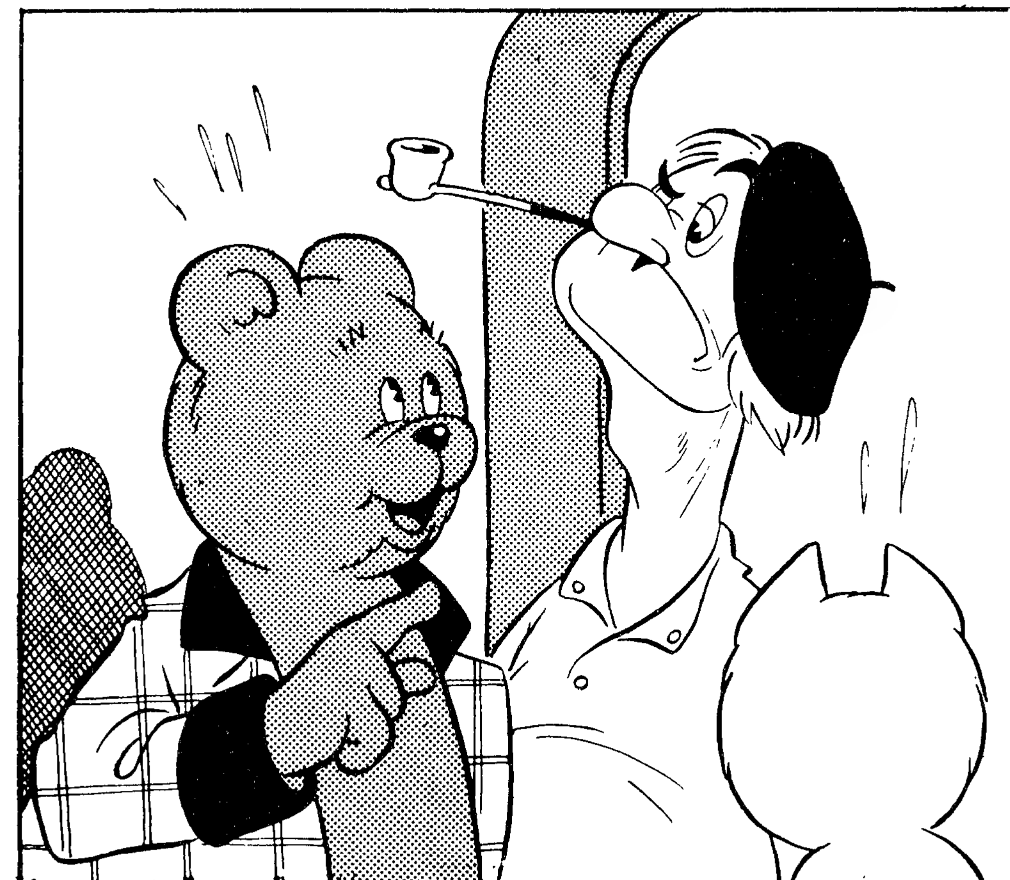

'Dit is Terpen Tijn, een meester-schilder!' zei Tom Poes, toen ze bij elkaar in heer Bommel's salon zaten. 'Hij wil een portret maken van uw voorvader Grompel Grislie en hij zegt, dat hij een portret zó mooi kan maken, dat het haast leeft!'
'Niks haast!' riep Terpen Tijn, 'als ik een schilderij maak, leeft het helemaal! Het leeft echt! Wanneer mijn vibrerend penseel mijn gonzend doek heeft beroerd, ontstaat er een fijntrillend eh... dinges! Snap je makker?'
'Ik ben uw makker niet, heer Tijn,' zei heer Bommel. 'En ik snap het ook niet helemaal. Waarom wilt u Grompel Grislie laten trillen? En wat is een vibrerend dinges?'

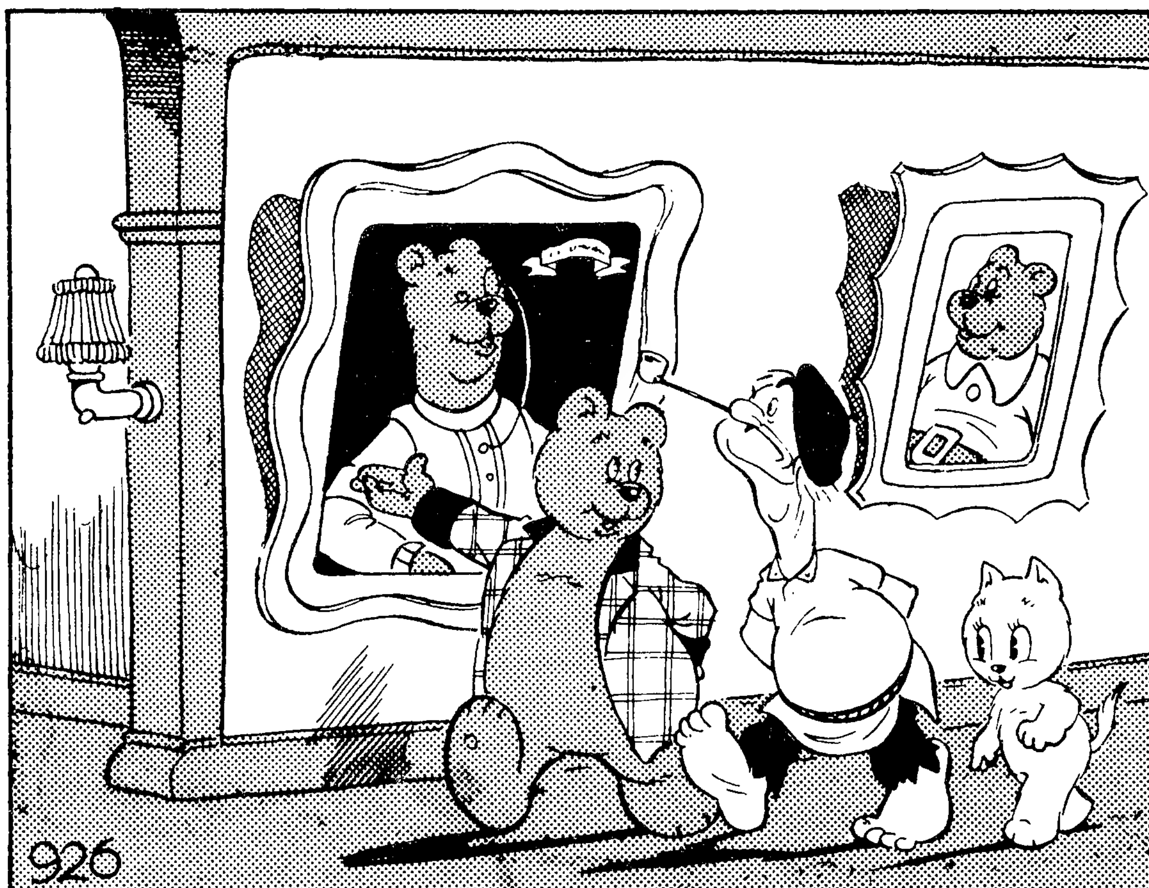
'Je bent nog niet fijn genoeg om dat te snappen!' zei de schilder. 'Je skelet weegt nog te zwaar! Maar eh... heb je niet wat voor me te eten? Zonder eten kan ik niet werken, ik heb energie nodig! Een kleinigheidje is genoeg, mijn maag is gauw tevreden!'
Heer Bommel liet dus een maaltijd komen en Terpen Tijn begon te eten. Maar dat eten was niet gewoon, nee, dat leek nergens naar! Toen hij drie schalen aardappelen en zes karbonades had gegeten, veegde de schilder zijn lippen af en stak zijn pijp weer op.
'Dat was lekker!' zei hij. 'Een goeie voorspijs! En nu de maaltijd! Kom op, makker!'

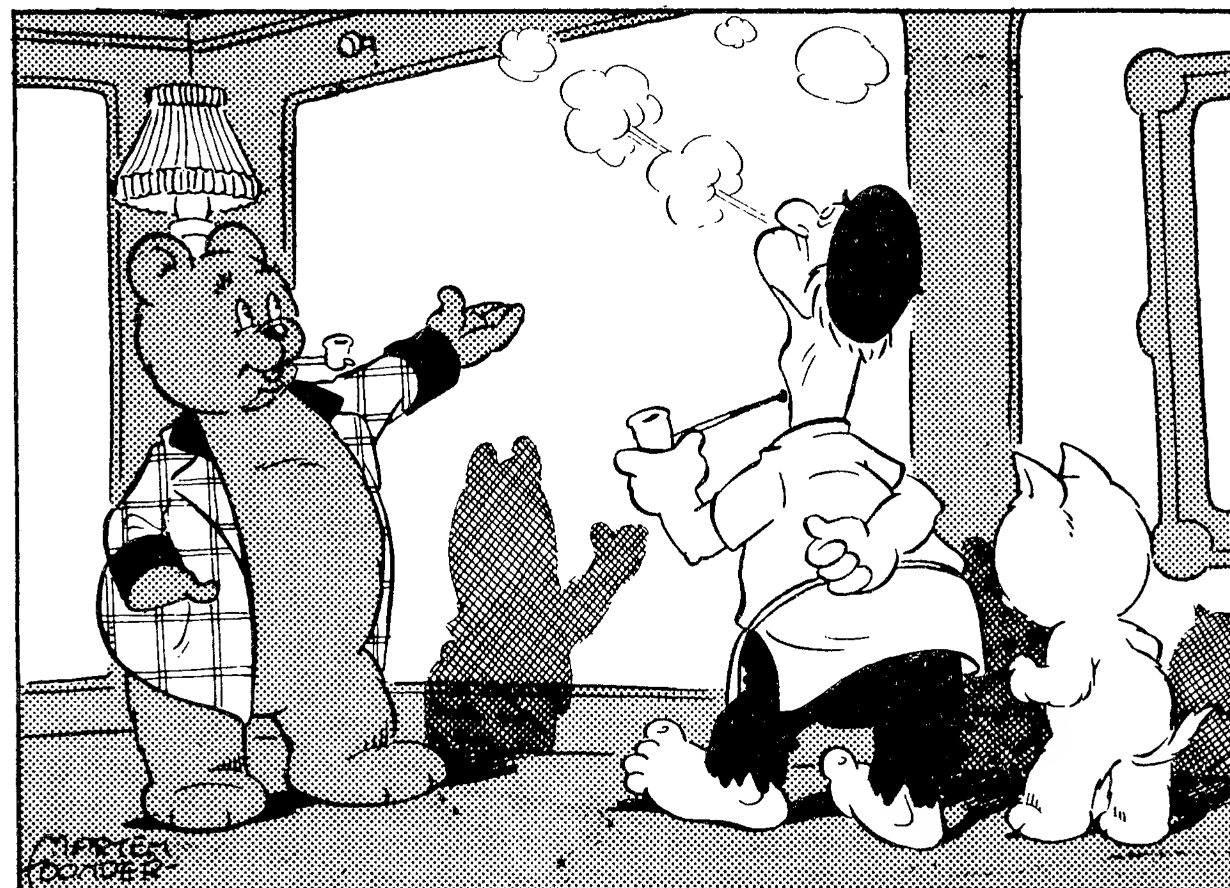

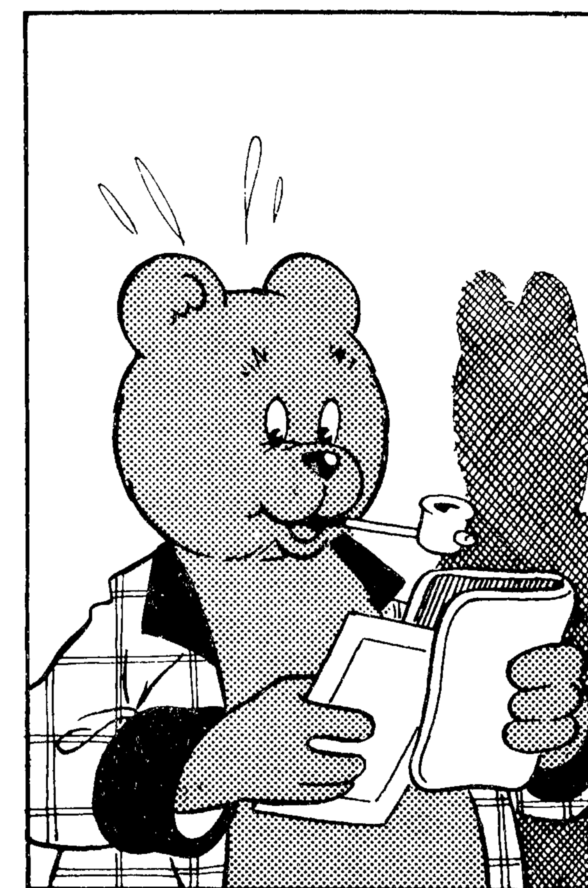

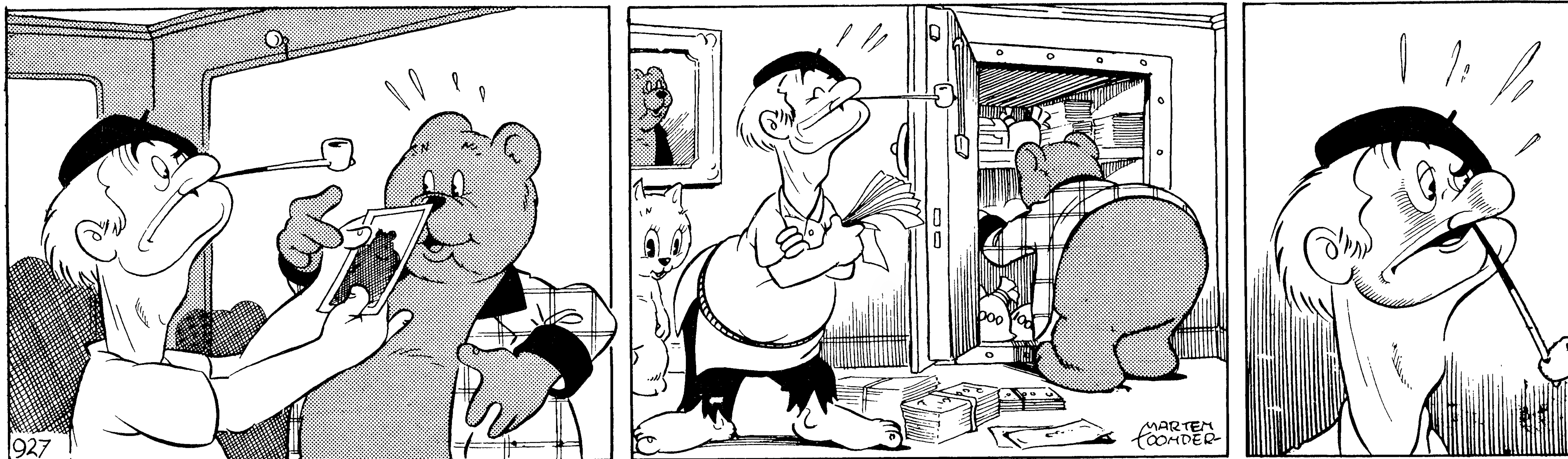
Terpen Tijn, de meester-schilder, had eindelijk zijn maaltijd genuttigd en hij had meer gegeten dan zes gewone mensen bij elkaar.
'Eh... Ziezo!' zei hij. 'Nu kan ik er weer tegen voor een week. Je moet weten, dat ik maar eens in de zeven dagen eet, makkers! Dat is goed voor de geest en heilzaam voor het skelet! En laat me nu eens zien wat ik maken moet!'
'Kom maar eens mee, heer Tijn,' zei heer Bommel, terwijl hij de kamer uitliep. 'Ik zal u mijn schilderijenverzameling laten zien. Allemaal portretten van mijn voorouders en allemaal meesterwerken! Het een is nog mooier dan het ander, niet waar Tom Poes? En het allermooiste moet het schilderij van mijn stamvader worden, dat u schilderen gaat. Het zal niet gemakkelijk...'
'Hola! Wacht eens even!' riep de schilder. 'Wie zegt, dat ik het doe? Ik wil in de eerste plaats eens zien wat voor foto je hebt van dien rraarren bollen voorvader en dan wil ik weten wat ik er voor krijg! Niet, dat ik om geld geef, maar het skelet moet ook leven, niet waar? Ik werk niet voor niets... want mijn fijntrillende geest eh... Dinges! Snap je?'

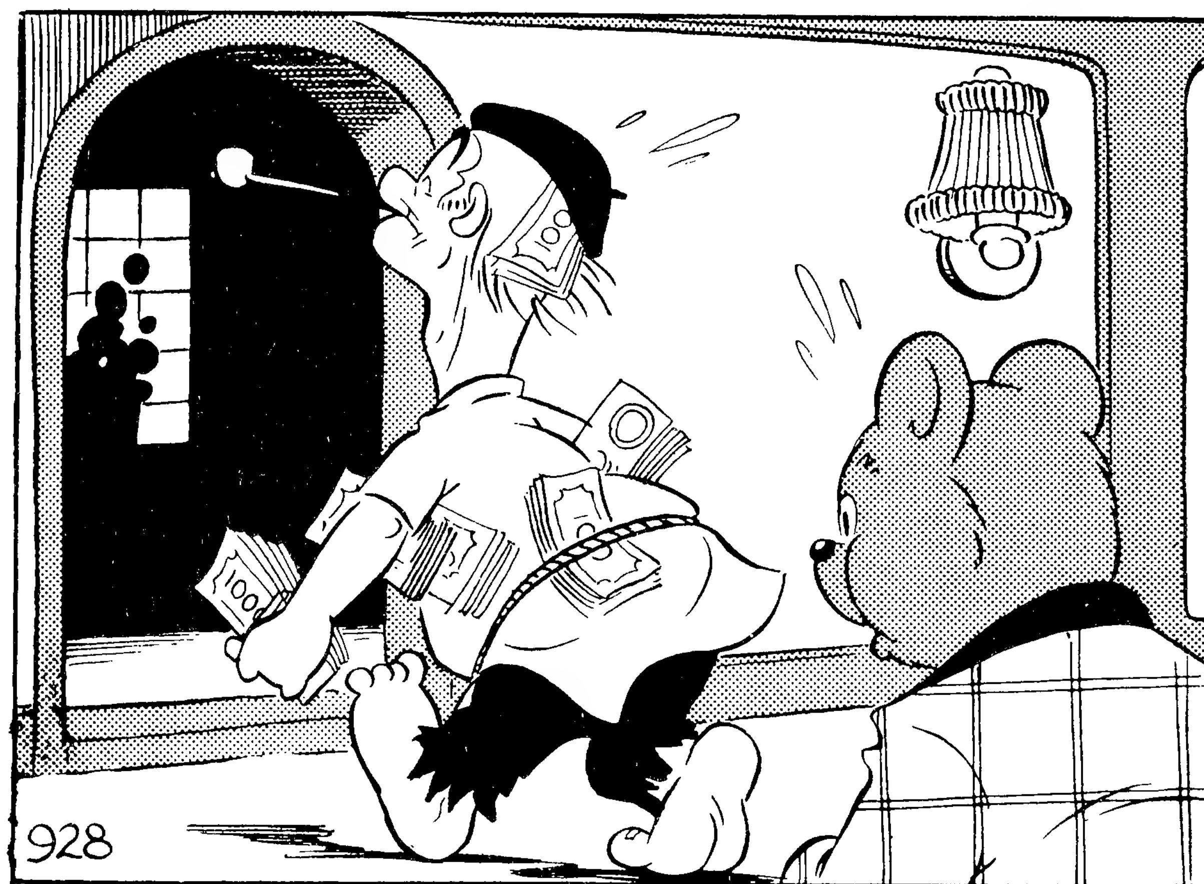

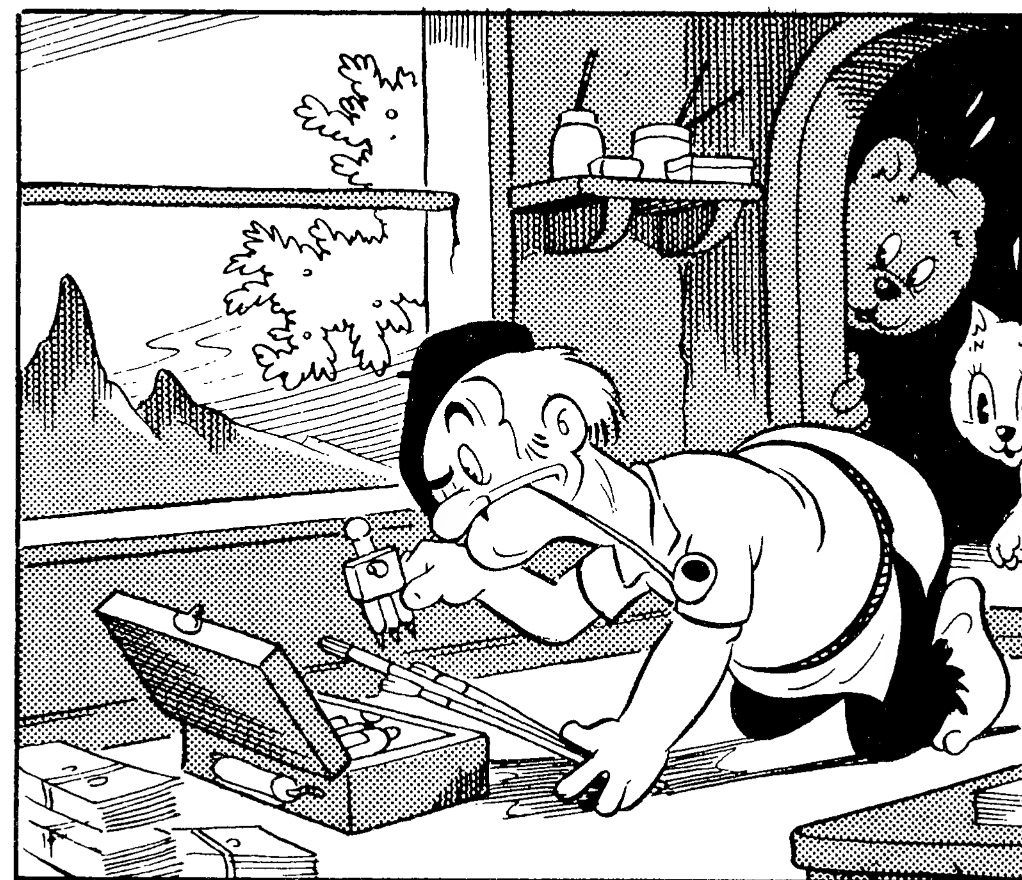
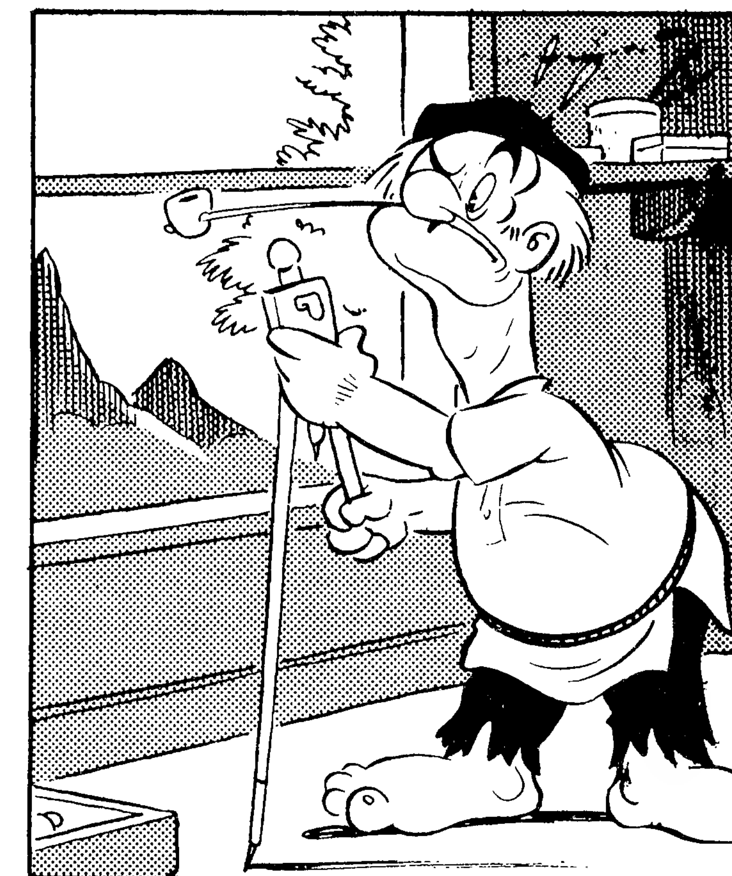

'Over het geld worden we het wel eens!' zei heer Ollie, 'en de foto van Grompel Grislie is erg goed, niet waar, Tom Poes? Kijk, hier hangt mijn verzameling, prachtige schilderijen, zegt u zelf!'
'Bah!' riep Terpen Tijn. 'Misselijke rommel! Droevig en treurig! Het vibreert niet! Het zijn rraarre, bolle koppen!'
'Ahum!' zei heer Ollie verontwaardigd. 'Het zijn allemaal lieden van stand, heer Tijn! Niemand heeft nog ooit gezegd, dat een Bommel een rare bolle kop had! Maar als u het beter kunt, is het zoveel te beter! Kijk, hier hebt u het stuk wand, waar mijn stamvader moet komen te hangen. Het moet een levensgroot portret worden, met een lijst er om en... alles! En hier is de foto... Maar u moet er niet op letten, dat hij geen jas aan heeft, dat was in die tijd nog geen mode voor een Bommel!'
'Het is niet altijd nodig, dat een heer een jas aan heeft!' zei Tom Poes. 'Ik heb er nog nooit behoefte aan gehad!'

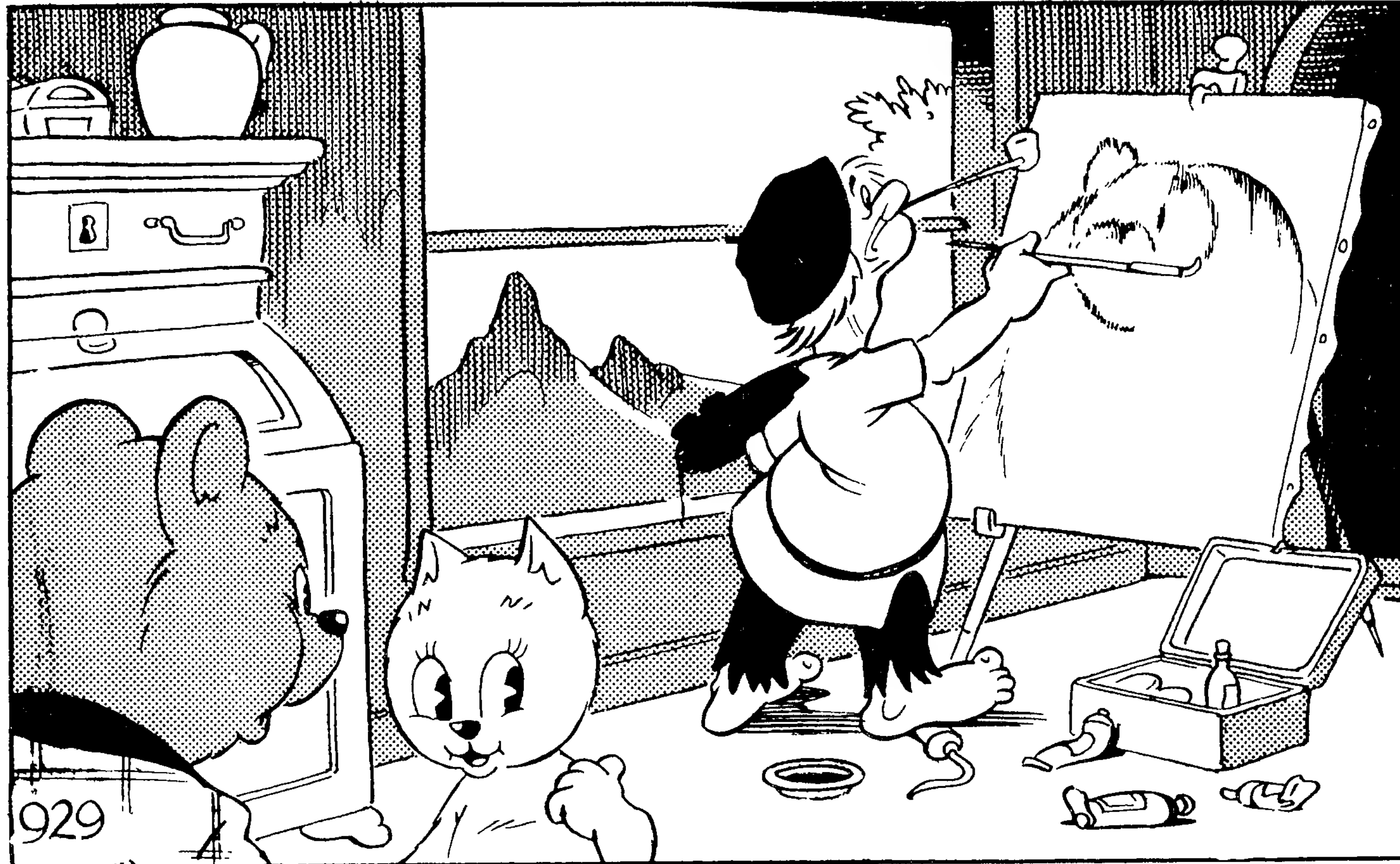

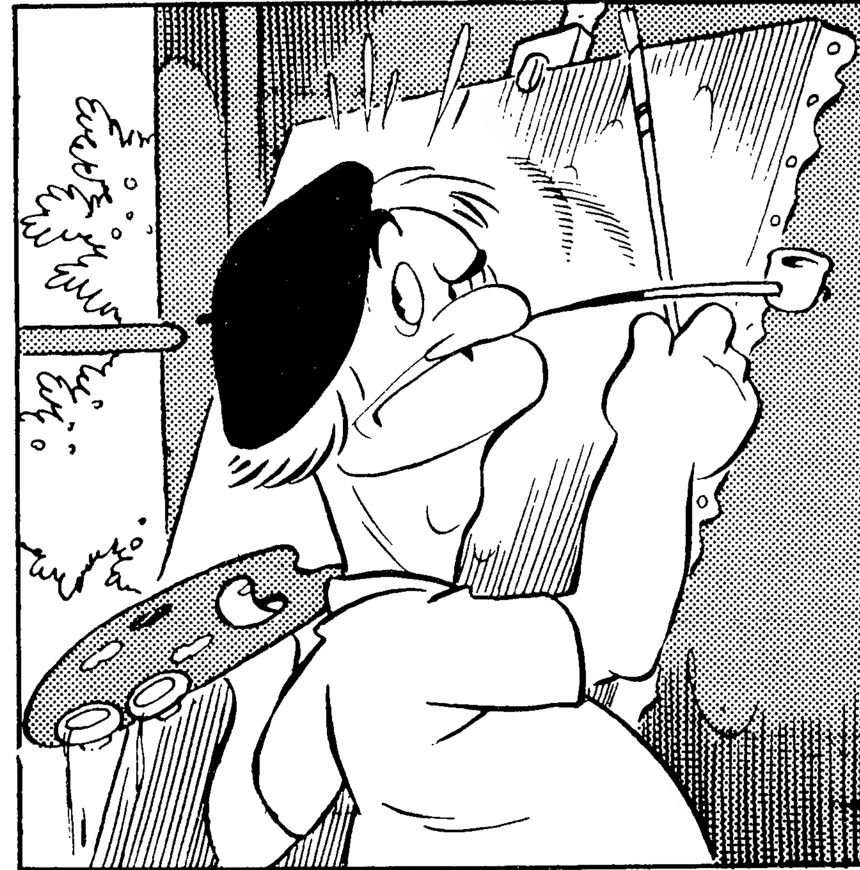
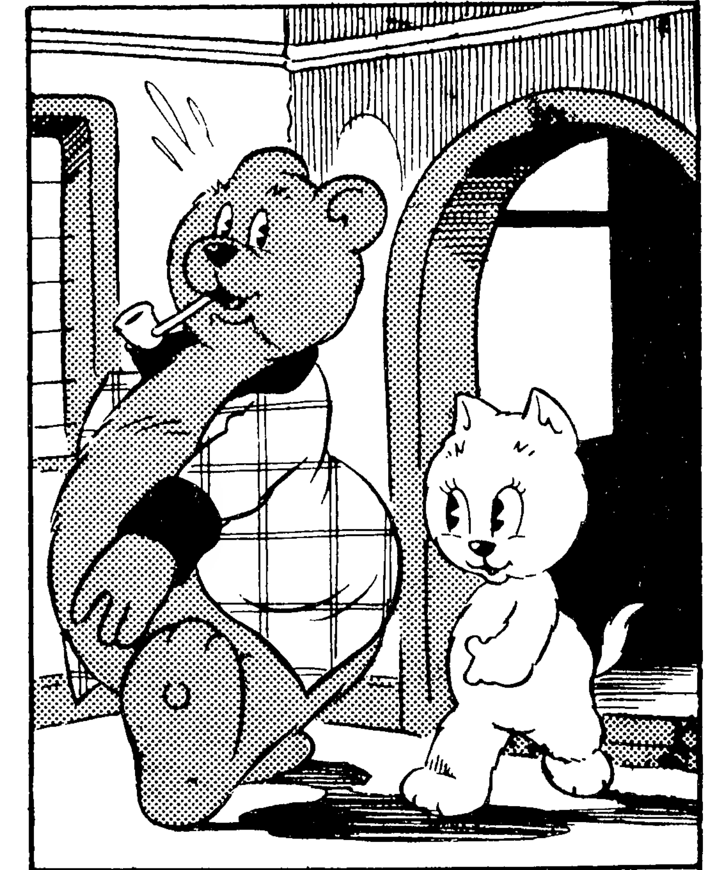
'Hm!' zei Terpen Tijn, terwijl hij de foto van Grompel Grislie een eindje van zich af hield om hem goed te kunnen bekijken. 'Hm! Een best hoofd! Een goed skelet! Mooie kerel! Hm!! Die maak ik! Top! In orde! Mijn geest begint al te trillen! De inspiratie grijpt mij! Dit wordt een meesterwerk! Maar eh... dinges! Het geld! Hoeveel krijg ik er voor?'
Heer Ollie liep op zijn brandkast af en haalde er een paar stapeltjes bankpapier uit.
'Is dit genoeg?' vroeg hij.
'Hm!' zei Terpen Tijn. 'Is dat alles? Moet ik voor deze aalmoes een meesterwerk maken? Je beledigt mijn kunst, makker!'
Heer Bommel bukte zich en nam nog een stapeltje uit zijn kluis terwijl hij bezorgd zuchtte.
'Is het nu beter?' vroeg hij hoopvol.
'Hm!' zei de meester-schilder. 'Dit gaat... Ik zal het portret schilderen, maar als het klaar is en goed, moet ik nog iets hebben. Geen geld maar iets anders! Een aandenken, een kleinigheid! Een eh... dinges! Snap je!'

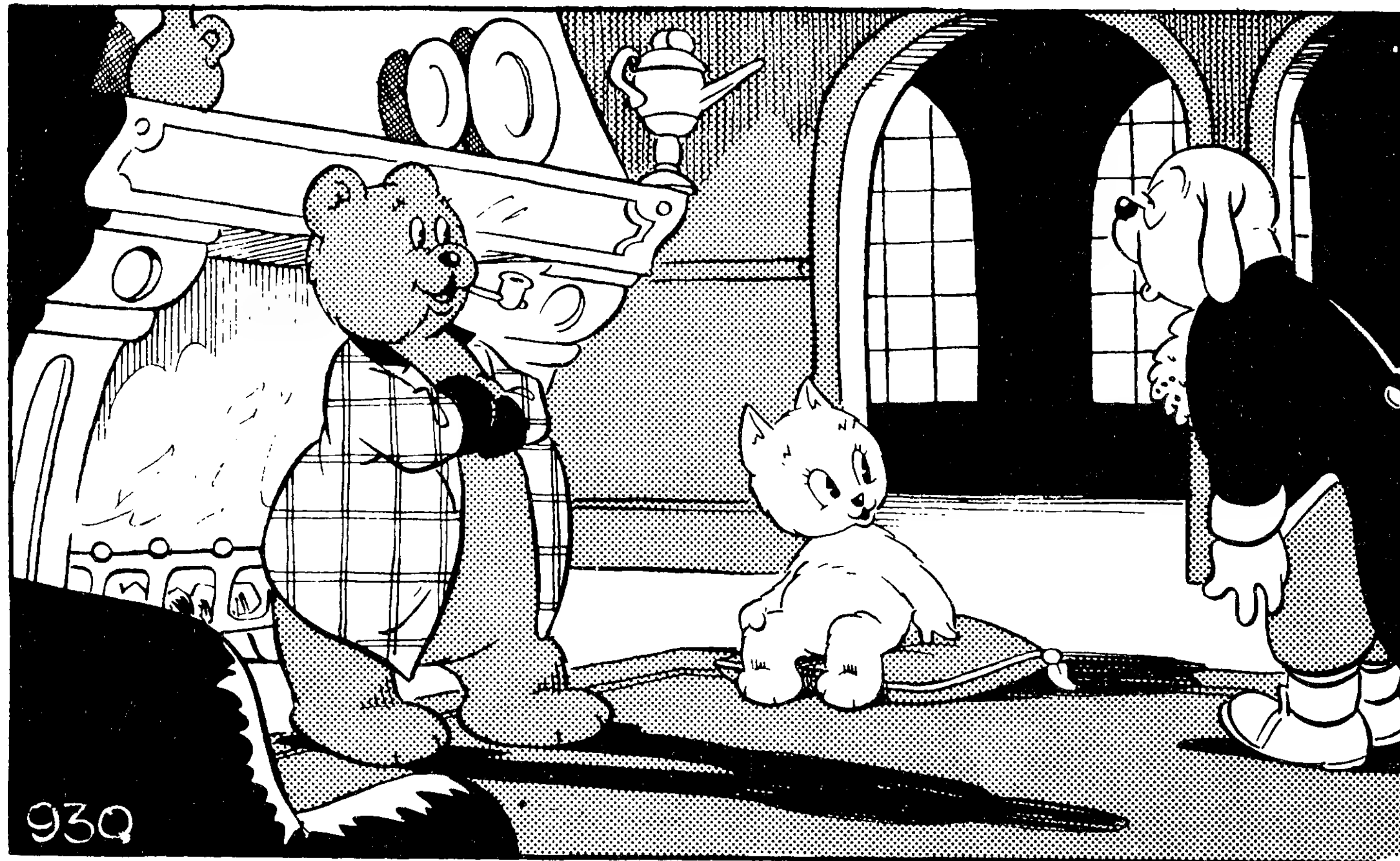

'Wat voor kleinigheid zou hij nog moeten hebben, Tom Poes?' vroeg heer Ollie bezorgd, toen Terpen Tijn met al zijn geld de deur uitliep. 'Ik weet het niet!' zei Tom Poes. 'Laten we maar eens afwachten tot het klaar is heer Bommel! Die kleinigheid hoeft hij alleen maar te hebben wanneer het schilderij goed wordt, heeft hij gezegd! Gaat u mee kijken wat hij aan het doen is?'
Ze liepen dus achter den schilder aan en vonden hem in een kamer van slot Bommelstein, waar Terpen Tijn begonnen was zijn schilderkist uit te pakken.
'Deze kamer is wel goed!' mompelde hij. 'Hier is ten minste eh... dinges! Licht, bedoel ik. En niet allemaal meubels! Deze keet staat veel te vol! Dit is de enige kamer waar mijn geest niet gestoord wordt door allemaal rommel! Hier kan mijn vibratie eh... dinges!'
Intussen had hij een vreemd instrument uit zijn kist gepakt en begon dat uit te schuiven. Heer Bommel en Tom Poes zagen met verbazing, dat het toestel een soort schildersezel werd...

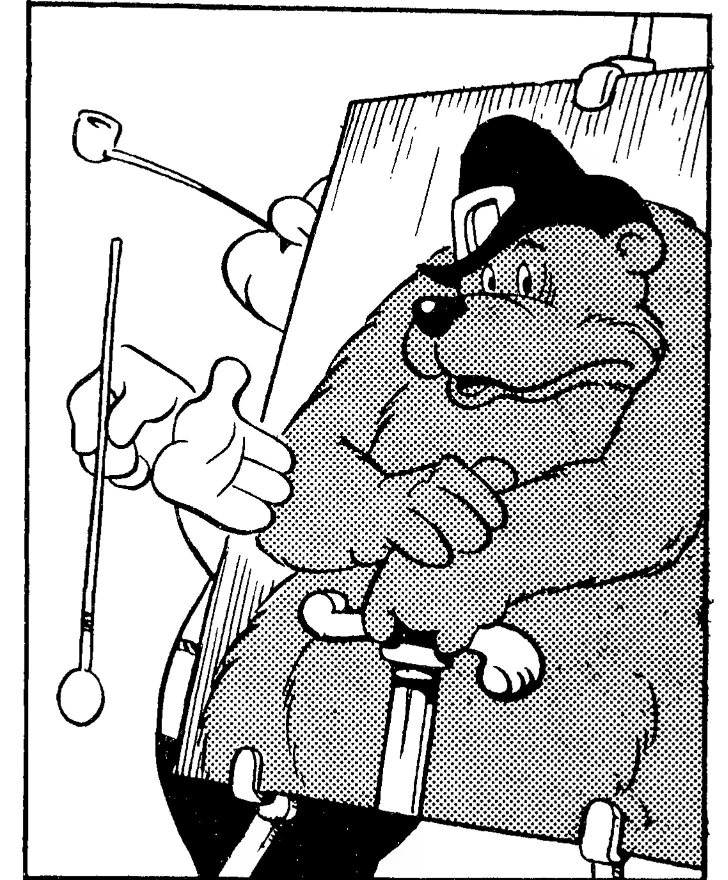

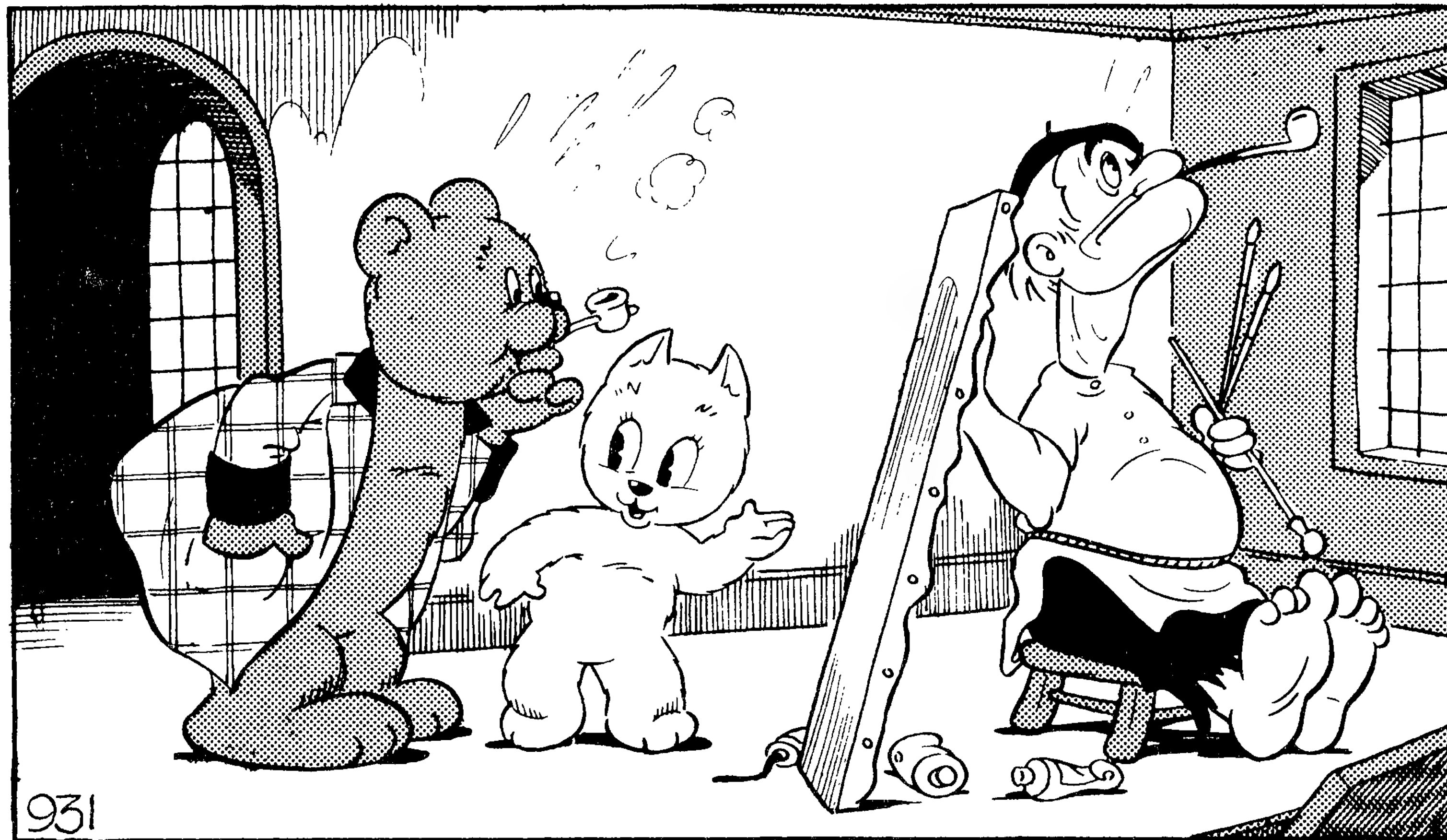
De schilder Terpen Tijn was een erg vlug iemand. Toen hij zijn schildersezel had neergezet, haalde hij van onder zijn overhemd een rol doek en wat latten, timmerde dat aan elkaar en een kwartier later veegde hij al met een forse streek de verf op het linnen.
'Ik ben benieuwd hoe u dat gaat doen, heer Tijn!' zei heer Ollie. 'Hebt u de foto er niet bij nodig? Moet u Grompel Grislie niet eerst natekenen? En trekt u hem een jas aan? Dat staat netter, ziet u? Zet hem ook maar een hoge hoed op, dan kan iedereen zien, dat hij een heer is, vindt u ook niet? En dan...' Terpen Tijn draaide zich om en snoof.
'Wie gaat hier een schilderij maken, u of ik?' vroeg hij. 'Hm? Een jas aan... een hoed op! Bah! Misselijk! Natekenen!!?? Je verstoort mijn trillingen, makker! Zo kan geen kunstenaar werken! Als je een meesterwerk wilt hebben moet je nu verdwijnen! Hoepla! Laat mij alleen! Mijn geest snakt naar eenzaamheid! Eh... dinges! Snap je?'
Heer Bommel antwoordde niet, maar draaide zich om en liep weg.
'Het kan zijn, dat hij een knappe schilder is, maar hij is geen heer, Tom Poes!' zei hij. 'Wil je wel geloven, dat ik boos begin te worden?'

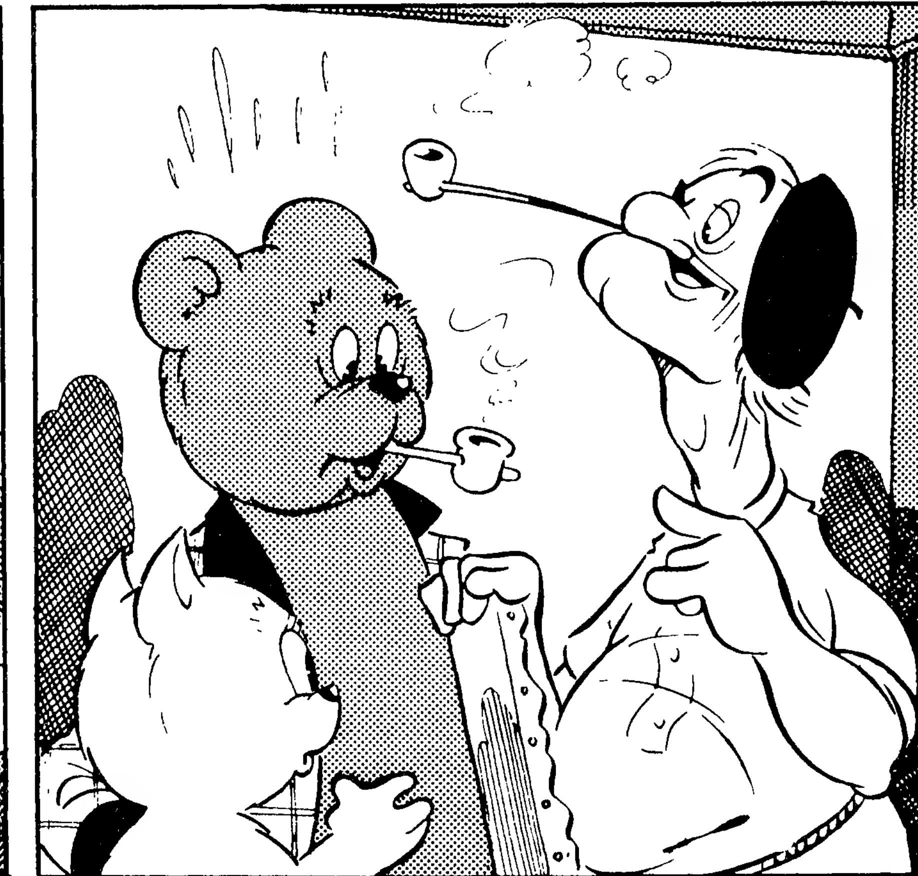

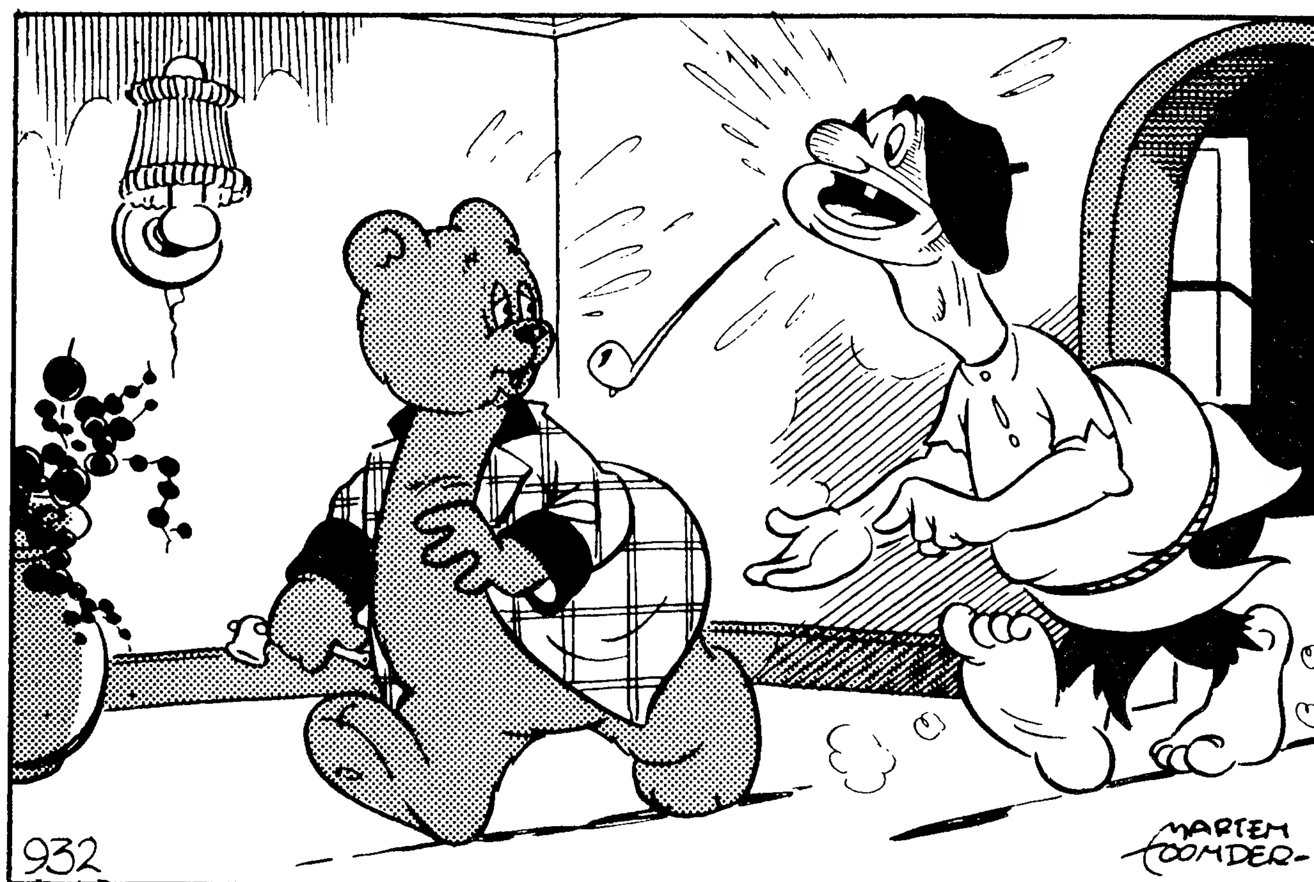

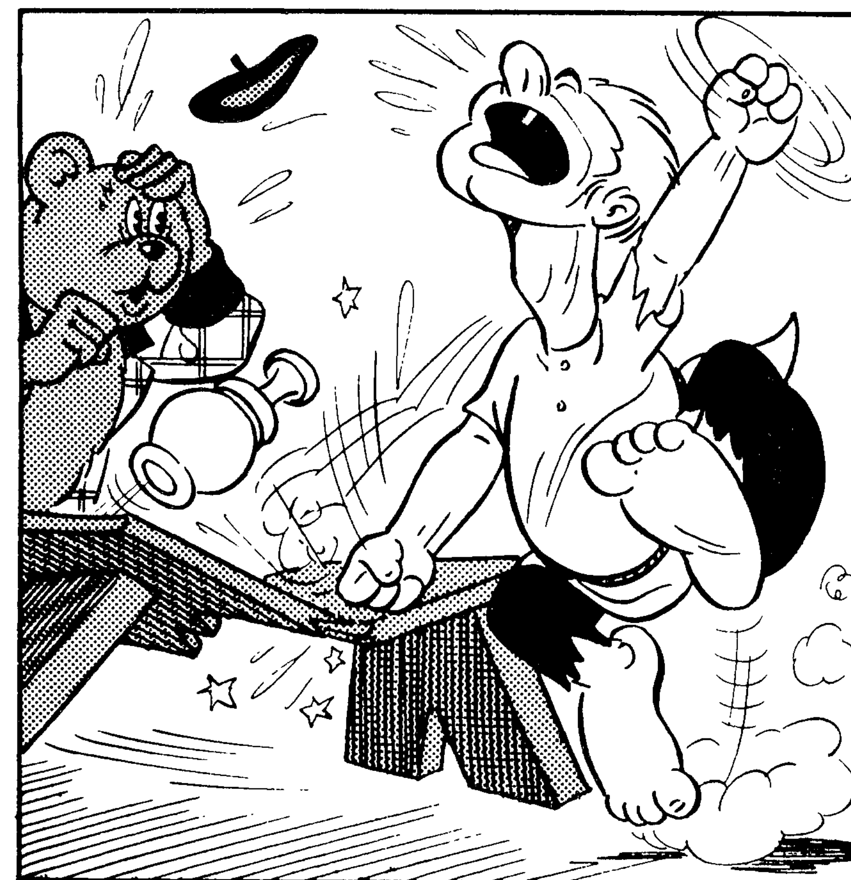
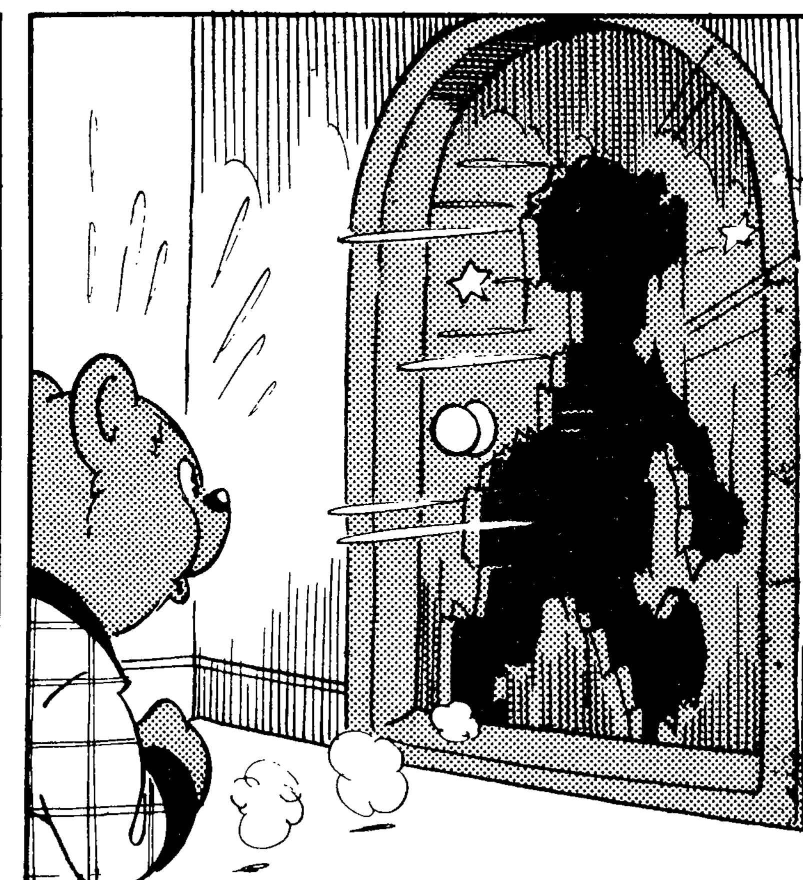
Heer Bommel en Tom Poes zaten bij elkaar in heer Bommel's studeerkamer en wachtten totdat de schilder Terpen Tijn klaar zou zijn met het schilderij. Heer Ollie praatte zachtjes in zichzelf.
'Die schilder bevalt me niet!' mompelde hij. 'Hm! Iemand van mijn stand kan niet zo maar in zijn eigen huis de deur uitgestuurd worden! En wie weet hoe lang hij daar gaat zitten knoeien!'
'Nee!' zei heer Bommel, terwijl hij opstond en zijn armen over elkaar sloeg. 'Dat gaat niet, Tom Poes! Misschien is het iemand die niet eens kan schilderen! Misschien is hij al lang gevlucht met mijn goede geld! Misschien laat hij ons een week lang hier wachten... Nee! Uit! Ik ga naar hem toe en zeg hem...'
Op dat moment kwam Joost de kamer binnen en kuchte.
'Ahum!' zei hij. 'De heer Tijn verzoekt u, bij hem te komen, aangezien het schilderij van uw geëerde grootvader gereed is!'
'Wel heb ik ooit!' zei heer Ollie en liep met grote passen naar het vertrekje, waar ze Terpen Tijn hadden achtergelaten.
'Zo, makkers!' zei de schilder. 'Hier is-ie, de ouwe Bolle eh... dinges! Kijk maar eens goed en zeg het als het niet goed is! Maar denk er om, elke streek leeft! Dit stuk vibreert! De gloed van het leven is door mijn geest in mijn hand en penseel eh... dinges! Snap je!'

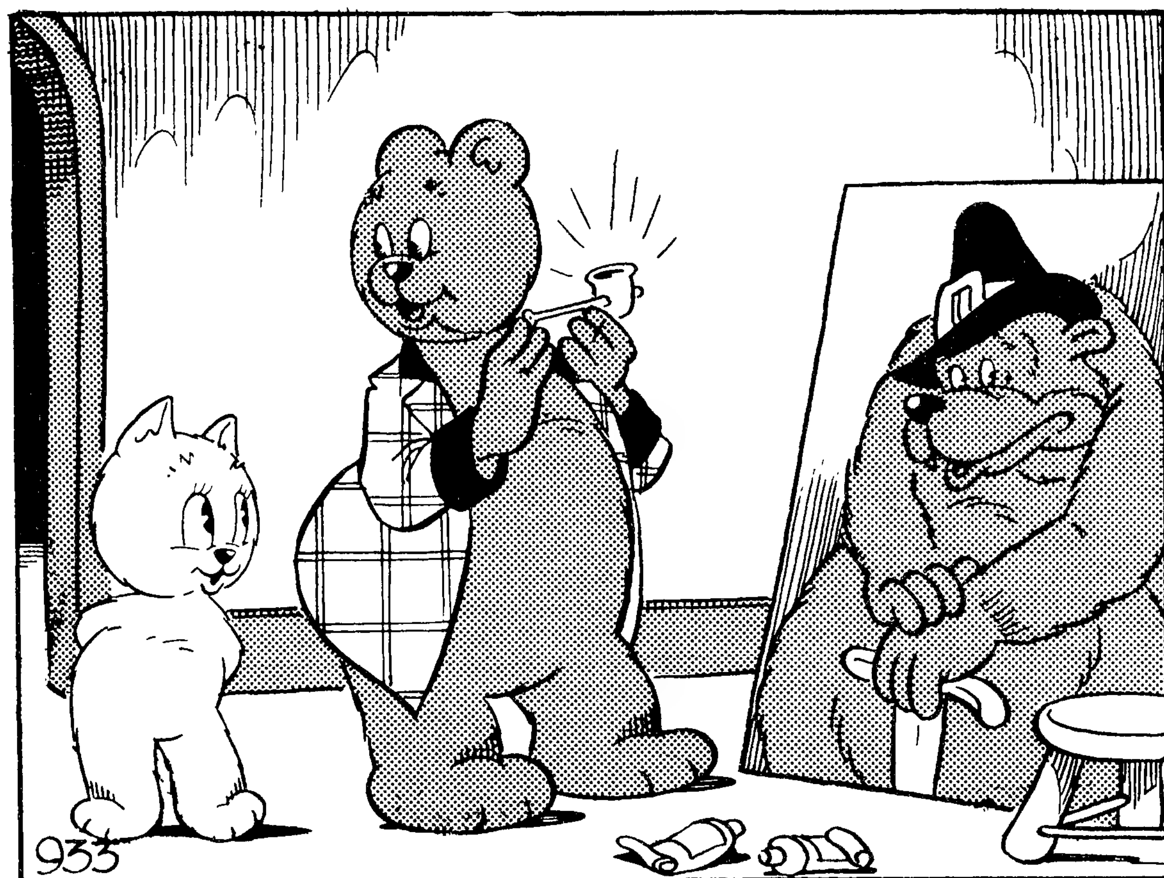

De schilder Terpen Tijn haalde het portret van de ezel af, ging er gemakkelijk bij zitten en staarde afwezig naar de zoldering, terwijl heer Bommel en Tom Poes het schilderij bekeken.
'Het lijkt sprekend!' zei heer Ollie eindelijk. 'Je zou zweren, dat het leeft!!'
'Ja,' zei Tom Poes, 'het is een echte heer geworden! En lijken doet het ook!'
'Ahum!' zei Terpen Tijn en hij stond op. 'Het lijkt dus, hè? Het leeft dus, niet? Mooi! Het is een meesterwerk makkers! Zo'n schilderij bestaat er op de hele wereld niet! Het is met vibratie geschilderd! Met geest en eh... Dinges! Snap je? Maar nu moet ik die kleinigheid nog hebben die je me beloofd had!!'
'Juist!' zei heer Bommel, 'je verdient het, waarde heer! Zeg maar, wat die kleinigheid is, dan krijg je het direct!'
'Je pijp!' zei Terpen Tijn. 'De pijp, die je daar rookt! Die moet ik hebben! Wanneer je me die gegeven hebt, zal ik mijn naam onder dit schilderij zetten en dan is het af!'
'M-mijn pijp!!!' stotterde heer Bommel. 'Mijn pijp??!! M-maar... d-dat is brutaal! D-dat g-gaat niet! O, heden nee! Vraag wat je wilt, maar die pijp krijg je niet! Dat is mijn beste vriend!!!'

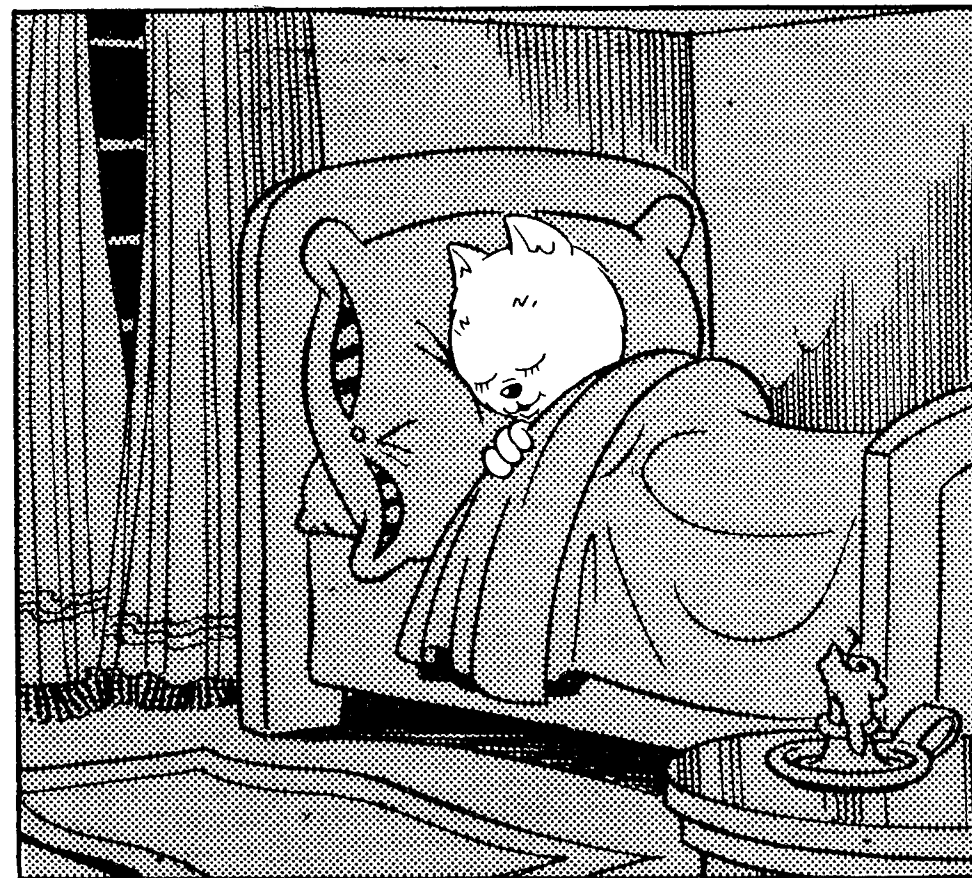
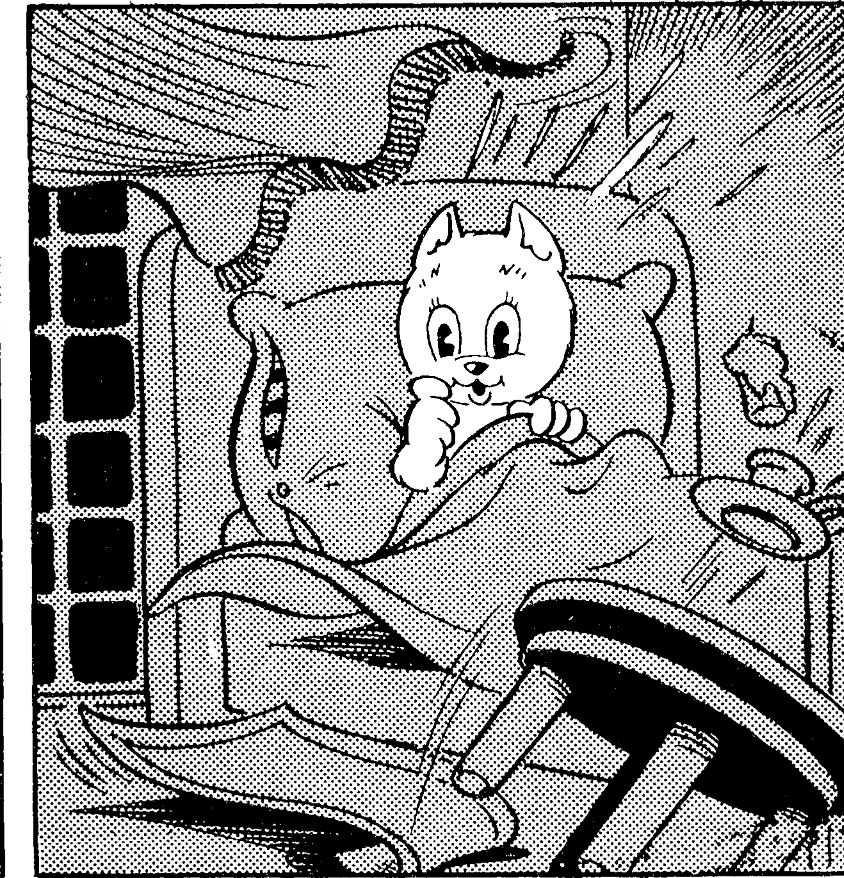

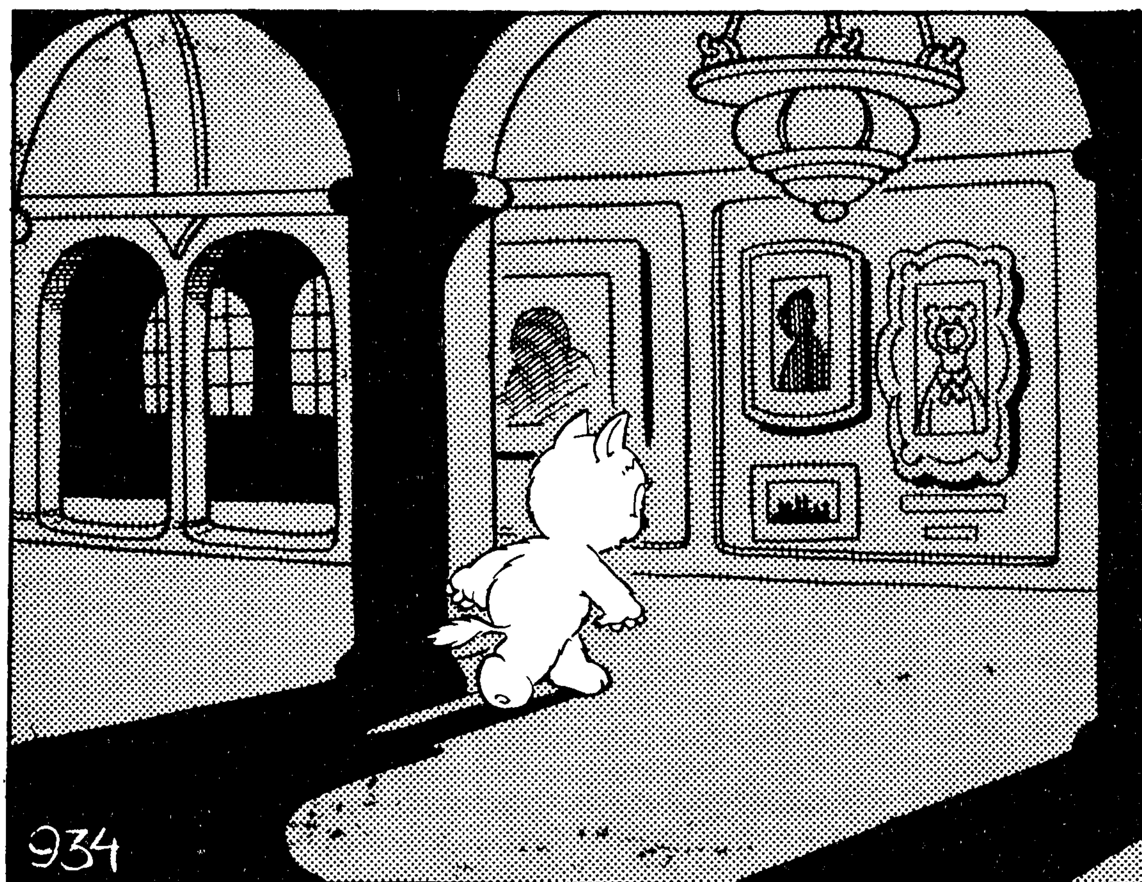
Terpen Tijn werd boos. Hij deed een stap naar heer Bommel toe en stak zijn hand uit.
'Je hebt me beloofd, dat ik iets mocht kiezen!' riep hij. 'Ik wil je pijp hebben! Nu direct!'
'N-nee, n-nee!' zei heer Ollie en liep een paar passen weg. 'D-dat g-gaat niet. Kies iets anders, heer Tijn! Of wilt u geld hebben! Die pijp kan ik niet missen! Wat zou een Ollie B. Bommel zonder pijp zijn? Zeg nu zelf!'
'Je pijp!' gilde Terpen Tijn. 'Ik wil niet iets anders! Je pijp! Je hebt het beloofd, makker! Je pijp! Hier met je pijp!'

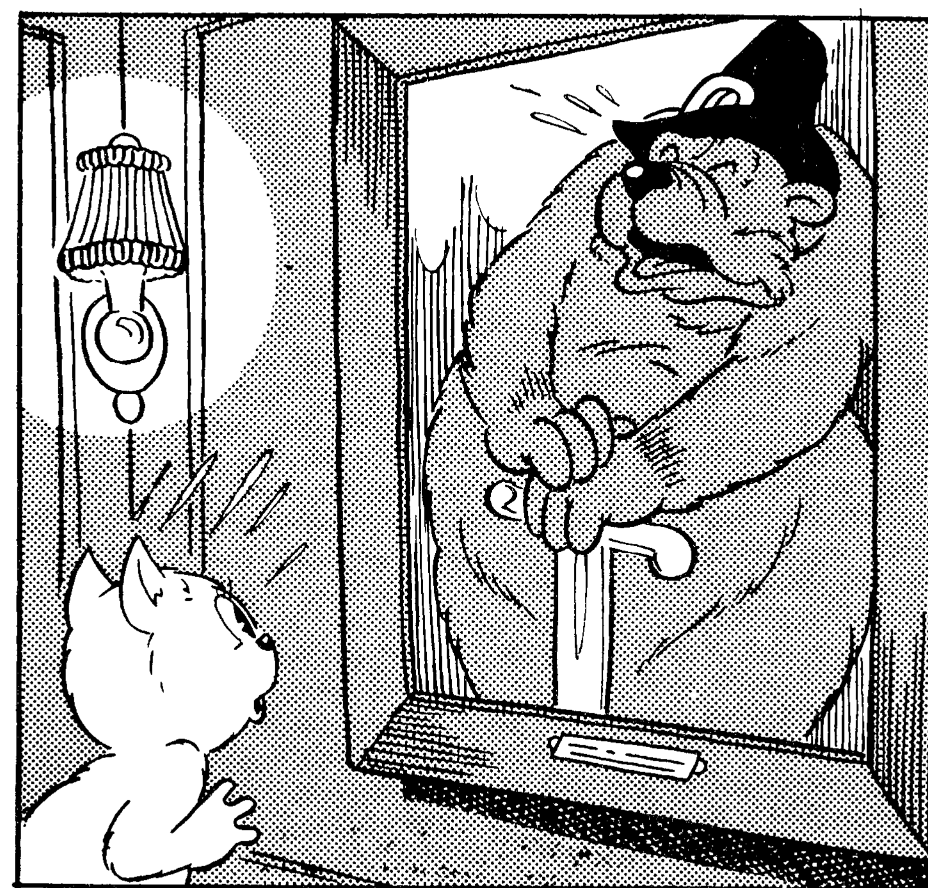
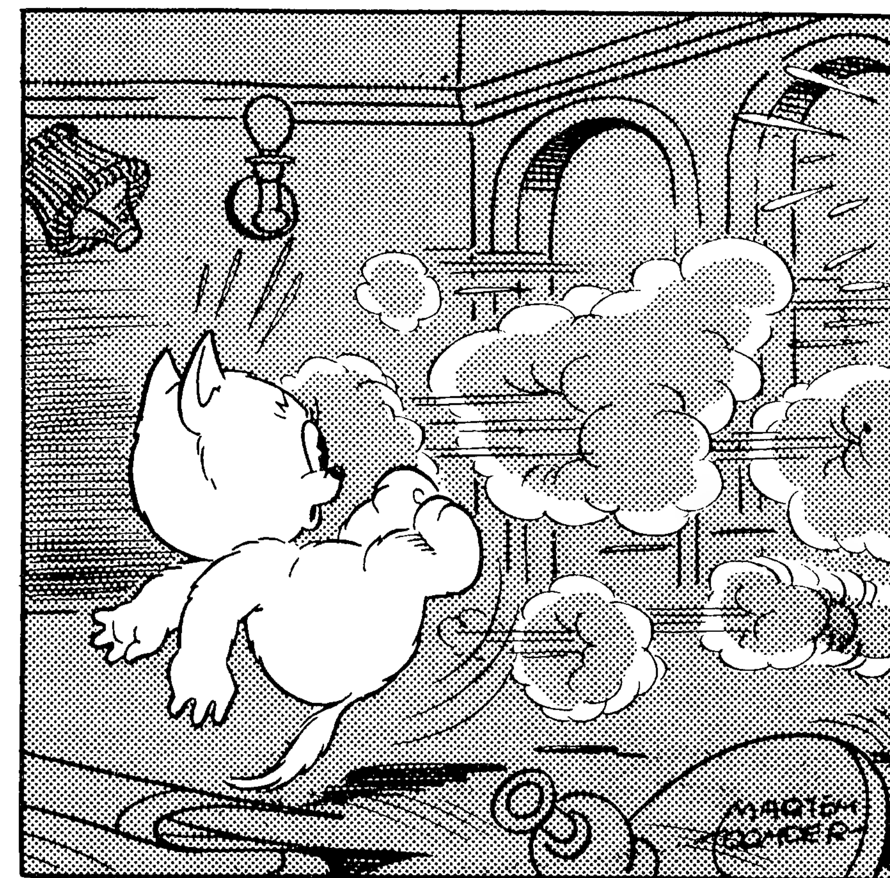
'Nee!' zei heer Ollie flink. 'Je kunt alles krijgen behalve mijn pijp!'
Toen werd de schilder vreselijk kwaad. Hij sloeg met zijn vuist de tafel in tweeën, stak zijn andere vuist in de lucht en gilde: 'Ik zal je krijgen! Hihi! Krijgen zal ik je! Ik zet mijn naam niet onder dat schilderij! Dan moet je de gevolgen maar dragen! Over een poosje zal je me komen vragen of ik je pijp alsjeblieft wil hebben! Je bent een gemene eh... dinges! Snap je!!!'
En zonder zich verder nog ergens om te bekommeren draaide hij zich om en liep met dreunende passen door de dichte deur heen...

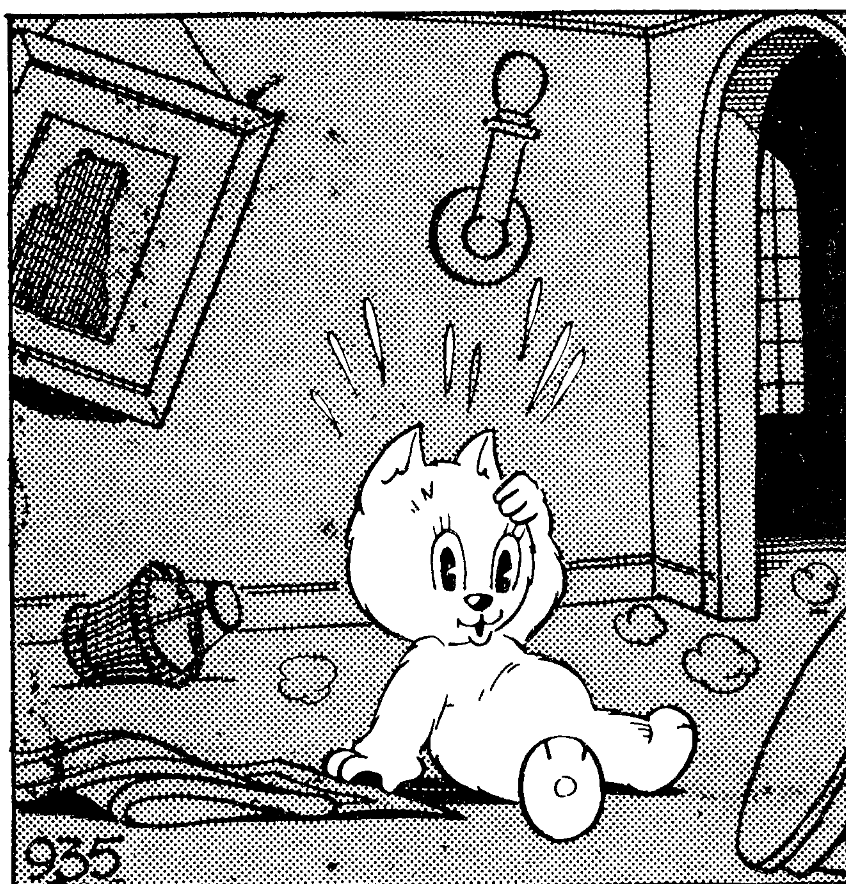

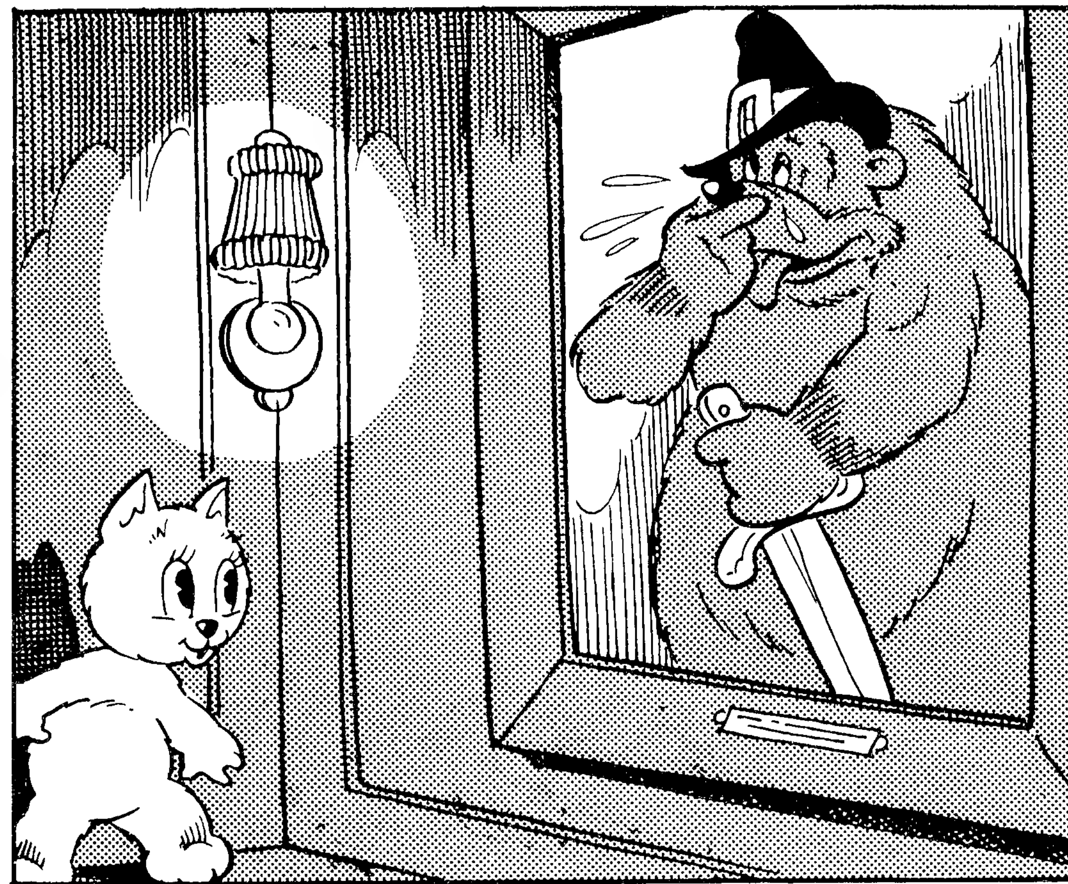
'Stel je voor, Tom Poes!' zei heer Ollie. 'Hij wilde mijn pijp hebben! Heb je ooit?? Maar dat ging niet! O, nee! Een Bommel laat zich niet dwingen! Bovendien wat geeft het dat zijn naam er niet onder staat? De hoofdzaak is, dat het goed lijkt, wat jij?'
'Hm!' zei Tom Poes. 'Ik heb zo het idee, dat er nog wel iets zou kunnen gebeuren! Het was een vreemde kerel, heer Ollie! En nu ga ik slapen als u het goed vindt.'
'Best, uitstekend!' zei heer Bommel. 'Slaap lekker! Ik ga eerst nog even dit schilderij in een lijst zetten en op zijn plaats hangen. Welterusten, Tom Poes!'
Tom Poes kroop dus onder de dekens en sliep direct. Maar erg lang zou hij die nacht niet slapen. Toen om twaalf uur de torenklok van slot Bommelstein begon te slaan, werd Tom Poes gewekt door een dreunend, sissend lawaai, dat uit de kamer onder hem scheen te komen. Hij was meteen klaar wakker en keek verschrikt rond. En meteen klonk het lawaai opnieuw, nu nog harder dan daarnet.

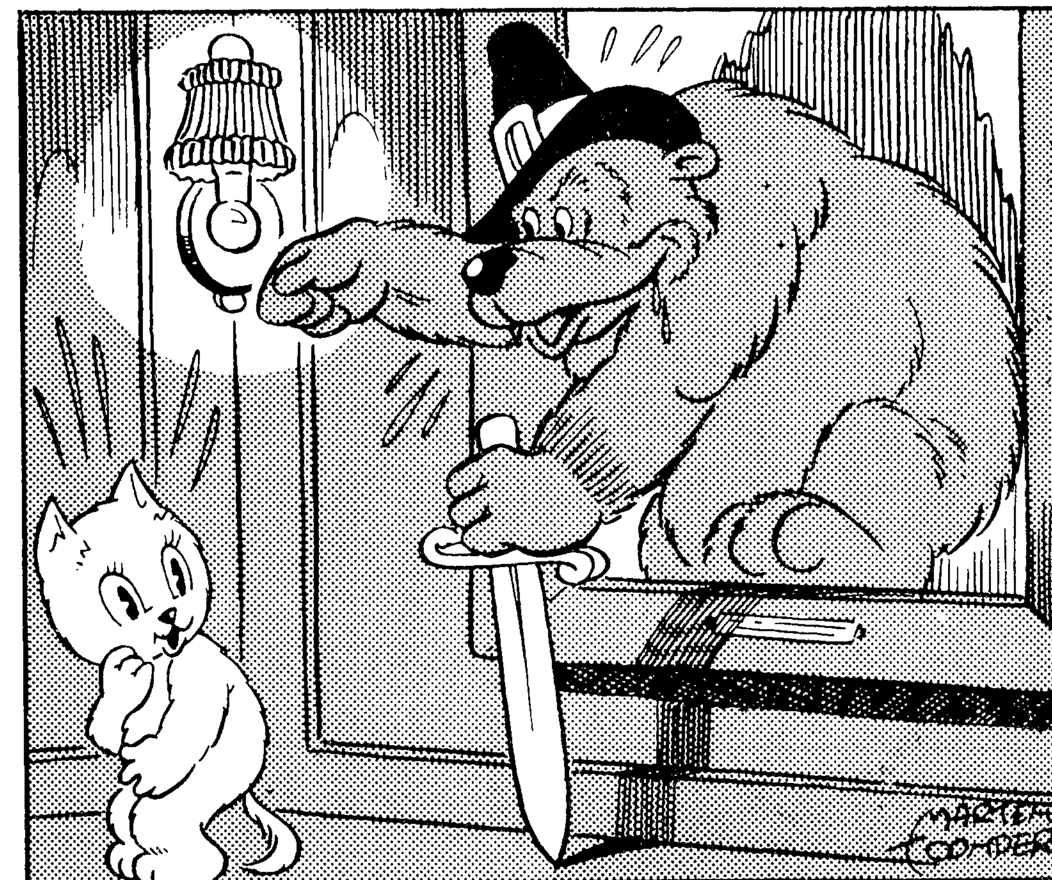

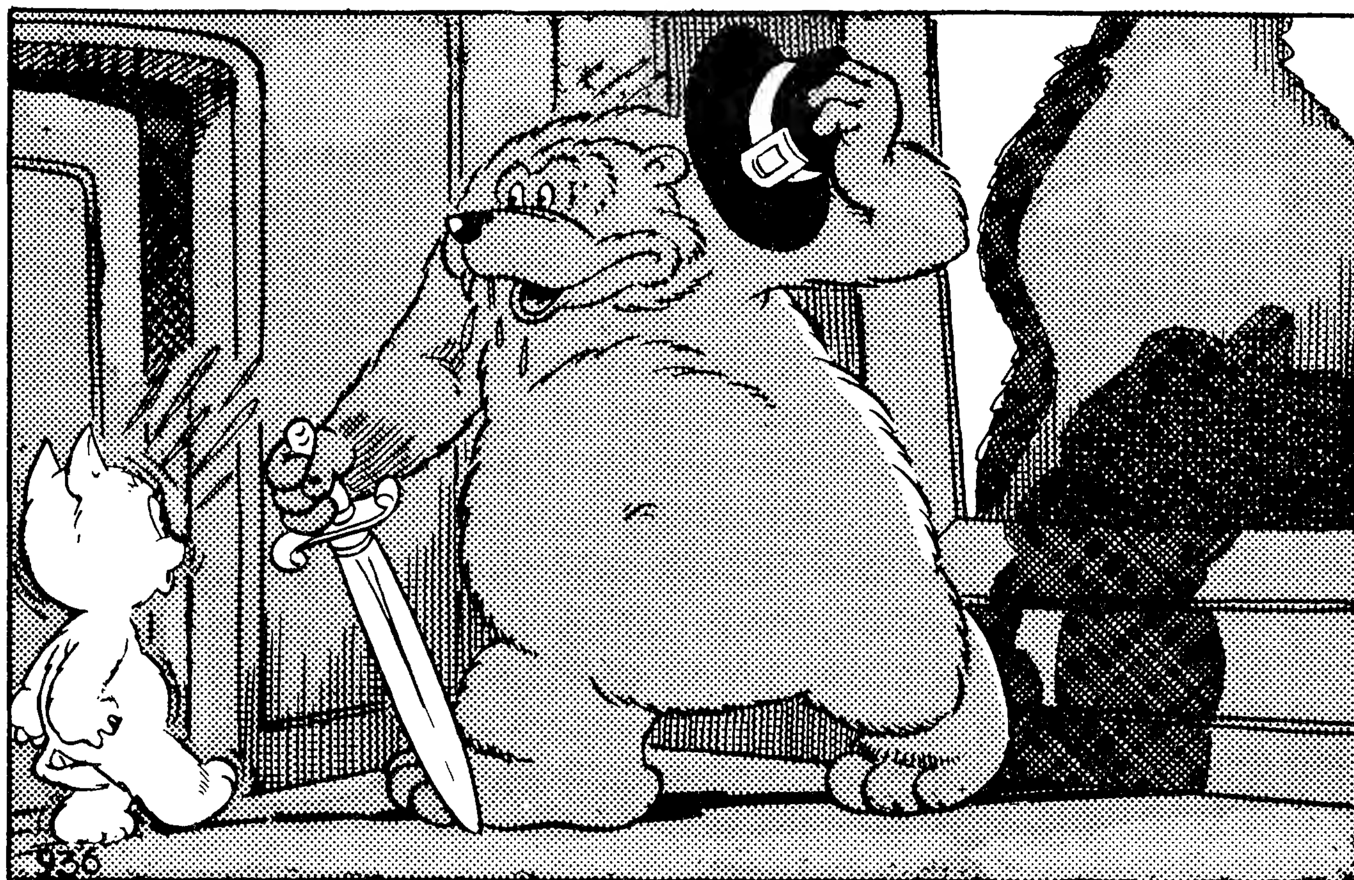
Tom Poes zou Tom Poes niet geweest zijn, wanneer hij er niet het zijne van had willen hebben. Hij sprong zijn bed uit en sloop door de donkere gang naar beneden.
'Het lawaai kwam uit de schilderijenzaal!' mompelde Tom Poes. 'Zouden er indringers zijn? Ik moet een beetje voorzichtig wezen, je kunt nooit weten! Es even kijken, nee, hier is niets vreemd, alles hangt netjes op zijn plaats, ik moet daar verderop zijn, waar de stamvader der Bommels moest komen te hangen! Maar...'
Op dat moment hoorde Tom Poes een hijgend geluid, een soort gesnuif en toen hij opkeek, zag hij iets, dat zijn adem in zijn keel deed steken. Het portret van Grompel Grislie hing boven hem in de lijst waar heer Bommel hem dien avond in had gedaan, maar dat was het vreemde niet, nee, het portret bewoog!!! Grompel Grislie boog zich achterover en hijgde een paar malen.
'Ah... ah... ah!...' zei Grompel Grislie, 'ah... ahtsjoe!' riep hij. 'Ahtsjoeoeoeoe!' niesde hij. En dat deed hij met zo'n geweldige kracht, dat Tom Poes door de zaal geblazen werd en dat de wanden trilden...

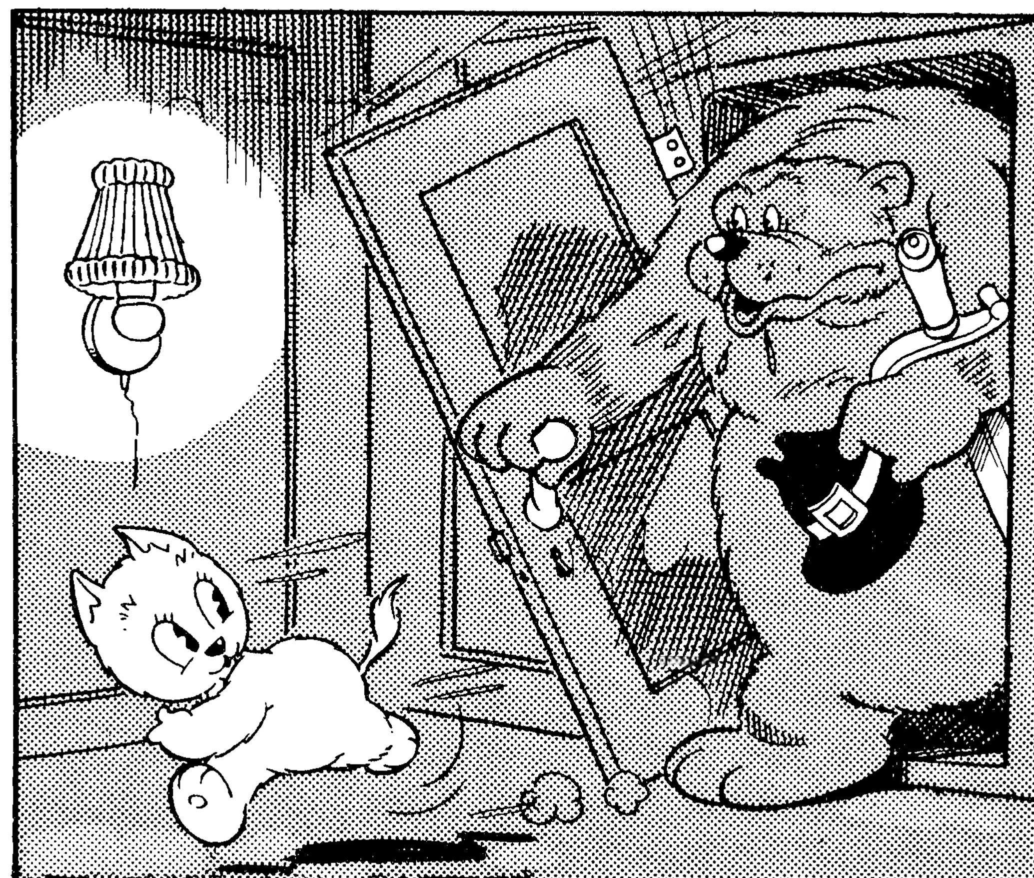
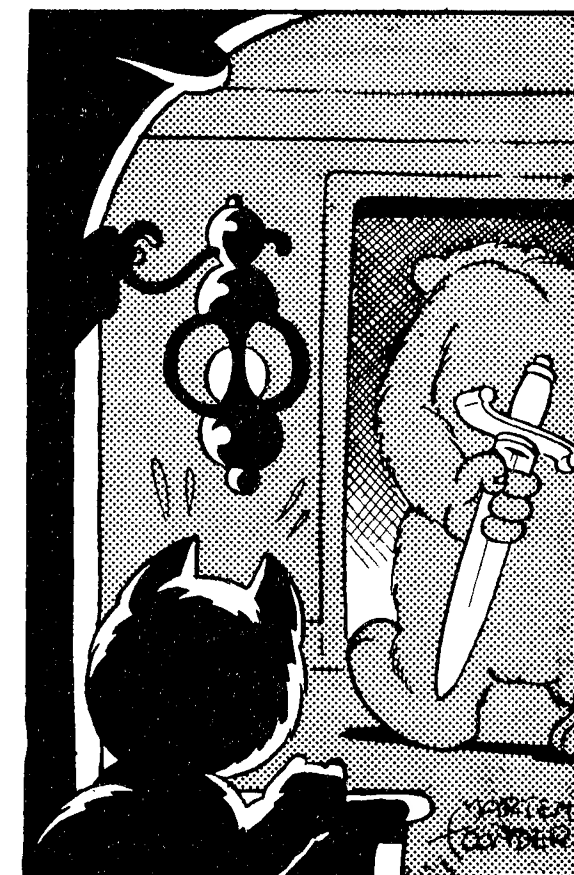

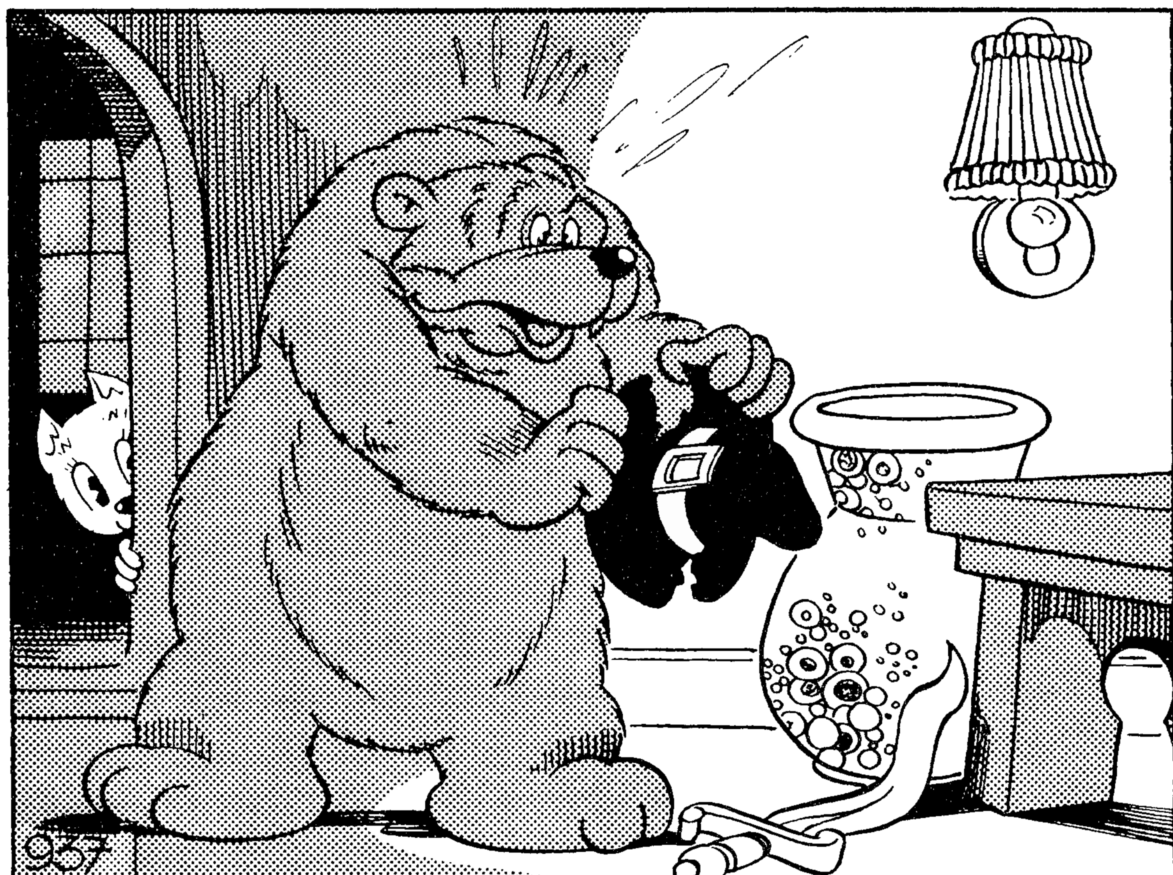

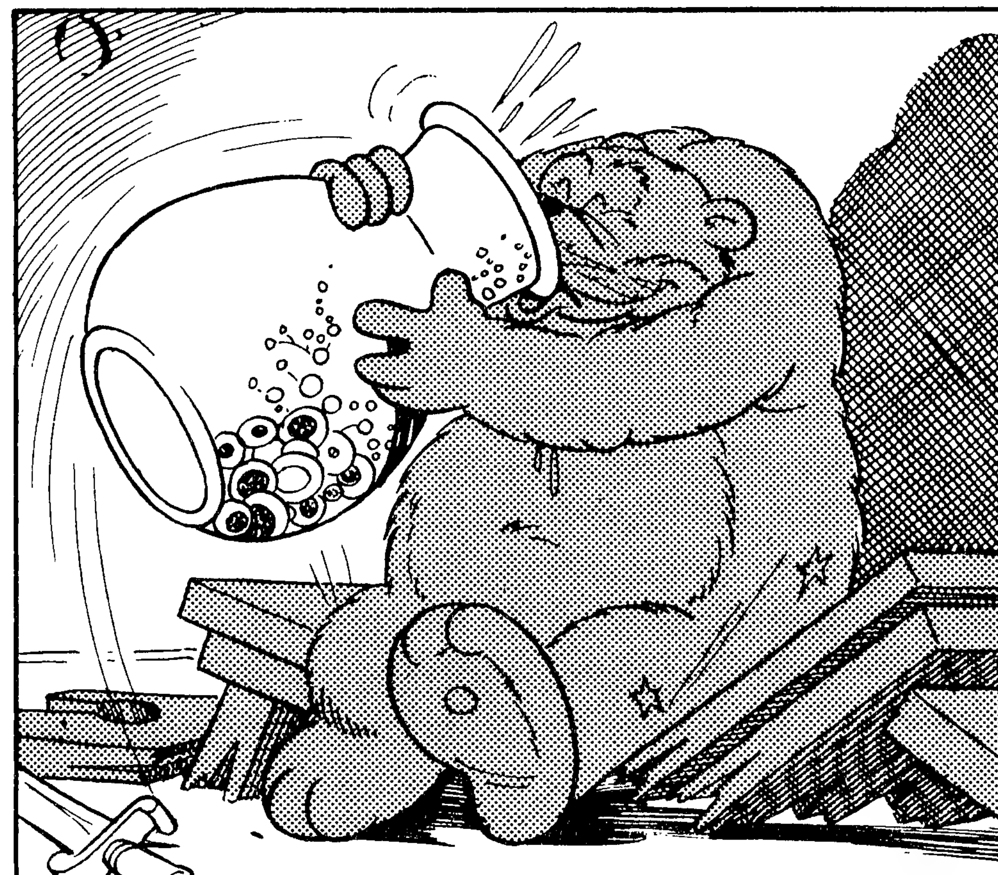
Tom Poes zat op de grond en wreef over zijn hoofd.
'Dat is te gek!' mompelde hij. 'Dat kan niet! Dat heb ik gedroomd! Een schilderij kan niet bewegen en niezen kan het helemaal niet! Daar moet iets anders aan de hand zijn... Ik ga nog eens kijken!'
Zo gezegd, zo gedaan. Tom Poes krabbelde overeind en sloop terug naar het schilderij van Grompel Grislie. Maar al van verre zag hij, dat hij zich niet vergist had. Grompel Grislie bewoog zich werkelijk in zijn lijst!! Hij snuffelde wat en snoof een beetje; hij haalde zijn neus op en snoot in zijn vingers.
'Gronk... Grronk!' zei hij. 'Knorr... Grronk!'
'Eh... neem me niet kwalijk!' zei Tom Poes. 'B-bent u werkelijk levend of lijkt dat maar zo?'
'Huh?!' vroeg Grompel en hij keek Tom Poes voor de eerste maal eens aan. 'Huh??'
'Ik vroeg of u werkelijk levend was!' zei Tom Poes. 'U bent toch een schilderij? Ik dacht, dat schilderijen...' Maar toen kreeg Grompel Grislie er genoeg van. Hij boog zich voorover, trok zijn been achter de lijst vandaan en begon uit het schilderij te klimmen.
'Tjonge!!' dacht Tom Poes. 'Dat zou best eens raar kunnen aflopen voor mij!...'

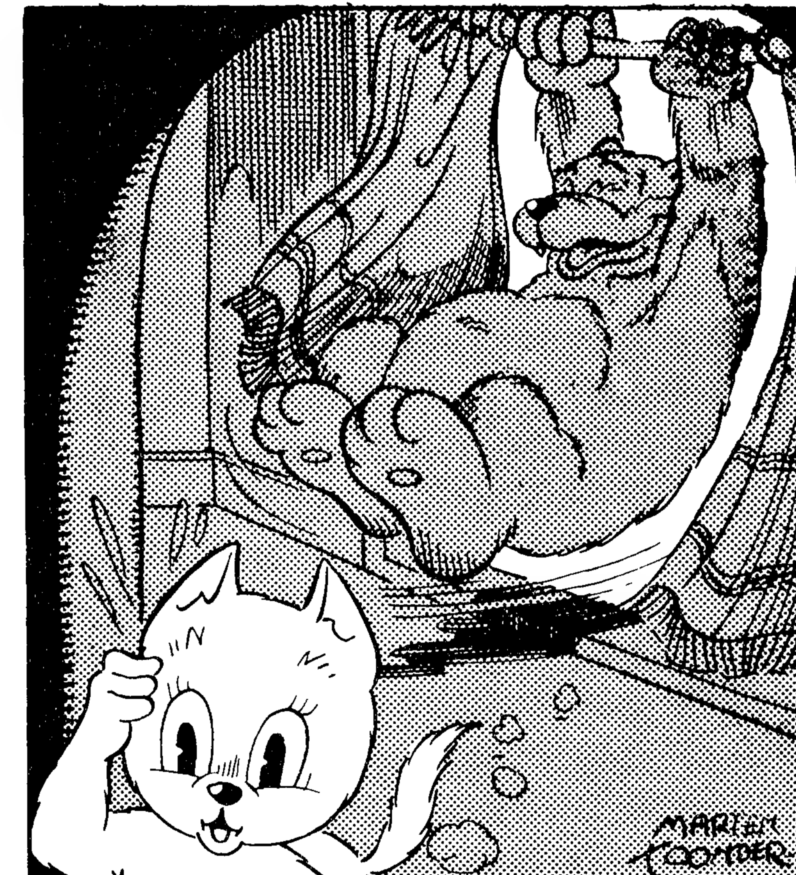

Grompel Grislie klom dus uit zijn lijst en liet zich op de grond zakken met een dreunend geluid. Hij zette zijn zwaard op de grond en trok de hoed van zijn hoofd af.
Maar dat was helemaal niet om netjes: 'Goedenavond' te kunnen zeggen, tjonge nee! Zijn kleine oogjes keken naar Tom Poes alsof hij trek in hem had en hij deed dreigend een stapje nader.
'Huh?' zei Grompel Grislie.
'Ik... Eh... Ik ben Tom Poes!' zei Tom Poes haastig. 'Een vriend van uw achterkleinzoon Ollie, ziet u. Ik dacht, dat u een schilderij was, maar ik zie...'
'Haw!' snauwde Grompel. 'Ollie? Huh? Ollie?' Tom Poes kreeg het een beetje benauwd, want Grompel Grislie kwam steeds meer naderbij en keek erg onvriendelijk.
'Eh... Een ogenblikje!' zei Tom Poes. 'Ik moet even weg! Ik... eh... heb iets vergeten, ziet u?'
En hij zette het op een lopen. Maar Grompel rukte de kamerdeur uit zijn hengsels en slofte achter hem aan met een snelheid, die je niet zou verwachten in zo'n groot lichaam.
Tom Poes vond het helemaal niet leuk meer; hij rende een hoek van de gang om en verborg zich achter een balustrade.
'Oef!' hijgde hij, toen Grompel Grislie zonder hem te zien een andere kamer binnenging. 'Oef! Hoe moet dat aflopen?'

Het scheen dat Grompel Grislie Tom Poes vergeten was. Toen hij de andere kamer was binnengetreden, begon hij ten minste zijn zwaard te bekijken, snoof er eens aan, gromde wat en boog het toen krom alsof het een haarspeld was. Vervolgens scheurde hij zijn mooie hoed met de gesp aan flarden, greep een grote Chinese bloemenvaas van de grond en ging op een eikenhouten tafel zitten om die vaas leeg te drinken.

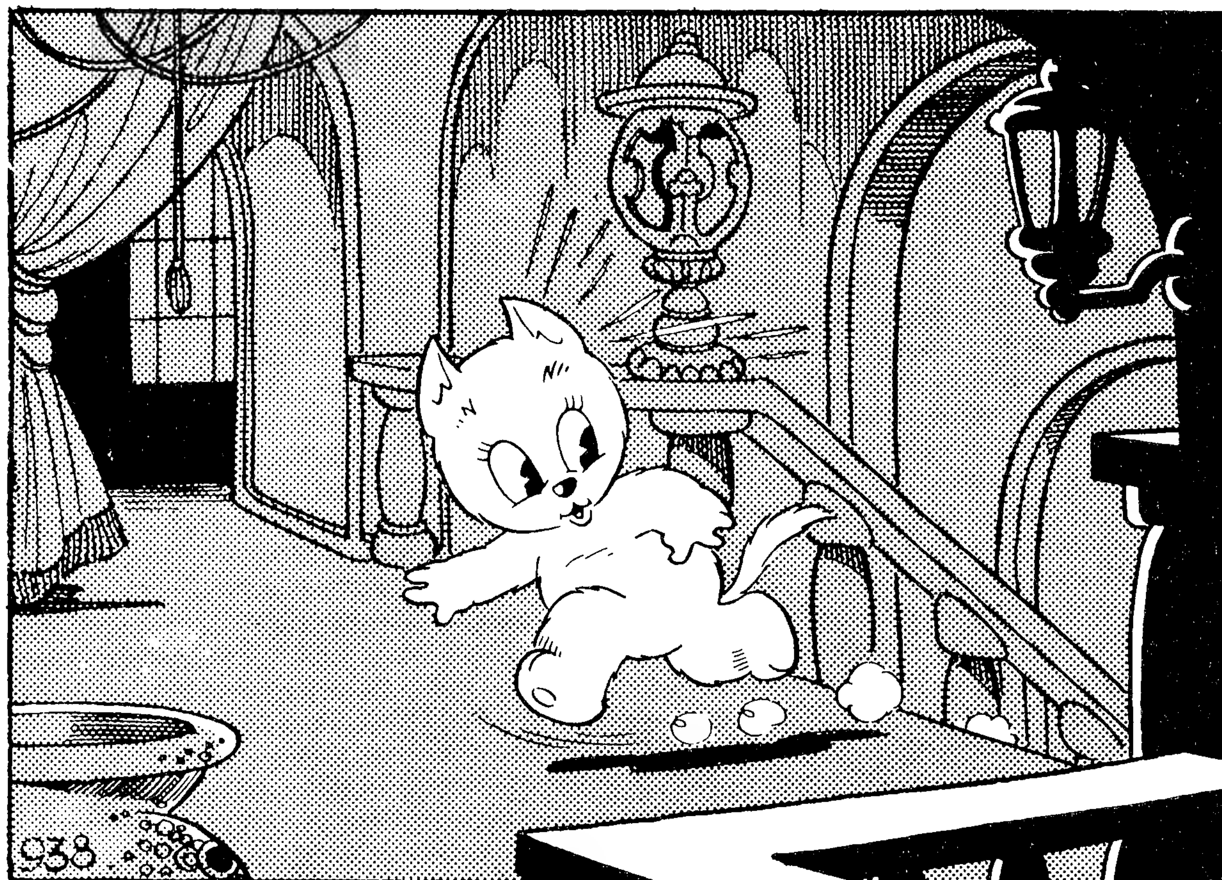
Maar de tafel kon zijn gewicht niet dragen en zakte knallend en daverend in elkaar.

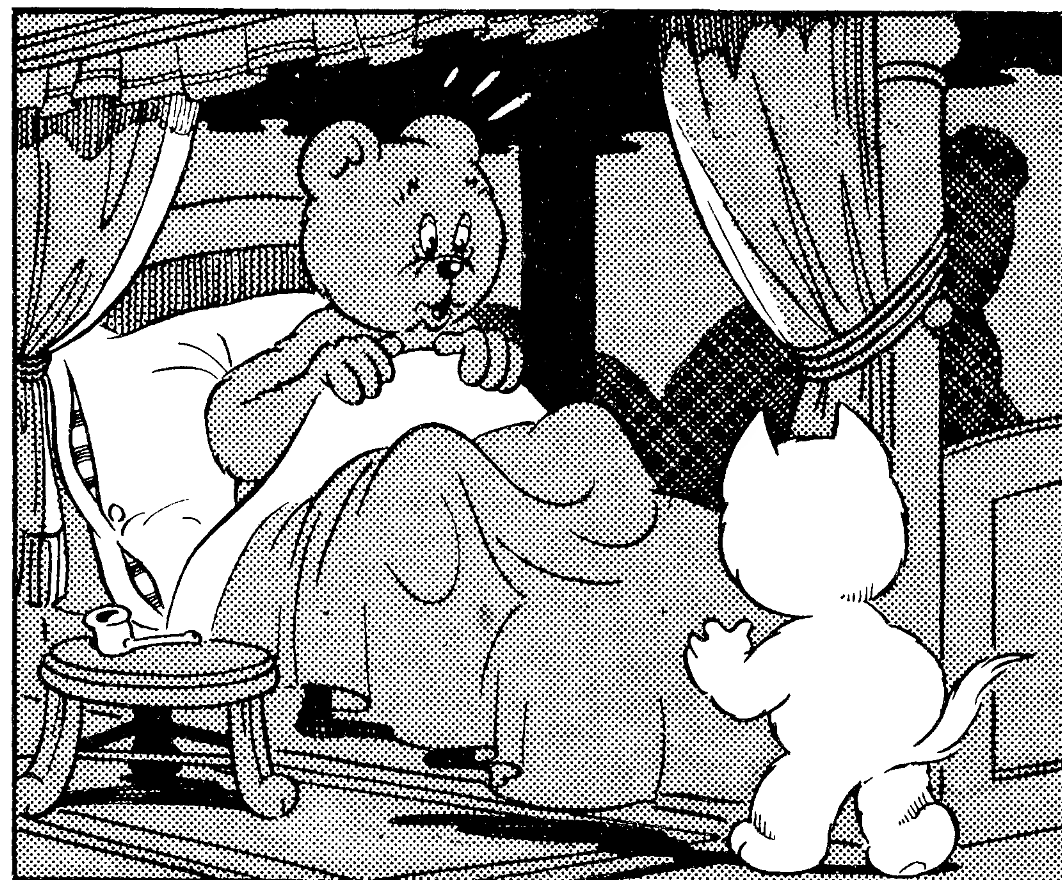
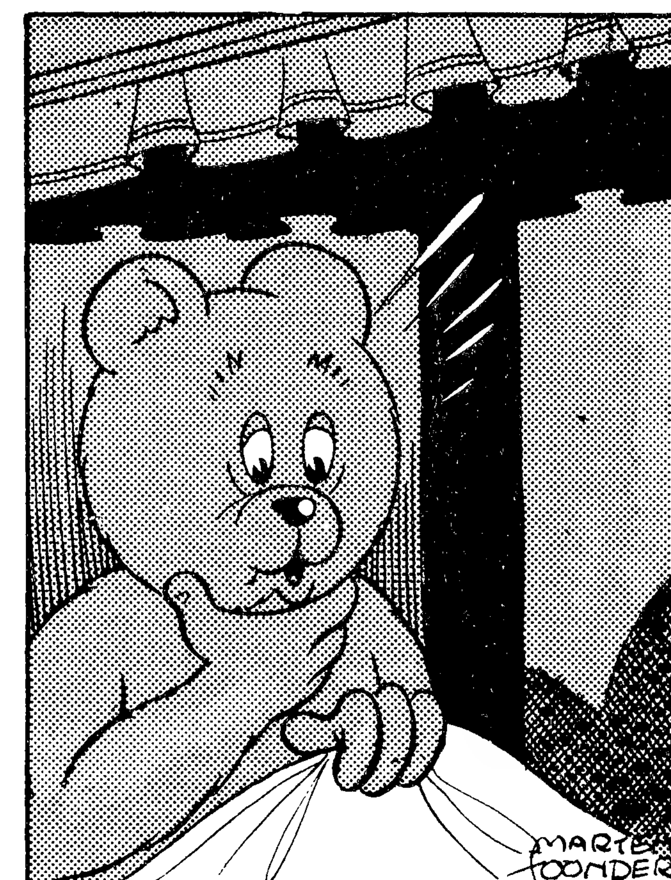
'Huh?' zei Grompel. 'Haw!' en hij ging verder met het leegslurpen van de bloemenvaas.

'Ik geloof nooit, dat het een heer is!' dacht Tom Poes, die om een hoekje van de kamerdeur stond toe te kijken. 'Het is natuurlijk mogelijk, dat hij in een tijd geleefd heeft toen er nog geen beschaving was... maar dat moet dan toch al héél lang geleden zijn...'

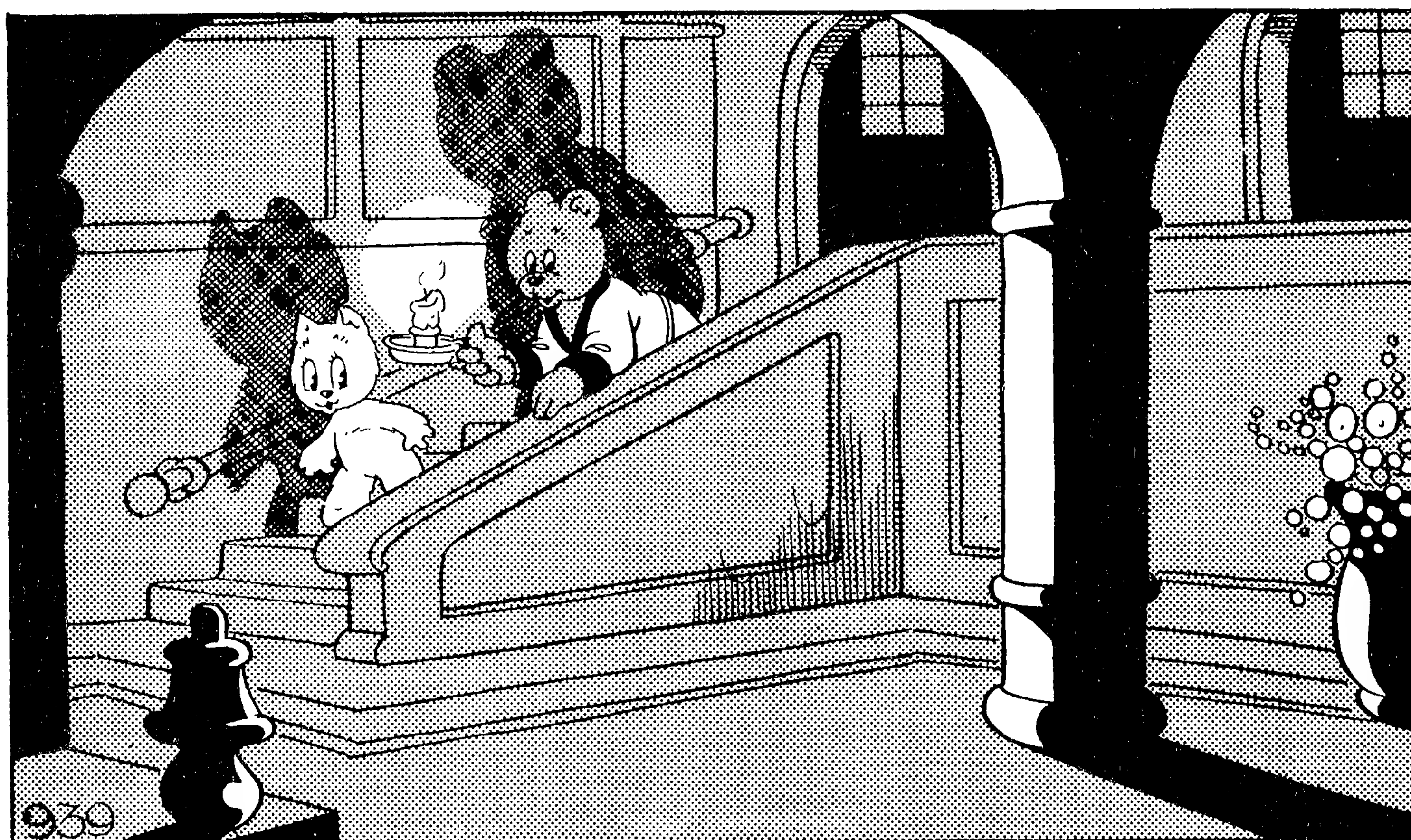
Grompel Grislie had intussen zijn dorst gelest, hij keek weer eens rond en slofte toen naar de deur waarvoor een mooi fluwelen gordijn hing. Voordat Tom Poes begrepen had wat hij van plan was, begon hij aan de gordijnroe heen en weer te slingeren.

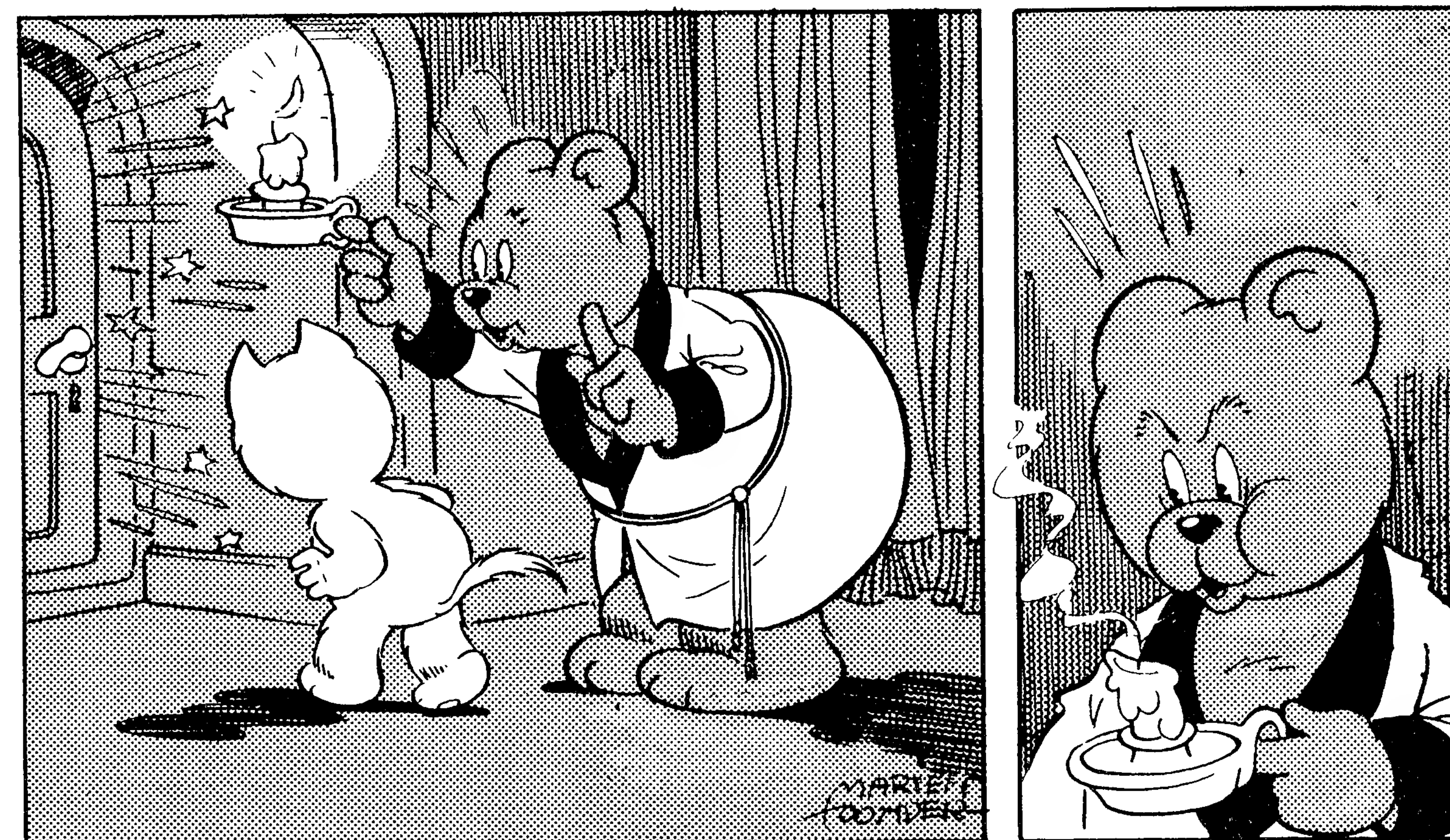
'Het wordt tijd, dat ik heer Ollie ga waarschuwen!' dacht Tom Poes. 'Dit wordt te gek!' En hij rende de deur uit zonder zich er om te bekommeren of Grompel hem zien zou of niet...

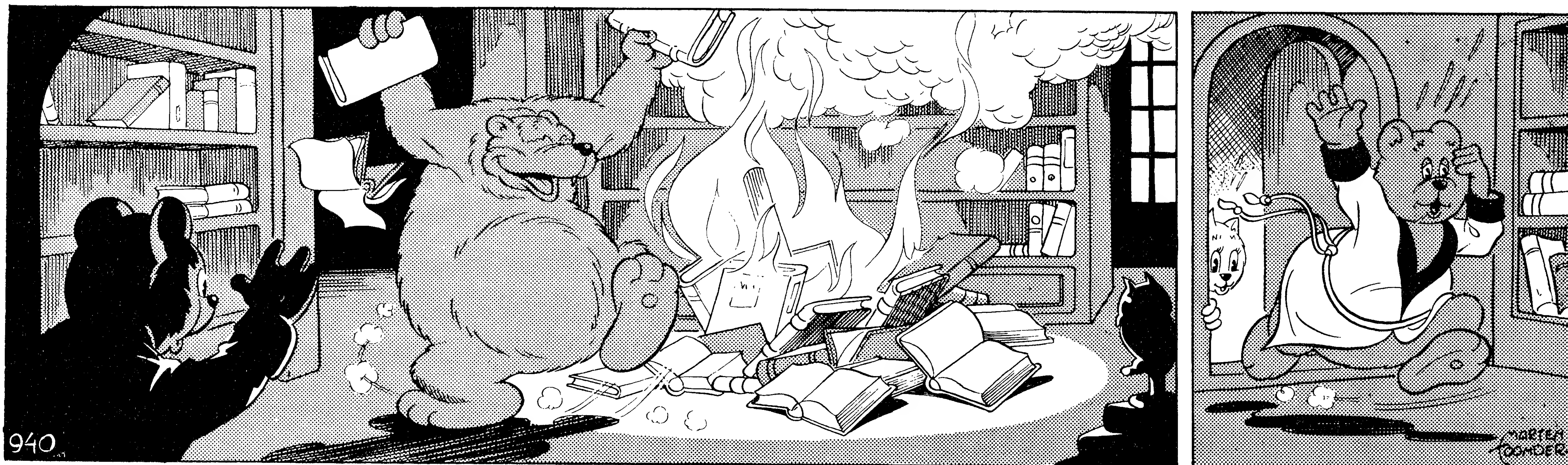
Tom Poes rende ademloos de trappen op, terwijl beneden een luid gekraak aankondigde, dat Grompel Grislie iets van heer Bommel's huisraad vernietigd had.
Zonder kloppen rende hij heer Ollie's slaapkamer binnen en maakte hem wakker.
'Heer Bommel!' riep Tom Poes. 'Word wakker! Heer Bommel! Uw stamvader is uit zijn lijst gekomen en maakt al uw meubels kapot!'
'W-wat?' stotterde heer Ollie, terwijl hij Tom Poes slaperig aankeek. 'Wat zeg je, Tom Poes? Waar praat je over? W-wat bedoel je?'
'Uw stamvader!' legde Tom Poes ongeduldig uit. 'Het schilderij van Grompel Grislie is gaan leven en uit zijn lijst gekomen! Dat is natuurlijk de schuld van Terpen Tijn, die kwaad is omdat hij de pijp niet gekregen heeft! Die schilder kon natuurlijk toveren! En nu maakt uw stamvader alles kapot!'
'Ikkik-ik-begrijp er niets van!' zei heer Ollie. 'Je moet je vergissen, Tom Poes! Een schilderij kan niet gaan leven, dat is punt één, en mijn stamvader is een Bommel, dus iemand van stand en die maakt niets kapot! Je hebt gedroomd, jonge vriend!'
Maar op hetzelfde moment klonk er van beneden zo'n lawaai, dat heer Bommel's haren van schrik overeind gingen staan...

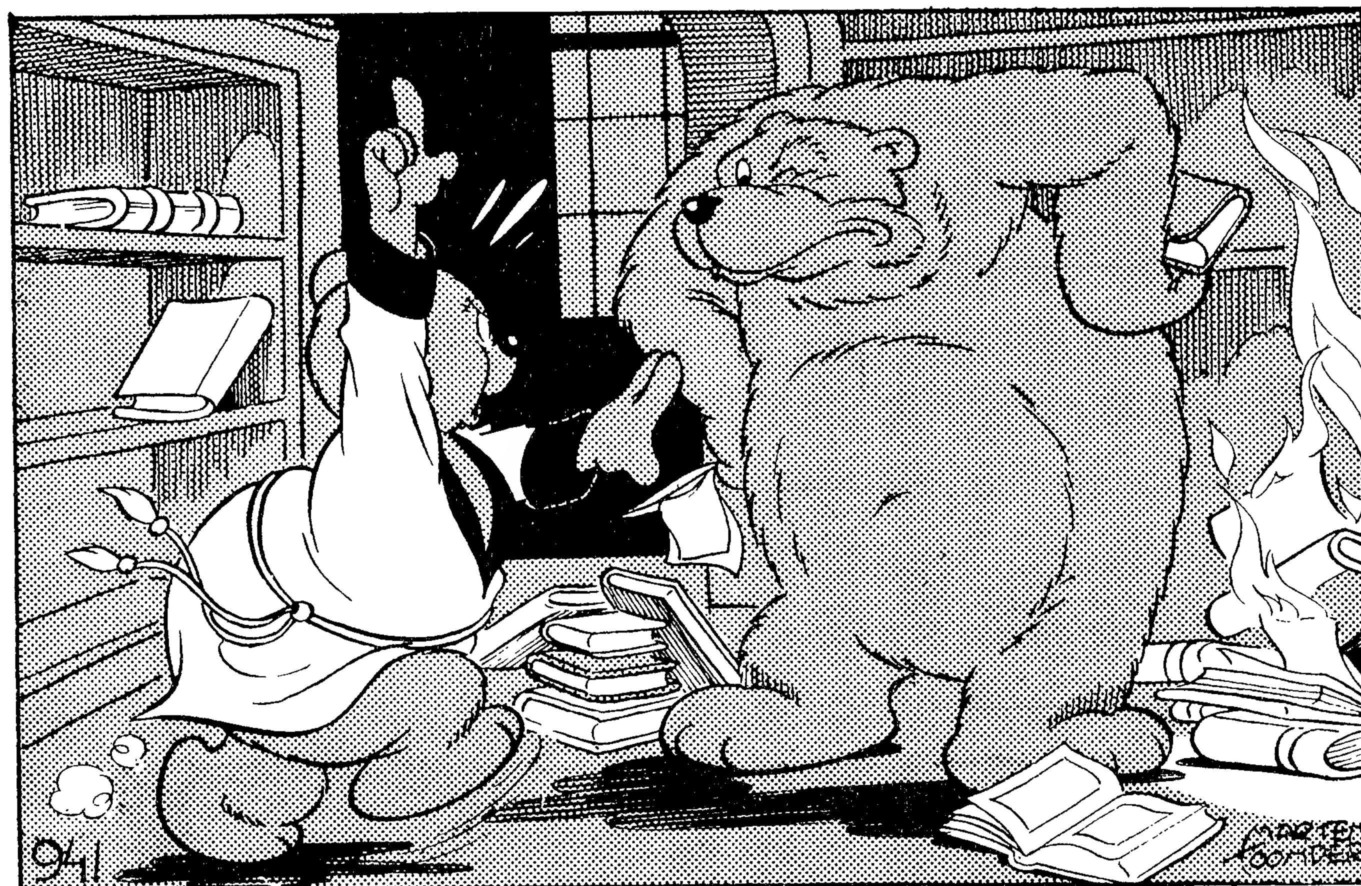

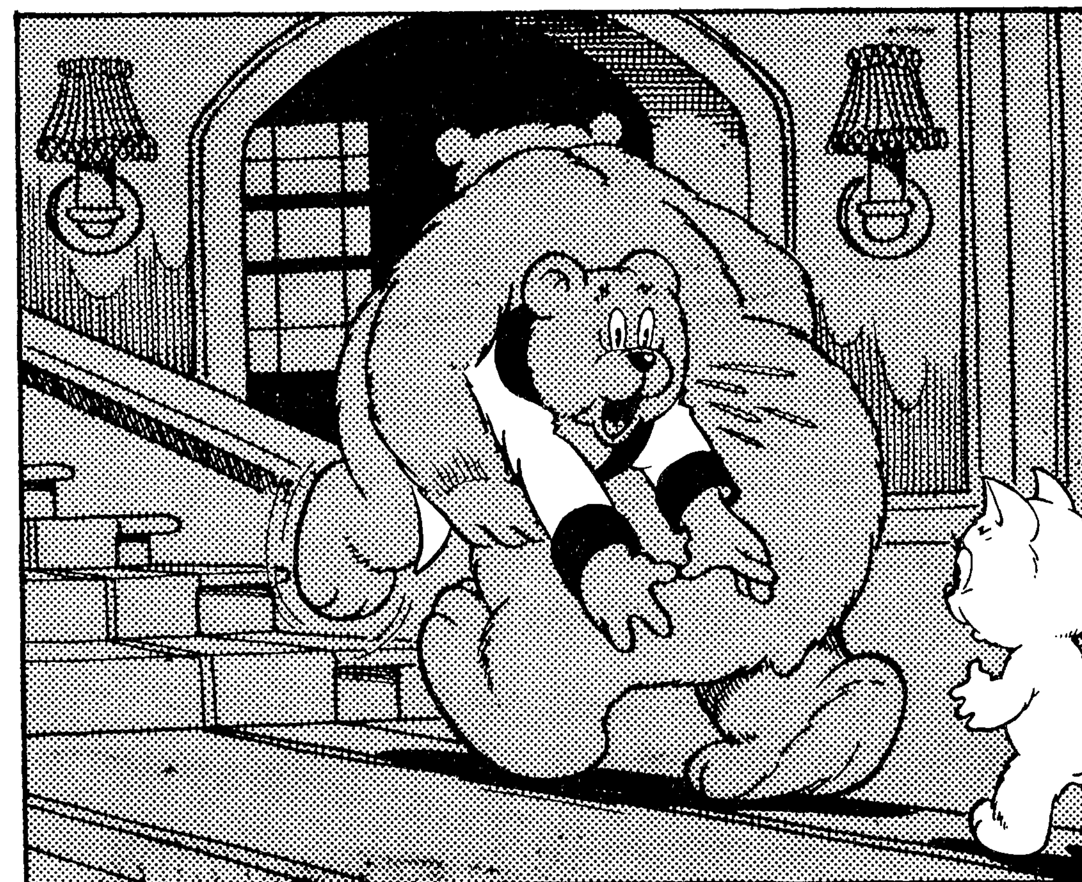
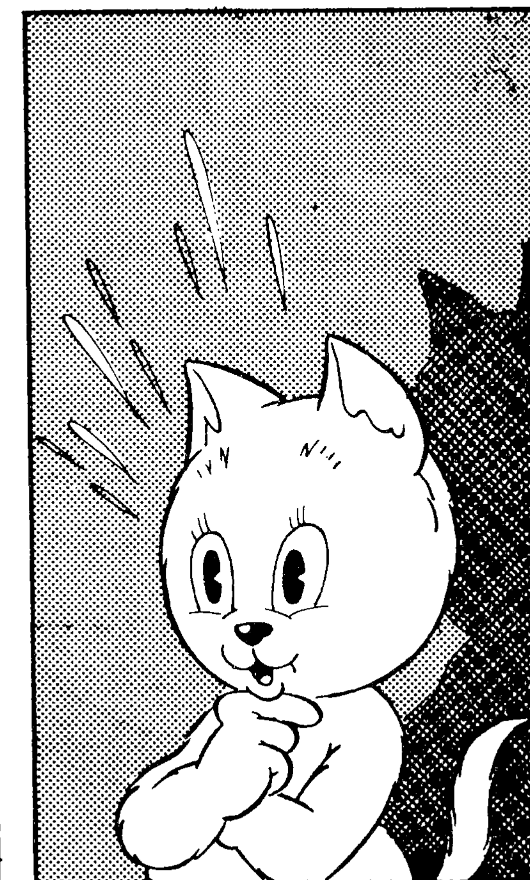
Heer Ollie schoot haastig in zijn kamerjas, stak een kaars aan en liep achter Tom Poes aan de gang op.
'Ik begrijp het niet!' mompelde hij. 'Van zoiets heb ik nog nooit gehoord! Hoe kan een schilderij nu gaan leven? Onmogelijk! Onbegrijpelijk! En hoe kan een Bommel zich zo vreemd gedragen! We dromen allebei, jonge vriend! Let op wat ik je zeg! Als we straks wakker worden, zullen we er om lachen! Misschien droom ik alleen en droom ik maar dat jij droomt! Dan kan ik je morgen vertellen wat ik gedroomd heb, want dan ben jij het niet echt maar dan droom ik, dat jij het bent! En dan...'

'Stil heer Ollie!' zei Tom Poes. 'Hier in de buurt moet hij zitten. Let op, want het is een gevaarlijk heerschap!'
'Onzin!' zei heer Bommel. 'Het is zijn eigen...'
Op dat moment klonken er woeste kreten uit de kamer vóór hem. Het was de kamer, die heer Ollie zijn bibliotheek noemde en waarin hij al zijn boeken bewaarde. En tegelijk met die kreten klonken er geluiden alsof al die boeken tegelijk op de grond vielen. Heer Bommel werd bleek en blies zijn kaars uit.
'D-daar b-binnen is iemand!' stotterde hij. 'Ikkik... ik... h-hoor het duidelijk!'

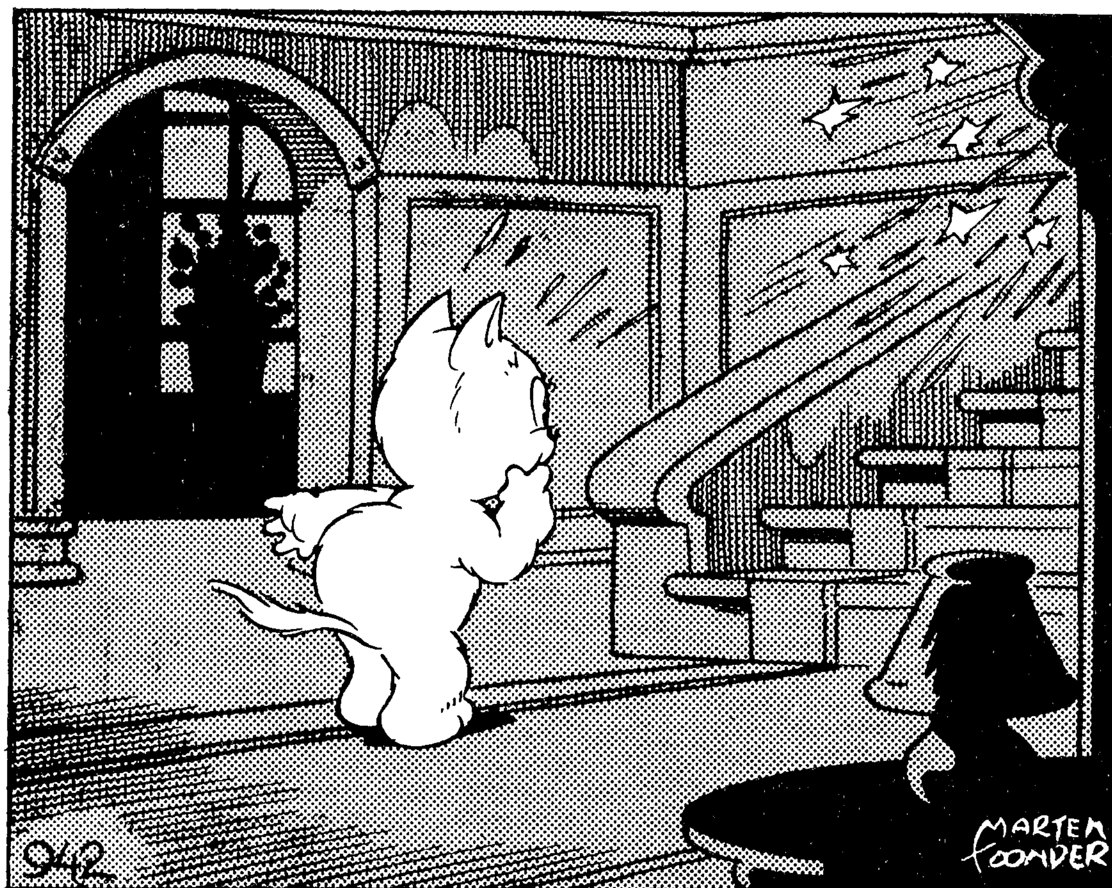

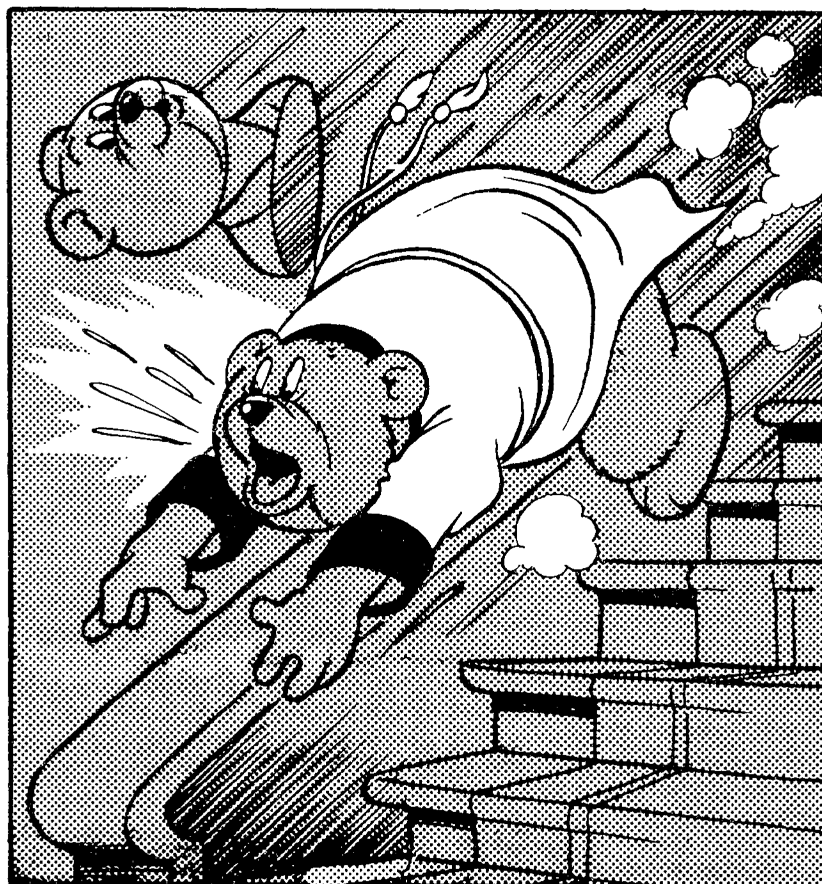
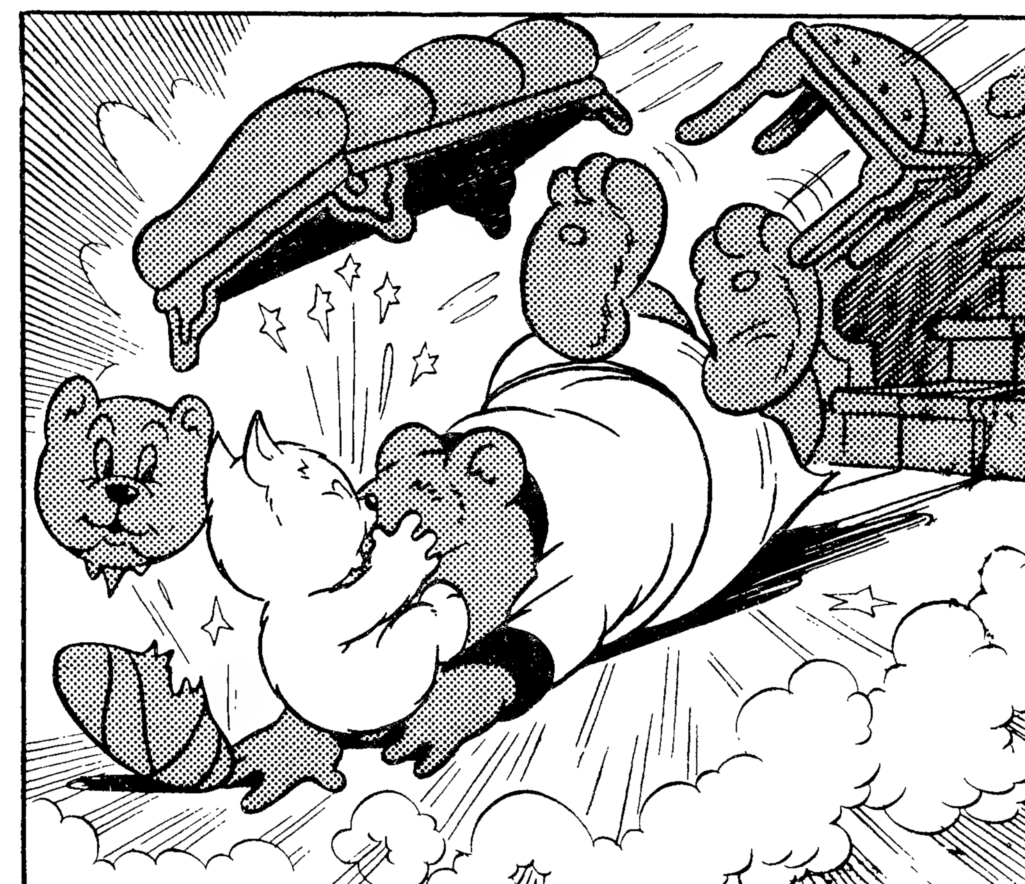
Heer Bommel vermande zich, hij trok zijn kamerjas recht en kuchte eens.
'Ahum, Tom Poes!' zei hij. 'Daar binnen is iemand! Kom mee, jonge vriend! Die iemand gedraagt zich vreemd; niet als een heer in ieder geval!'
'Het is uw voorvader, heer Bommel!' zei Tom Poes. 'Kijk zelf maar.'
En Tom Poes maakte voorzichtig de deur naar heer Ollie's bibliotheek open. Nu, wat ze daar binnen zagen was zó vreemd, dat ze allebei een ogenblik stokstijf van verbazing bleven staan.
Grompel Grislie had alle boeken van heer Ollie op de grond gegooid en in brand gestoken, zodat het een flink kampvuur geworden was, dat ontzettend rookte en flink knetterde. En om dat kampvuur heen maakte Grompel Grislie zelf een soort krijgsdans, terwijl hij luid en vergenoegd in zichzelf gromde.
'Mijn boeken!' jammerde heer Ollie, die alle voorzichtigheid vergat en naar voren sprong. 'Mijn bibliotheek! Schei uit! Houd op!'
'Huwwooh! Hamhaw!' zong Grompel, die niets zag dan de vlammen en dat klaarblijkelijk erg mooi vond.
'Voorzichtig!' riep Tom Poes. 'Kom hier, heer Bommel!' Maar het hielp niet, heer Bommel was erg boos en sprong op de dansende gedaante af...

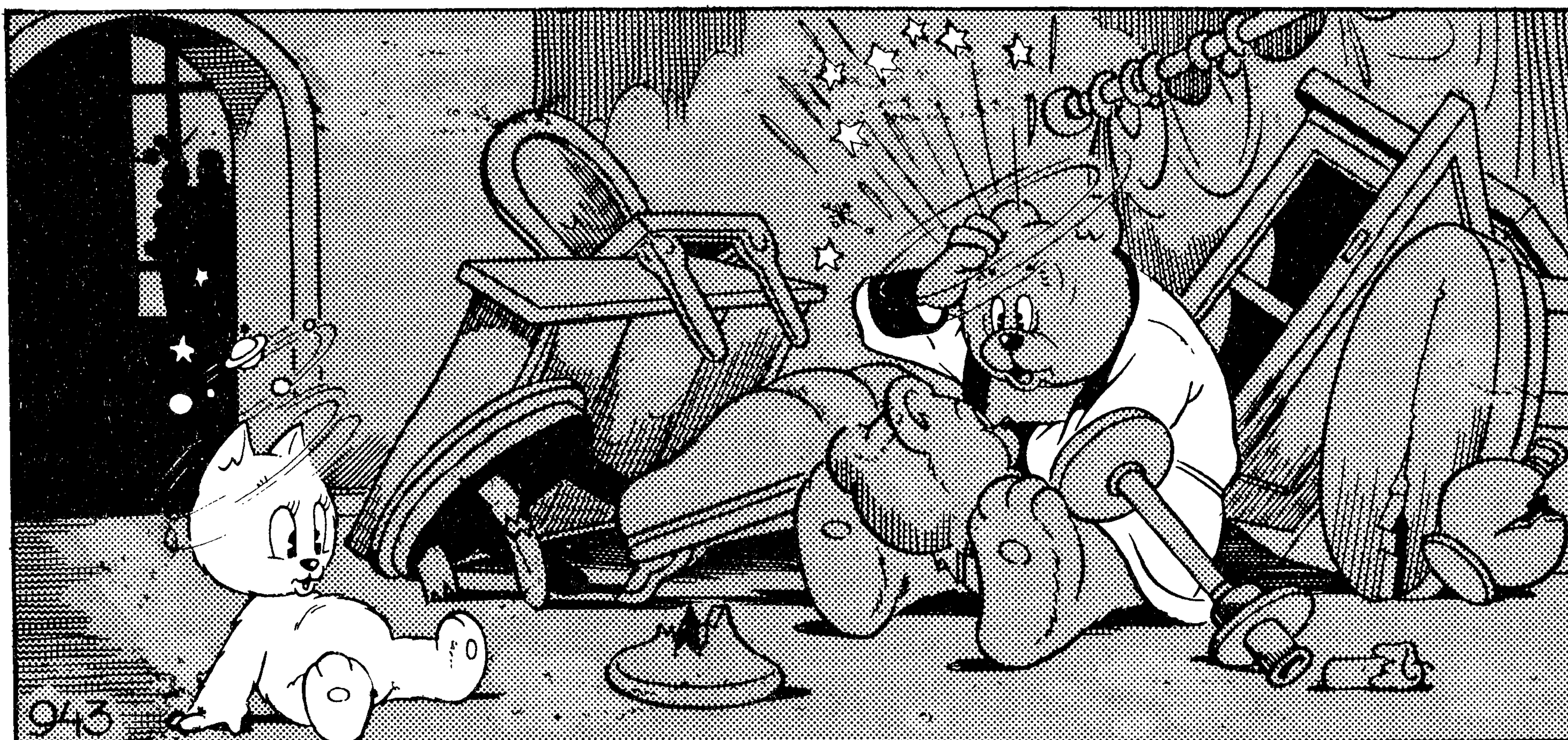
'Houd op!' riep heer Bommel, terwijl hij op zijn voorvader aanvloog. 'Wat bezielt u om mijn boeken te vernielen? Al die echte mooie heel dure boeken! O! Och! Het is verschrikkelijk! Hoe komt u hier!? U hoort in dat schilderij daar thuis! U maakt de naam Bommel te schande, grootvader! En u kunt nooit mijn echte grootvader zijn, want die is al lang dood; al heel erg lang! U bent een portret, mijnheer! Gaat u in uw lijst, mijnheer! Laat mijn bibliotheek met rust!'
'Huh!?' vroeg Grompel Grislie, die kalm zijn handen in zijn zijden had gezet en heer Ollie nieuwsgierig bekeek. 'Huh??? Haw!!' Toen pakte hij heel rustig heer Bommel om zijn middel, nam hem onder zijn arm en slofte met hem de kamer uit en de gang op. Tom Poes rende er angstig achteraan, zonder te weten, wat hij doen moest.
'Help!' riep heer Ollie. 'Help dan toch, Tom Poes! Loop daar toch niet te suffen! Kan je dat nu zo maar aanzien, dat een heer van stand door den eersten den besten voorvader in zijn eigen huis wordt beledigd? Help!'
'Eh... eh... Het is toch niet de eerste de beste, heer Ollie?' vroeg Tom Poes. 'Het is toch uw eigen stamvader?'
Heer Bommel gaf geen antwoord meer; hij werd gillend de trap opgedragen...

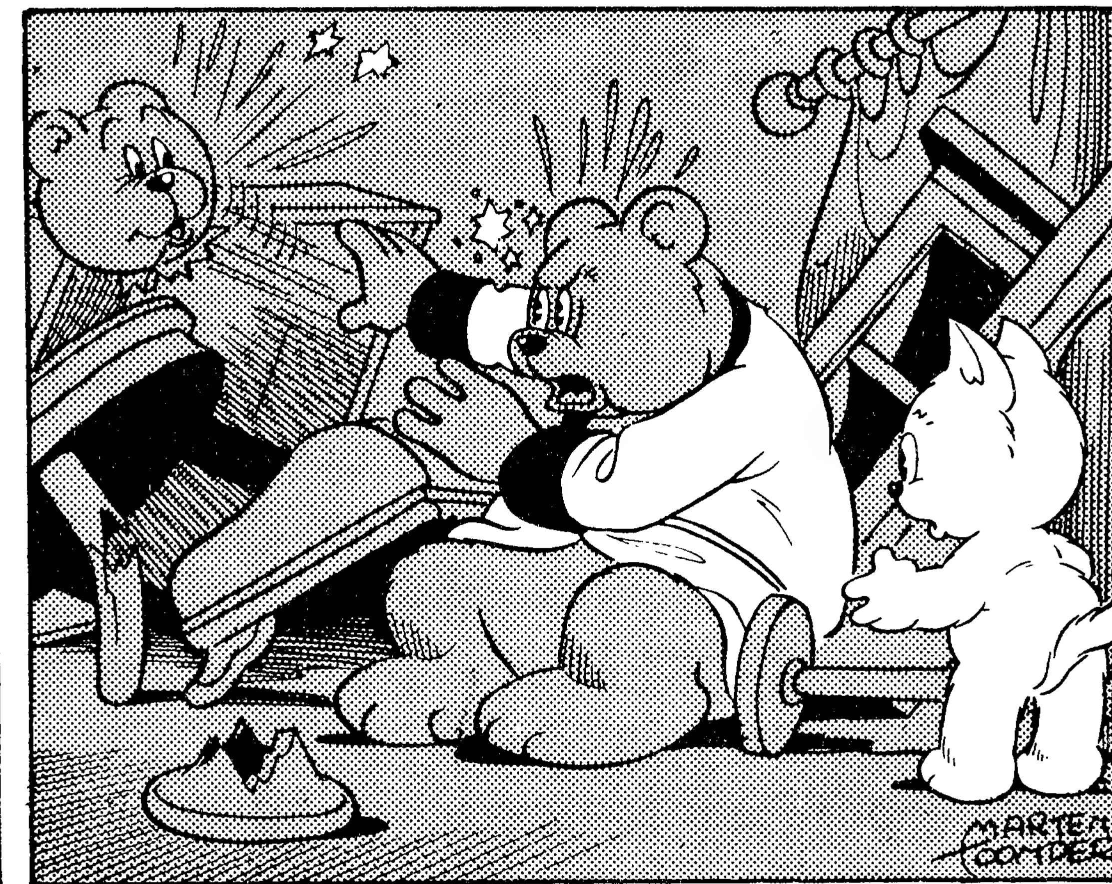

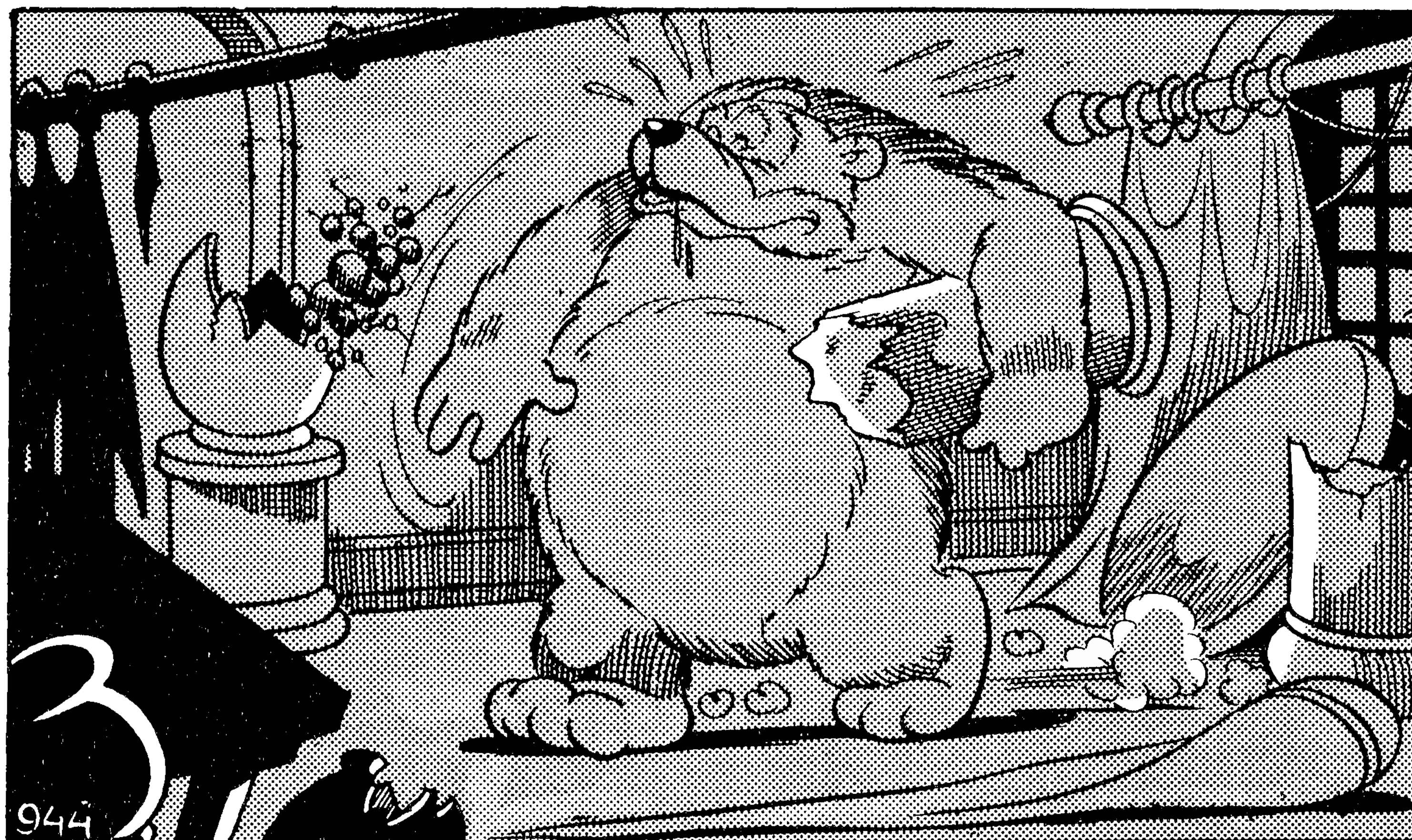
Tom Poes bleef beneden staan en staarde naar den verdwijnenden Grompel Grislie, die heer Ollie onder zijn arm hield alsof hij een pop was.
'Dat loopt vast verkeerd af!' dacht Tom Poes. 'En ik kan er niets tegen beginnen! Hoe maak ik dien kerel onschadelijk? De politie kan ik er niet bijhalen, want het is ten slotte de stamvader der Bommels! Ik ben benieuwd hoe lang dat portret blijft leven... Het is allemaal de schuld van dien Terpen Tijn... Ik moet zien, dat ik...' Op dat moment klonk er boven aan de trap een luid geraas, heer Bommel gaf een harde gil en toen zag Tom Poes tot zijn schrik, dat Grompel zijn achterkleinzoon op de leuning had gelegd en hem nu met een duwtje naar beneden liet glijden.

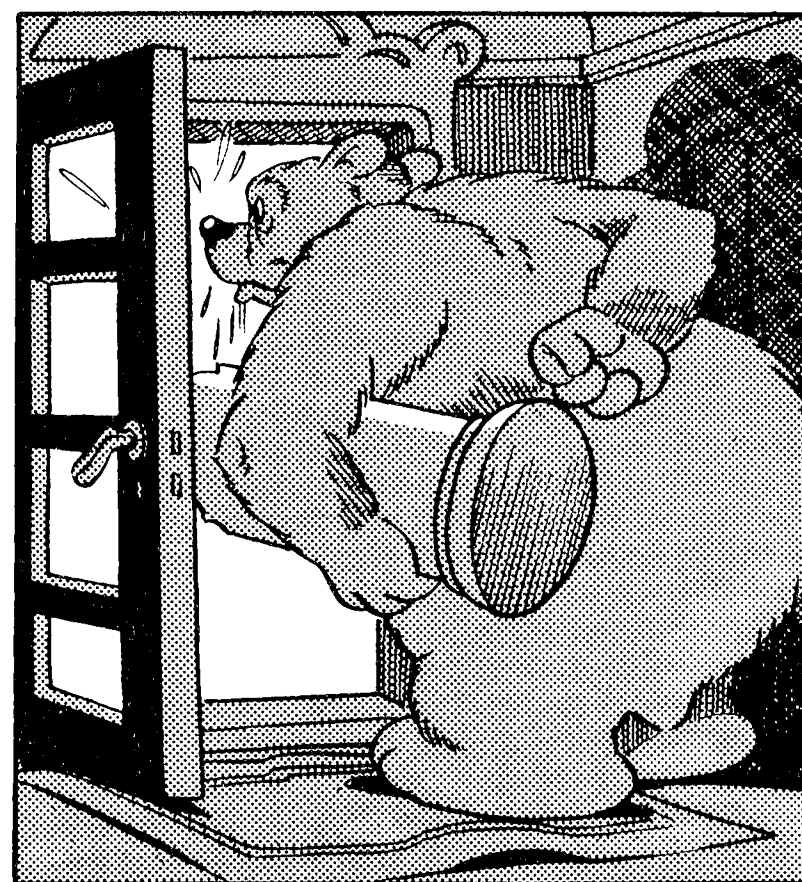
'Wooooh!' gilde heer Bommel, terwijl hij met een sneltreinvaart naar beneden vloog.
'Hou-me-vast!' brulde heer Ollie, maar voordat Tom Poes nog iets had kunnen zeggen of doen, kreeg hij den helen Ollie B. Bommel tegen zich aan en bonsde hij samen met hem op de grond...
Het ergste was, dat Grompel daar boven niet stil had gezeten, maar ijverig bezig was om alle stoelen en tafels, die hij grijpen kon, naar beneden te gooien, zoodat die als een regen op hun hoofden neerdaalden...

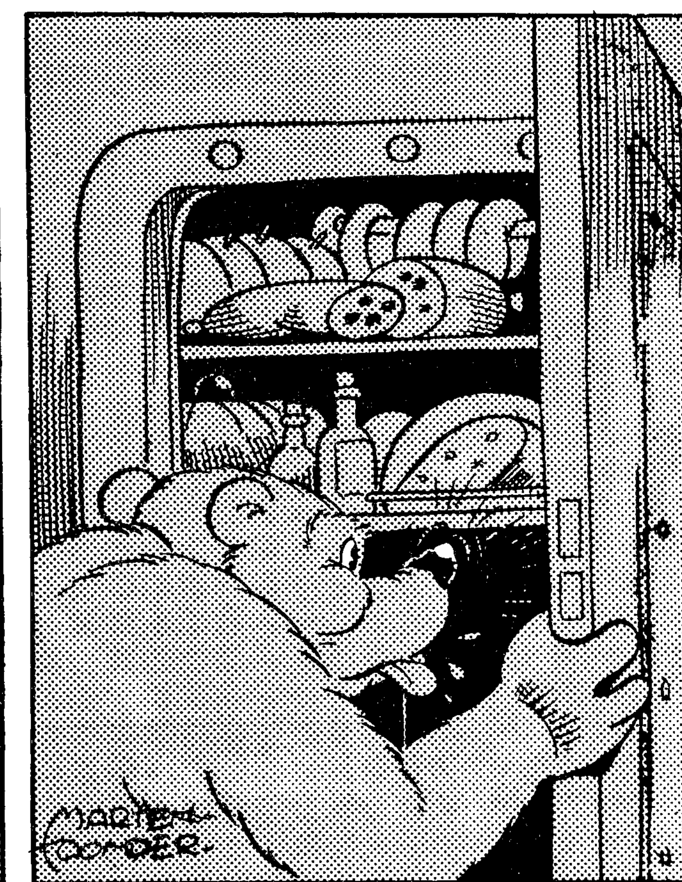

Ja, zo zaten heer Bommel en Tom Poes dus op de grond, beneden aan de trap en Grompel Grislie gooide heer Ollie's huisraad naar beneden. Het duurde zo een kwartiertje, toen scheen Grompel er genoeg van te krijgen.
'Ooowahhh!' riep hij. 'Haw!'
En daarna hoorde Tom Poes hem weglopen met sloffende passen. Het scheen, dat heer Bommel dat ook gehoord had, want die richtte zijn hoofd op, keek eens rond, trok zijn kamerjas recht en zijn wenkbrauwen naar beneden en kuchte.
'Dit ging te ver, Tom Poes!' zei hij. 'Het is ten slotte mijn stamvader en van zo'n ouden heer kan ik wel wat verdragen, maar dit is te erg! Tja, je moet denken, dat er vroeger heel andere manieren waren dan tegenwoordig... Mijn grootvader heeft daar zo zijn eigen ideeën over... Maar om mij met mijn eigen borstbeeld om mijn oren te gooien! Bah! Dat gaat te ver!'
Heer Ollie gooide het kapotte beeld in een hoek en begon overeind te krabbelen.
'We moeten eens overleggen!' zei hij.

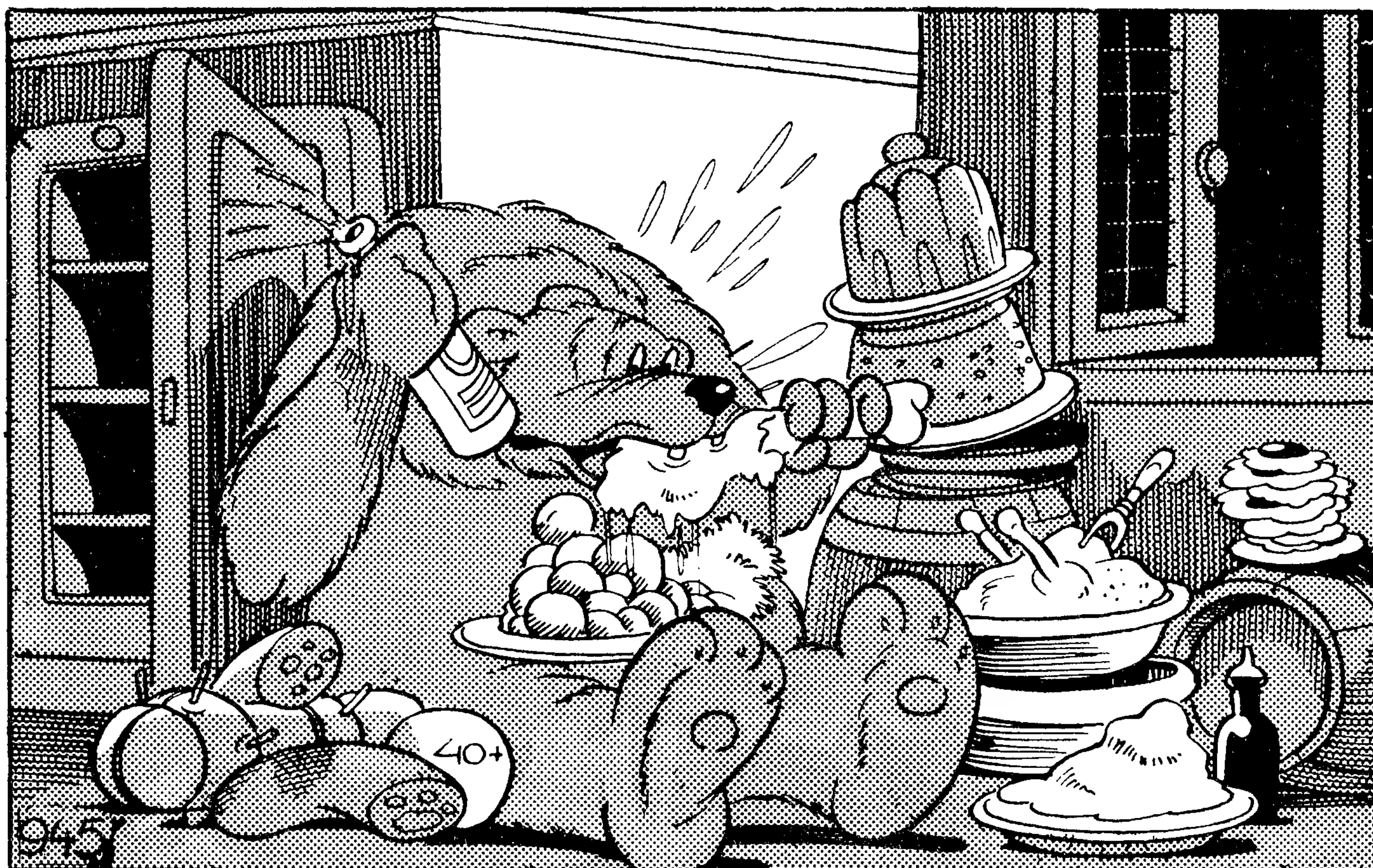

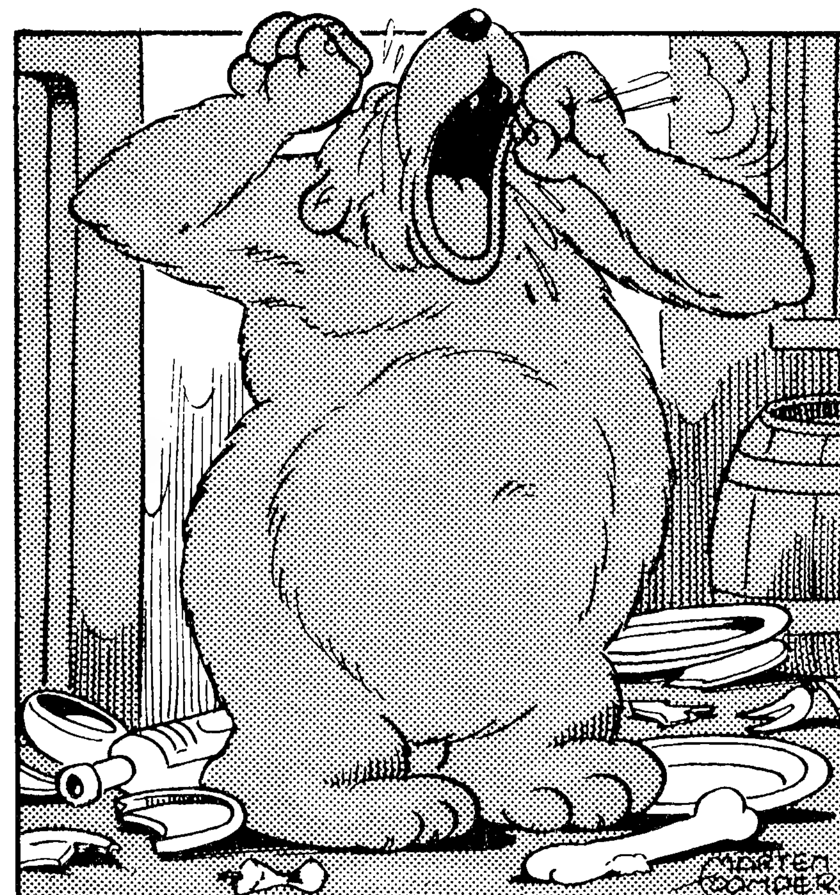
Je begrijpt natuurlijk wel, dat het er op de bovenverdieping niet erg netjes meer uitzag! Het was er een ontzettende bende, alles lag kapot op een hoop boven aan de trap en Grompel Grislie smeet het ene stuk huisraad na het andere naar beneden. Maar ineens kreeg hij er genoeg van.

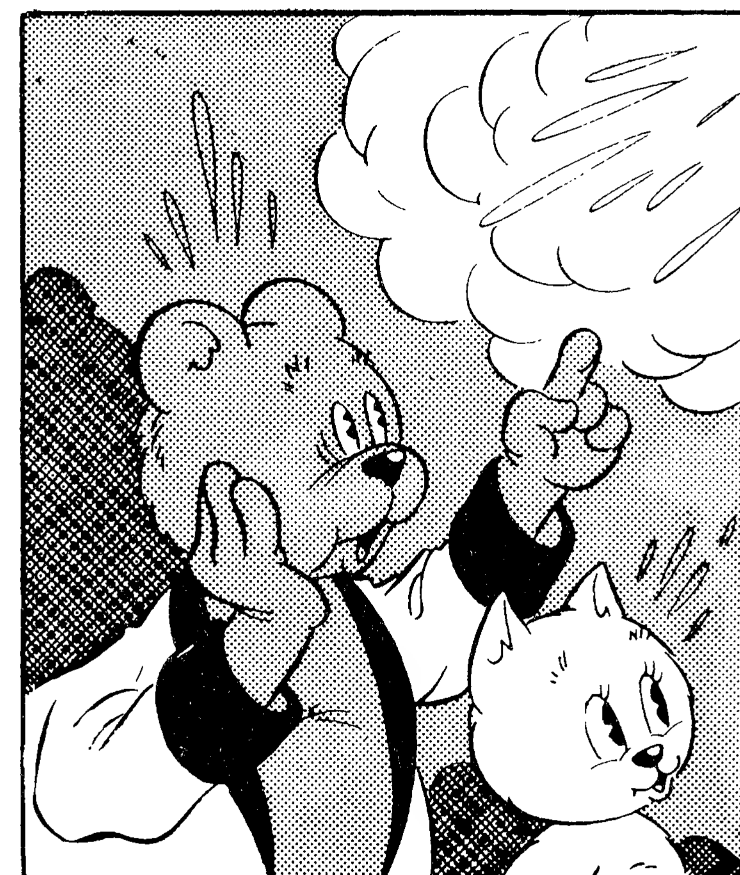
'Ump!' zei hij. 'Oowaah grronk!' En hij brak het zuiltje in tweeën waarop heer Bommel's borstbeeld gestaan had, nam de helft onder zijn arm en slofte weg.

Nu moet je weten, dat heer Ollie daar op de bovenverdieping dicht bij zijn slaapkamer een provisiekamertje had ingericht. Een klein kamertje met een ijskast en in die ijskast allerlei kleinigheden: zoals hammen, worsten, kazen, rollades, taarten en puddingen, enfin, van die dingetjes, die lekker zijn als je eens honger hebt.

Grompel Grislie kreeg dit kamertje al heel gauw in zijn neusvleugels en omdat hij door het harde werken honger had gekregen, liep hij er met grote stappen naar toe. Het slot van de ijskast had geen moeilijkheden voor hem, zodat hij al gauw aan het uitpakken was...

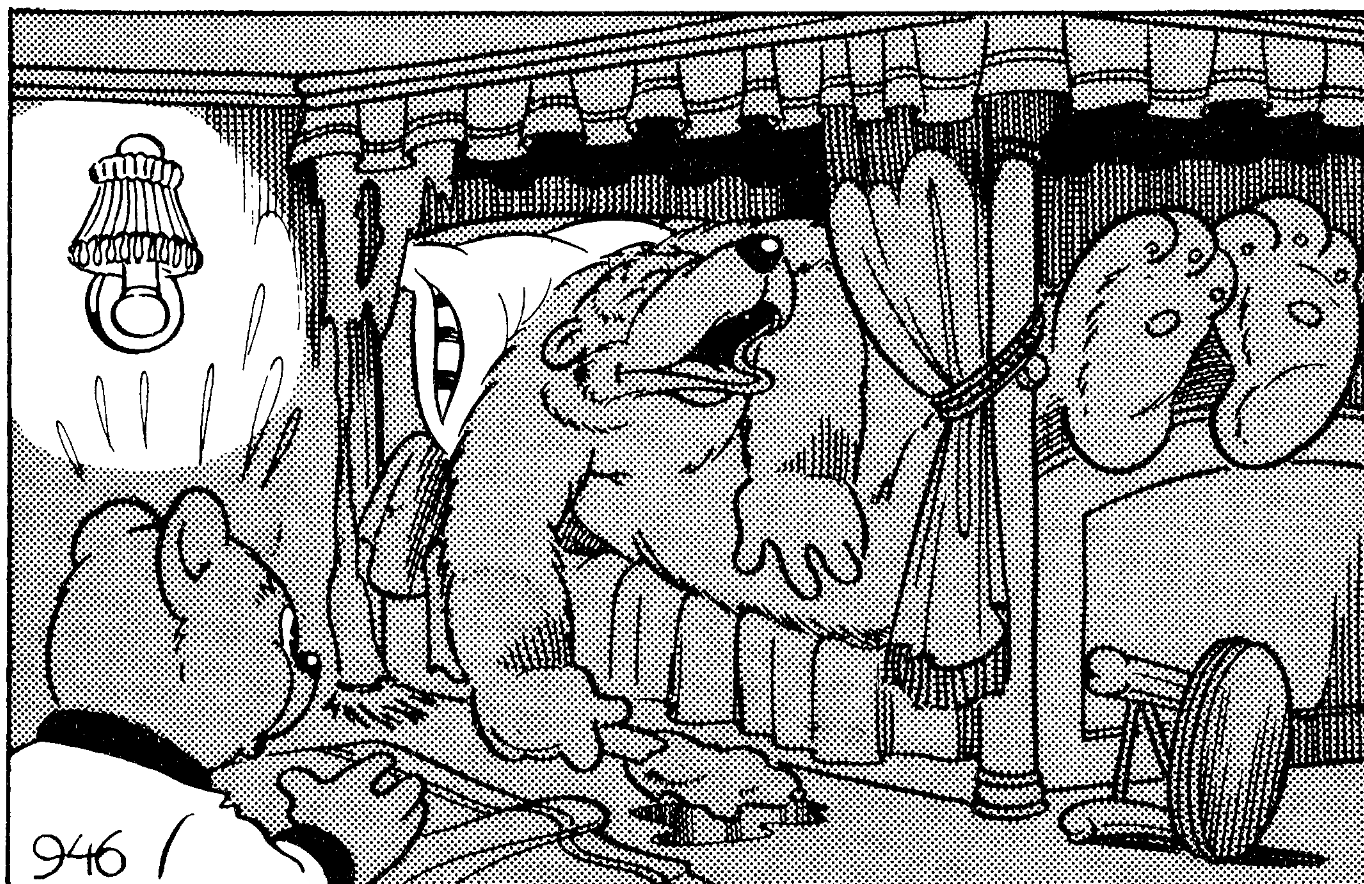
Ja, Grompel Grislie hield daar op zijn eentje een soort feestmaal dat de moeite waard was. Op manieren lette hij niet zo erg: hij was nu wel de stamvader van de Bommels, maar misschien heb je wel opgemerkt, dat hij nog niet helemaal een heer was. Of misschien was hij een heer in de tijd dat hij echt geleefd had, lang geleden; toen hadden ze misschien andere ideeën over zulke dingen. In ieder geval, Grompel Grislie schrokte in een kwartiertje de hele inhoud van de ijskast naar binnen; rekte zich daarna eens flink uit en geeuwde ontzettend. Hij geeuwde zó hard, dat de ruiten rinkelden en de gordijnen begonnen te zwaaien en dat heer Bommel een hartklopping kreeg.

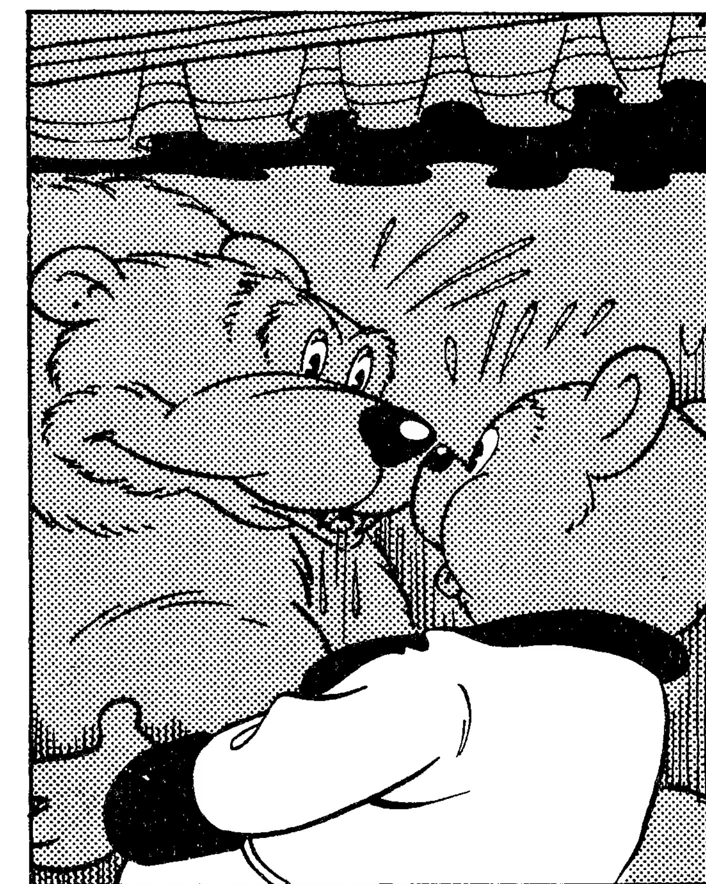
'Hoor je dat, Tom Poes?' fluisterde hij. 'Wat zou dat geweest zijn?'

'Dat was uw stamvader, heer Ollie!' zei Tom Poes. 'Maar het valt niet te zeggen of hij erg hard huilde of erg boos was! Hij riep heel hard, dat staat vast!'

'Misschien had hij wel pijn!' zei heer Ollie bezorgd.

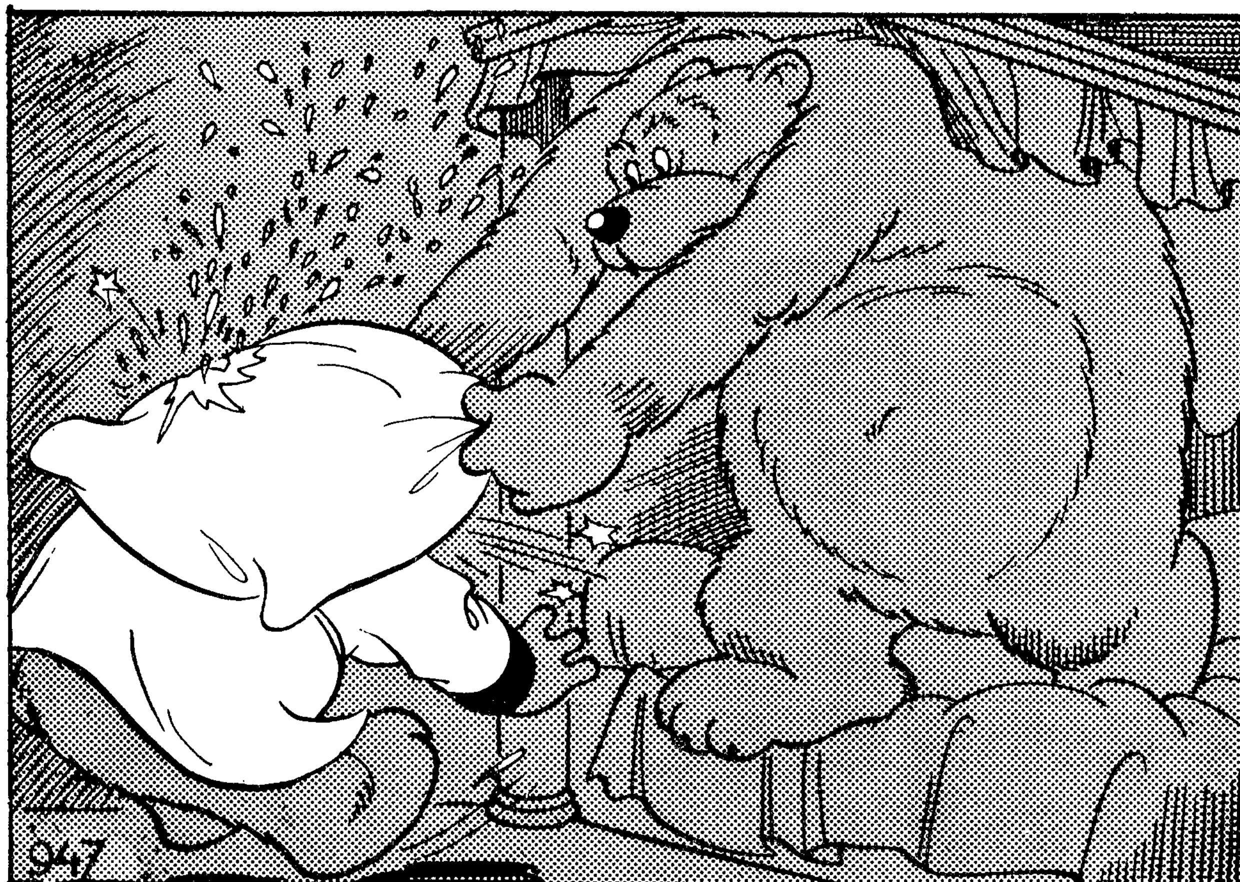
'Zullen we eens gaan kijken, Tom Poes?'

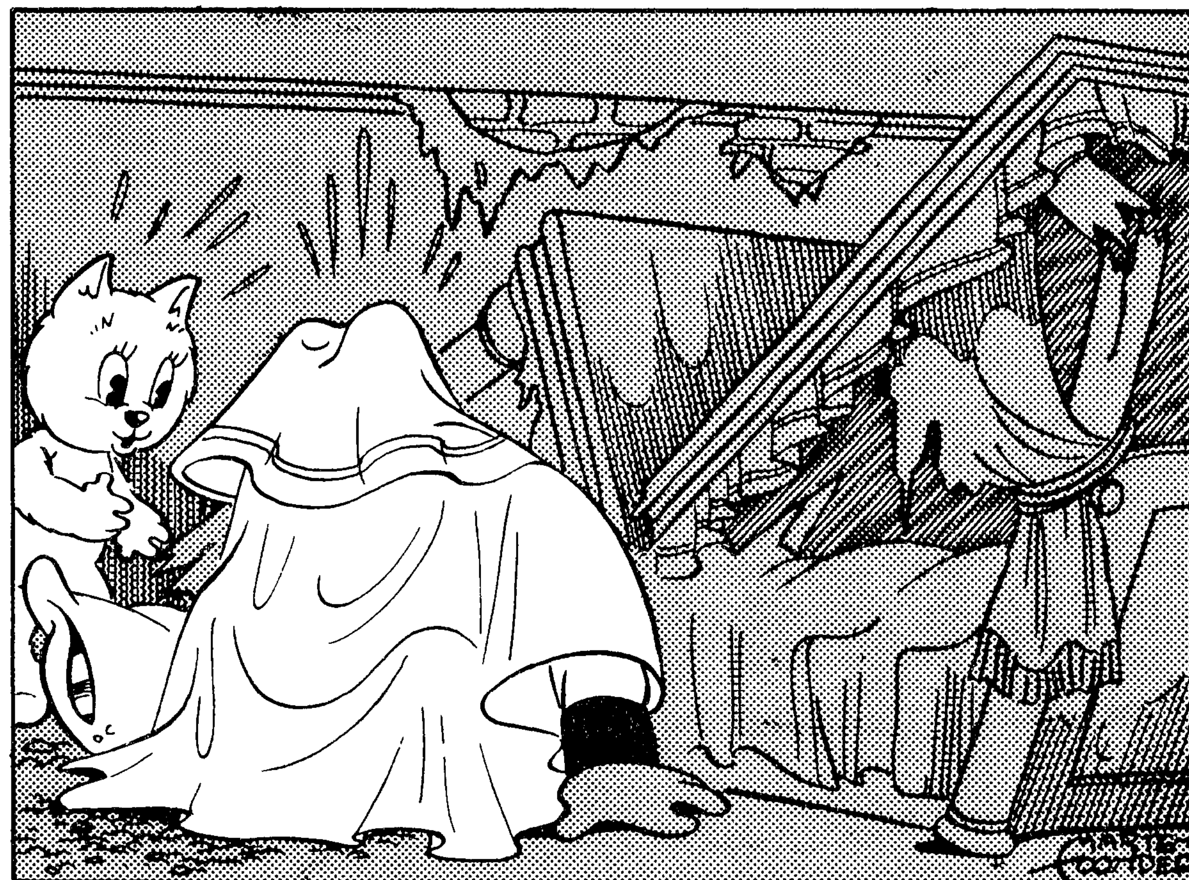

'Kom mee naar boven, heer Ollie!' fluisterde Tom Poes. 'Alles is nu rustig, misschien is uw grootvader een beetje bedaard, dan kunt u nu kalm met hem praten en proberen hem tot andere gedachten te brengen.'
Heer Bommel antwoordde niet, maar klom langzaam de trap op; sloop de gang over en bleef staan voor zijn eigen slaapkamerdeur. Uit die kamer klonk een dof dreunend geluid, dat afgewisseld werd door schelle fluittonen. Je begrijpt natuurlijk al wel, dat dat Grompel Grislie was, die het zich in heer Bommel's bed gemakkelijk had gemaakt en nu bezig was te snurken.

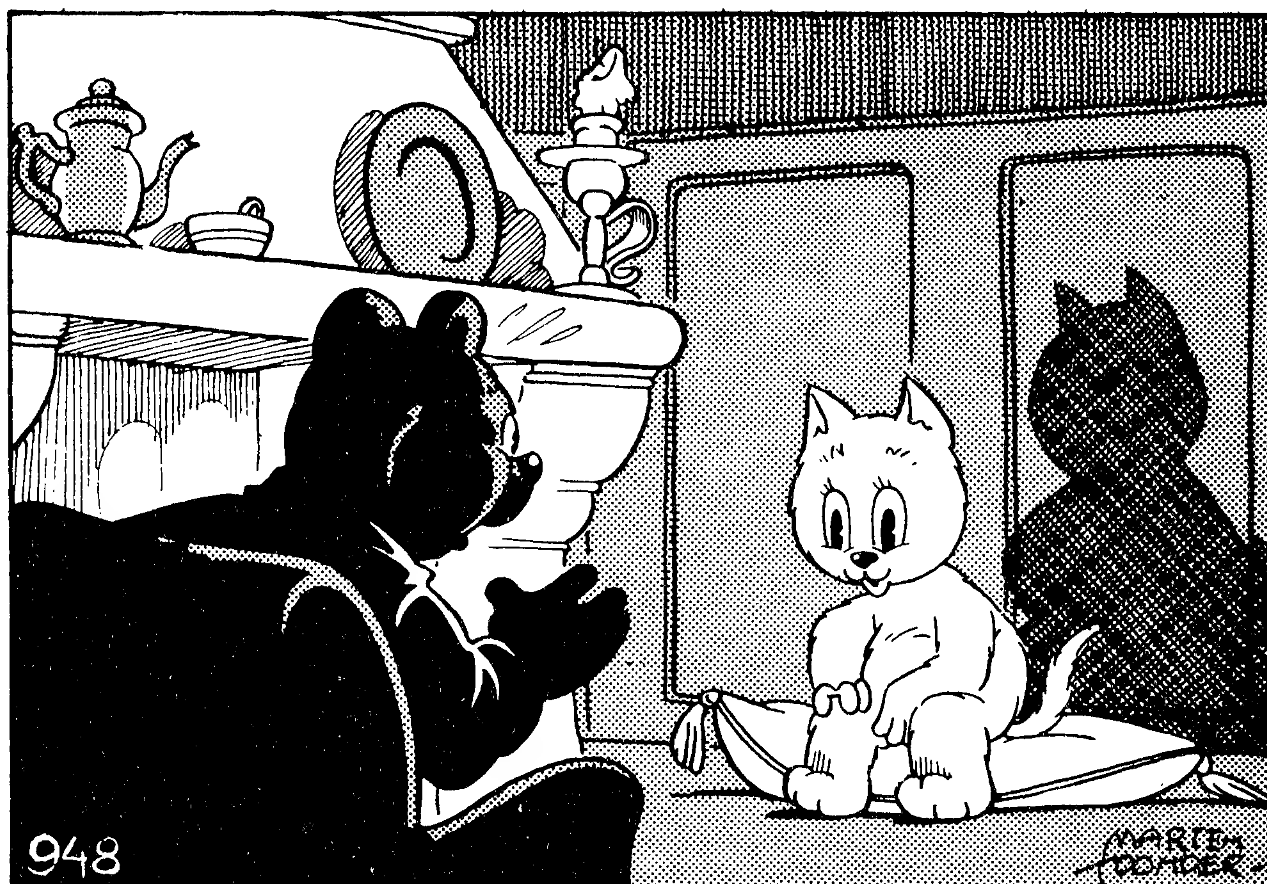
'Mijn bed!' jammerde heer Bommel, terwijl hij de kamer binnenrende. 'Word eens wakker, grootvader!' riep hij. 'Wij moeten eens een woordje schillen! een appeltje eh... wisselen! Dat gaat niet! U vernielt mijn boeken, mijn meubels en mijn bed! En waarom? Wat heb ik u gedaan? Zo handelt een Bommel niet! Schaamt u zich niet, dat een jonge nazaat u attent moet maken op de gebruiken en zeden van een heer? U, die de oudste der Bommels bent? Ik zal u vertellen, dat ik...'
'Huh?' vroeg Grompel terwijl hij overeind kwam. 'Hoempah Gnaw! huh??'

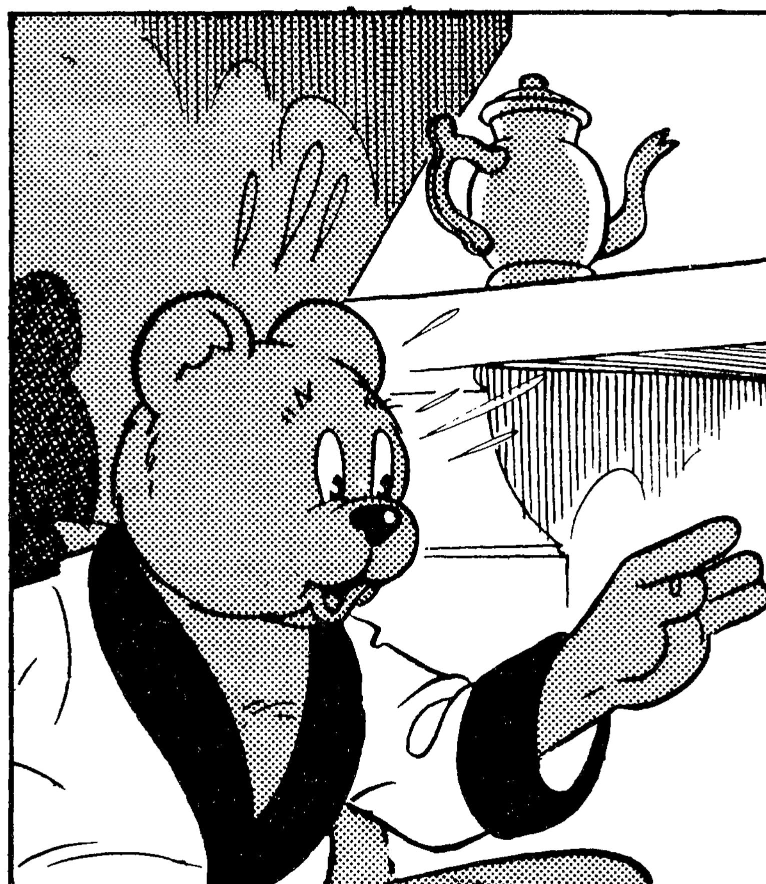
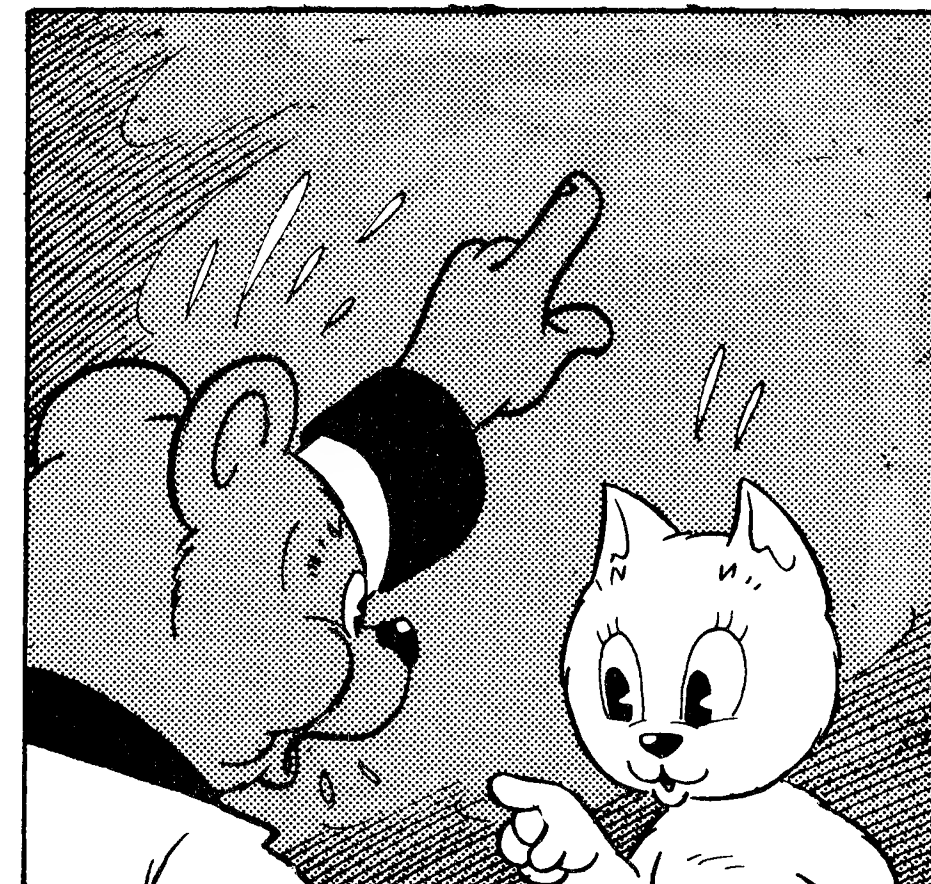

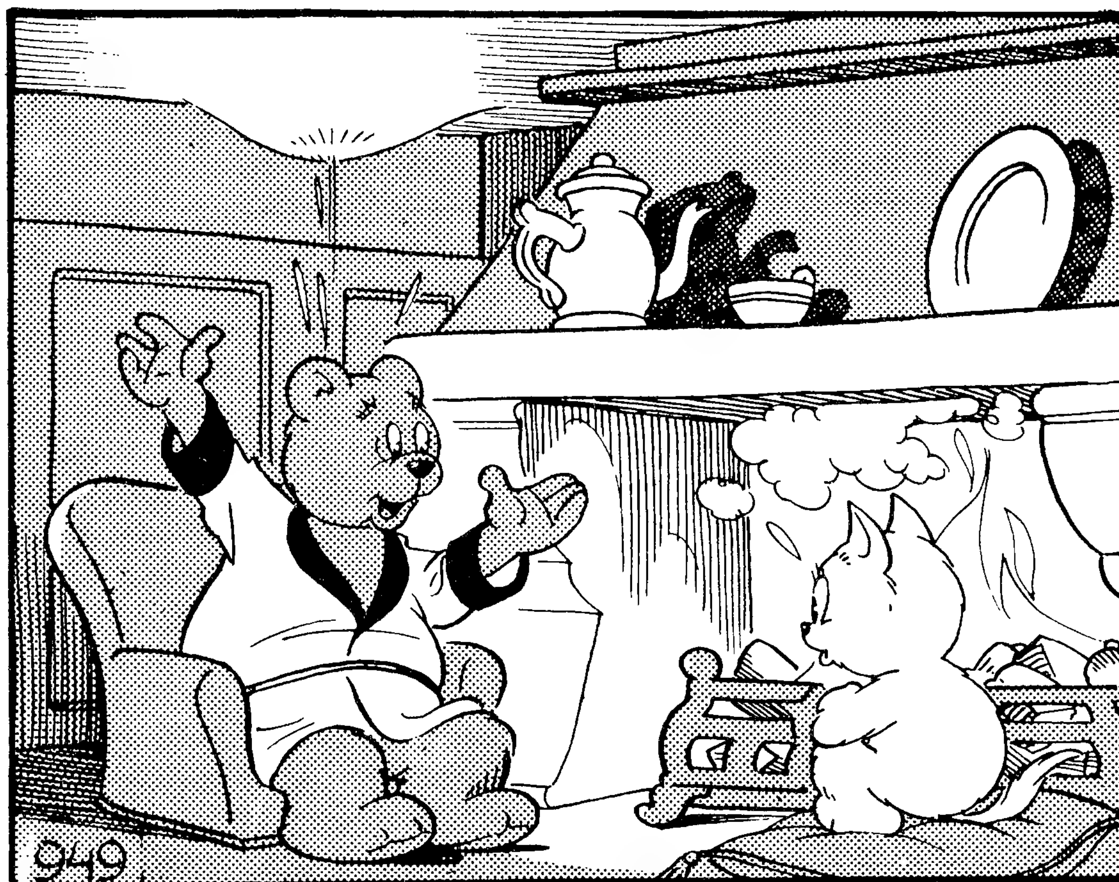

Grompel Grislie was misschien boos omdat hij in zijn slaap gestoord was, of misschien mocht hij heer Ollie niet zo graag. Zeker is het niet, want hij drukt zich niet gemakkelijk uit en praat onduidelijk. Maar een feit is, dat hij het kussen onder z'n hoofd uitrukte, rechtop in bed ging staan en heer Ollie zó hard op zijn hoofd sloeg, dat de sloop barstte en de veren door de hele kamer vlogen.
'Humsah! Hoempah! Oefpaff!' zong hij, terwijl hij het kussen leeg beukte op den armen heer Bommel. Daarna haalde hij het bed af en legde de dekens en lakens keurig over zijn kleinzoon heen, voordat hij de deur uitslofte.

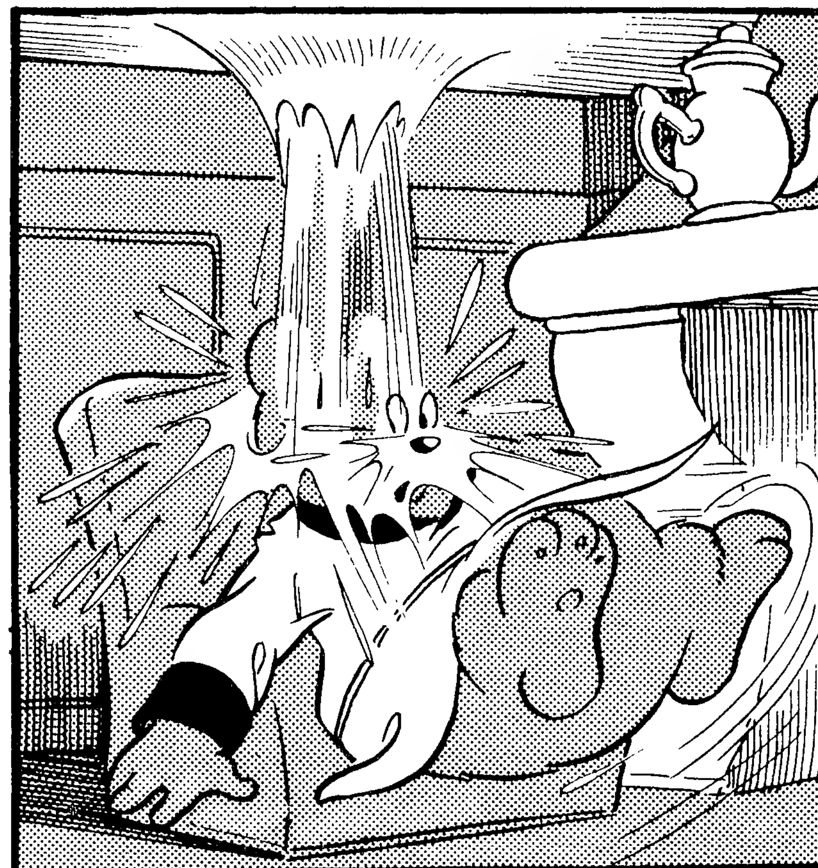
Tjonge! Wat zag heer Bommel's mooie slaapkamer er uit! Het bed was in splinters, de gordijnen gescheurd en de mooie eikehouten 'hemel' in tweeën gebroken! Het was niet best!
'Heeft hij u pijn gedaan?' vroeg Tom Poes bezorgd, terwijl hij achter het bed vandaan kwam, waar hij zolang gezeten had.
'Pijn?' mompelde heer Bommel en tilde een tip van het laken op, dat hem bedekte. 'Alleen pijn in mijn ziel, jonge vriend! En je moet me niet kwalijk nemen, maar jij valt me erg tegen! Je doet niets! Je kijkt maar en staat maar!'
'We moeten eens even praten samen!' zei Tom Poes ernstig.

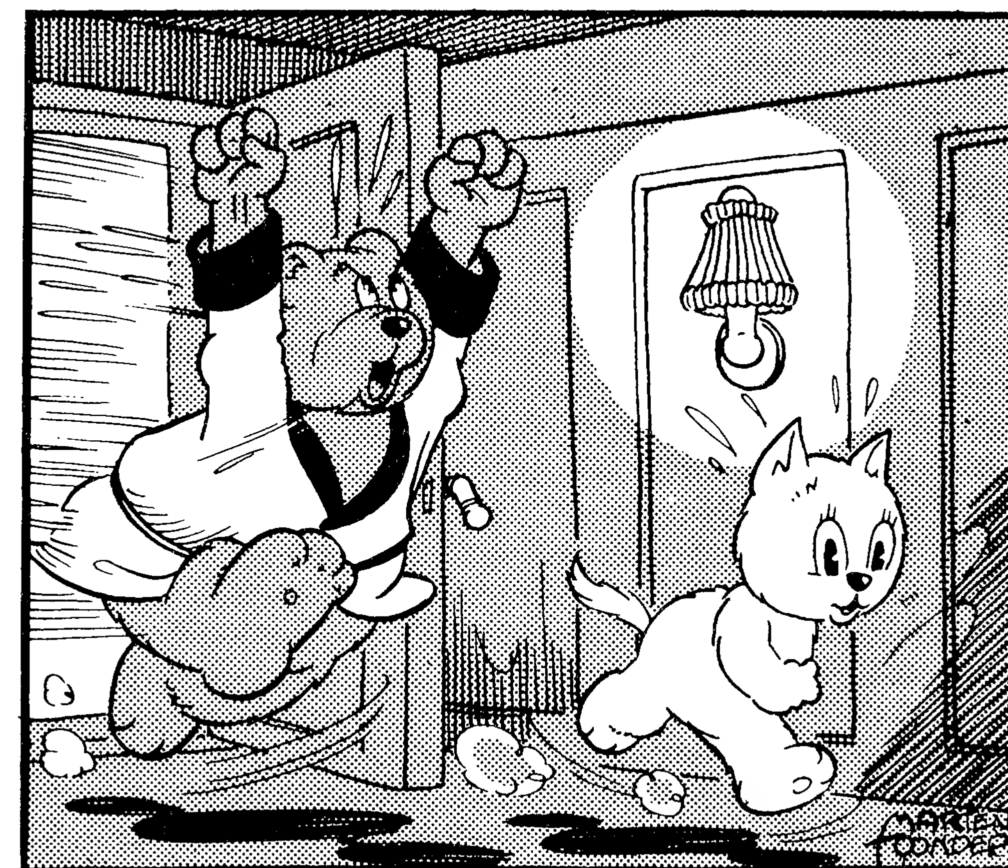

Zo gingen heer Bommel en Tom Poes dus weer naar beneden en zaten even later in de woonkamer tegenover elkaar. 'Wat wou je zeggen, jonge vriend?' vroeg heer Ollie. 'Waar wilde je over praten?'
'Wel,' zei Tom Poes, 'u zei daarnet, dat ik u tegenviel omdat ik niets deed. Maar wat moet ik doen? Het is toch ten slotte uw grootvader die hier door het huis loopt! En al begrijp ik nog steeds niet, hoe een groot schilderij levend kan worden, toch blijft het uw grootvader, of eigenlijk over-over-over-overgrootvader, nietwaar? Het is toch een Bommel?'
'H'm!' zei heer Bommel. 'Daar zit iets in, Tom Poes! Daar heb je wel gelijk in. Maar er moet toch iets gedaan worden? Ik kan toch niet dulden dat mijn hele huis boven mijn hoofd afgebroken wordt? Ook niet al doet mijn eigen grootvader dat? Het is natuurlijk een oud man en een oud man heeft altijd zijn eigenaardigheden, maar dit gaat te ver. En daarom vraag ik je: Wat moeten we doen? Help me, jonge vriend, ik zit in een moeilijk geval. Wat zullen de mensen zeggen wanneer ze gaan merken dat de stamvader der Bommels een eh... vreemd iemand is?'
'Ik moet dien Terpen Tijn weer gaan zoeken!' zei Tom Poes, 'die is de enige die ons kan helpen!'

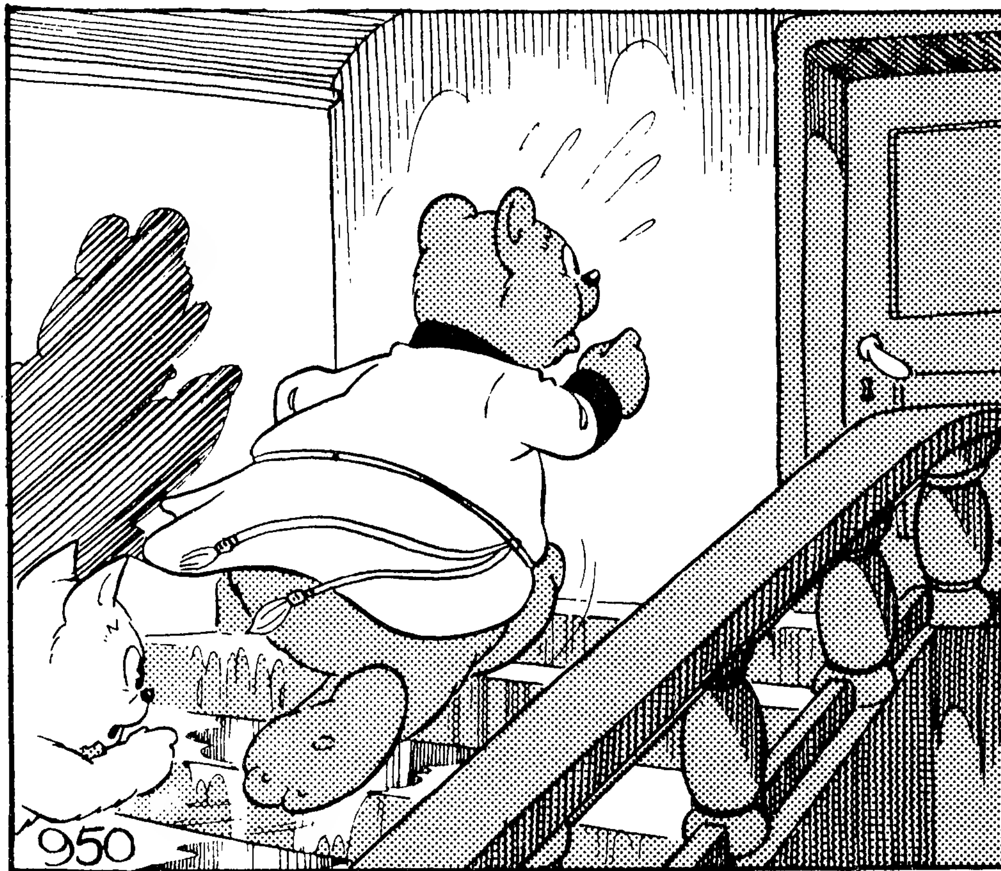

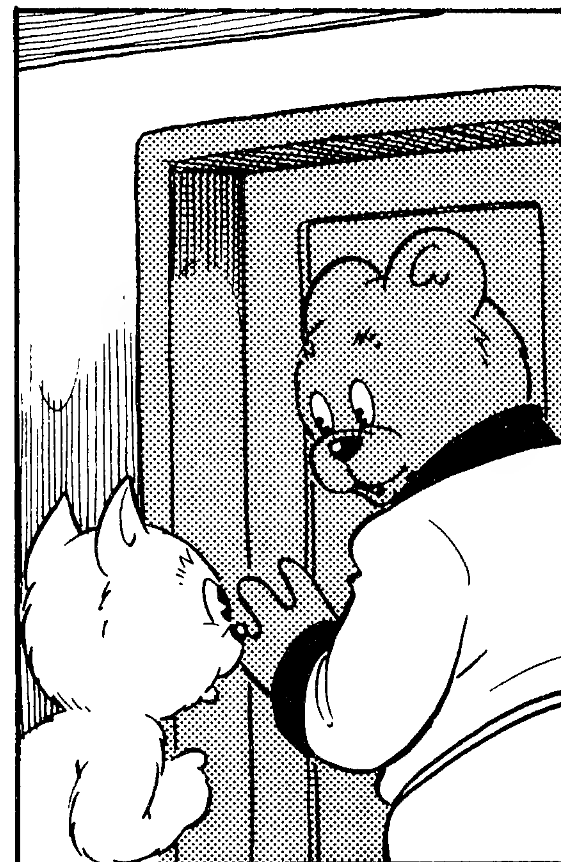
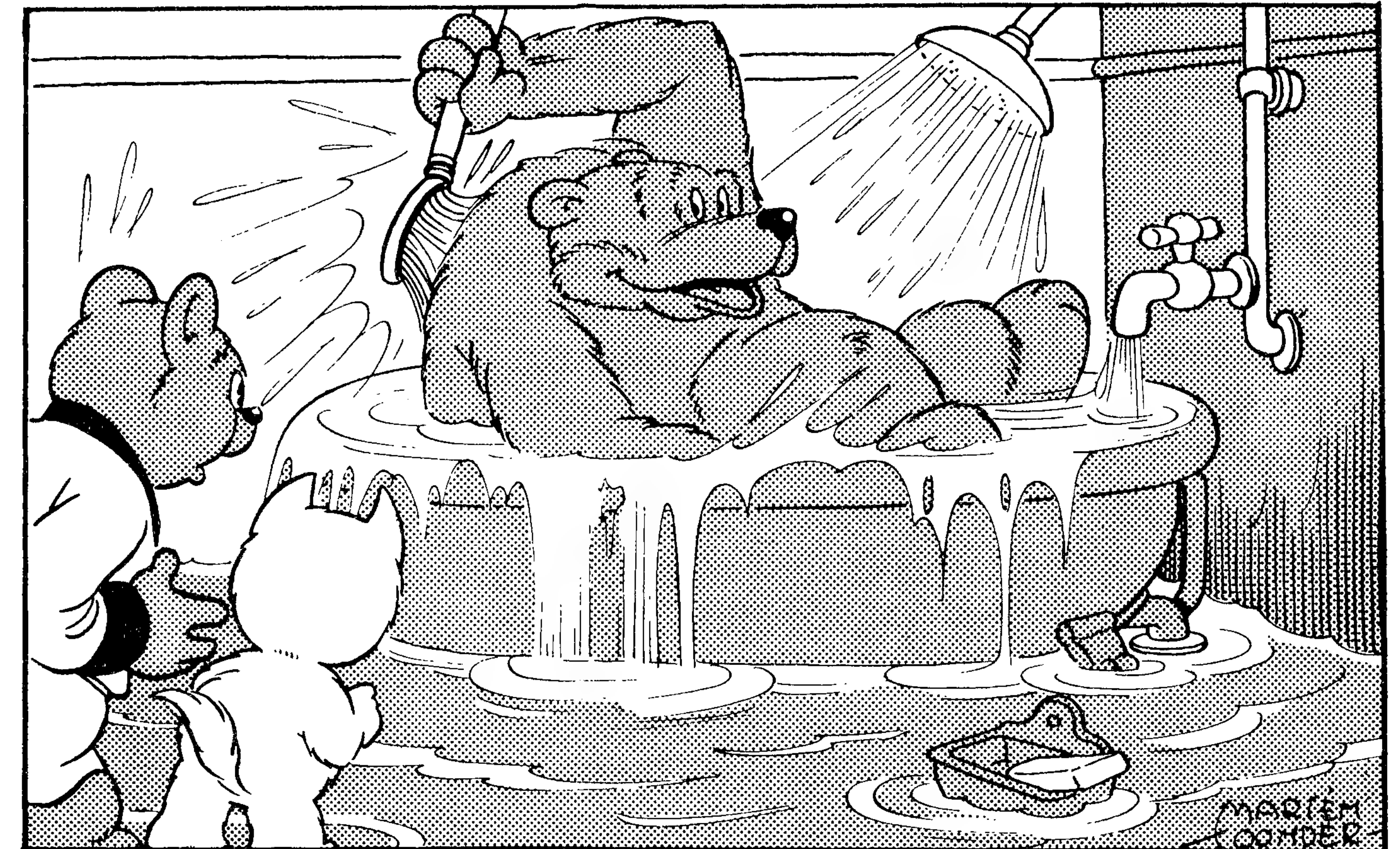

'Dat is een goed idee!' zei heer Bommel, 'we moeten Terpen Tijn zoeken! Ik wil graag mijn pijp afstaan als het dan moet, als ik mijn stamvader dan maar weer netjes in een lijst heb! Wie weet wat hij nog zal doen, voordat...'
Verder zei heer Ollie niets meer, want er gebeurde iets vreemds!
De zoldering boven heer Bommel's hoofd zakte langzaam naar beneden, er kwam een grote scheur in en uit die scheur stortte plotseling een waterval naar beneden, recht op het hoofd van Ollie B. Bommel!

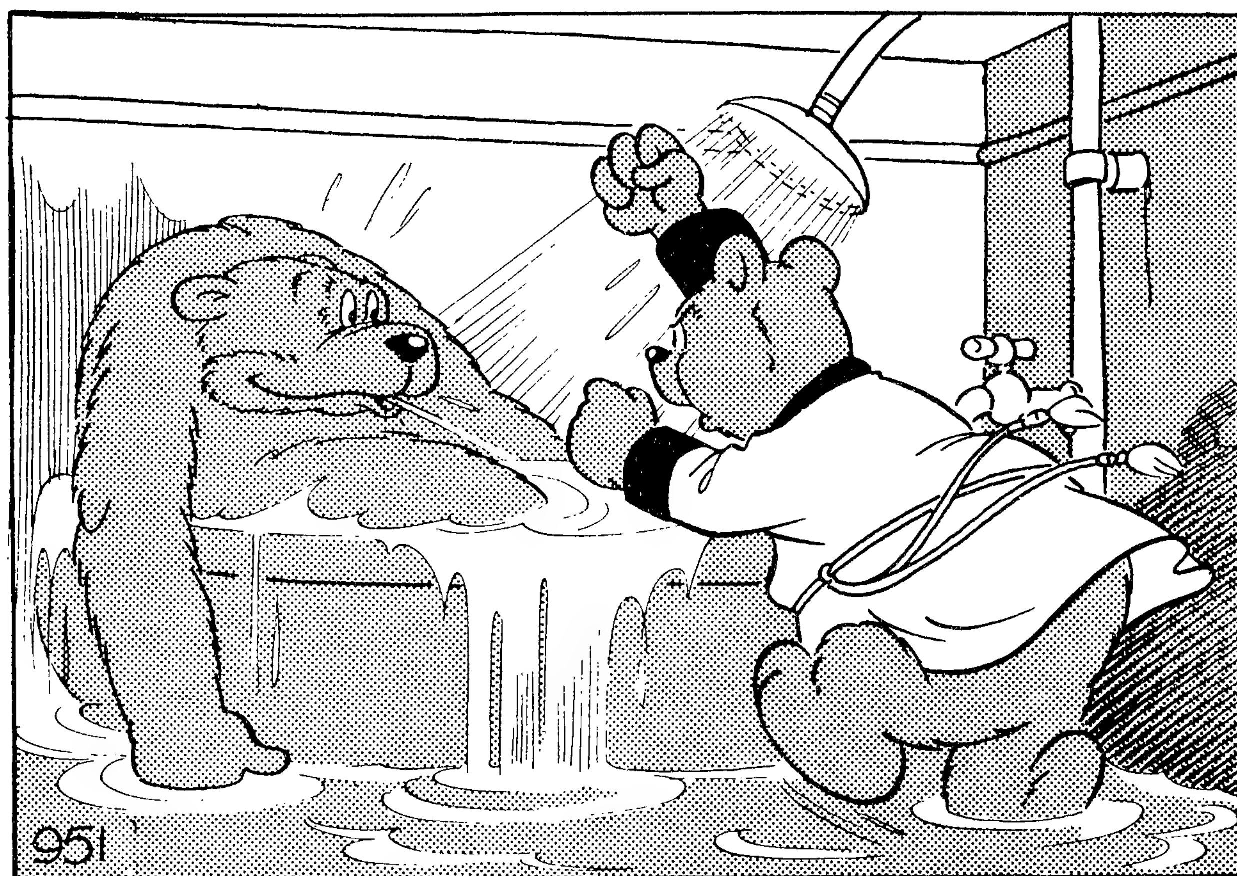
'Oei! Ola!' loeide heer Ollie. 'Blubblub... Ugb! Puff!'
'Een overstroming hierboven!' riep Tom Poes terwijl hij overeind sprong. 'Hierboven gebeurt iets! Kom gauw mee!'
Heer Bommel worstelde zich onder de waterstraal vandaan, veegde zijn oogen en wrong zijn kamerjas uit en rende achter Tom Poes aan, de gang op.
'Mijn geduld is ten einde!' riep hij. 'Wie weet wat er nu weer gebeurd is! Ik heb er genoeg van! Opa of geen Opa, ik zal hem zeggen waar het op staat!'

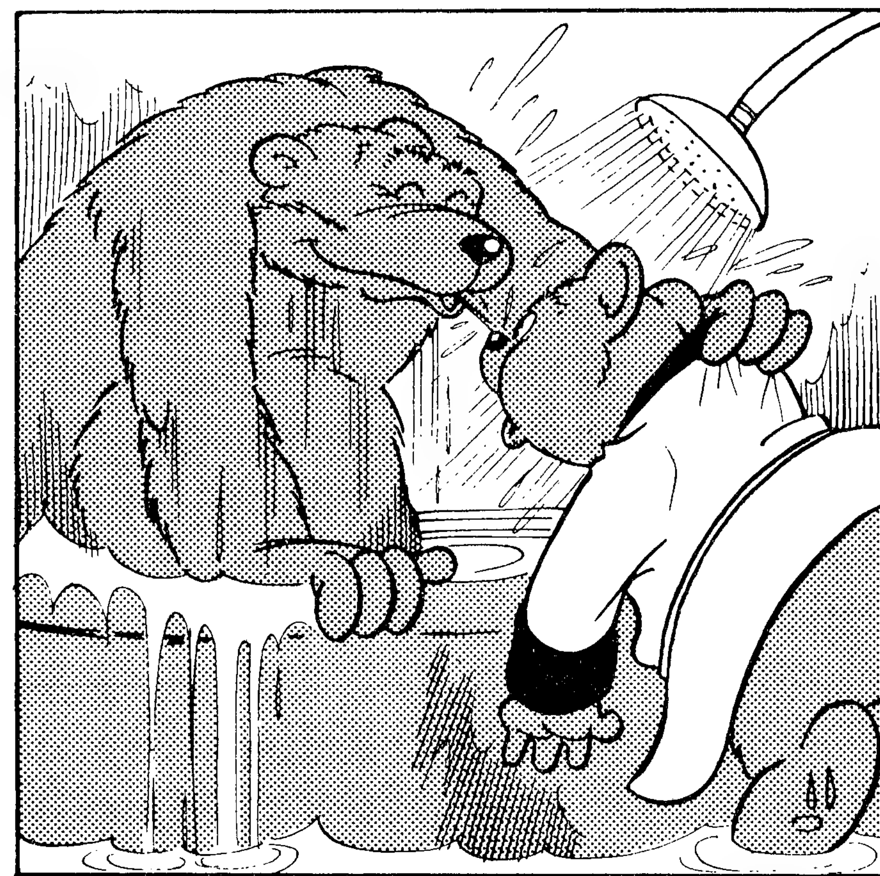
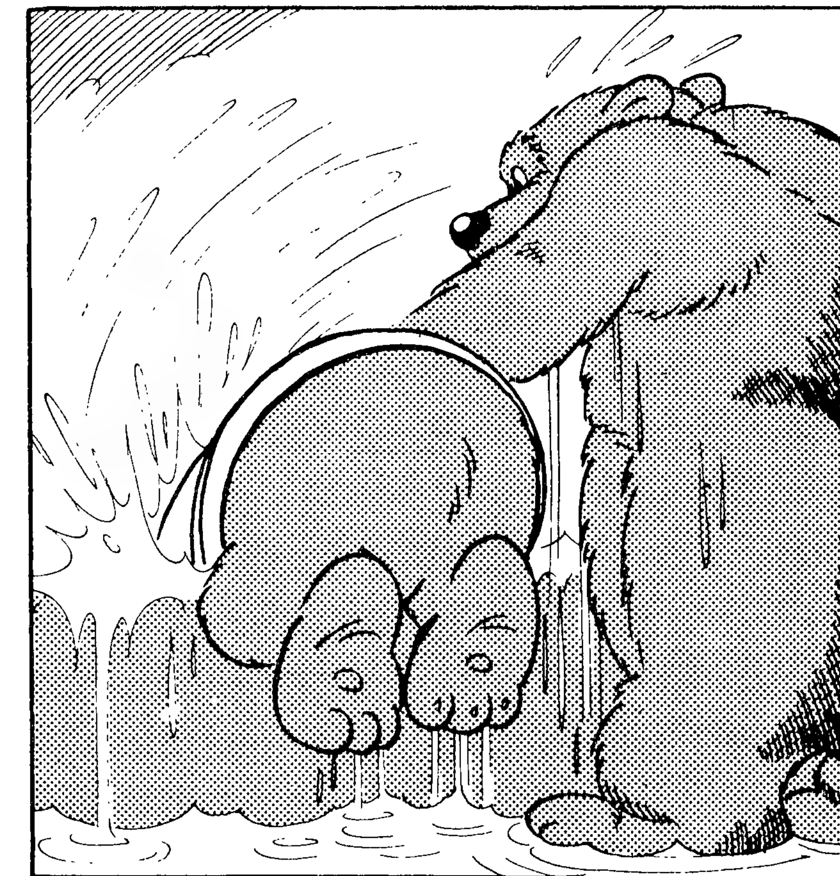

Heer Bommel en Tom Poes renden de trappen op, zo goed en zo kwaad als dat ging. Want ook de trap leek wel een waterval en het water spoelde om hun voeten, toen ze eenmaal boven stonden.
'Wat zou er aan de hand zijn, Tom Poes?', vroeg heer Ollie benauwd. 'Waar zou al dat nat vandaan komen? Als dat zo doorgaat overstroomt het hele land! Ik begrijp niet...' 'Ik geloof dat ik het wel begrijp!' zei Tom Poes. 'Al dit water komt uit uw badkamer heer Bommel, luister maar aan die deur!' Heer Bommel luisterde en keerde zich toen met een ongelukkig gezicht naar Tom Poes.
'Het bad stroomt over!' mompelde hij. 'Zou Grompel Grislie... zou Opa...'

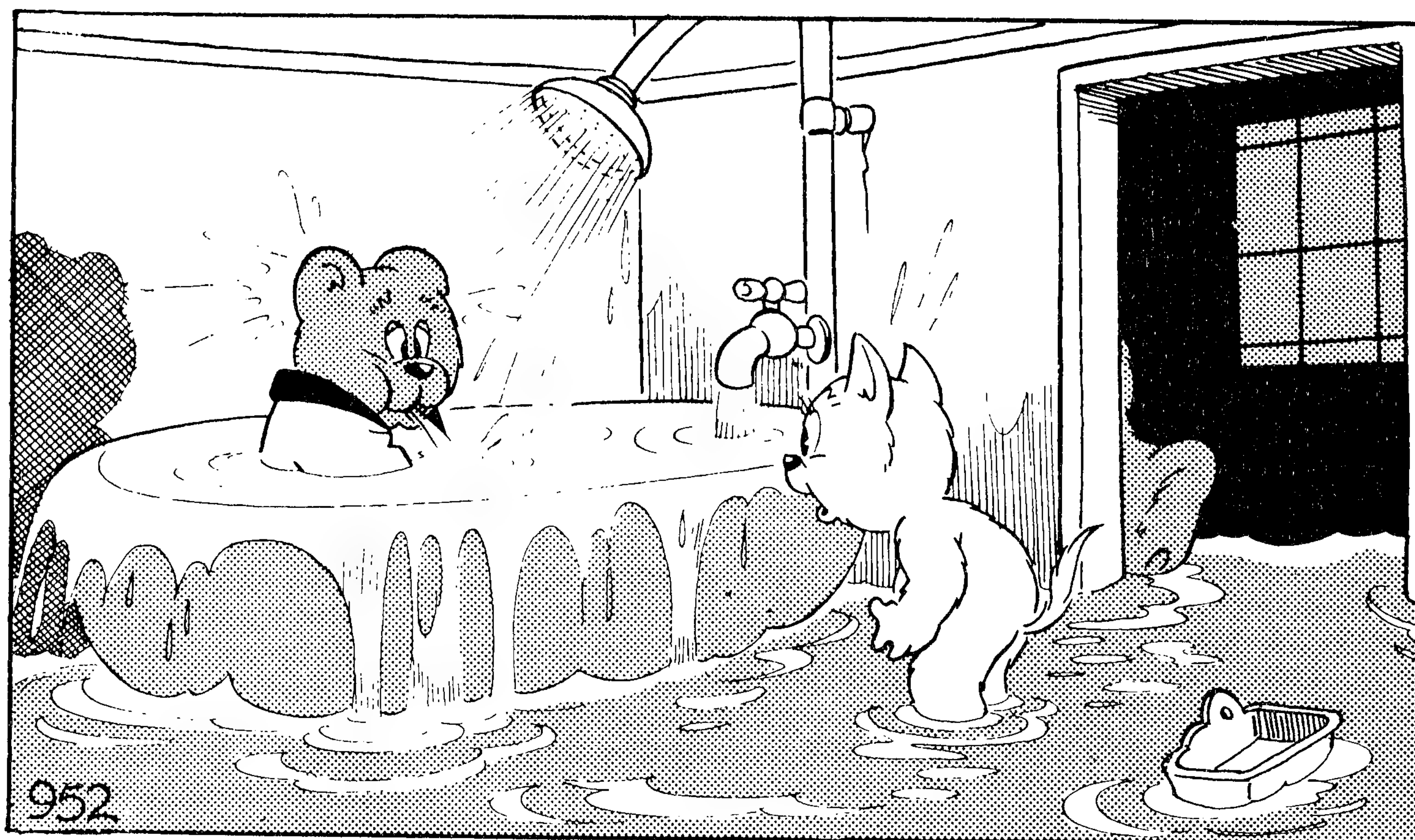
'Hij zit in het bad!' zei Tom Poes. 'Kom mee naar binnen en zeg hem de waarheid!'
Heer Ollie opende de deur naar de badkamer met moeite, want grote golven water spoelden naar buiten, en stapte naar binnen, gevolgd door Tom Poes.
Ja, Tom Poes had gelijk. Grompel Grislie zat in het bad met een borstel zijn rug te schrobben. Hij had de kraan opengezet en omdat de stop dicht was liep het water in grote stralen de badkuip uit op de grond.
'Kom er uit!' riep heer Bommel woedend. 'Kom er direct uit, of ik word boos!'

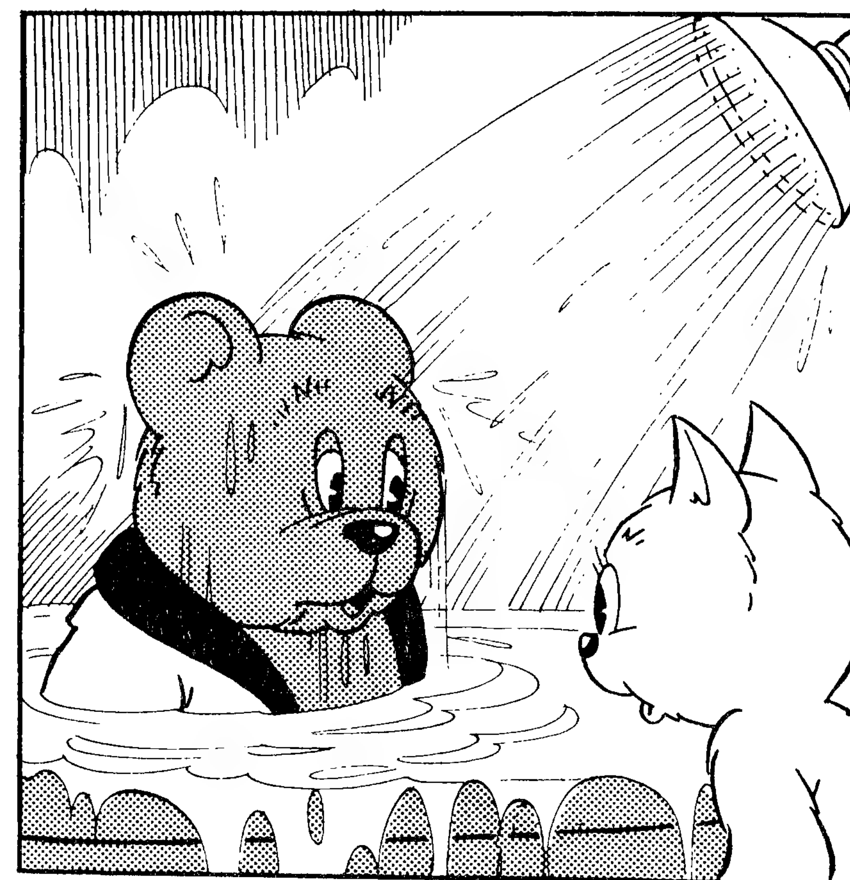
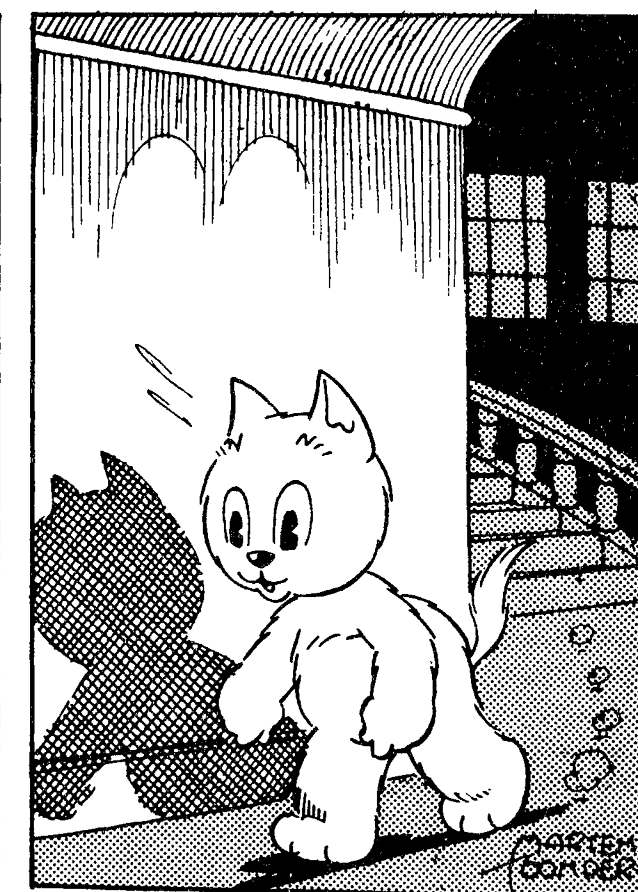

'Het kan me niet schelen, dat je mijn overgrootvader bent!' riep heer Bommel. 'Je bent geen heer! Kom uit dat bad als je durft, dan zal ik je een pak klappen geven! Je bederft mijn hele mooie kasteel! Je gedraagt je als een... als een lomperik! Kom er uit! Gauw een beetje!'
'Huh??' zei Grompel Grislie, terwijl hij een straal water uitspuwde en langzaam overeind in het bad ging staan.
'Huh? Haw?' Toen greep hij den woedenden heer Bommel bij zijn kraag en terwijl hij zelf uit het water stapte, tilde hij hem hoog op.
'Hawhaw grrr?' vroeg hij vriendelijk.

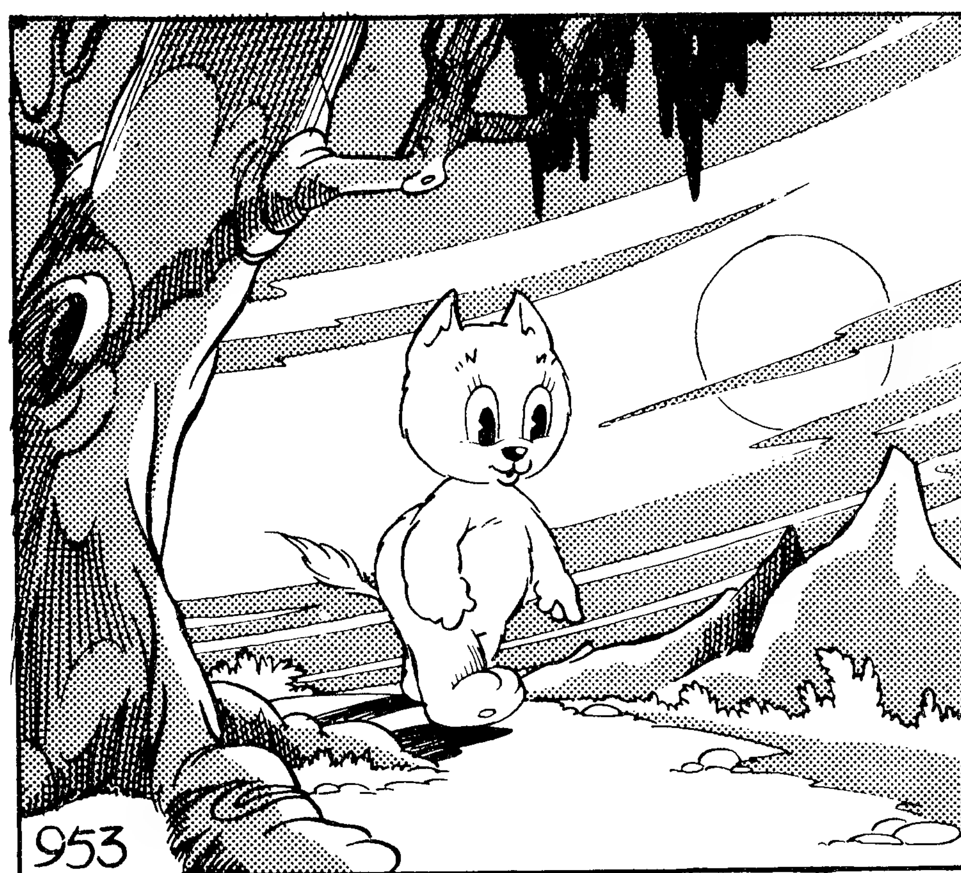
'Laat me los,' brulde heer Ollie. 'Verwijder je uit mijn kasteel! Je bent geen heer. Wat moeten de mensen wel niet denken?' Maar Grompel Grislie luisterde niet. Met een zwaai duwde hij heer Ollie over de rand van de badkuip en drukte hem onder water.
'Hublub gnaw!' mompelde hij tevreden.
Tom Poes had zich achter de deur teruggetrokken en keek vol schrik naar de spartelende benen van heer Bommel. 'Wat moet ik doen?' dacht Tom Poes. 'Wat moet ik beginnen?!!!!!!'

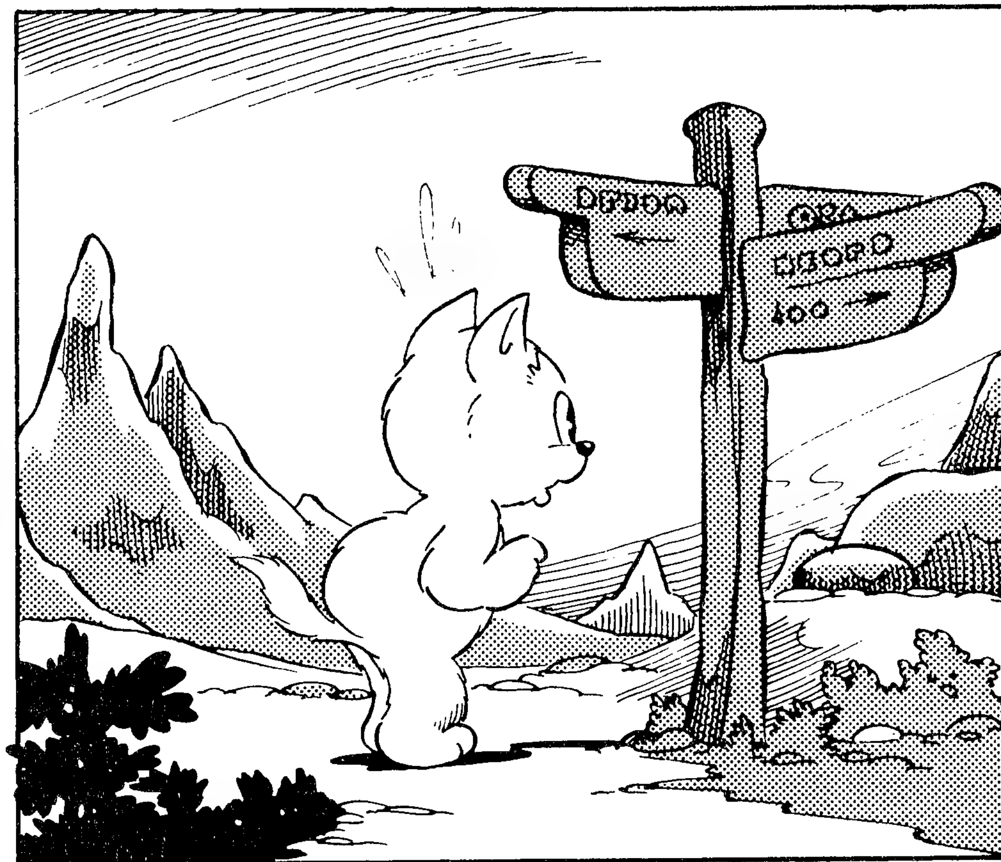

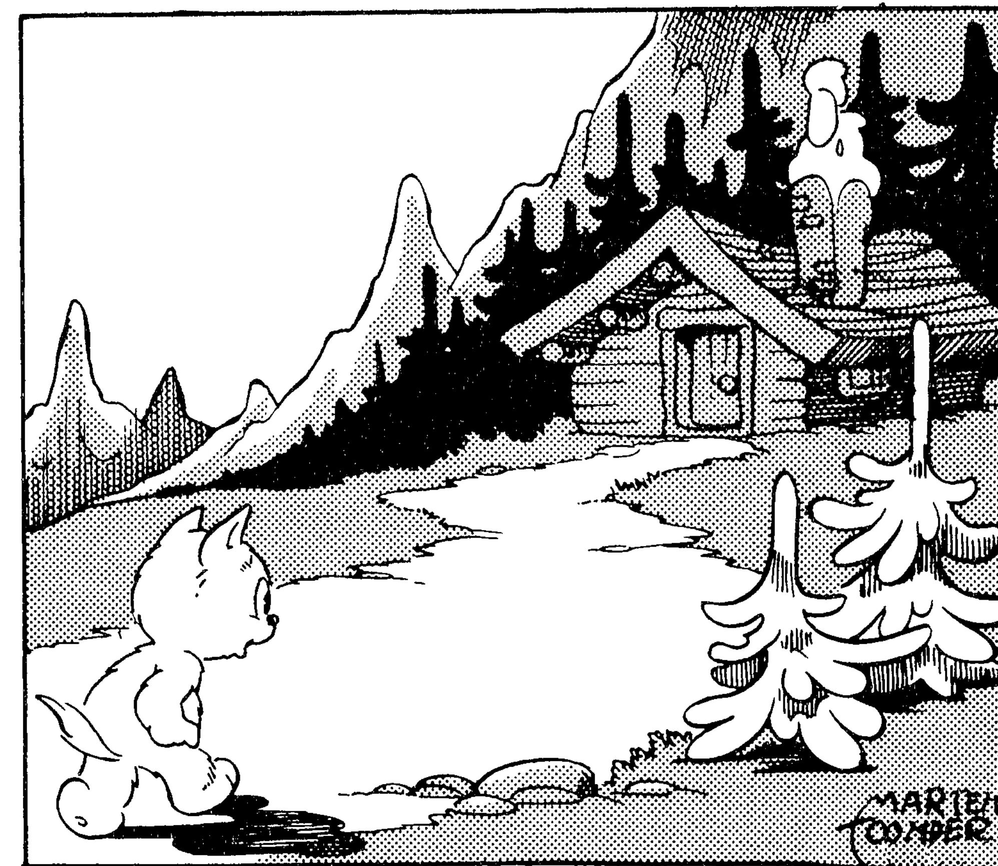

Maar Grompel Grislie had er al gauw genoeg van. Hij liet heer Ollie los, veegde zijn handen aan zijn pels af en sopte door het water heen de deur uit. Daar zat heer Bommel nu. Half verdronken en versuft, terwijl het water op zijn hoofd straalde en over de rand van de kuip op de vloer plaste. ‘Pffff!’ zuchtte hij. ‘Oef!’
‘Het wordt tijd dat we iets gaan doen, heer Ollie!’ zei Tom Poes, die achter de deur vandaan was gekomen. ‘Dit gaat zo niet langer! Het wordt gevaarlijk! Hij had u wel kunnen verdrinken! Die Grompel Grislie is een gewetenloos individu en ik weet niet...’

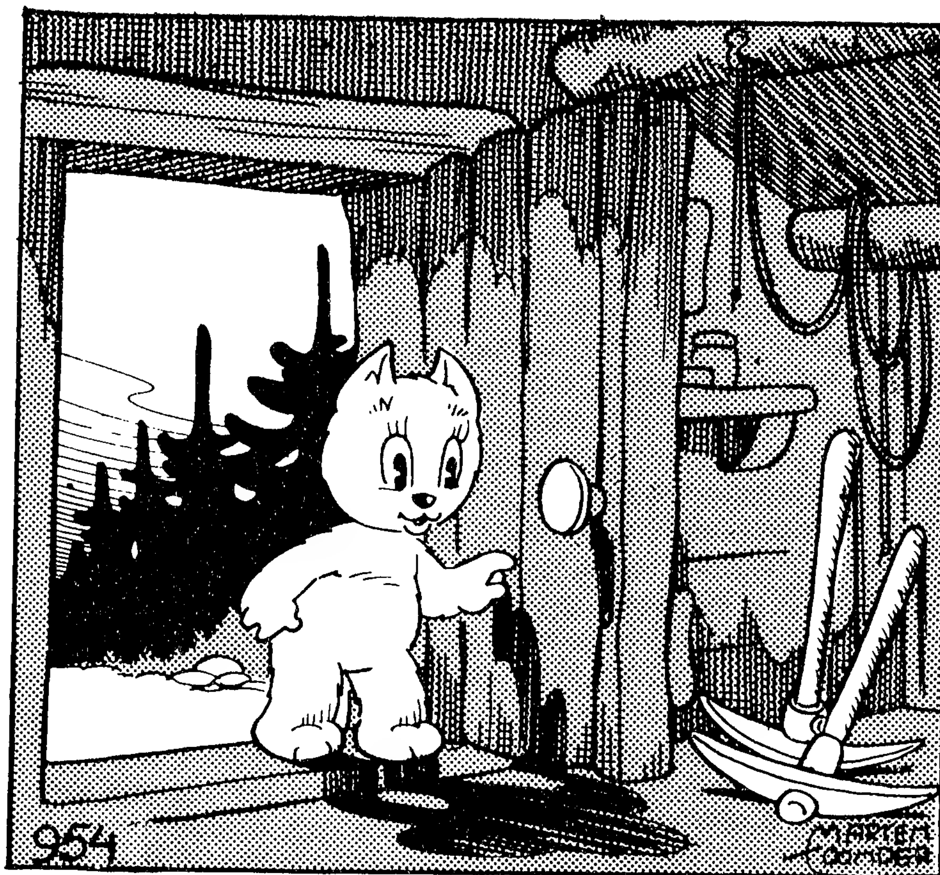
‘Bedenk... uff... dat je... hupf... over een Bommel spreekt!’ zei heer Ollie. ‘Een Bommel... is nooit... gewetenloos!’
‘Ik ga Terpen Tijn zoeken!’ zei Tom Poes vastberaden. ‘Hier moet een einde aan komen! Ik raad u aan u op uw kamer op te sluiten en Grompel Grislie aan zijn lot over te laten! Laat hem het huis maar afbreken. Het is beter dat uw meubelen kapot gaan dan uzelf. Ik kom zo gauw mogelijk terug!’
Tom Poes liep met grote stappen de deur uit.

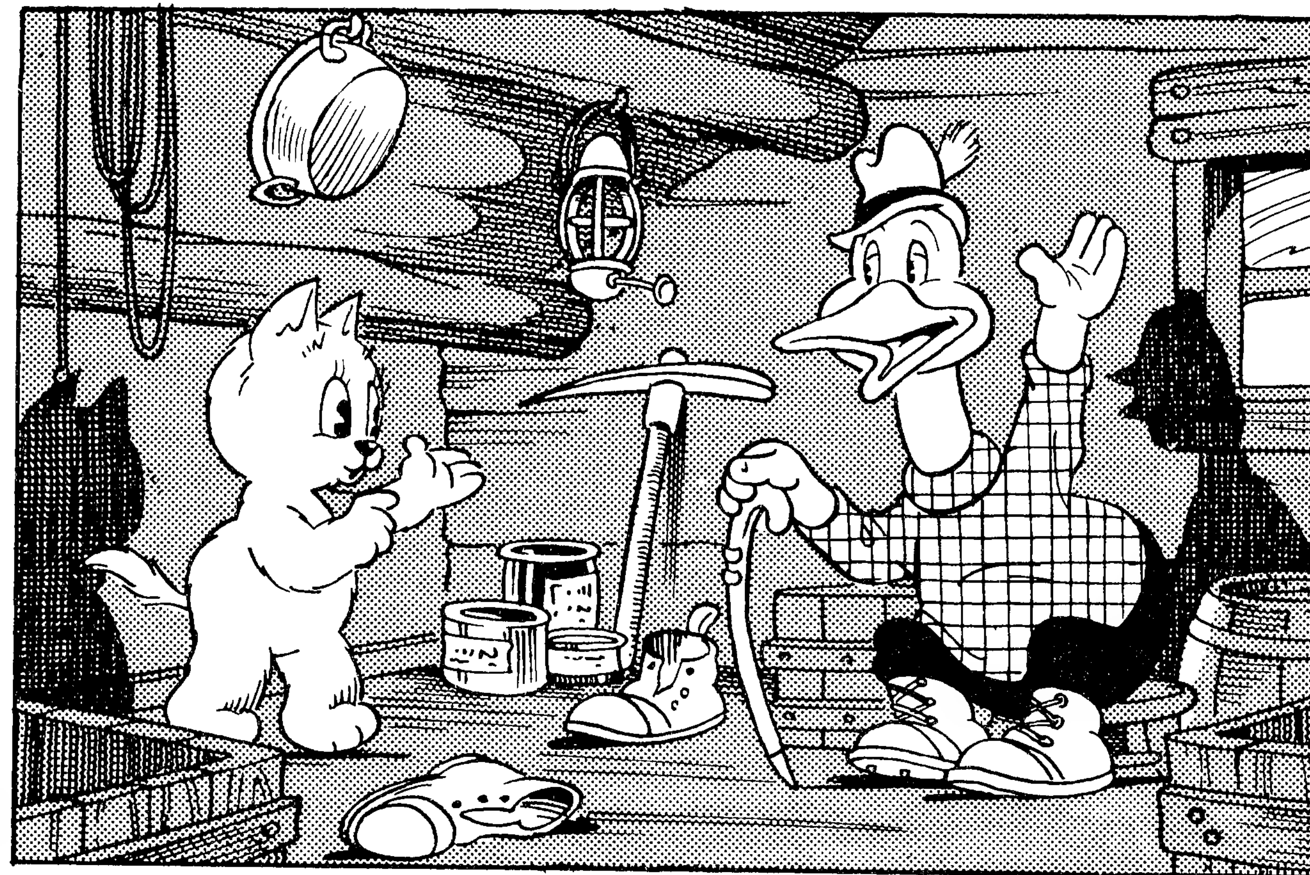

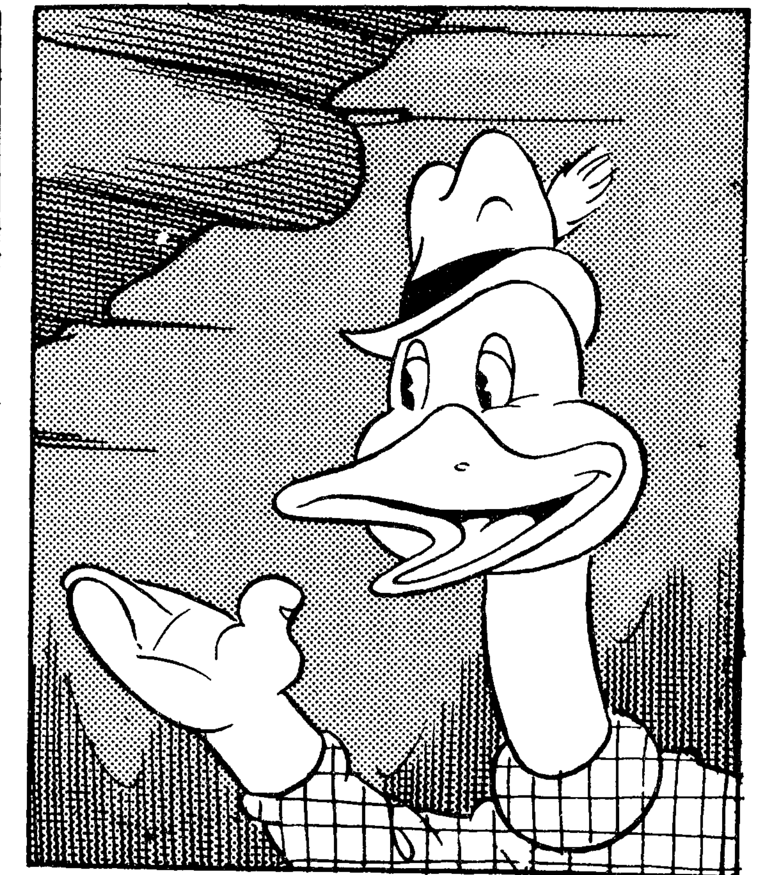

Tom Poes was er dus op uit gegaan om Terpen Tijn te zoeken en hij had heer Bommel alleen met Grompel Grislie in slot Bommelstein achtergelaten.
Je snapt wel, dat dat zoeken geen gemakkelijk werkje was! Tom Poes vroeg aan iedereen die hij tegenkwam, of er geen schilder was langsgekomen, die zijn overhemd boven zijn broek droeg. Maar het duurde toch nog drie dagen, voordat hij een boer trof, die zei, dat er een man, die op een schilder leek, de kant van de bergen was opgegaan.
Zo liep Tom Poes dus ook de kant van de bergen uit, totdat hij bij een driesprong kwam. 'Wat nu?' dacht hij, 'welke richting moet ik nemen? Eens kijken; deze weg gaat naar het dal; die moet ik niet hebben en die weg naar de Karmijn-berg... Hm! Dat klinkt nogal schilderachtig, dat Karmijn-berg! Ik zal deze weg maar nemen!'
Het pad begon te klimmen en te kronkelen; het was duidelijk te merken, dat het de bergen inging. Tom Poes was dan ook aardig moe, toen hij op de eerste vlakte aankwam.
'Daar staat een berghut!', dacht hij, 'misschien kan ik daar wat eten en drinken krijgen en een beetje rusten, voordat ik verder ga!'
Zo gedacht, zo gedaan. Tom Poes liep op de berghut af en opende de deur...

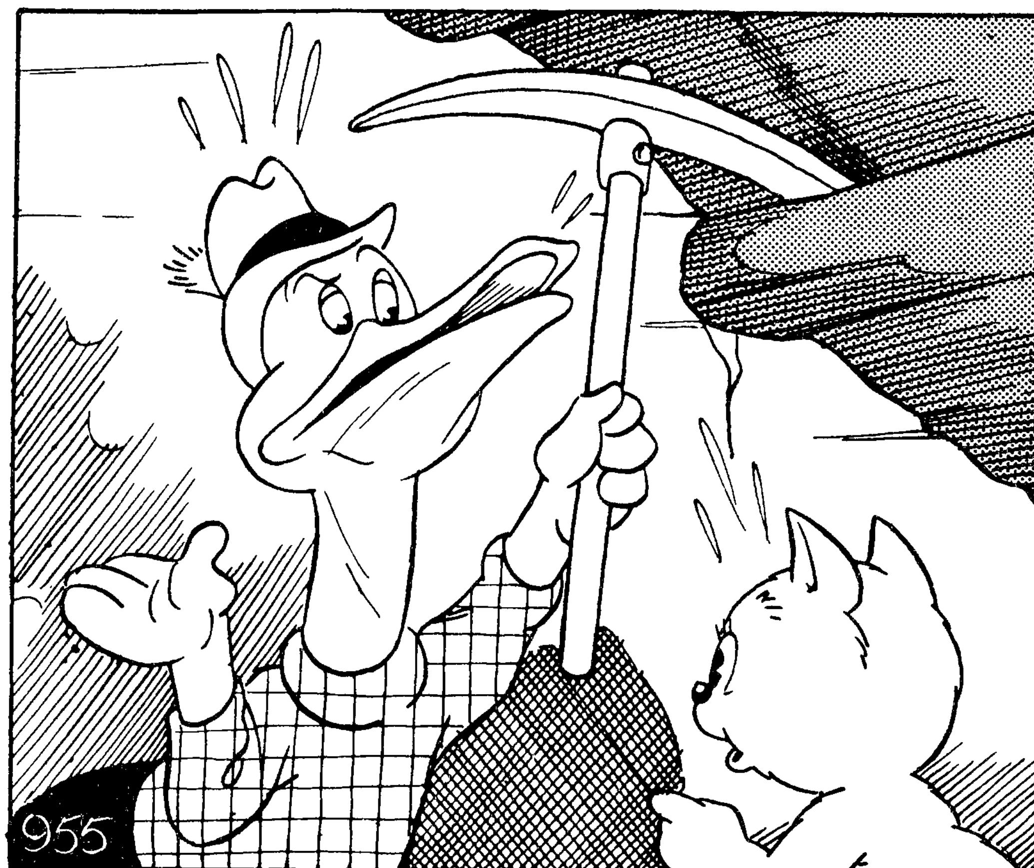

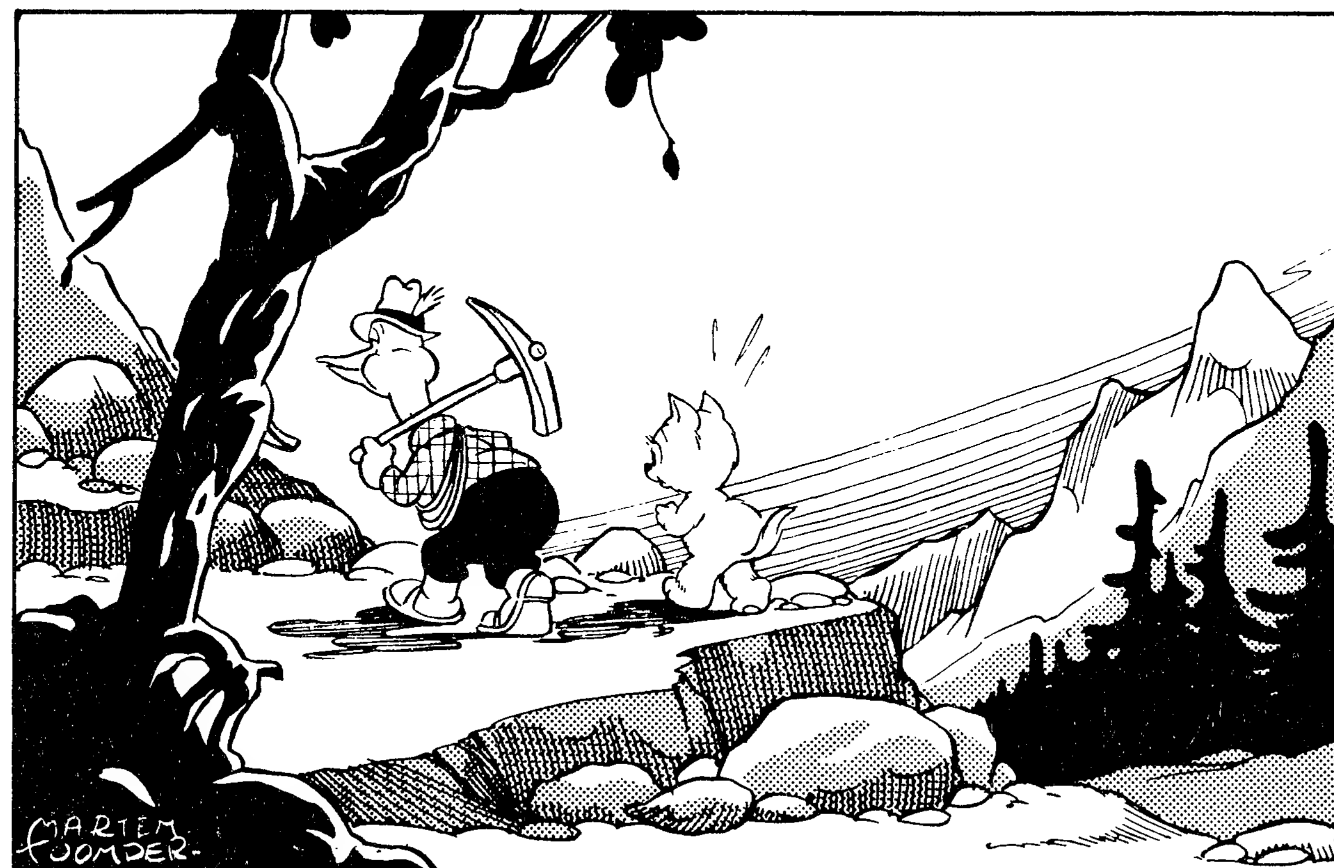

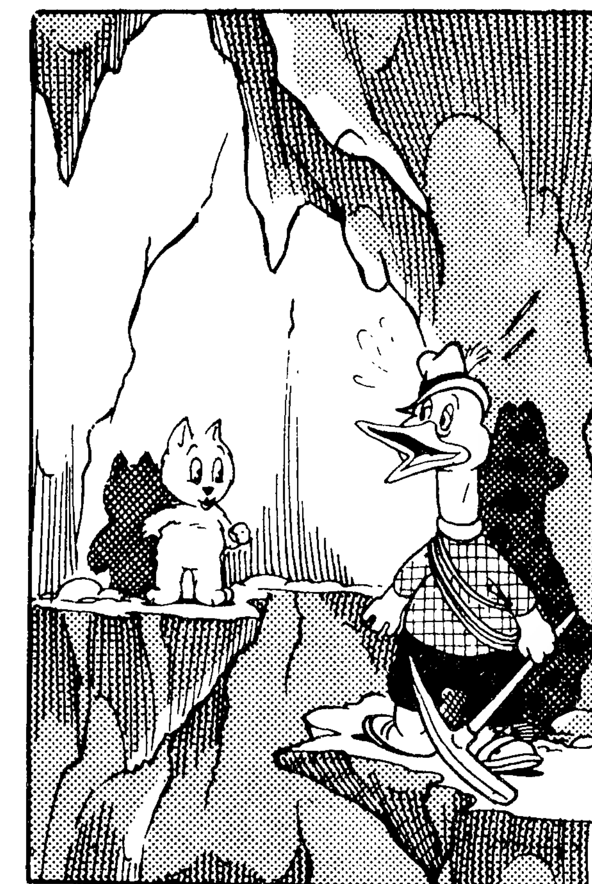

De deur ging krakend en piepend open en een muffe schimmellucht sloeg Tom Poes tegemoet. De hut zag er bovendien erg slordig uit; in alle hoeken lagen en stonden bergstokken en houwelen, over de grond lagen bergschoenen en aan de balken hingen touwen zoals bergbeklimmers die gebruiken.
'Het schijnt, dat hier een gids woont,' dacht Tom Poes. 'Misschien kan die mij wel vertellen of hij Terpen Tijn heeft gezien! Zo'n man ziet èlken vreemdeling!'
'Is daar iemand?' riep Tom Poes.
'Hallo... eh... oh... hallo!' riep iemand, die achter een stapel kisten zat, terug.

Tom Poes liep naar achteren en bleef toen stomverwonderd staan.
'Wammes Waggel!' riep hij. 'Hoe is het mogelijk? Hoe kom jij hier?'
'Hihihihihi!', gichelde Wammes Waggel. 'Tom Poes! Hallo! Hoe gaat het? Leuk, dat je me op komt zoeken! Ik ben Gids geworden, moet je weten! Gids op de Karmijn-berg! Een drukke baan! Een paar dagen geleden heb ik nog iemand naar boven gebracht!'
'Zo!' zei Tom Poes. 'En hoe zag die iemand er uit? Had hij lange haren en een baret op?'
'Dat weet ik niet meer...' zei Wammes. 'Ik weet niet hoe hij er uitzag... nee... hij... eh... dinges! Snap je, makker?'

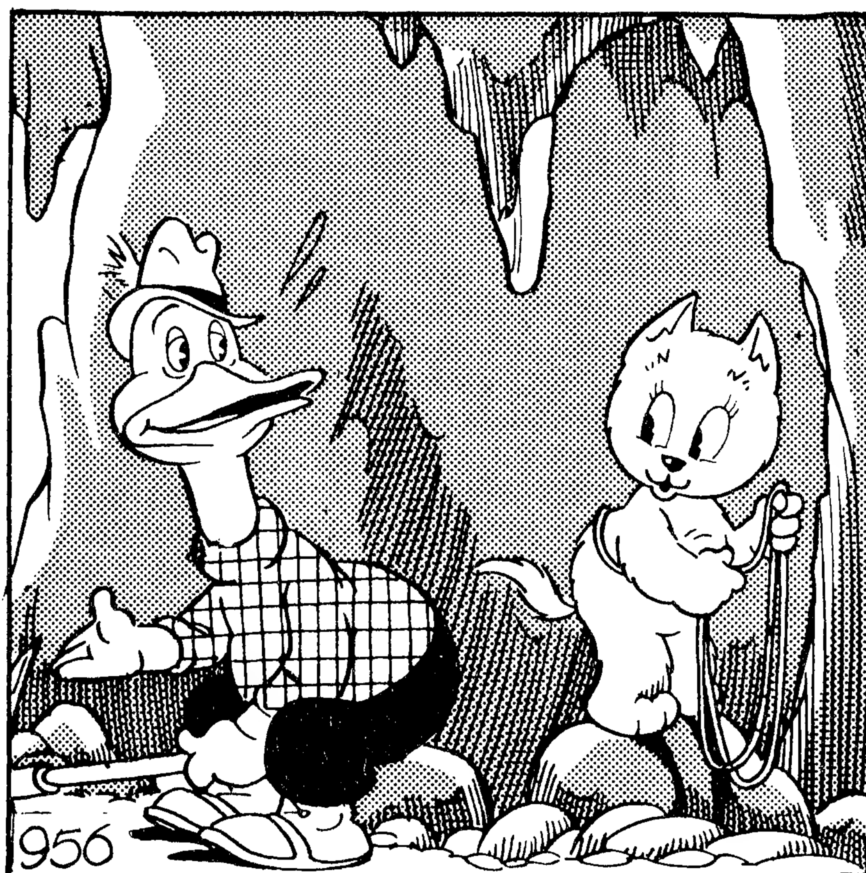

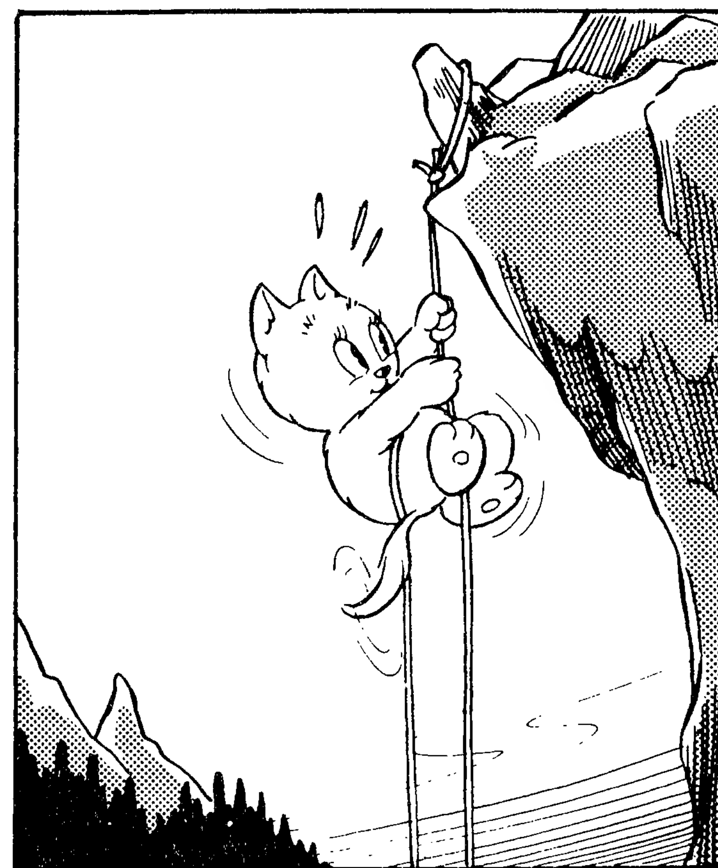
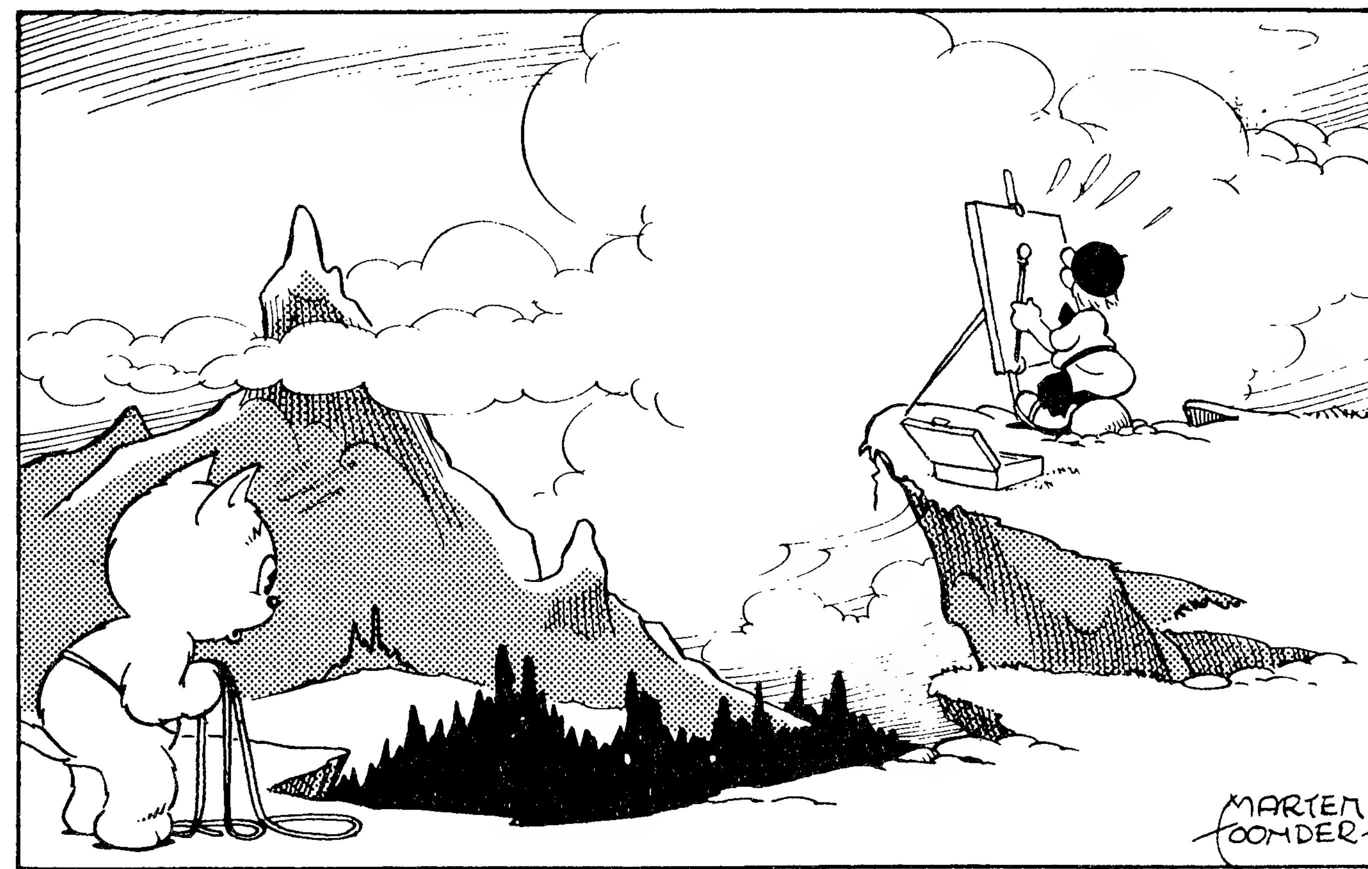

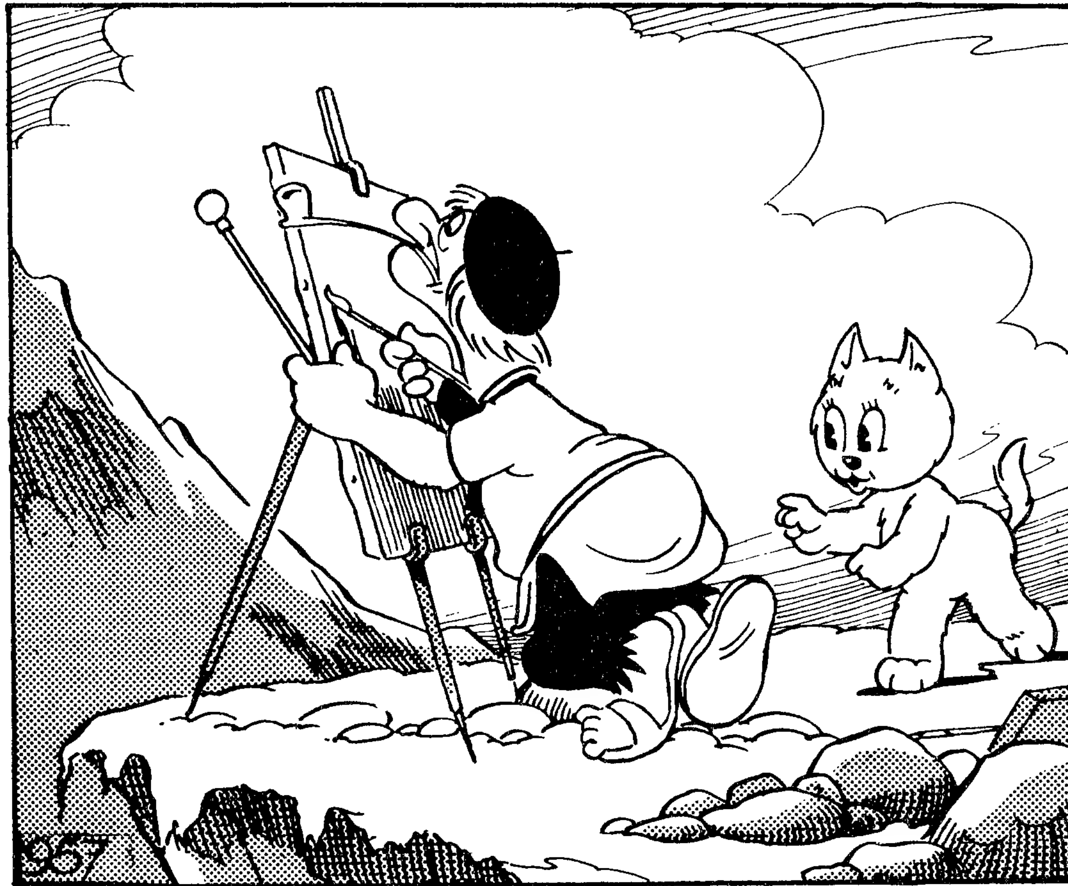
'Wat zeg je daar?' vroeg Tom Poes. 'Waarom zeg je makker en dinges? Hoe kom je daaraan?' 'Hm... Hijhihihi...' zei Wammes Waggel, 'waarom zou ik het niet zeggen! Ik mag toch zeggen wat ik wil? Ik...'
'Goed,' zei Tom Poes. 'Je mag alles. Wammes Waggel nu moet je me zo vlug mogelijk naar boven brengen, naar dezelfde plaats waar je dien vreemdeling een paar dagen geleden gebracht hebt. Ik heb zo het idee, dat ik niet langer hoef te zoeken? Vooruit, Wammes, kom mee!'

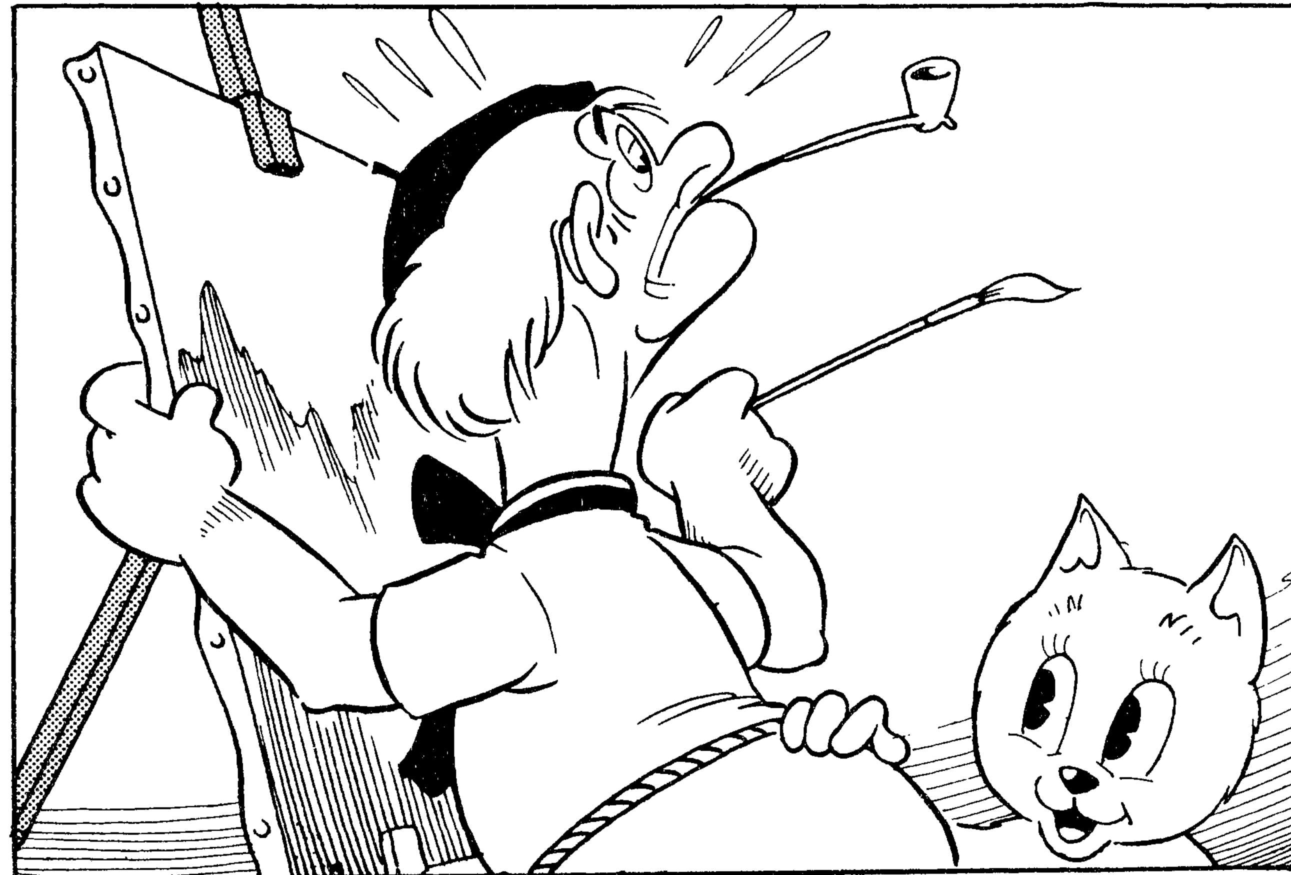
'Je maakt me moe,' zei Wammes. 'Nu moet ik alweer die berg op! Als ik geweten had dat dit zo'n drukke betrekking was, had ik een andere genomen. Daar kan mijn skelet niet tegen...'
Enfin, een poosje later waren ze toch op stap en begonnen tegen de berg op te klimmen. Het begin was gemakkelijk genoeg maar al gauw kwamen er afgronden en steile hellingen.
'Hier gaat de gids niet verder mee!' zei Wammes. 'Hier moet je maar alleen verder gaan, Tom Poes!'

'Wat is dat voor onzin,' zei Tom Poes, 'juist nu ik een gids nodig heb, laat je me in de steek! Waarom moet ik hier alleen verder gaan?'
'Wel, hier wordt het gevaarlijk. En omdat er niet veel goede gidsen zijn, moet ik oppassen op mezelf, zie je? Stel je voor, dat er iets met mij gebeurde! Dan was er hier geen gids meer! Nee, je moet hier maar alleen naar boven gaan, de weg wijst zich vanzelf, al maar omhoog. Ik wacht hier wel op je.' Tom Poes zei niets meer. Hij pakte het touw, dat Wammes Waggel bij zich droeg, slingerde dat over een rotspunt heen en begon naar boven te klimmen. Gemakkelijk was het niet, maar Tom Poes is tamelijk handig zoals je weet en het duurde dan ook niet lang, of hij was boven. En ja, toen hij eenmaal daar was zag hij, dat zijn moeite niet voor niets was geweest! Want een eindje verderop, aan de rand van de afgrond, zat een bekende figuur te schilderen!

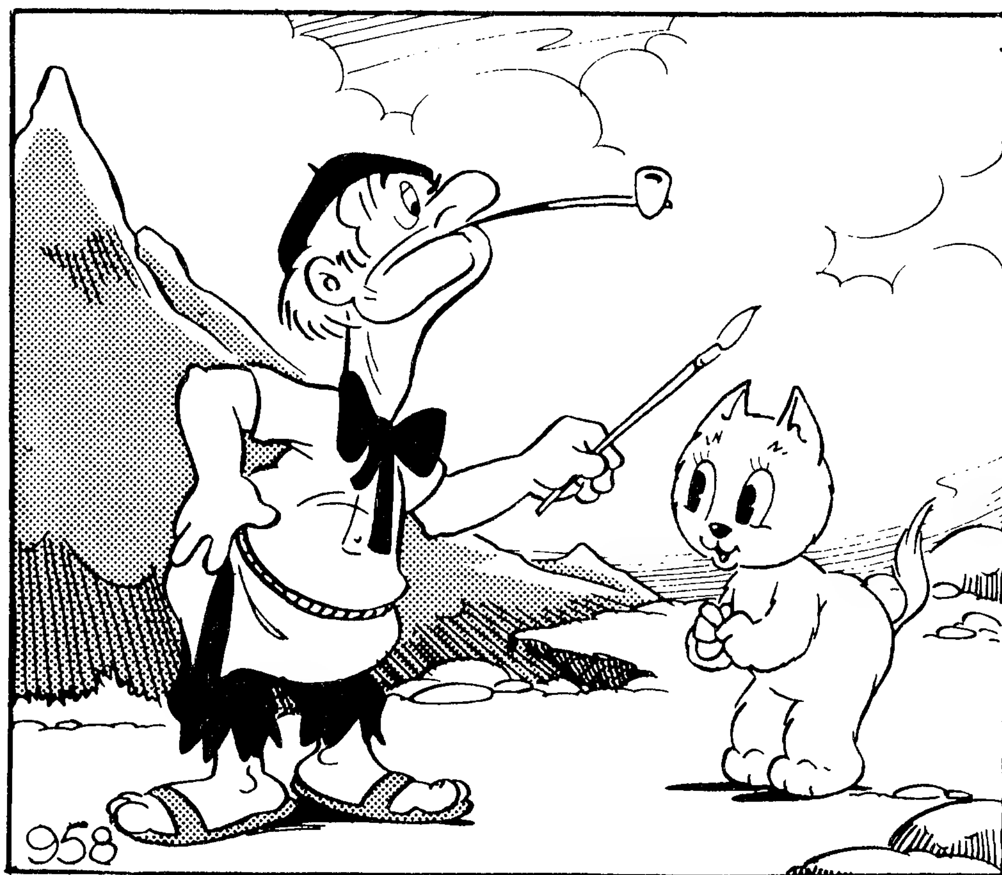

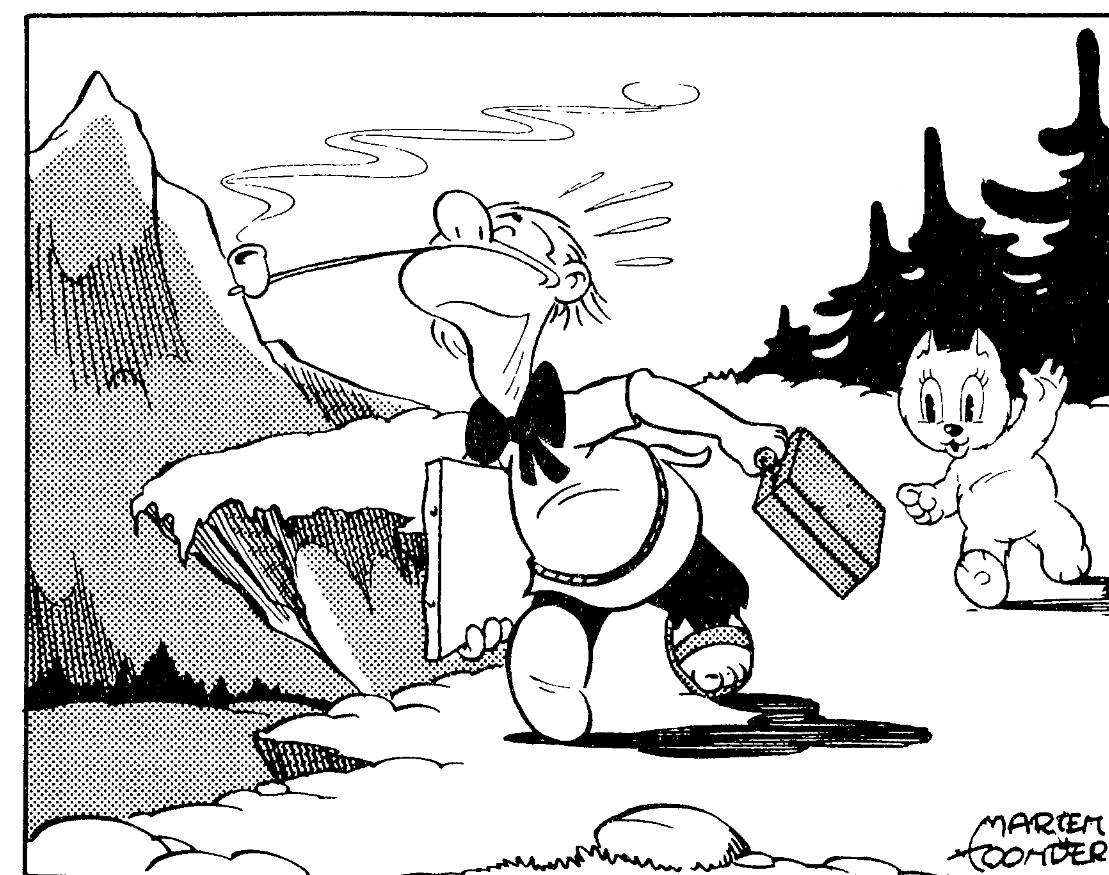

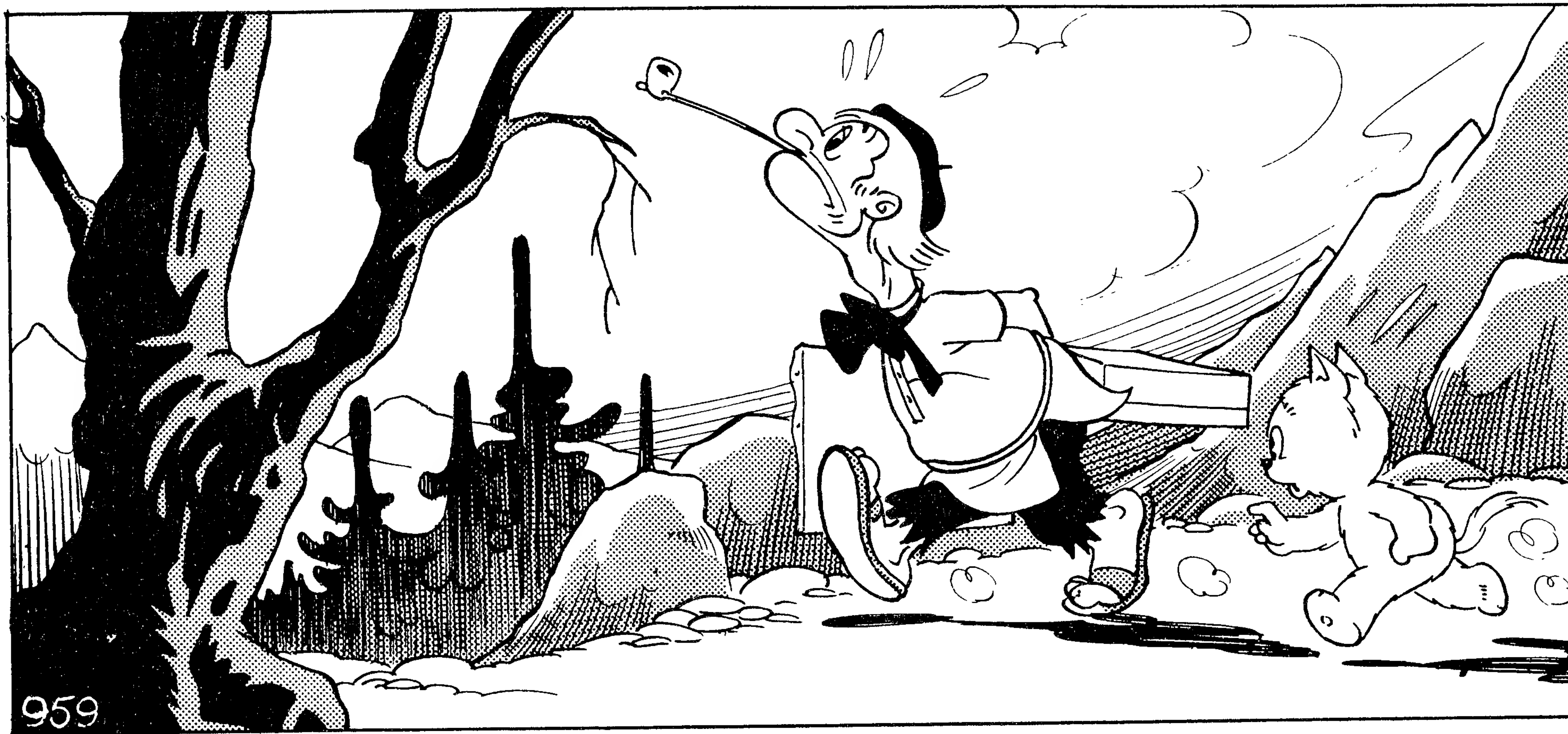
‘Net wat ik dacht!’ mompelde Tom Poes. ‘Daar zit Terpen Tijn in eigen persoon boven op de Karmijn-berg! Dat is dat! Verder zoeken hoef ik dus niet, maar nu moet ik proberen hem mee te krijgen!’
Tom Poes liet het touw om de rotspunt zitten en liep naar het punt, waar de schilder zat.
‘Ahum!’ zei Tom Poes. ‘Goedenmiddag!’
Terpen Tijn schilderde en antwoordde niet. Het scheen, dat hij Tom Poes niet eens gezien had!

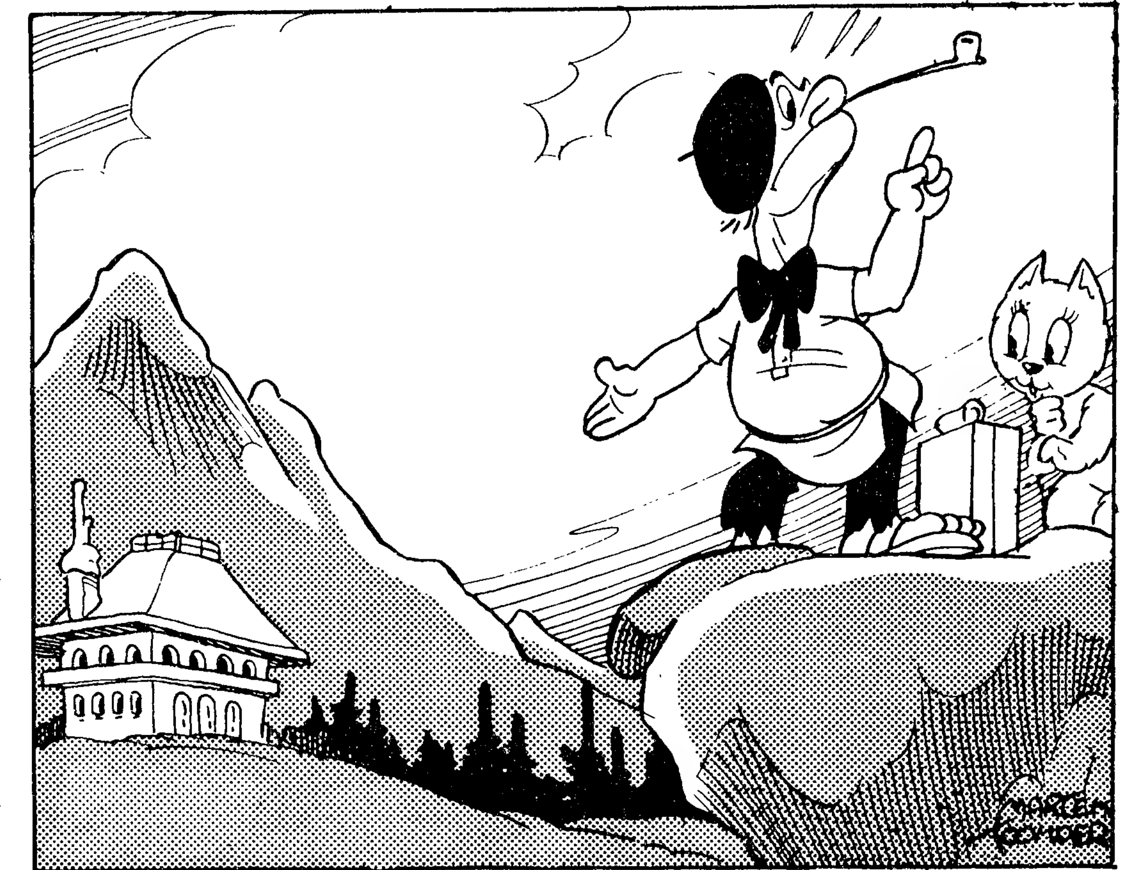
‘Een mooi schilderij maakt u daar!’ zei Tom Poes. ‘Dat stelt zeker de bergen aan de overkant voor, hè? Die wolken hebt u mooi nagetekend!’
Nu keerde Terpen Tijn zich eindelijk om.
‘Uchehum!’ zei hij. ‘Je stoort me, je stoort mijn trillingen, je zanikt, je praat onzin en je ontsiert het landschap, makker! Zeg, wat je komt doen en houd anders je mond. Ik verlies mijn eh... dinges! Snap je?’

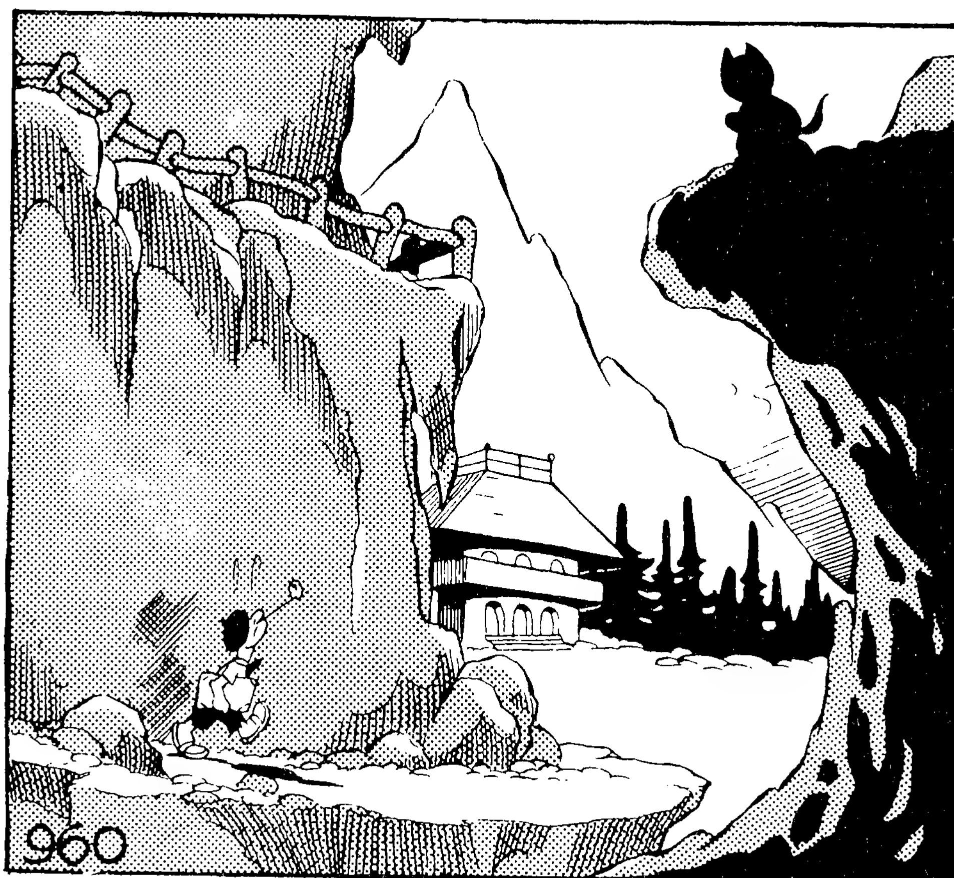

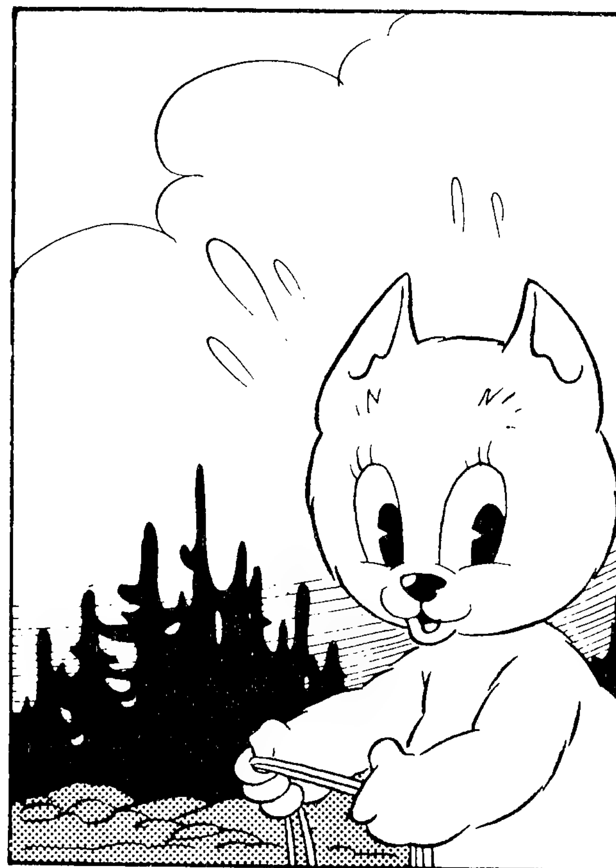
'U bent niet erg vriendelijk!' zei Tom Poes. 'Ik bedoel het werkelijk goed met u! Ik heb een boodschap voor u, die u plezier zal doen!'
'Zo, hm!', zei Terpen Tijn. 'Een boodschap! Zo! En ik wed om een perzik tegen een hap zuurkool, dat ik weet, wat die boodschap is! Die dikke Bommel wil mij zijn pijp cadeau doen! Dat is je boodschap!'
'U hebt het goed geraden!', zei Tom Poes. 'U krijgt heer Bommel's pijp, wanneer u zorgt, dat die eh... voorvader weer in zijn lijst gaat en daar blijft!'
Terpen Tijn stond op en begon zijn schilderkist te pakken.
'Hm!', zei hij. 'Heel aardig van die eh... heer Bommel, maar zeg hem maar, dat ik geen tijd heb om naar hem toe te gaan! Hij moet dan maar bij mij komen met dat eh... portret. Het is zijn eigen schuld dat alles zo gelopen is. De trillingen van mijn skelet verlangen de sfeer van het hooggebergte! De ozon in mijn neusgaten transponeert eh... Dinges! Snap je, makker?'
En zonder zich verder om Tom Poes te bekommeren, liep Terpen Tijn met grote stappen de hoogvlakte af...

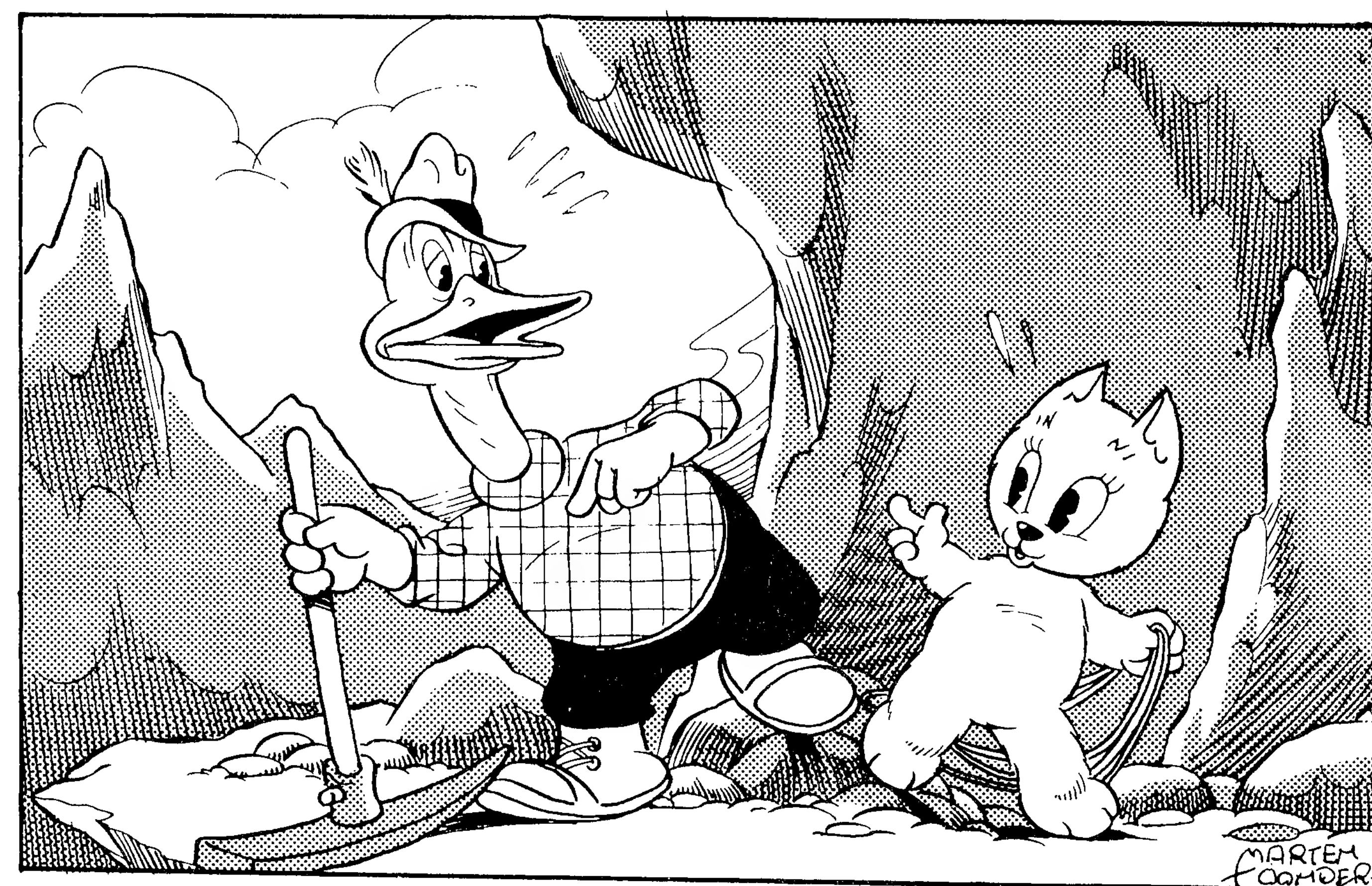

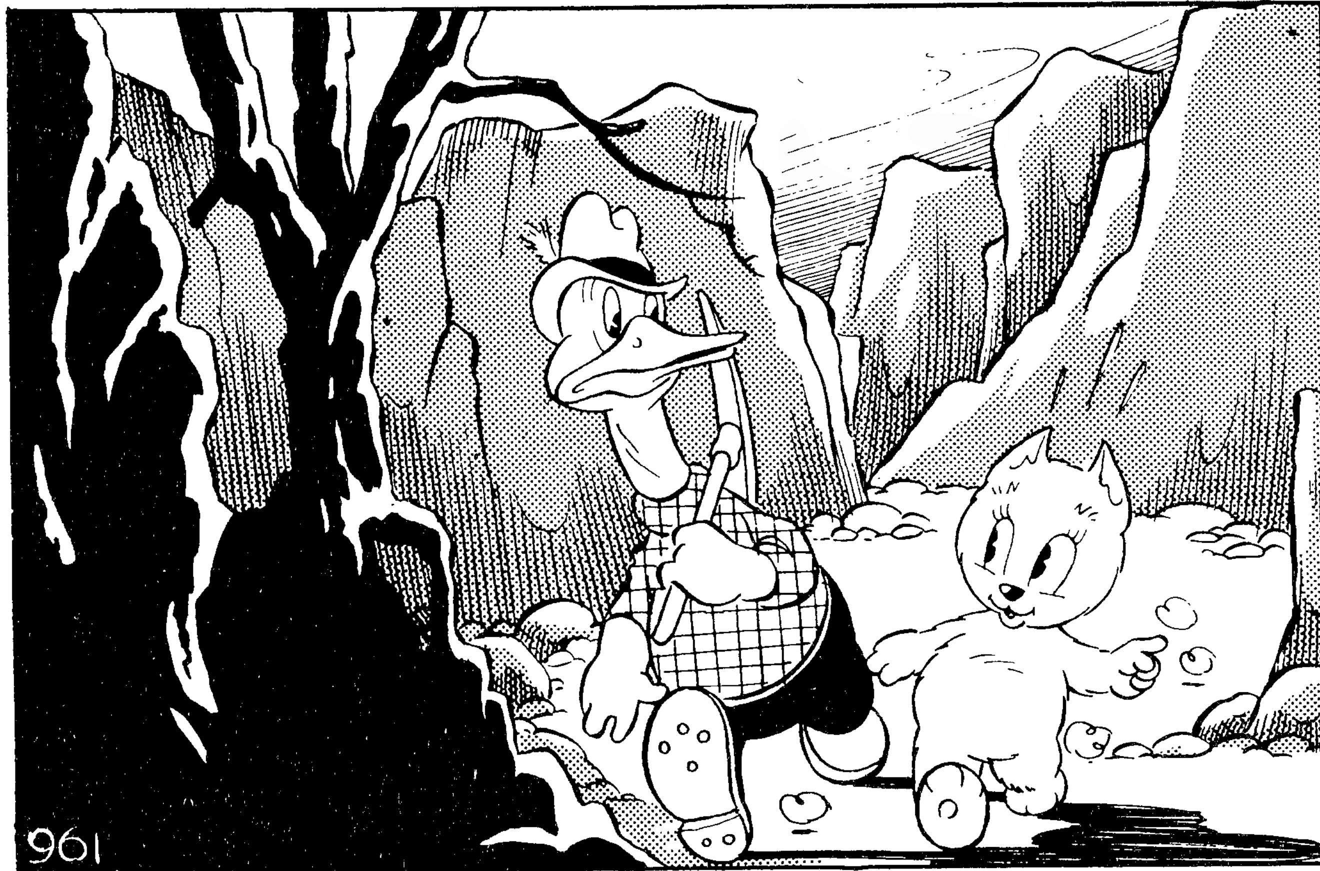
Terpen Tijn liep met grote passen de vlakte af en begon bij een rotspad naar beneden te dalen.
'Wacht nu eens even!' riep Tom Poes, die achter hem aan holde. 'Stop nu eens even! Hoe kunnen we nu zo samen praten? Luister nu eens even!'
'Hoeven niet samen praten!' zei Terpen Tijn. 'Heb al gezegd wat er gezegd moest worden!'
'Ja, goed!' riep Tom Poes. 'Maar hoe moeten we dat portret ooit hier krijgen? Dat gaat toch niet? Waarom gaat u niet met mij mee naar slot Bommelstein? Dat is voor u maar een kleinigheid! En heer Bommel...'
'Ach wat, heer Bommel!' riep Terpen Tijn, terwijl hij zijn schilderkist bij een afgrond neerzette. 'Jullie zijn zeurkalebassen! Jullie zijn griepers! Ik vraag een pijp, ik krijg hem niet! Ik ben boos en ga weg. Jij komt hier in mijn eenzaamheid en zeurt, dat ik die pijp moet komen halen. Ik wil die pijp niet halen. Uit. Breng hem hier en verstoor niet langer de trillingen van mijn vibrerende geest. Breng hier die pijp en neem het portret mee, dan is de zaak in orde. Daar in dat hotelletje woon ik nog drie dagen, zorg dat je op tijd terug bent, want ik kan niet op je wachten. Ik heb eh... dinges. Snap je, makker?'

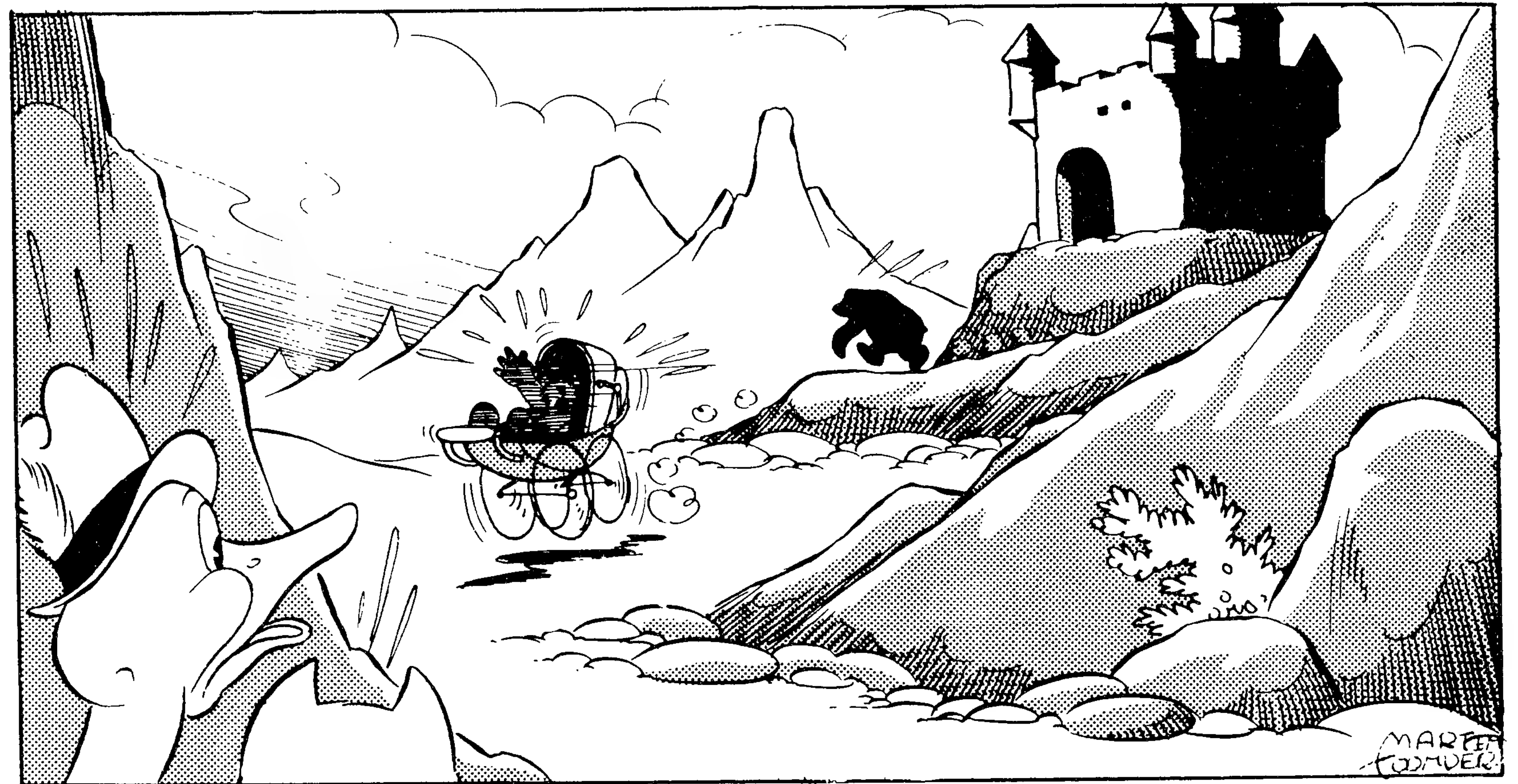

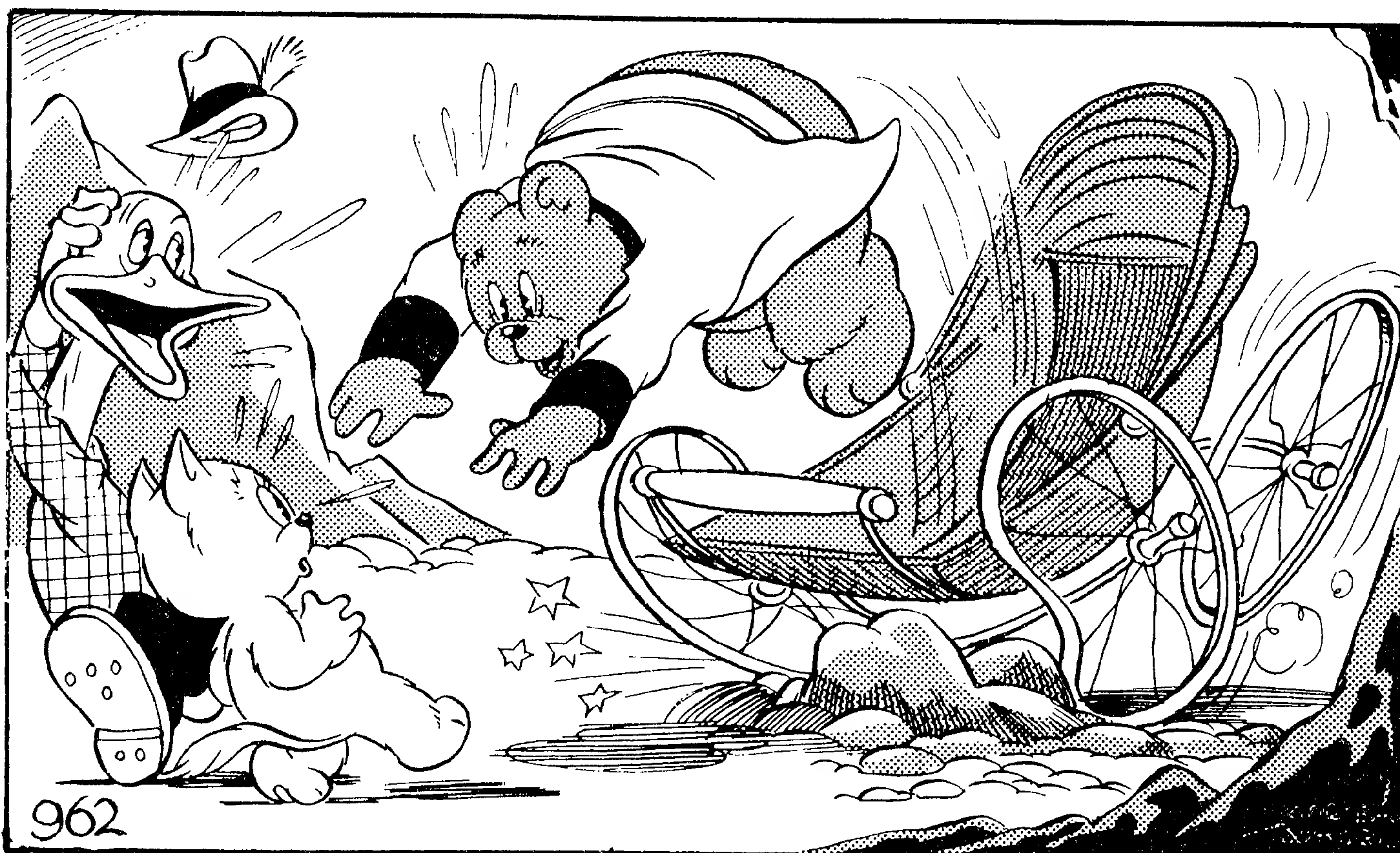

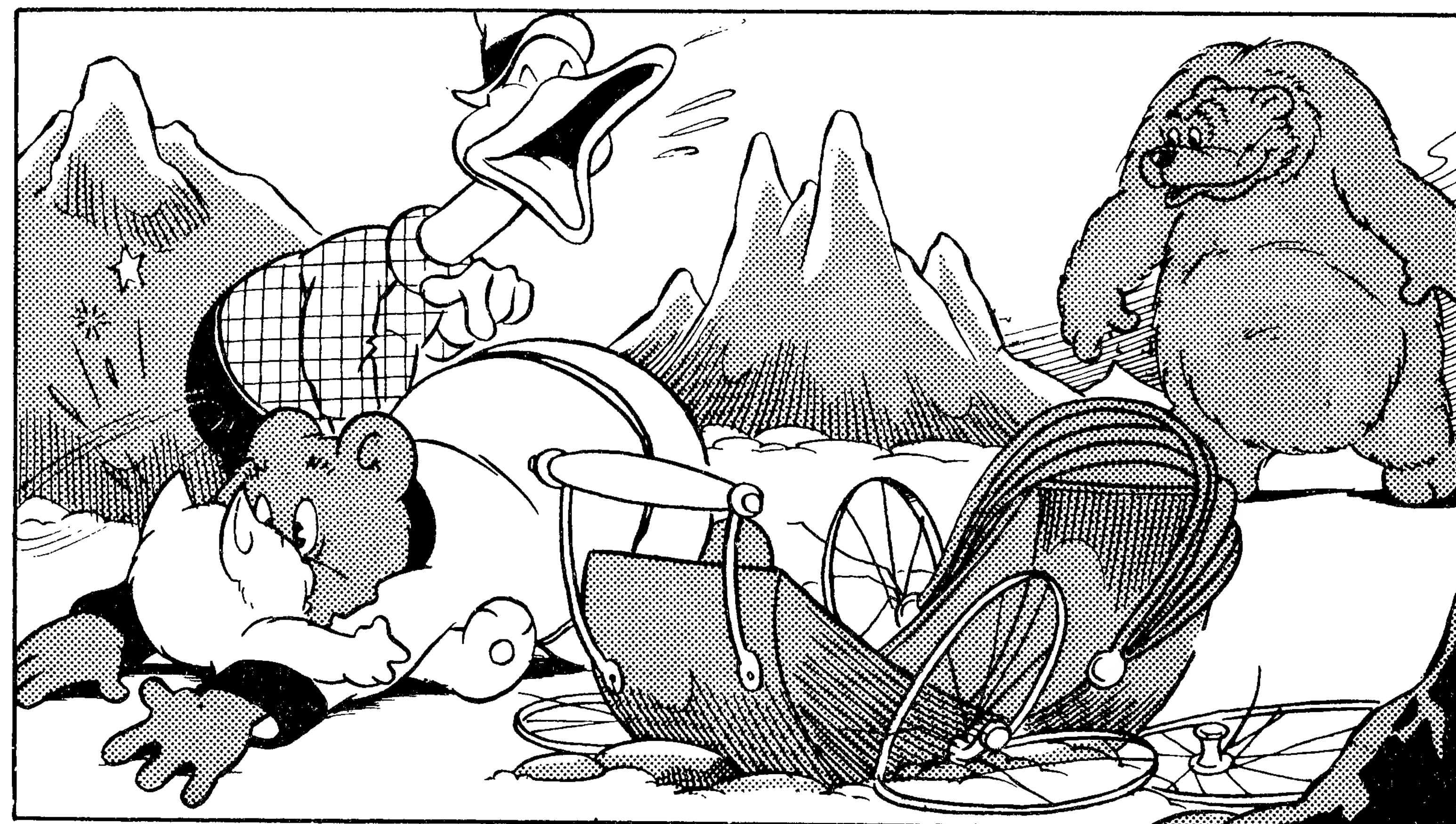
Terpen Tijn nam verder de moeite niet om afscheid of zo te nemen. Hij pakte zijn schilderkist weer op en marcheerde met grote passen de berghelling af naar beneden, in de richting van het berghotelletje.
'Zo!' dacht Tom Poes, terwijl hij op een steen ging zitten. 'Dat is wat moois! Nu moet ik dus proberen om Grompel Grislie met zijn lijst en met de pijp van heer Bommel binnen drie dagen hier te krijgen! Hoe kan ik dat ooit klaar spelen! Dat is onmogelijk! Maar ik moet het proberen; er zit niets anders op! Het is de enige kans om heer Bommel van zijn voorvader te verlossen!'
Tom Poes liep dus weer naar de rotspunt met zijn touw en liet zich zakken.
'Kom mee, Wammes!' zei hij tegen Wammes Waggel, die geduldig beneden zat te wachten. 'Ik weet een mooie betrekking voor je!'
'Ik! Voor mij?' zei Wammes. 'Hihihi! Dat is aardig! Dan heb ik twee betrekkingen, Tom Poes!'

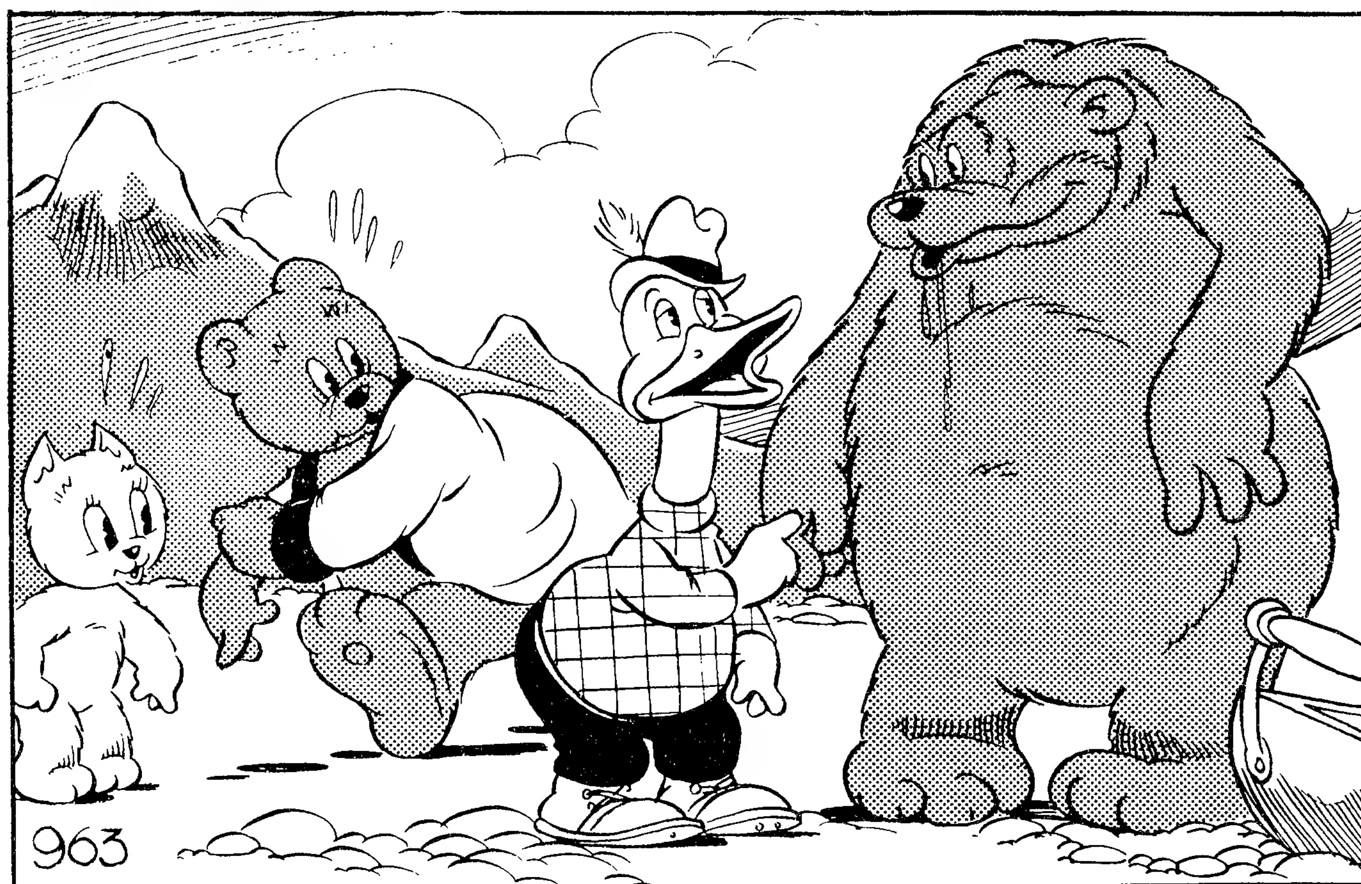
Tom Poes en Wammes Waggel liepen in de richting van slot Bommelstein en Tom Poes deed niets anders dan Wammes tot spoed aanzetten. 'Waarom heb je toch zo'n haast?' vroeg Wammes. 'Wat is dat toch voor een betrekking? Moet ik daar zo vlug zijn? Heeft het iets met een gids te maken?'
'Nee,' zei Tom Poes, 'meer met een kindermeisje of met een oppasser! Je moet de oppasser worden van den overgrootvader van heer Bommel, snap je? Dat is een héél oude heer en die moet naar de bergen gebracht worden en omdat jij zo goed met oude heren om kunt gaan...'
Op dat moment kwam slot Bommelstein in zicht en tegelijkertijd klonk er een hevig geschreeuw uit een oude kinderwagen, die in volle vaart uit het kasteel op Tom Poes en Waggel toe kwam rijden.
'Wat zullen we nu hebben?' dacht Tom Poes.

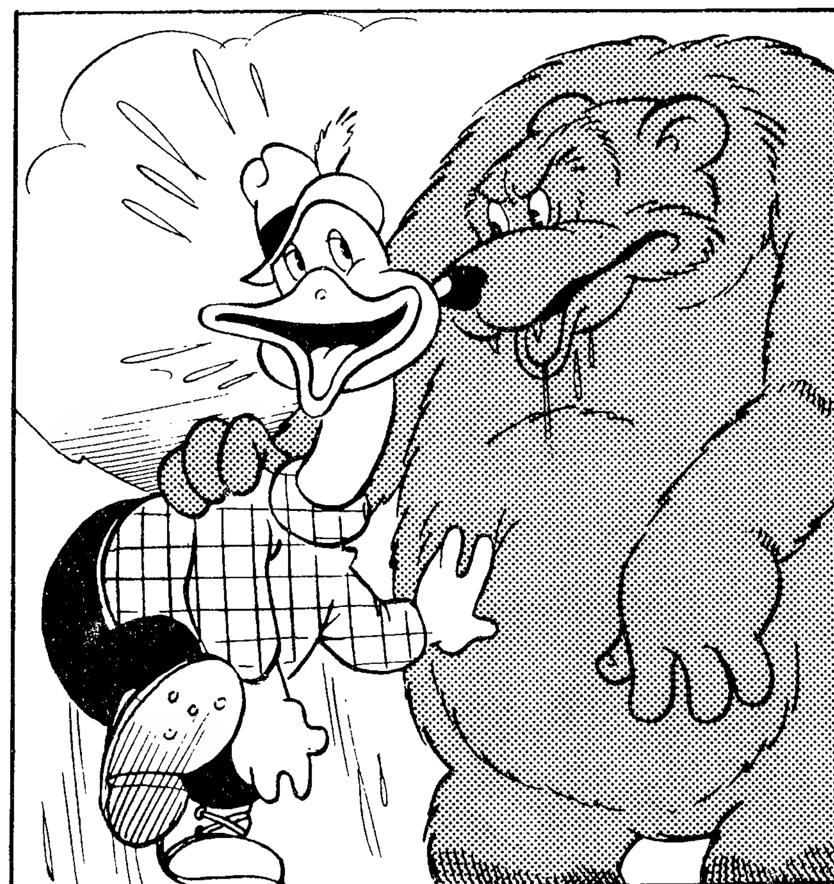
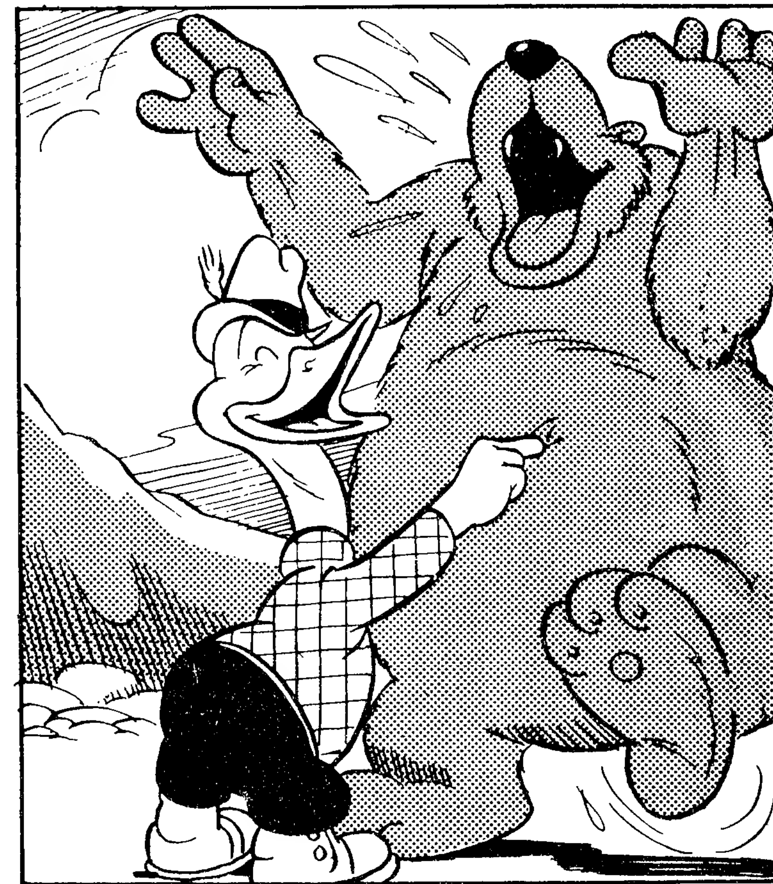

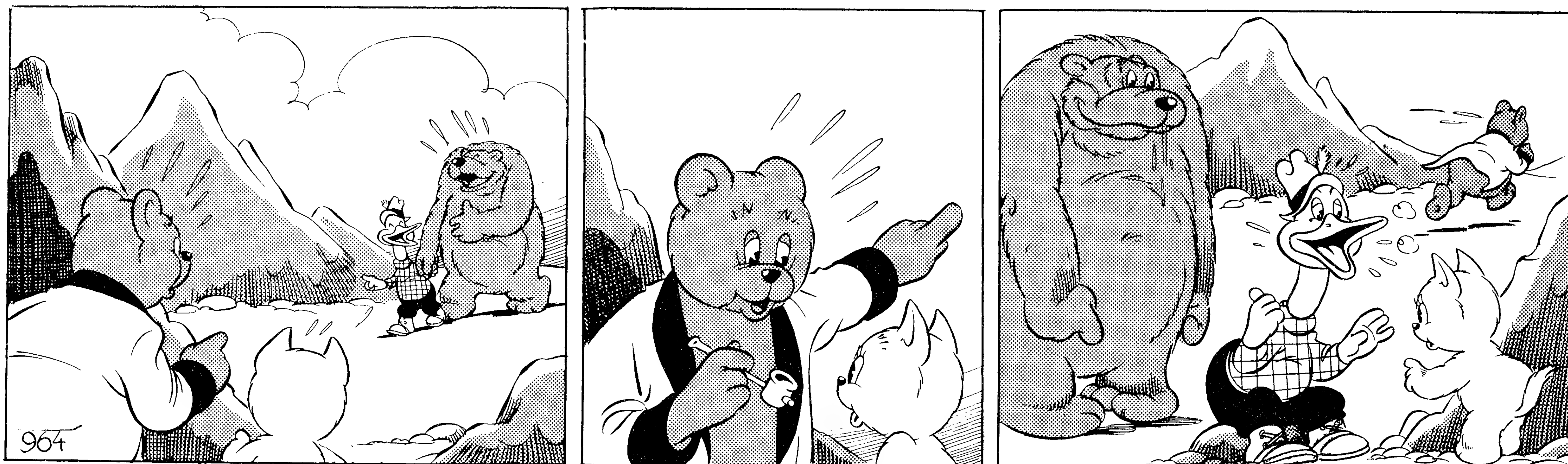
De kinderwagen reed met een geweldige vaart de heuvels van slot Bommelstein af en kwam recht op Tom Poes en Wammes Waggel toe.
'Wat is dat, Tom Poes?' vroeg Wammes bezorgd. 'Wie rijdt hier in een kinderwagen?'
'Ik weet het niet!' zei Tom Poes. Maar hij dacht er het zijne van, want in de verte had hij de gedaante van Grompel Grislie gezien, die achter de wagen aanholde. Bovendien had hij verder geen tijd om iets te zeggen, want de kinderwagen vloog tegen een paar rotsblokken aan; de wielen vouwden dubbel en uit het voertuig suisde heer Bommel gillend op Tom Poes af.

Nu, dat gaf een klap, dat snap je!
Heer Bommel smakte boven op Tom Poes tegen de grond; de kinderwagen viel in tweeën en Wammes Waggel begon verschrikkelijk hard te lachen.
'Hihihihihihi!' gierde Wammes. 'Wat een mop! Heer Bommel in een kinderwagen! Hoe is het mogelijk! Hihihi!'
'Sakkermondekriskras!' mompelde heer Ollie. 'Opa of geen opa! Bommel of geen Bommel, dit gaat te ver! Ik zal hem de waarheid eens zeggen! Om mij in een kinderwagen te zetten!'
Intussen kwam Grompel Grislie langzaam naderbij.

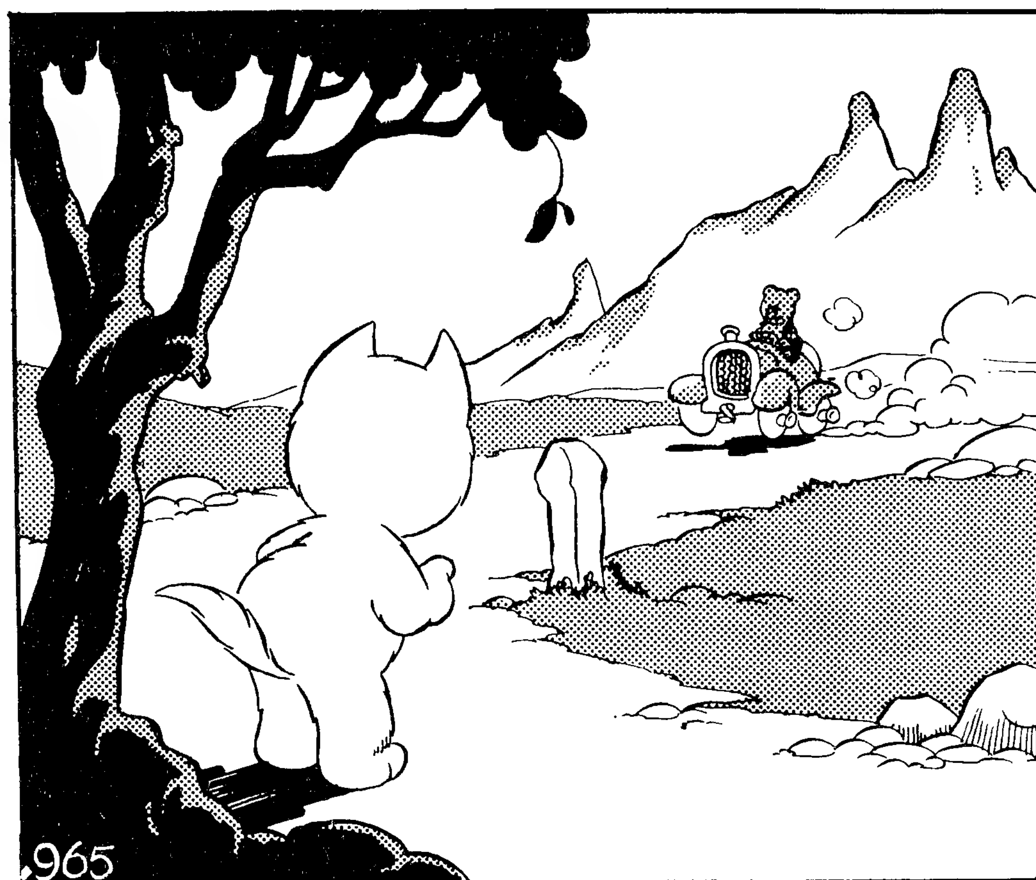

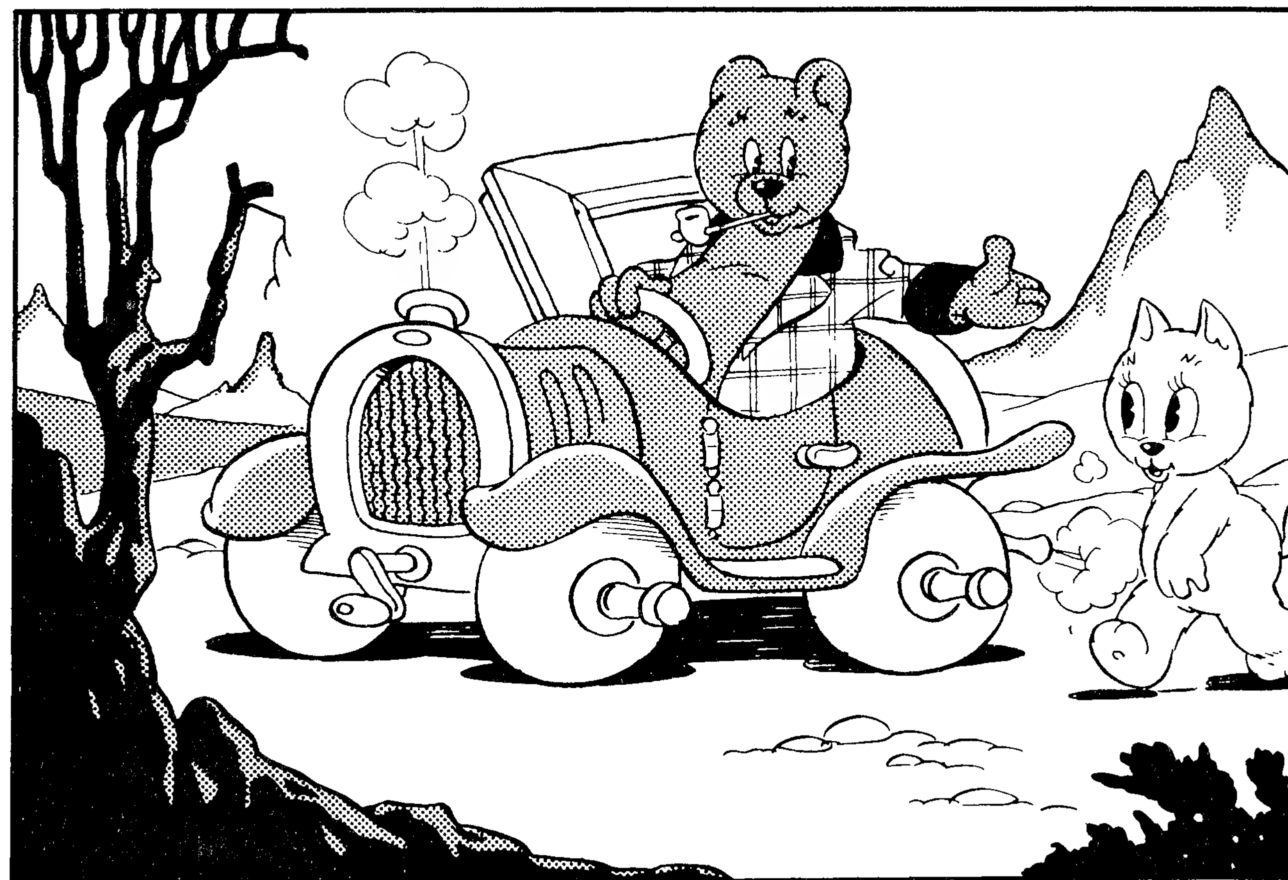

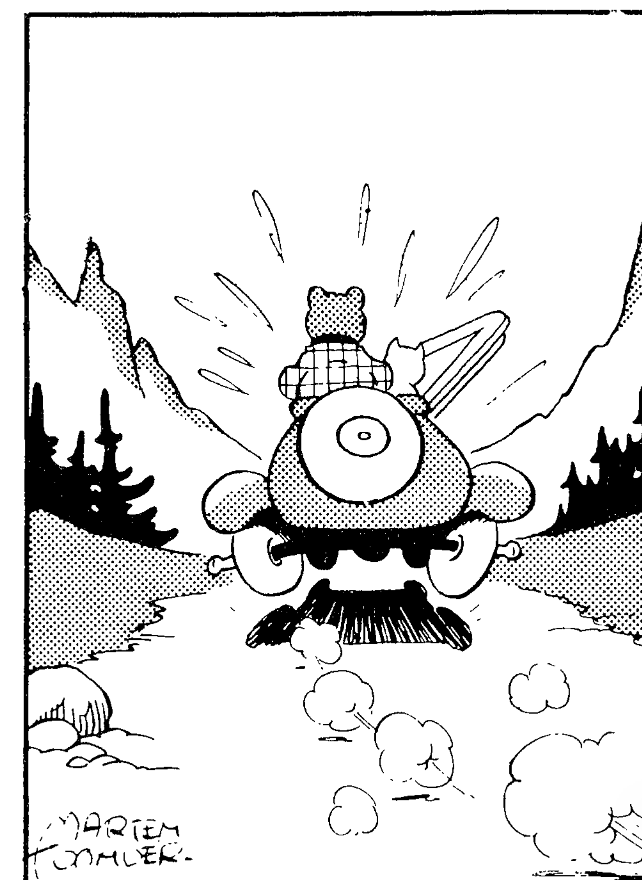
Intussen was Grompel Grislie al vlak bij gekomen.
'Eh... wacht even Tom Poes!' zei heer Bommel haastig. 'Kom mee, jonge vriend, een eindje verderop kunnen we rustiger praten. Ik begrijp trouwens niet waar je al die tijd geweest bent! Je hebt me weer lelijk in de steek gelaten! Als ik er aan denk wat ik al die tijd heb moeten verduren van die... eh... van mijn voorvader! In een kinderwagen heeft hij me gezet! Mij, een Bommel! In de kinderwagen die mij in mijn jeugd voortbewoog! Kom mee, daar komt hij aan!'
Ja, Grompel Grislie kwam er aan sloffen, maar het valt moeilijk te zeggen wat hij van plan was, want Wammes Waggel hield hem staande.
'Bent u de eh... opa van heer Ollie?' vroeg Wammes. 'Dan ben ik uw oppasser! Aangenaam! Hihihi!'
'Haw?' vroeg Grompel. 'Hawgnaw grr!' En hij pakte enigszins verbaasd Wammes Waggel bij zijn kraag en tilde hem op om hem beter te bekijken.
'Oeoe!' gilde Wammes. 'Hela! Laat dat! Oeoe!! Hihihoeh! Hoeoe! Ik kan niet tegen kietelen! Pas op hoor! Stouterik!'
Maar Grompel liet hem niet los, daar was hij te verbaasd voor. De gierende Wammes hing spartelend in zijn grote hand en probeerde los te komen. Maar omdat dat niet gelukte stak hij schaterend zijn vinger uit en begon Grompel's buik te kriebelen.
En je mag het geloven of niet, maar daar kon Grompel Grislie niet tegen! Hij liet Wammes Waggel los en begon bulderend te lachen.
'Oeoewahaahaahooha!' brulde hij. De bergen trilden er van...

'Hoor je dat, Tom Poes?' vroeg heer Bommel verbaasd. 'Ik geloof, dat ik heer Grompel hoor lachen... Zie je dat? Hij lacht zich dood! En Wammes Waggel staat er bij te grinniken!'
'Hm... ja!' zei Tom Poes. 'Dat brengt me op een idee, heer Ollie! Binnen drie dagen moeten we met het schilderij en uw grootvader bij Terpen Tijn zijn om uw pijp af te geven! Ik heb me steeds afgevraagd, hoe we dat konden klaarspelen, maar nu hij het zo goed met Wammes kan vinden is dat niet zo moeilijk! We sturen Wammes met Grompel vooruit en komen zelf achterna met het schilderij en uw pijp in de Oude Schicht! Die is toch nog in orde, nietwaar?'
'Mijn auto is altijd in orde!' zei heer Bommel. 'Een goed idee, Tom Poes! Ik ga de wagen halen!'
Heer Ollie holde weg terwijl Wammes Waggel en Grompel Grislie naderbij kwamen.
'Zeg, Tom Poes, hihihi!' sprak Wammes, 'wat een aardige oude heer is dit! Moet ik hem oppassen? Wat moet ik eigenlijk met hem doen?'
'Jij moet hem naar de bergen brengen!' zei Tom Poes. 'Ga maar vast. Ik kom je wel na!'

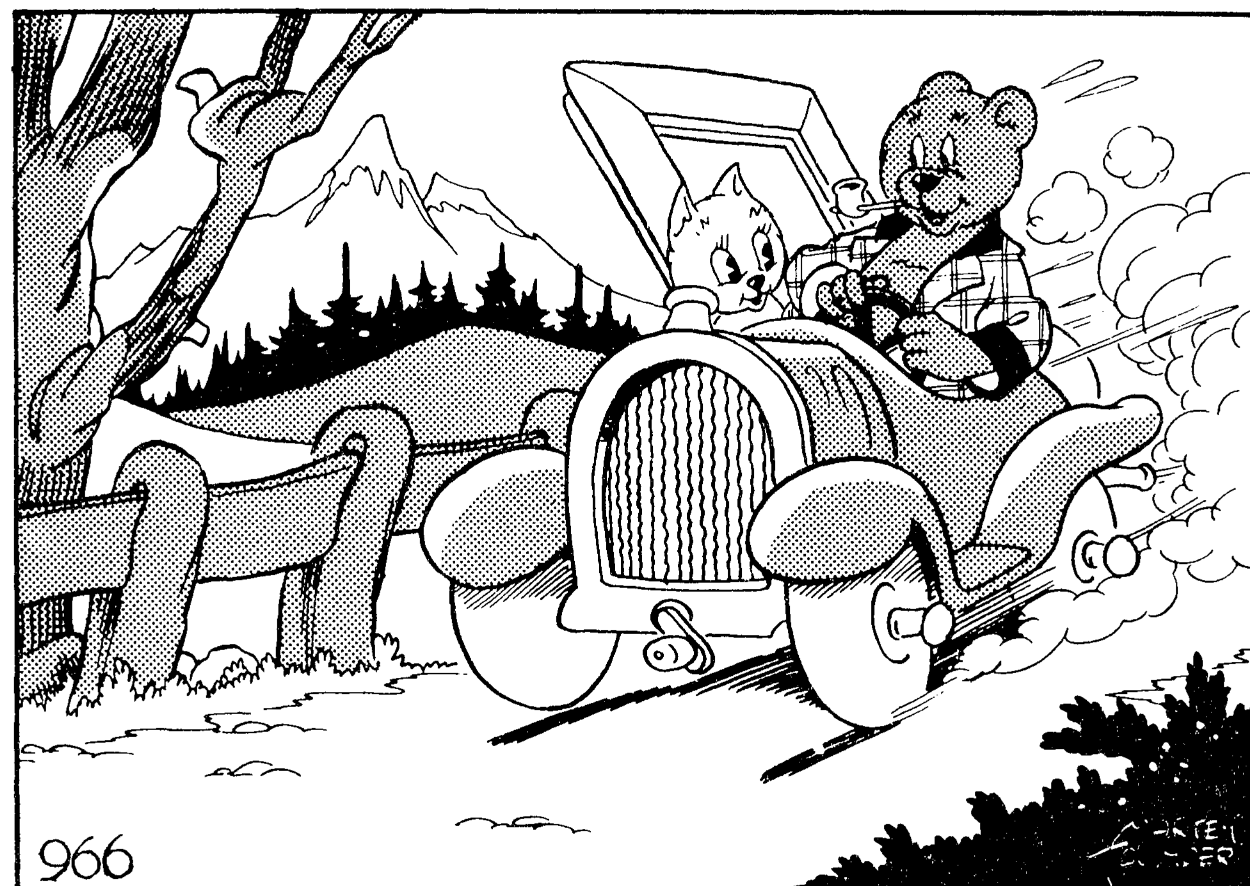

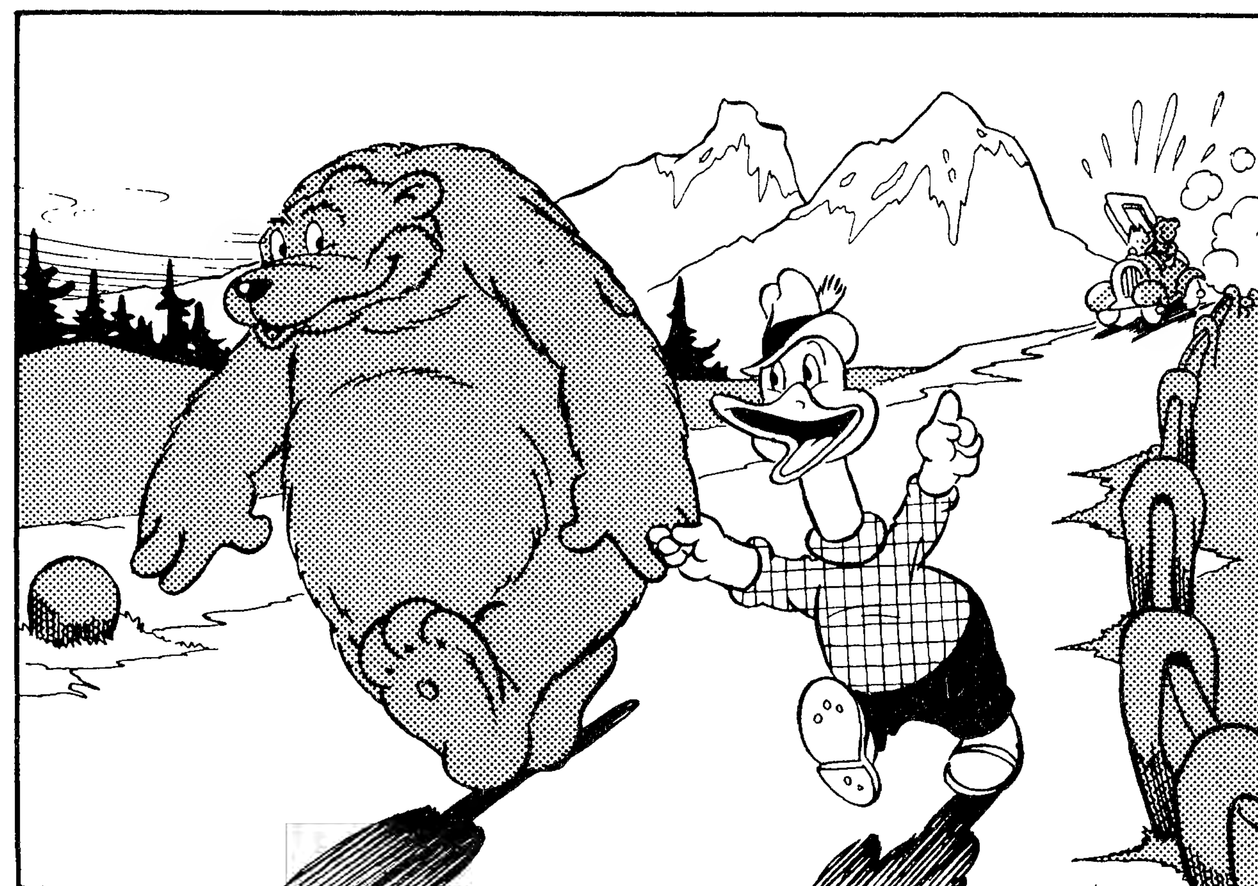

Wammes Waggel en Grompel Grislie Bommel gingen dus op stap. 'Kom maar met ome mee!' zei Wammes. 'Ik ben je oppasser en ik zal zorgen, dat je niet omvalt! Kom maar, ouwetje! Voorzichtigjes-an maar! Zòòòòò... Kalmpjes... Kalmpjes... Stap... stap!'
Grompel Grislie sjokte enigszins verbaasd achter Wammes aan, maar Tom Poes bleef wachten, tot hij in de verte een bekend gerammel en geronk hoorde. Dat was de oude Schicht natuurlijk.
'Tjonge!' zei Tom Poes, toen het voertuig piepend en knarsend bij hem stilhield. 'Uw auto is veranderd heer Bommel! De kap is er af!'

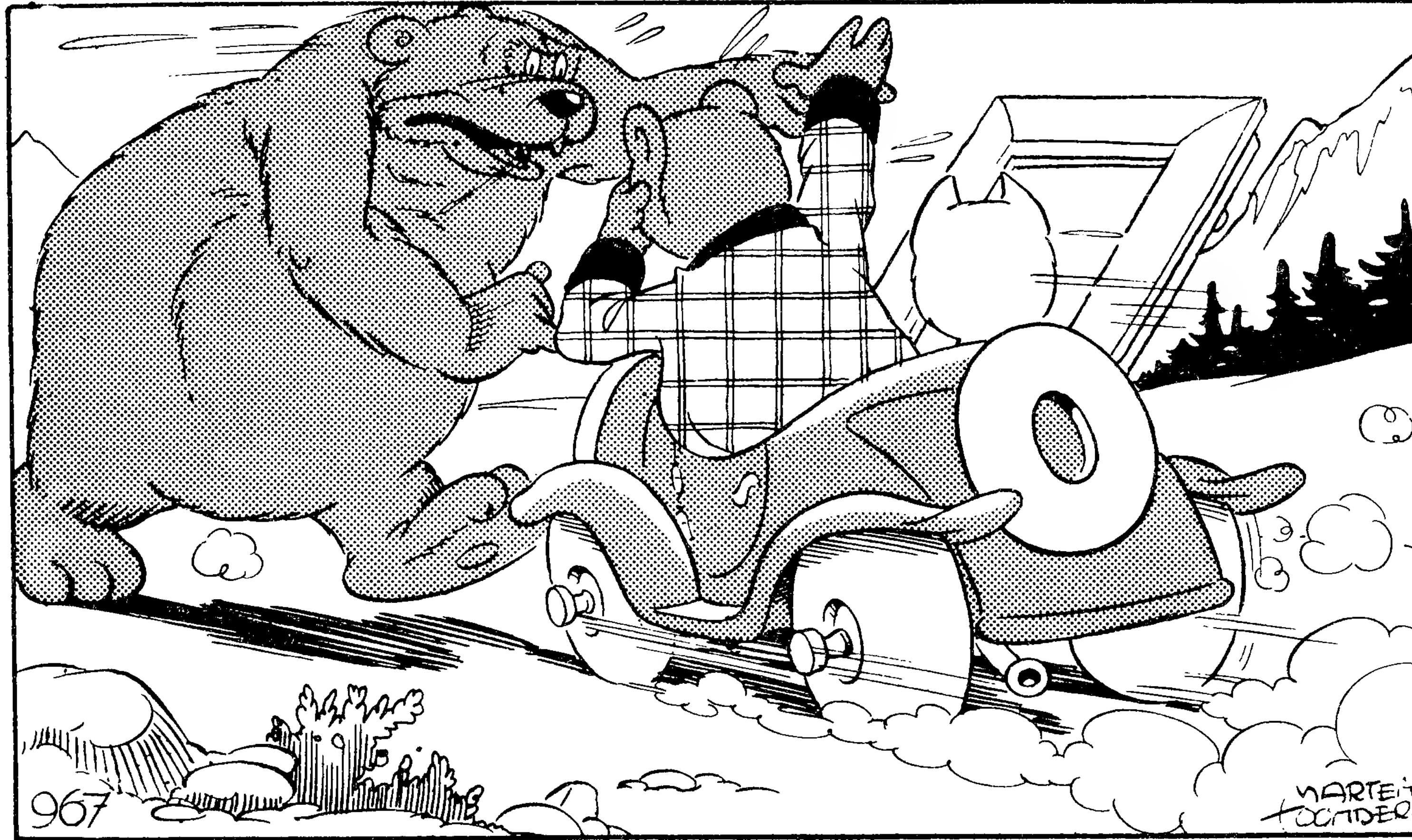
'Ach ja, wat zal ik je zeggen, jonge vriend!' zei heer Ollie. 'Men moet met zijn tijd meegaan. Ik ben naar een bekwaam autoheer gegaan en heb Schicht laten stroomlijnen. Maar hij is nog de oude hoor! Een beetje peper in de benzine en hij rijdt als een... als een... nou ja, dan rijdt hij prachtig!'
Nu, dat bewees de oude Schicht toen Tom Poes was ingestapt en heer Bommel gas gaf! Met een ontzettend geraas van afgesleten tandwielen sprong hij vooruit en huppelde meer dan hij reed achter Wammes en Grompel aan...

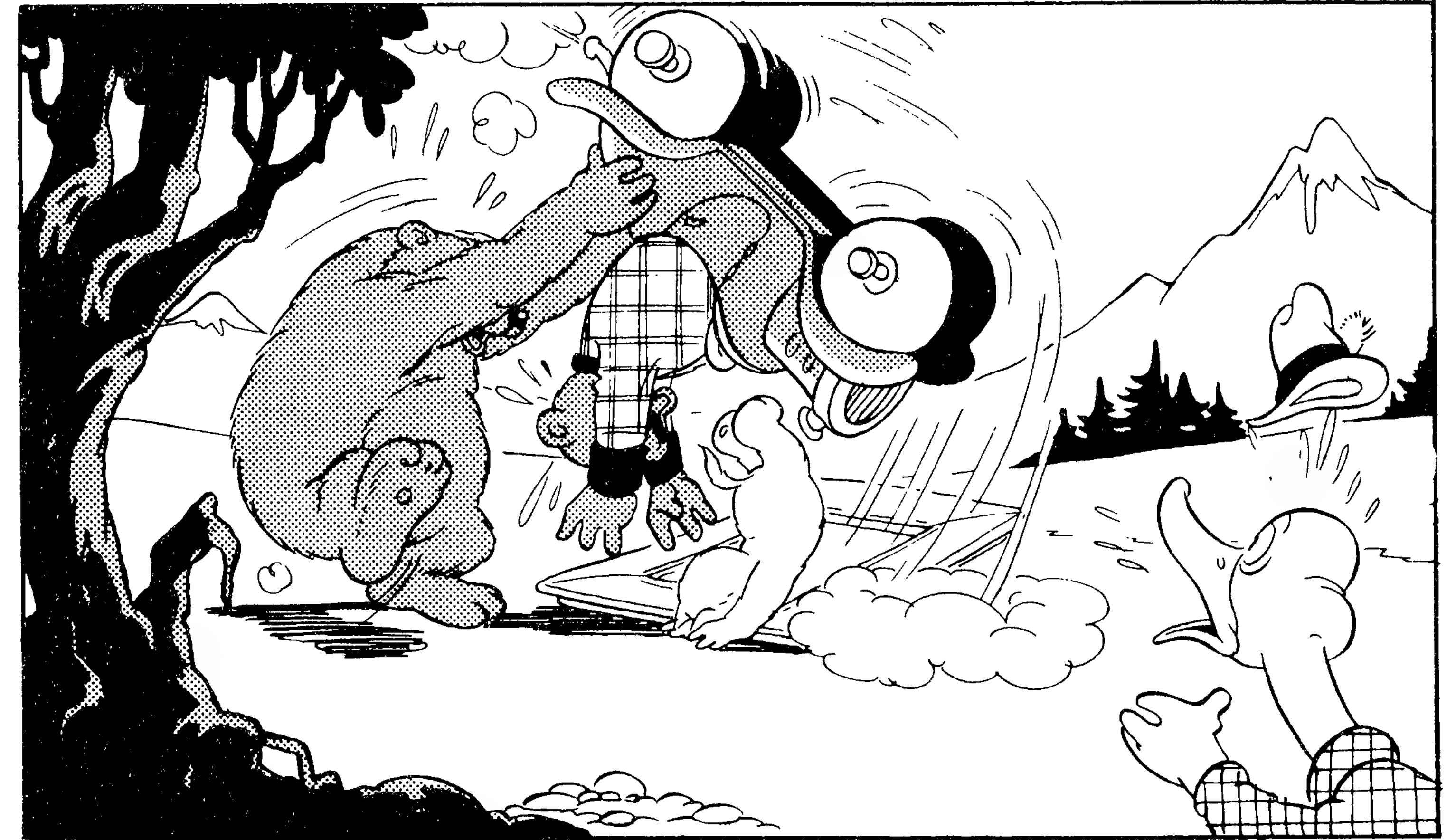

'Zoals je ziet is de Oude Schicht prachtig in conditie!' zei heer Bommel. 'Met dit gangetje zullen we al gauw bij heer Tijn zijn!'
'Maar daar hebben we niet veel aan!' zei Tom Poes.
'Grompel Grislie moet daar ook zijn en die loopt pas daar in de verte! Hij sjokt nogal! Die loopt niet vlug!' Nee, Grompel Grislie liep niet vlug. Hij had geen haast en vond het, om zo te zien, gezellig om met Wammes Waggel over de weg te sloffen.

'Hoor je wel hoe mooi de vogeltjes zingen, opa?' vroeg Wammes. 'En ruik je de bloempjes wel? Word je niet moe? Kalmpjes aan maar, hoor! Foooooo! Stap-stap! Dat is goed voor een oud iemand, hè? Ik zal je eens...' Maar op dat moment werd het geraas van de naderende Schicht hoorbaar en Grompel keerde zich met een ruk om.
'Haw!!!' zei hij.

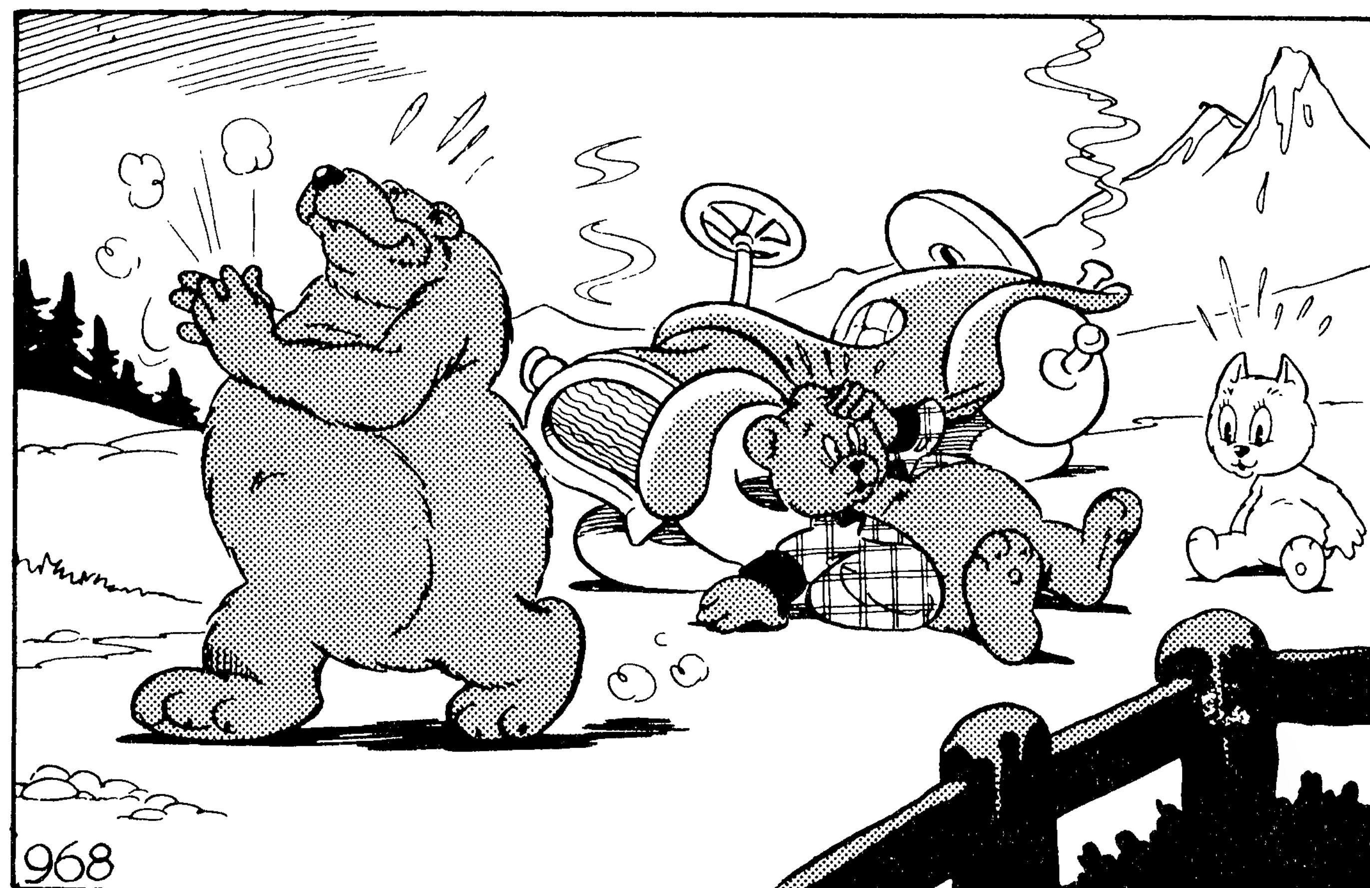

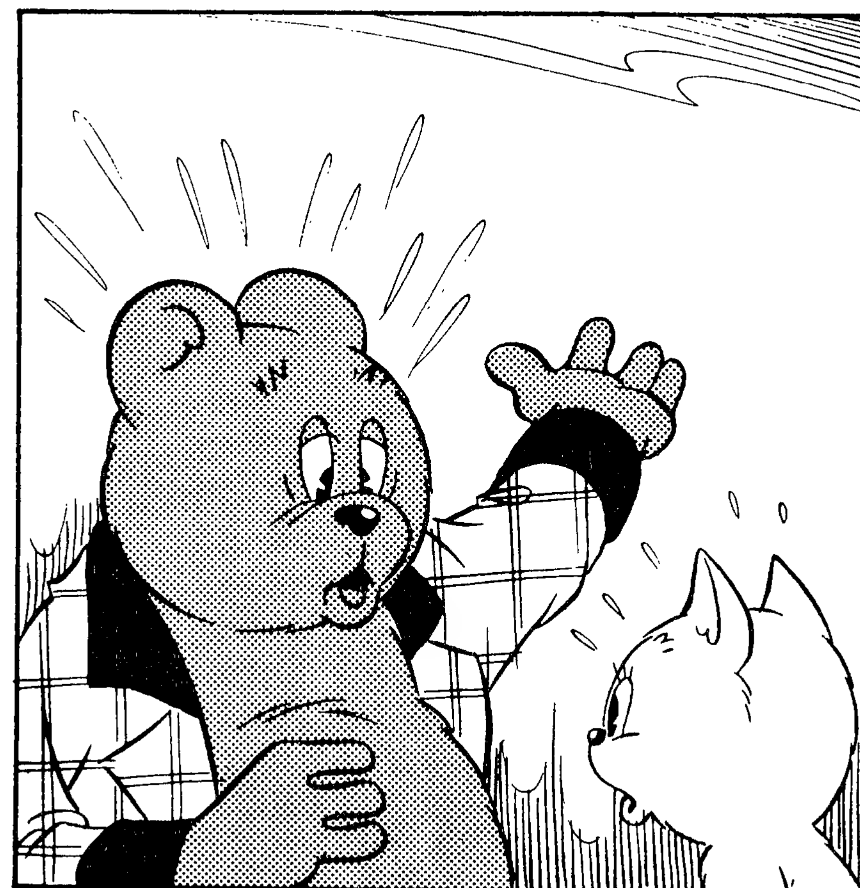
Het geluid van de naderende Schicht maakte Grompel erg kwaad naar het scheen. Hij luisterde een poosje naar het rammelen en piepen en begon toen met zijn tanden te knarsen.

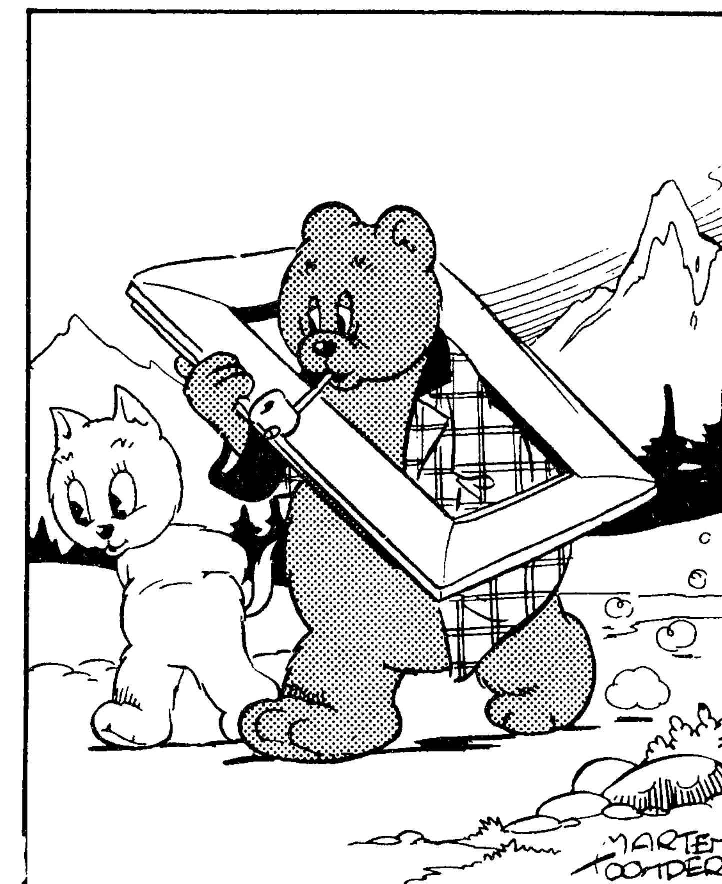
'Haw!' zei hij. 'Gnawhaw!' En hij liep met grote passen de Oude Schicht tegemoet.

'Ho!' riep Wammes Waggel. 'Wacht even, Ouwetje! Voorzichtigjes! Wind je niet zo op! Het is een tuf, tuf, weet je wel! Kom maar rustigjes hier en...' Maar Grompel luisterde niet. Hij pakte de auto beet en tilde hem van de grond af boven zijn hoofd, zodat heer Ollie en Tom Poes er uit rolden.

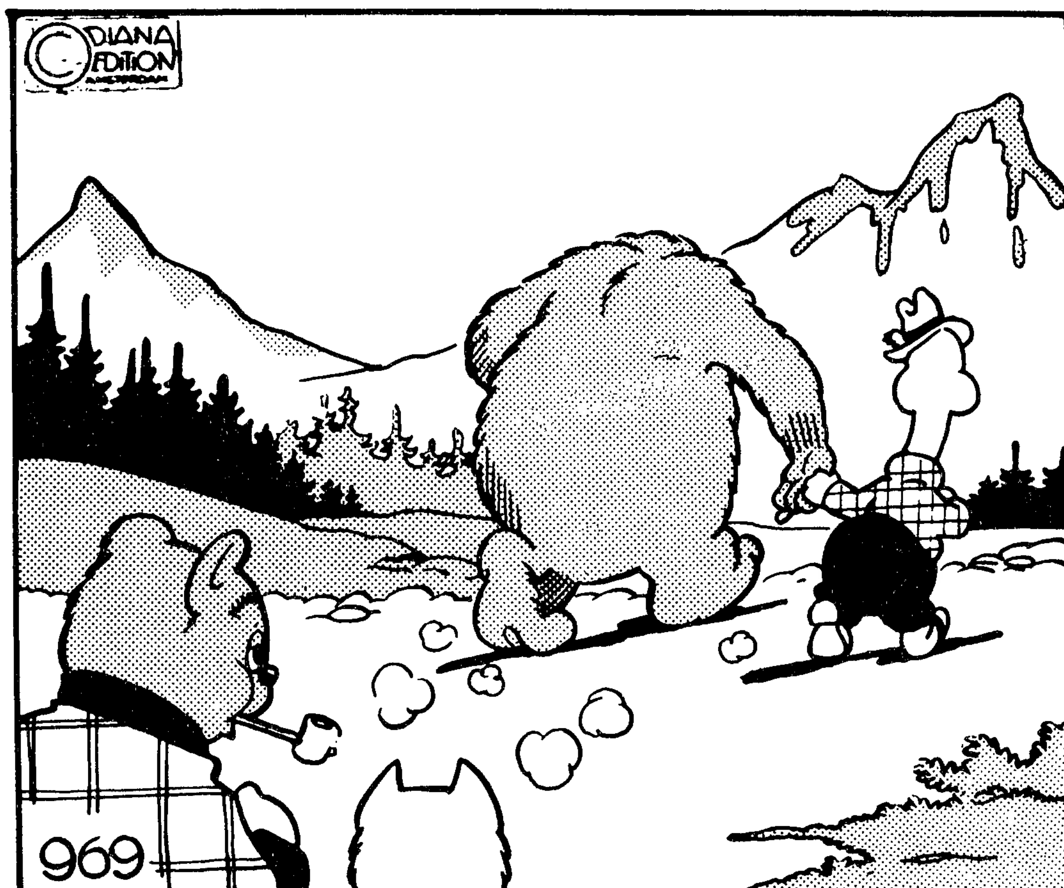
'Ach, wat verschrikkelijk!' jammerde Wammes. 'Die arme, oude Opa vermoeit zich veel te erg!...'

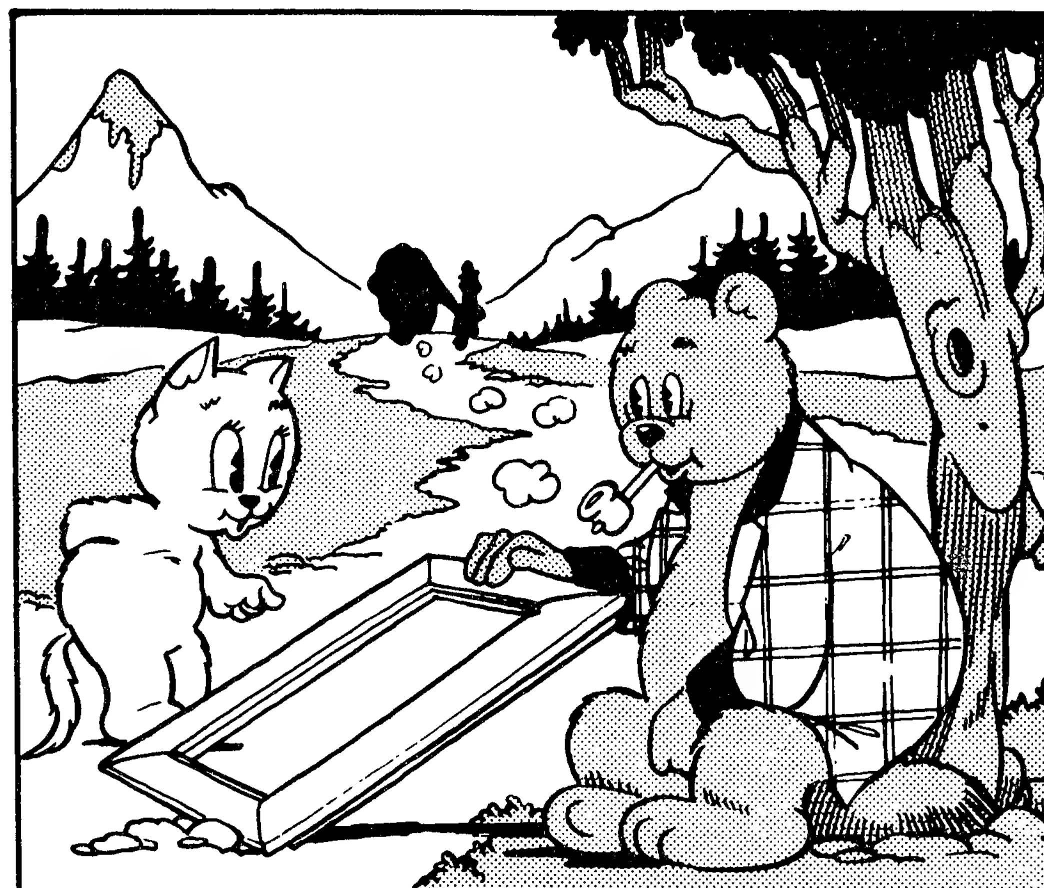
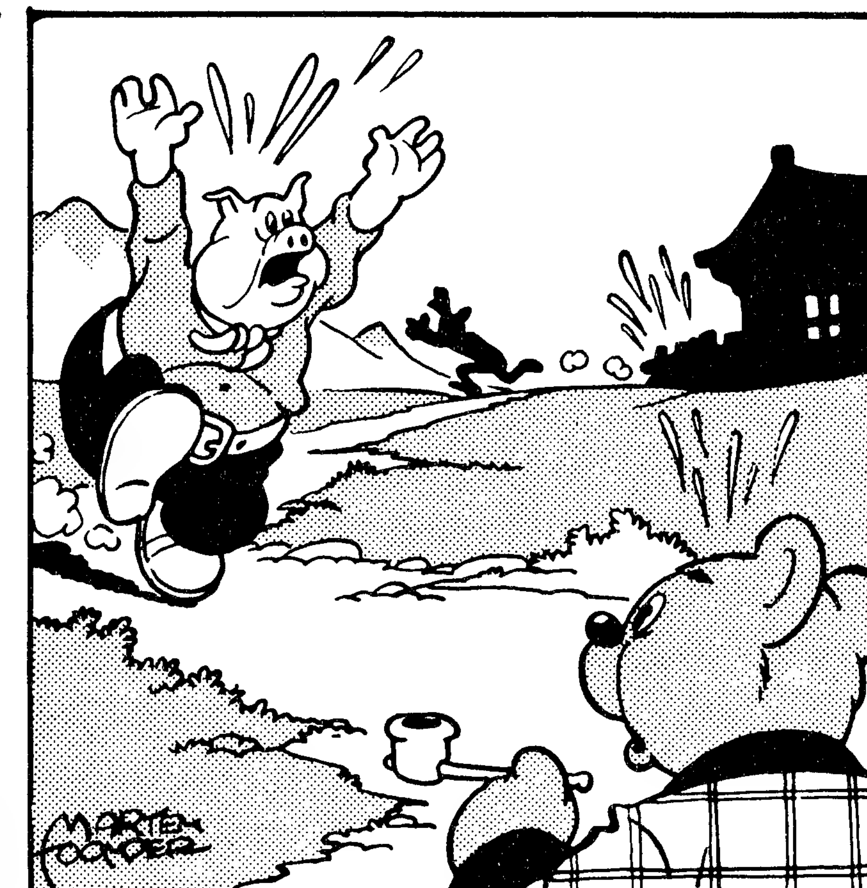

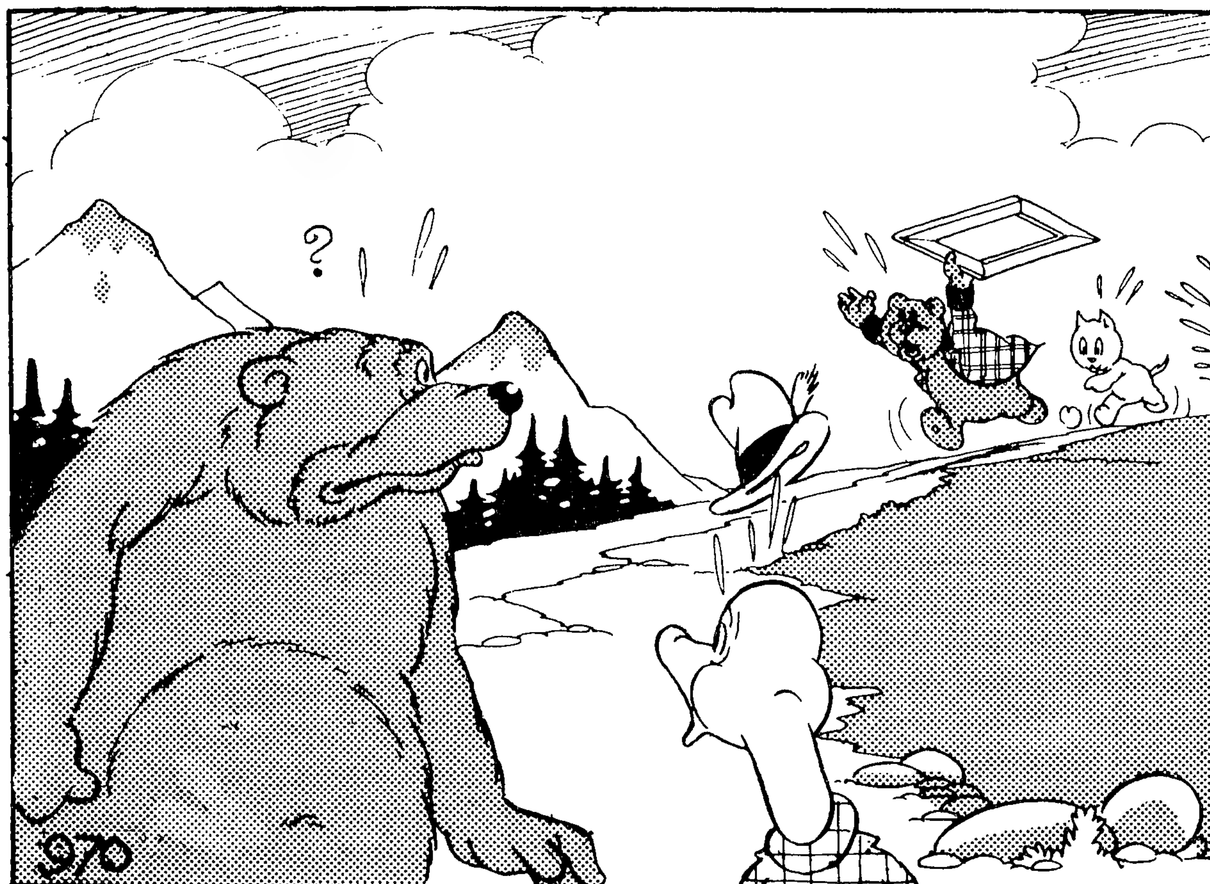

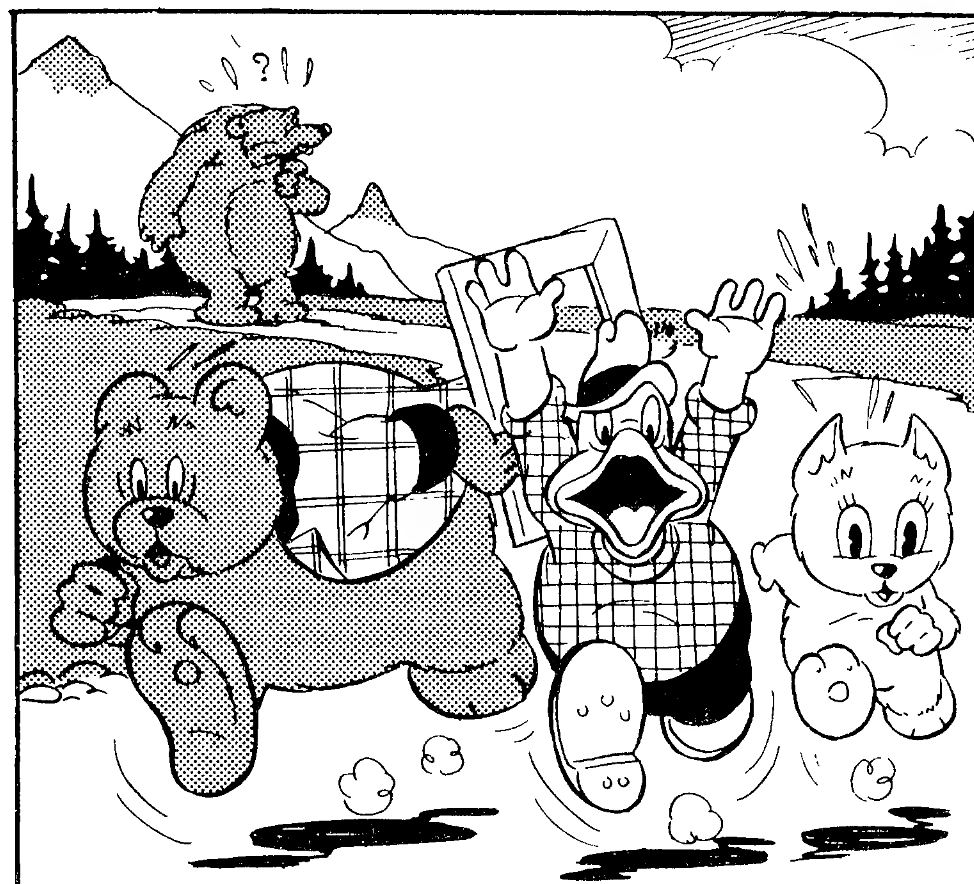
Grompel Grislie smakte de Oude Schicht naast heer Bommel op de grond, veegde zijn handen af en slofte met een vergenoegd gezicht weg. Het was een treurige toestand, heer Bommel's auto was een wrak en heer Ollie en Tom Poes zaten op de weg met zware hoofdpijn.
'Eh... Ahum...,' zei heer Bommel na een poosje. 'Het eh... is verschrikkelijk, Tom Poes! Ik ben een gebroken.. eh... heer! De Oude Schicht is kapot en het zal lang duren om hem te maken. Ik zelf ben als een vod op de weg gesmakt en weet je wat het ergste is? Dat mijn eigen voorvader dit allemaal doet! Hoe kan ik nog ooit iemand van stand onder ogen komen?'
En heer Bommel raapte de lijst van Grompel's portret op, hing die om zijn hals en slofte droevig achter Grompel aan...

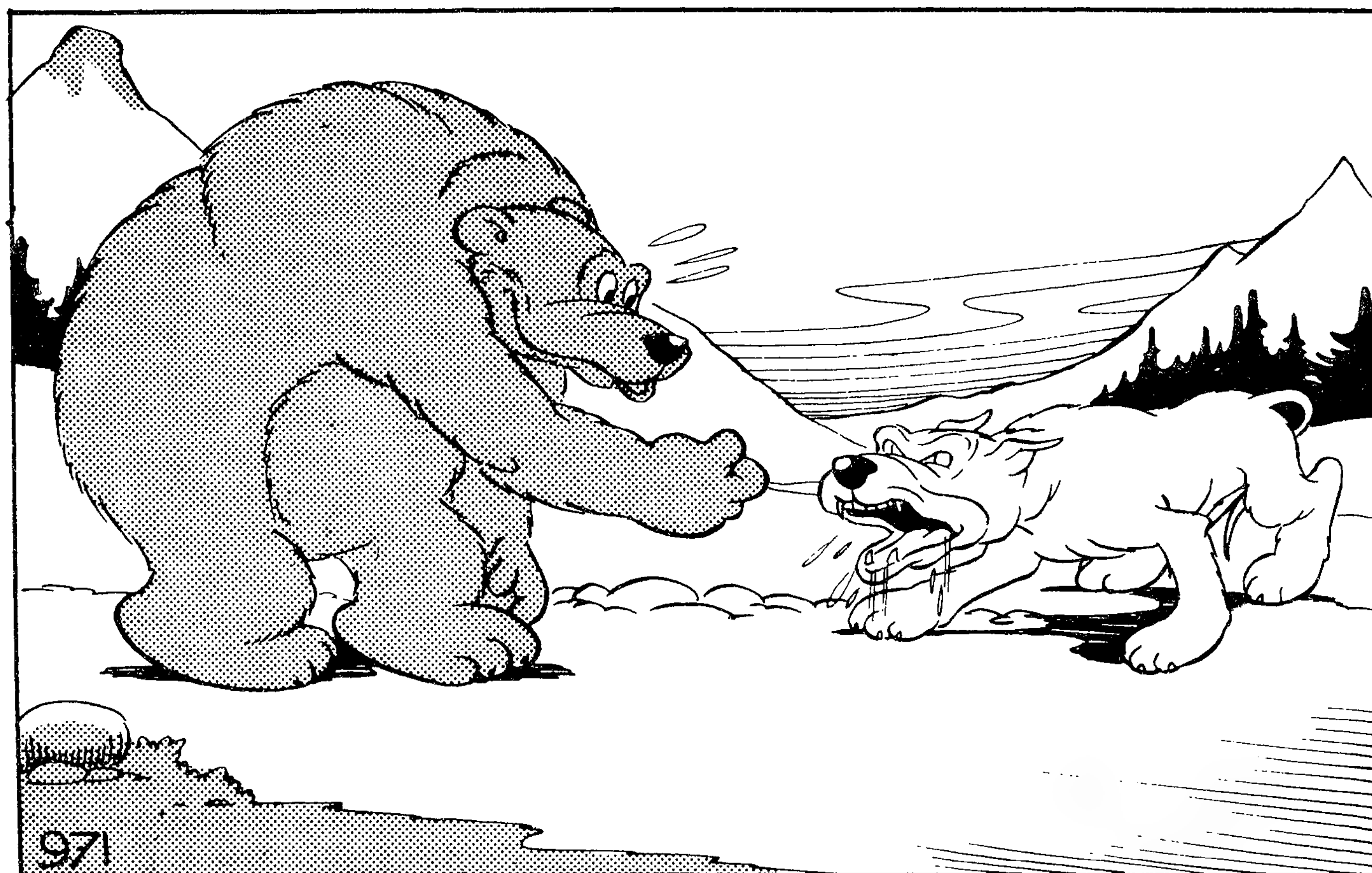

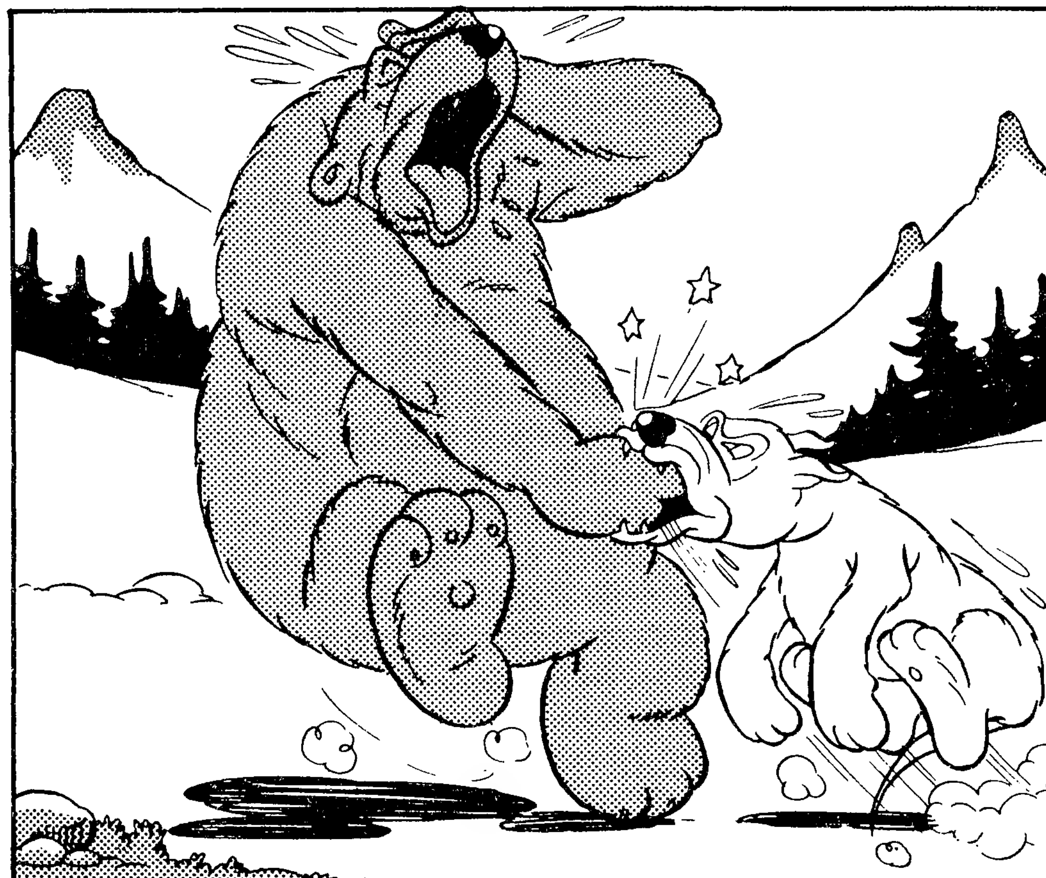
Heer Bommel en Tom Poes sjokten dus achter Grompel en Wammes Waggel aan en voelden zich niet erg vrolijk.
‘Ik ga hier eens even zitten!’ zei heer Bommel na een poosje. ‘De lust tot scherts is me vergaan, jonge vriend! Mijn Schicht en mijn waardigheid liggen te grabbel!’
‘Het spijt me, dat ik deze keer niet veel doen kan!’ zei Tom Poes. ‘De moeilijkheid is, dat het om uw overgrootvader gaat, anders zouden we hem wel met een list onschadelijk kunnen maken...’
Op dat moment klonk er een luid geschreeuw achter hen en toen heer Bommel en Tom Poes omkeken, zagen ze een boer gillend op zich af hollen.
‘Vlucht!’ riep de boer. ‘Help! Vlucht! Een dolle hond! Mijn waakhond is dol geworden!!’

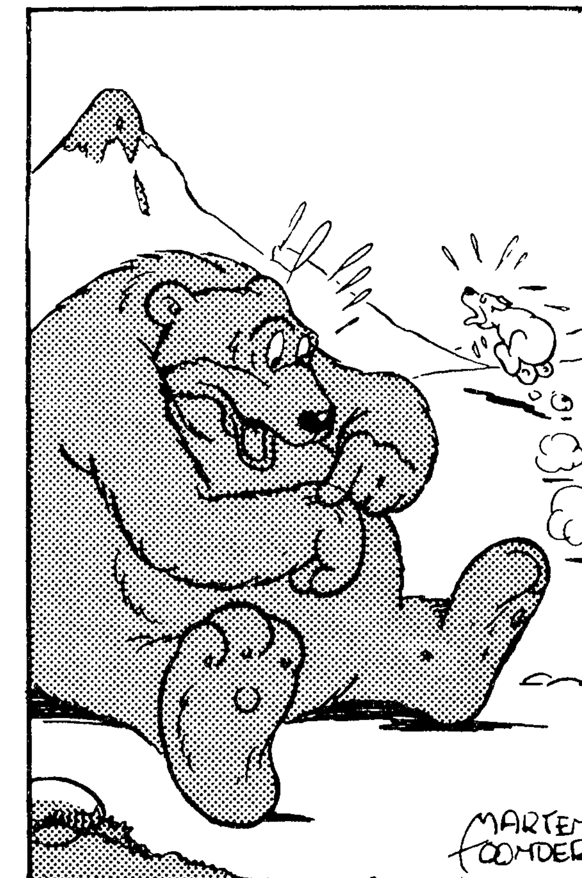

Grompel Grislie en Wammes Waggel werden even later opgeschrikt door het geschreeuw van heer Ollie en Tom Poes, die zo hard als ze konden de weg kwamen afrennen.
'Vlucht!' riep heer Bommel. 'Help! Een dolle hond achter ons!'
'Een dolle hond?!' riep Wammes Waggel. 'Oeie! Oef! Kom opa! Als zo'n beest je bijt word je zelf ook dol! Kom ouwetje, we moeten doorstappen! Ik zal...'
Maar op dat moment waren heer Ollie en Tom Poes al bij hem en rukten hem bij een arm mee, zodat Wammes Waggel tussen hen in de weg afholde.
'Een dolle hond!' hijgde heer Bommel. 'Daar is... niets tegen... te doen!'
'Een dolle hond!' gilde Wammes. 'Help!! Moord!!'
Zo renden ze dus de weg af en dachten niet meer aan Grompel, die verbaasd was achtergebleven...

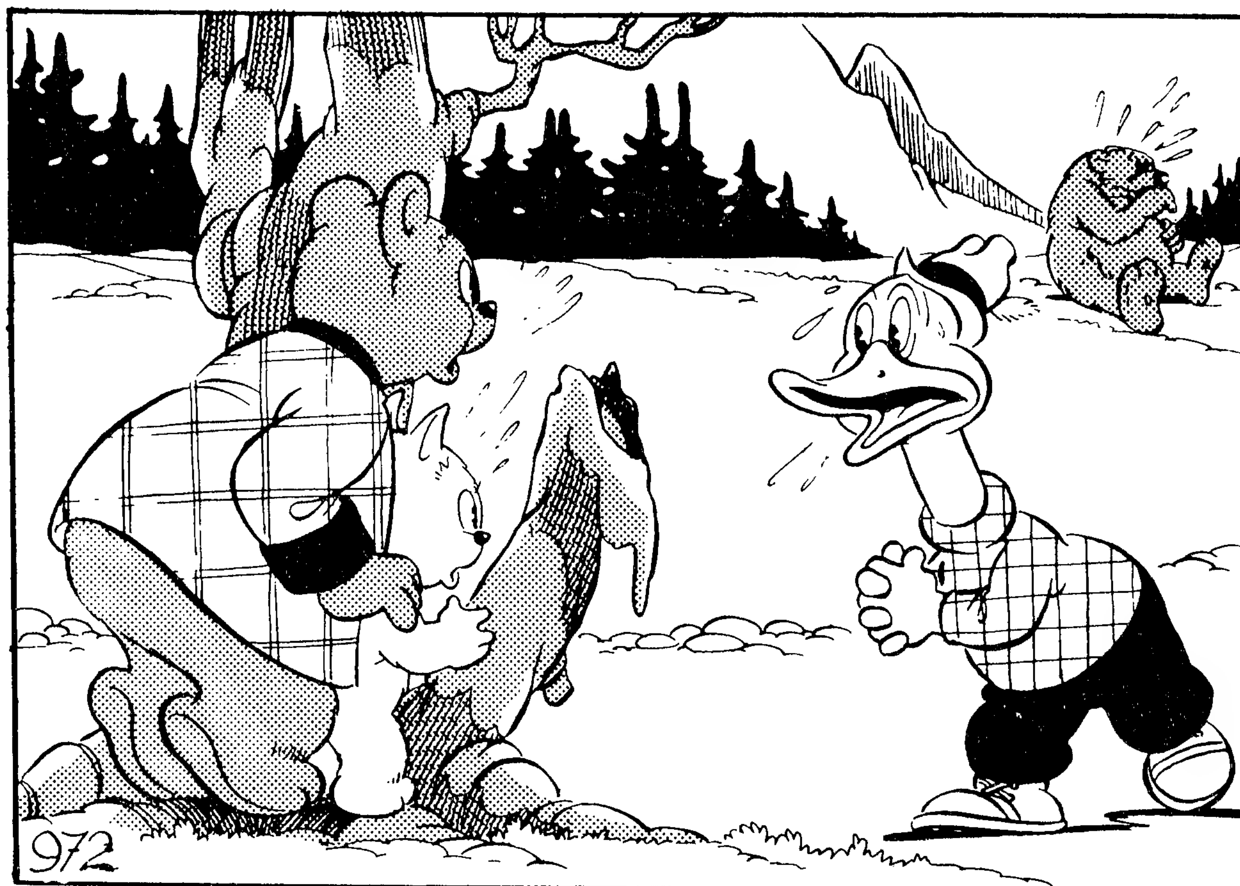

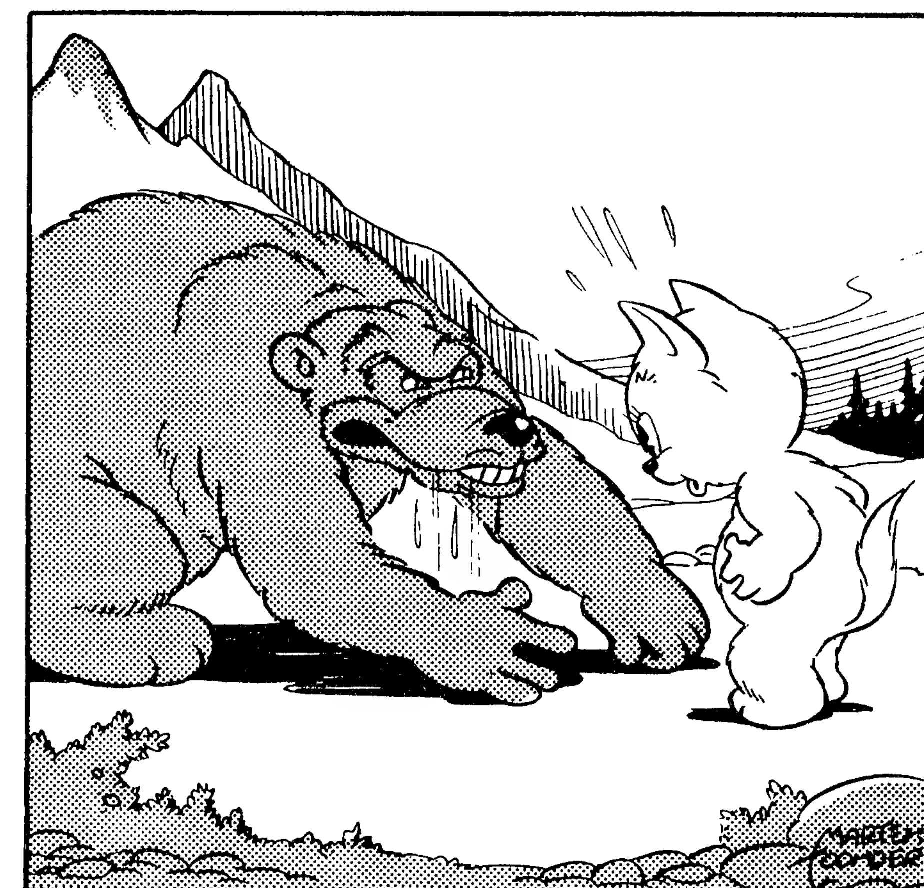

De dolle hond stormde op Grompel Grislie af, die hem met een vriendelijk-verbaasde uitdrukking in zijn ogen opwachtte.
'Hawknaw??' vroeg Grompel. 'Horrporr knrrr??' De hond sloop met zijn staart tussen zijn poten om heer Bommel's stamvader heen en gromde. Zijn ogen stonden vals en uit zijn bek droop speeksel.
Nu, misschien weten jullie wel, dat de beet van een dolle hond erg gevaarlijk is, omdat degeen, die gebeten is, zelf ook dol wordt.

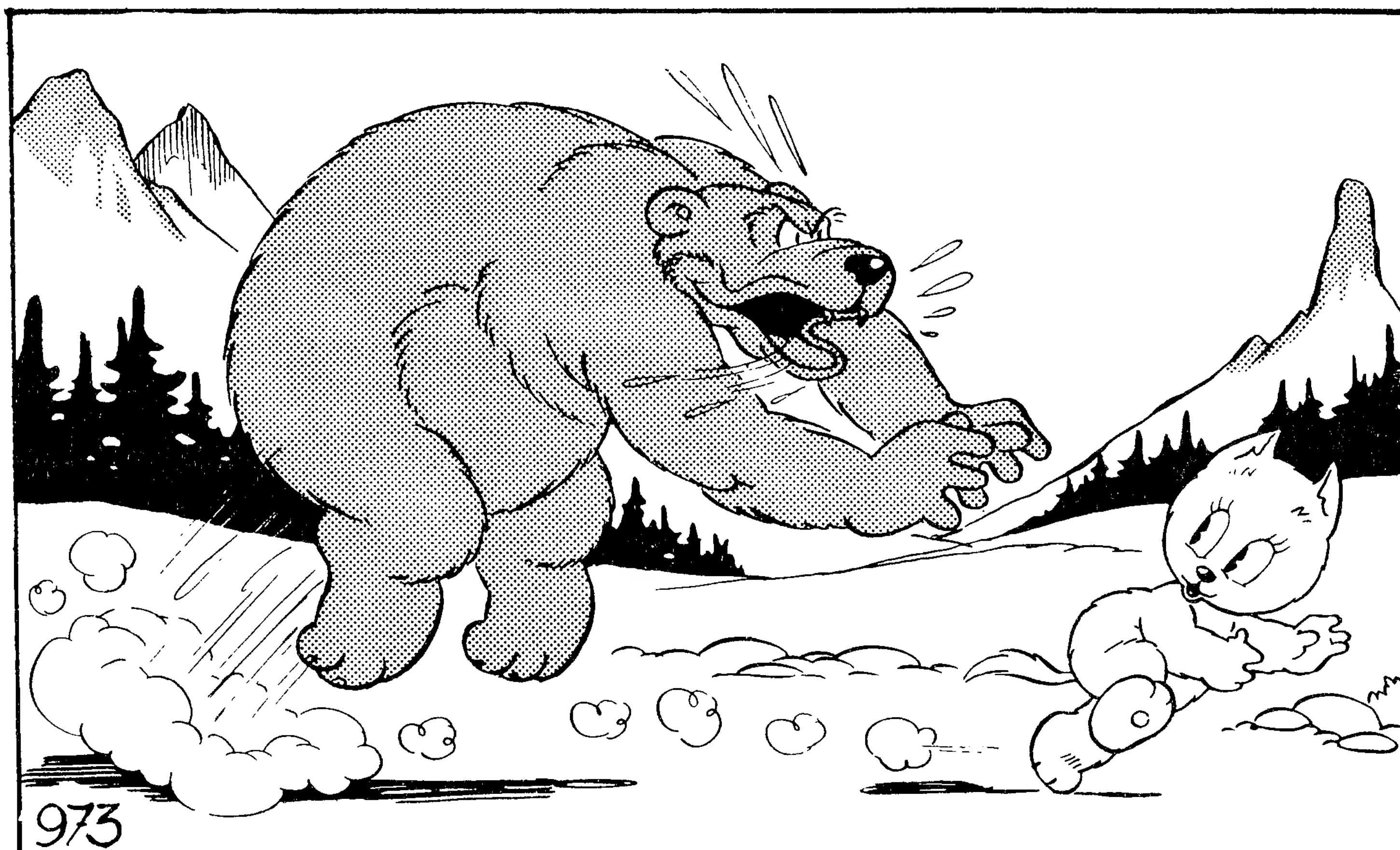
Tom Poes staarde dan ook op een afstand vol schrik naar Grompel, die zich gebukt had en probeerde om het dier te lokken. Dat lukte maar al te goed. De dolle hond sprong naar voren en beet in de grote hand van Grompel Grislie, die een luide gil uitstiet en zich op de grond liet vallen. Met een droevig gezicht bekeek hij zijn wond, terwijl de hond in de verte verdween.

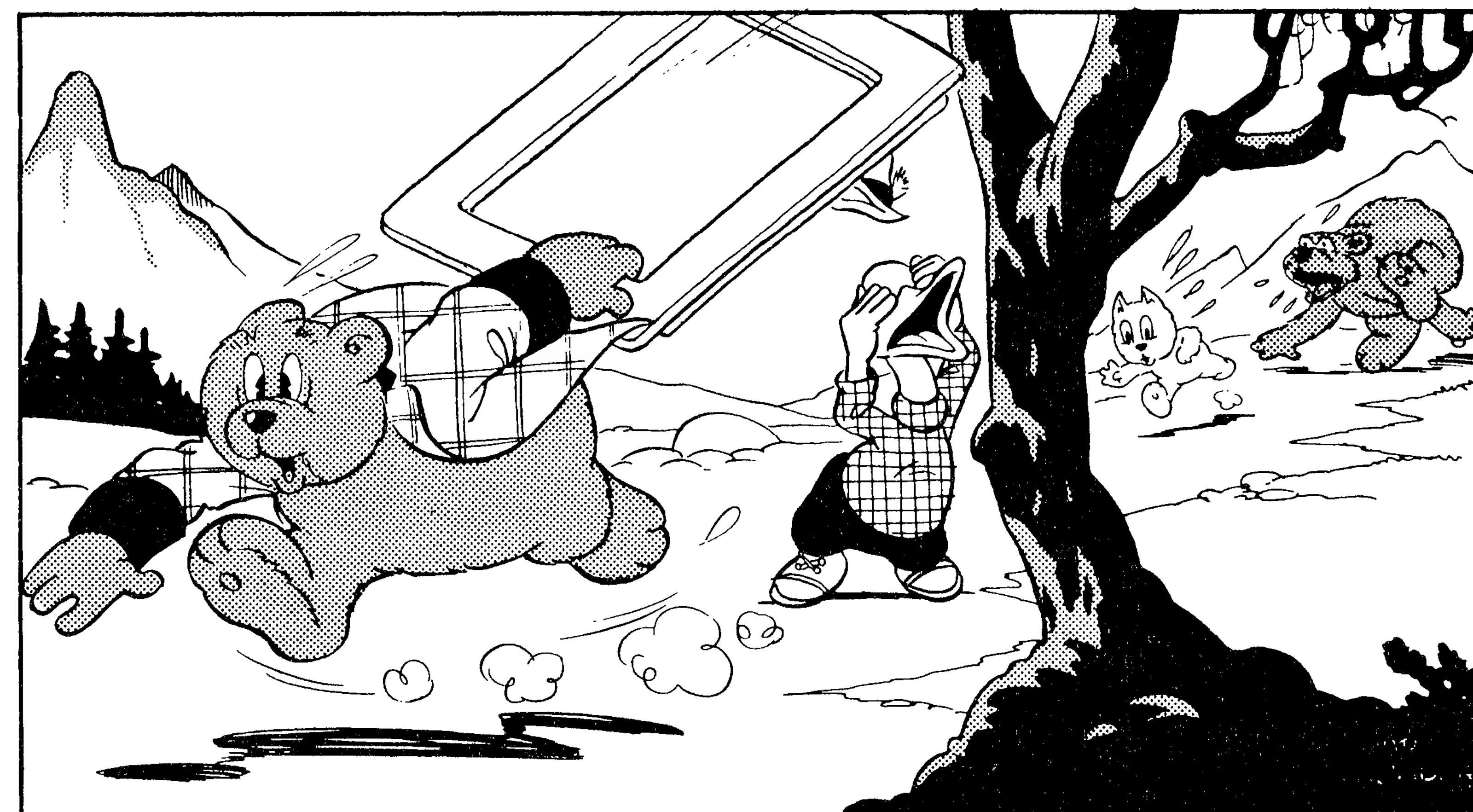

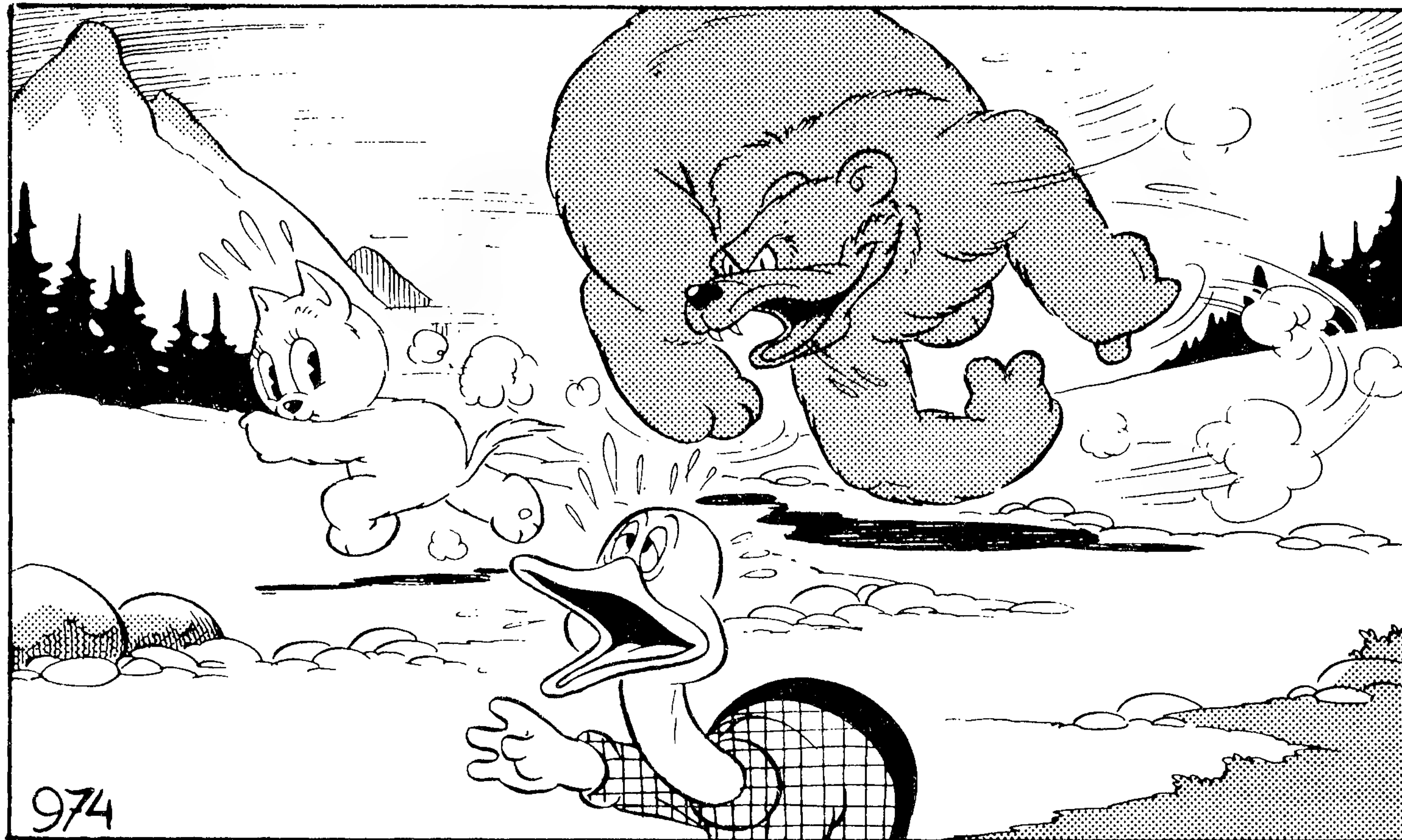
Heer Bommel, Wammes Waggel en Tom Poes renden dus zo hard ze konden weg, maar toen ze merkten, dat de dolle hond bij Grompel bleef staan, hielden ze ook halt. Van achter een boom zagen ze dat Grompel Grislie door het dolle dier gebeten werd en alleen op de weg bleef zitten. Op de afstand waar ze stonden, konden ze Grompel horen brommen en klagen. Ja, de arme Grompel bleek erg kleinzerig te zijn. Hij stak zijn hand in zijn mond en jankte als een jonge hond.

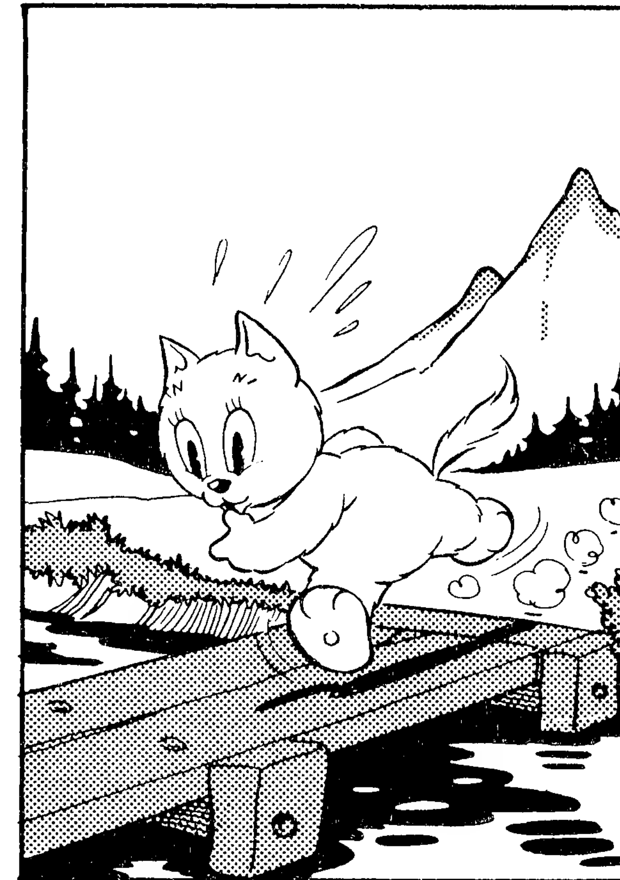
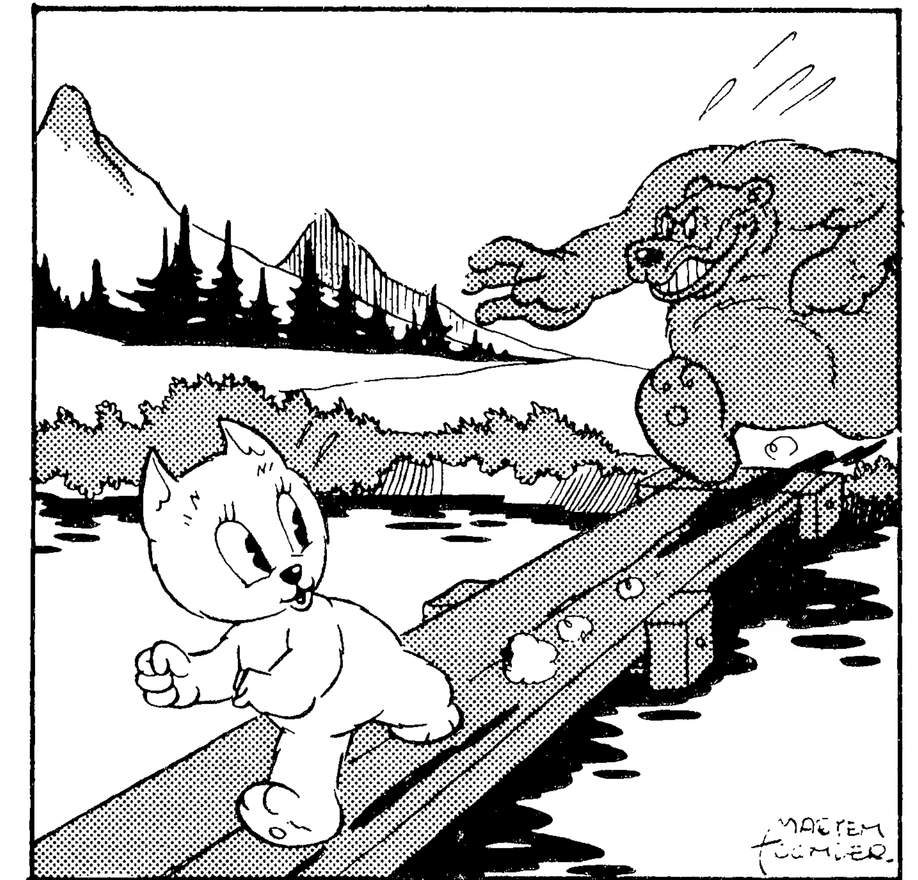
'Die arme, ouwe baas!' zei Wammes bezorgd. 'Ik ga naar hem toe! Hoor hem eens huilen! Ik zal...'
'Laat het liever aan mij over!' zei Tom Poes. 'Dit is gevaarlijk.'
En Tom Poes sloop in de richting van Grompel, die hard huilend op de weg zat.
'Doet het erge pijn?' vroeg Tom Poes. 'Kan ik je helpen?...'

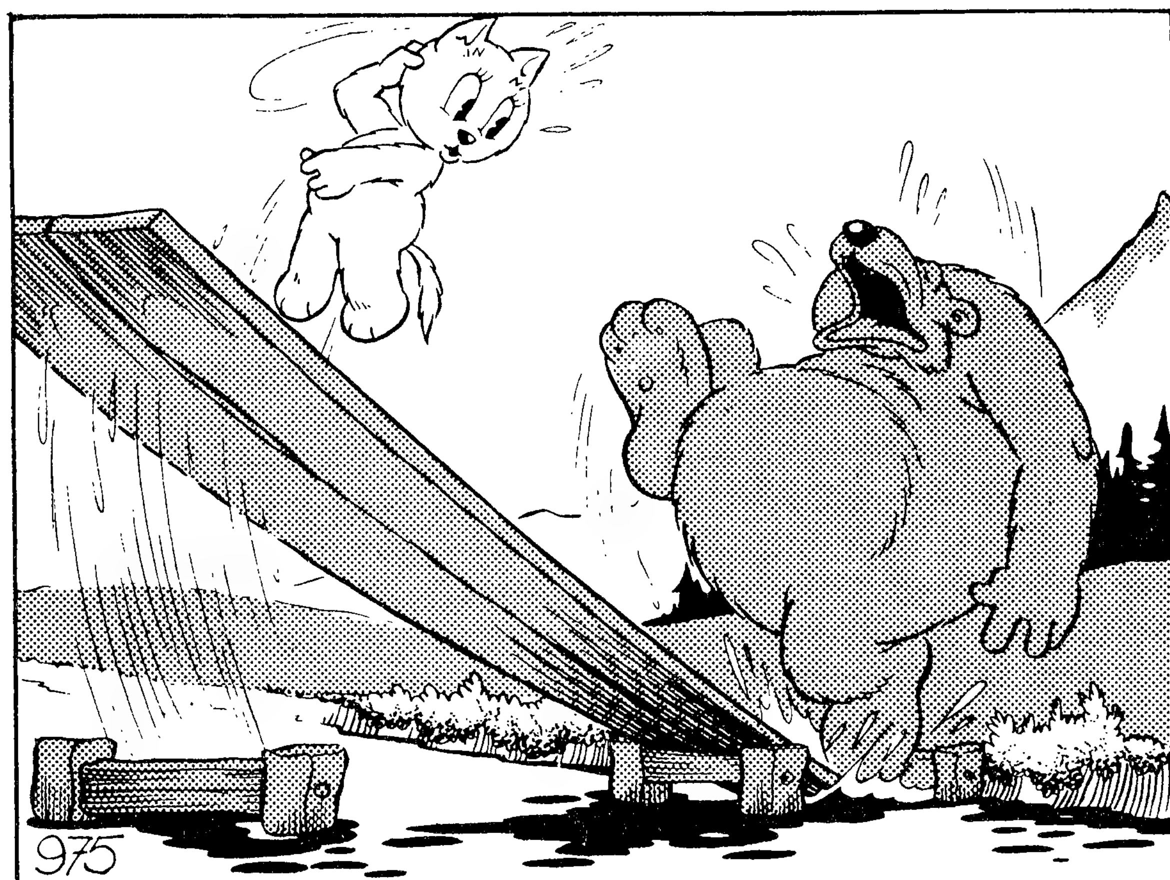
'Drommels!' dacht Tom Poes. 'De manier waarop Grompel kijkt, bevalt mij helemaal niet! Ik weet zeker, dat hij ook aan het dol worden is! Wat een toestand! Wat moet ik nu doen? Toen hij nog gewoon was, was het al erg genoeg, maar als hij nu dol wordt...'
Op dat moment trok heer Grompel Grislie Bommel zijn oren naar achteren, maakte een vreemd brommend geluid en nam een ontzettende sprong in de richting van Tom Poes. Maar die had het gelukkig in de gaten en maakte dat hij weg kwam.
Heer Bommel zag hem aankomen en greep zijn lijst weer op.
'Oeie! Kom Wammes!' riep hij. 'We moeten verder! Heer Grompel is dol geworden!' En hij holde zo hard hij kon verder de weg af...

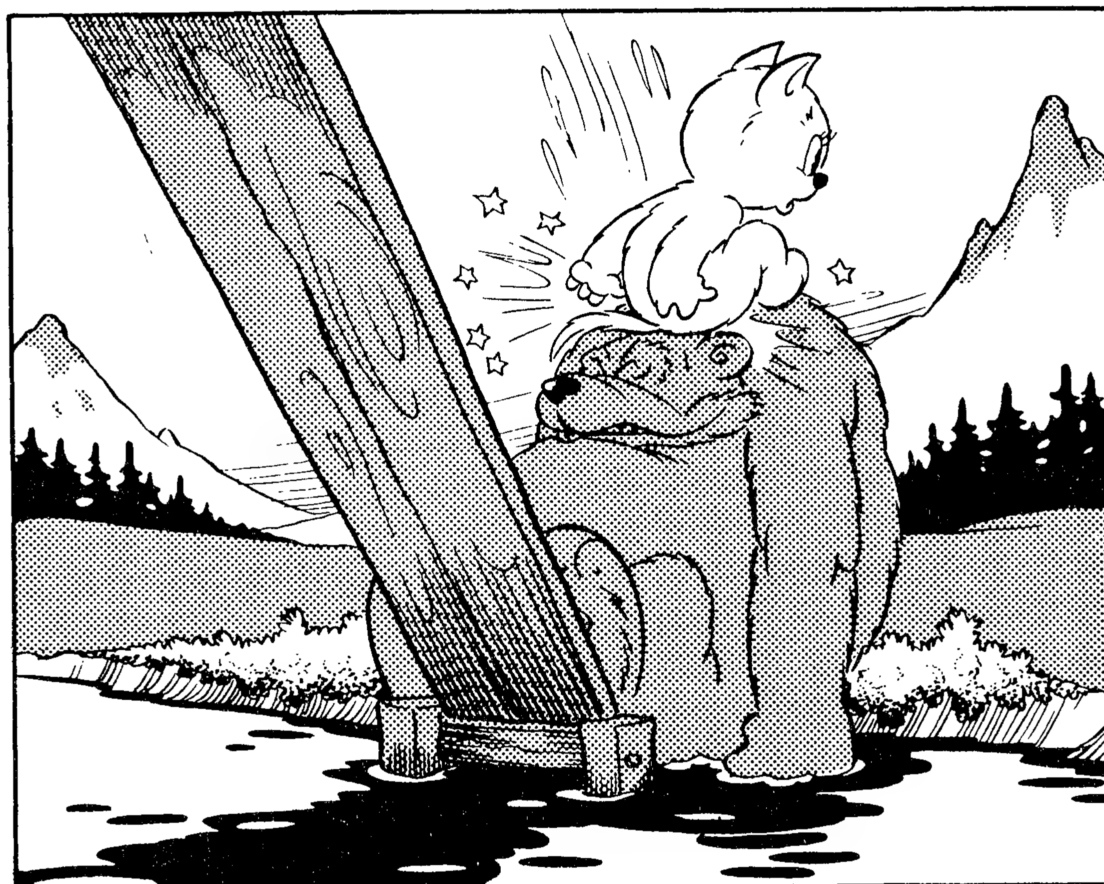
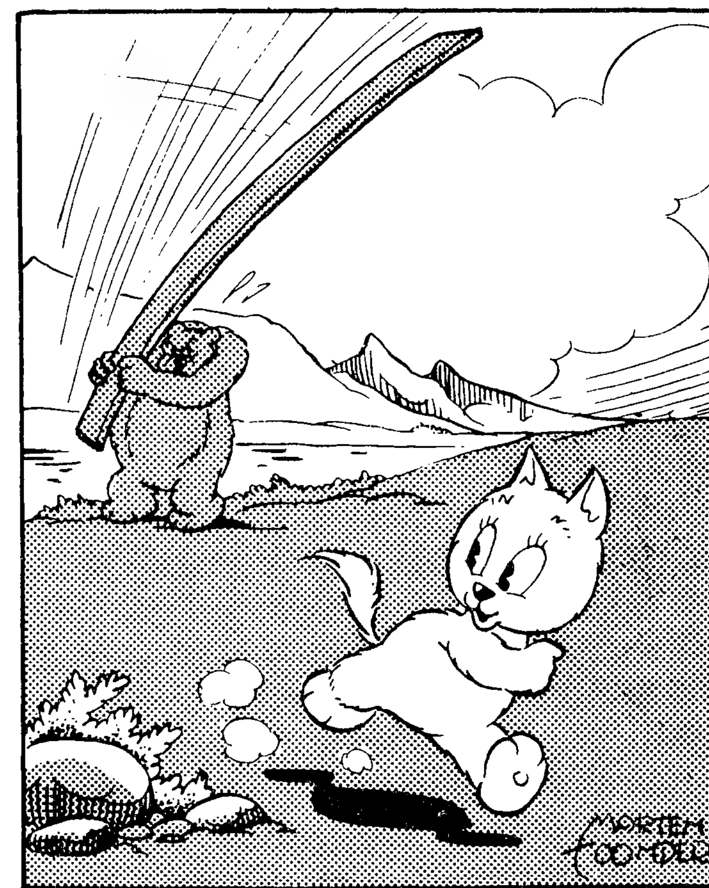

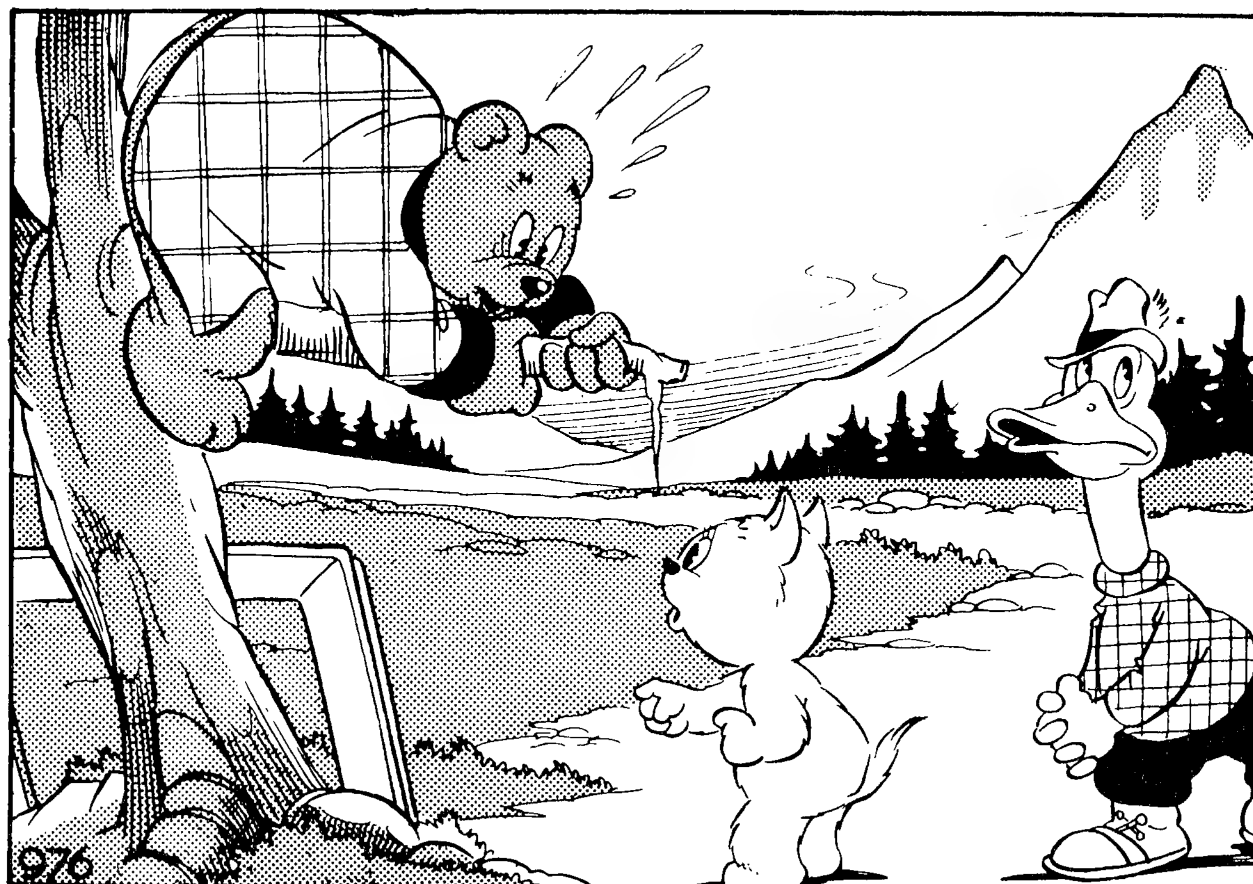
Wammes Waggel bleef midden op de weg staan en sloeg de handen voor zijn ogen.
'Help!' jammerde hij. 'Doe me niks, Opa! Ik ben altijd aardig geweest! Ik wil niet dol worden! Ga weg, Opa! Doe niet zo eng!'
Tom Poes, die Wammes daar zo zag staan, maakte een scherpe bocht en rende van de weg af de velden in, met Grompel achter zich aan. Het scheen dat Grompel alleen maar aandacht voor Tom Poes had.

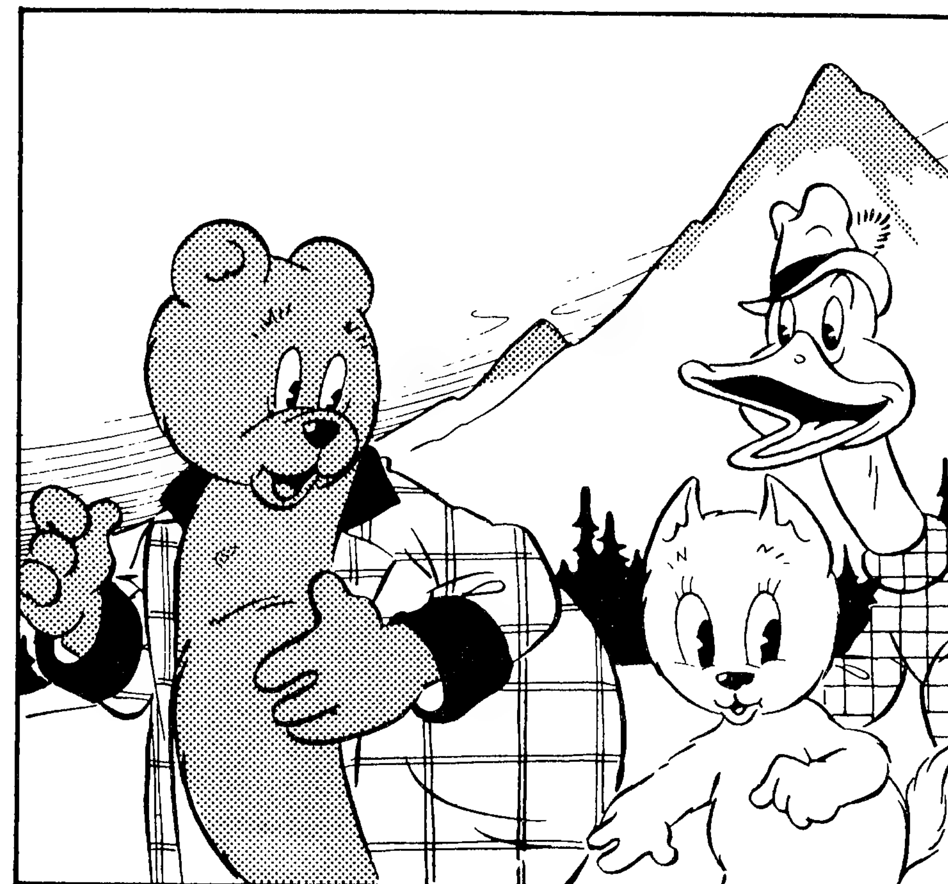
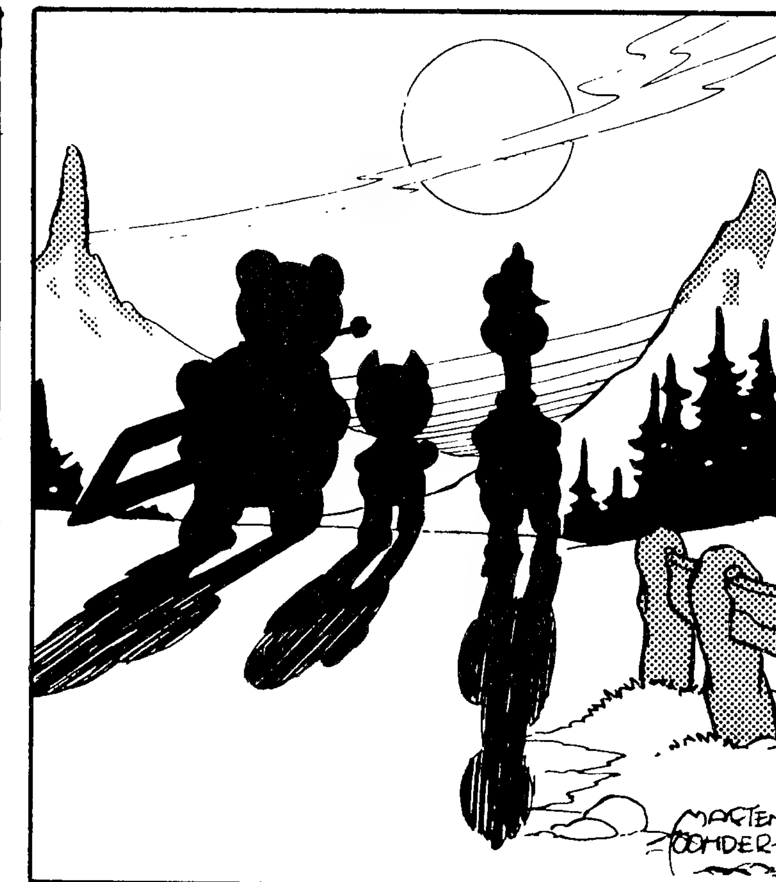
De jammerende Wammes kon hem niets schelen, hij gromde en snoof en hijgde, en rende harder dan men zou verwachten van zo'n groot iemand. Voor het gemak liep hij zo nu en dan op handen en voeten en kwam zo steeds dichter bij. Ten einde raad holde Tom Poes op een klein bruggetje af.
'Dit is de enige list, die ik kan verzinnen!' dacht hij. 'Misschien lukt het!'

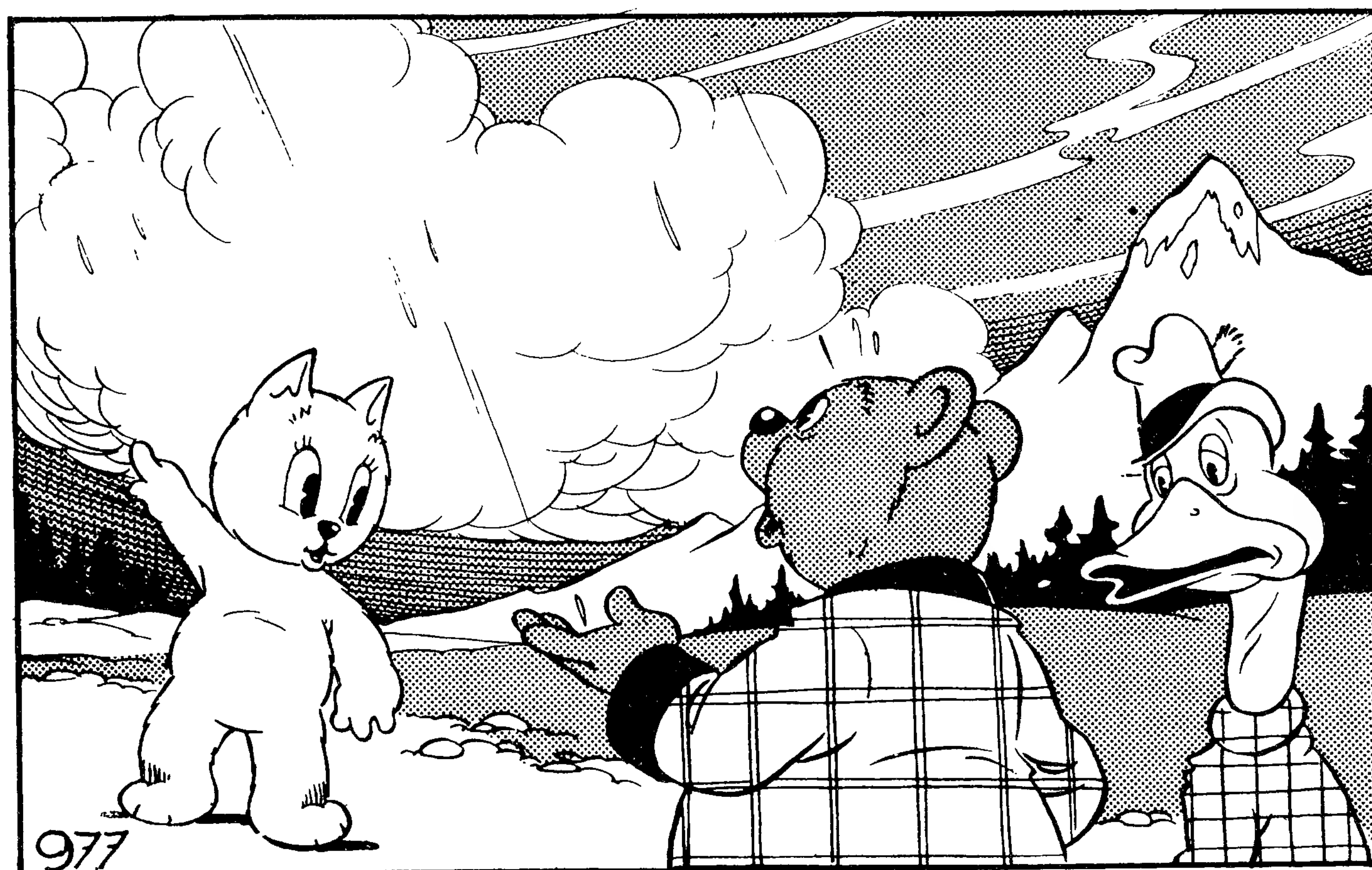
Tom Poes holde dus het bruggetje op en Grompel Grislie Bommel draafde met grote sprongen achter hem aan. Het bruggetje was maar dun en lag op een paar steunbalkjes over het riviertje heen. Het was een heel goed bruggetje voor kalme boeren die er bedachtzaam overheen liepen en niet te hard stapten. Ja, daarvoor was het werkelijk een heel goed bruggetje. En zelfs toen Tom Poes er op volle snelheid overheen rende bleef het bruggetje flink. Maar toen Grompel zijn eerste grote voet met veel geweld op het ene einde zette, gaven de spijkers het op; de steunbalkjes lieten los en de hele brug vloog zwiepend de hoogte in, terwijl het andere einde met Grompel in de beek zakte. Tom Poes werd door de lucht geslingerd, en kwam met een dreun op Grompel's hoofd terecht, sprong op de grond en begon weer te hollen, terwijl Grompel Grislie langzaam weer bijkwam en zijn woede op de brug begon te koelen...

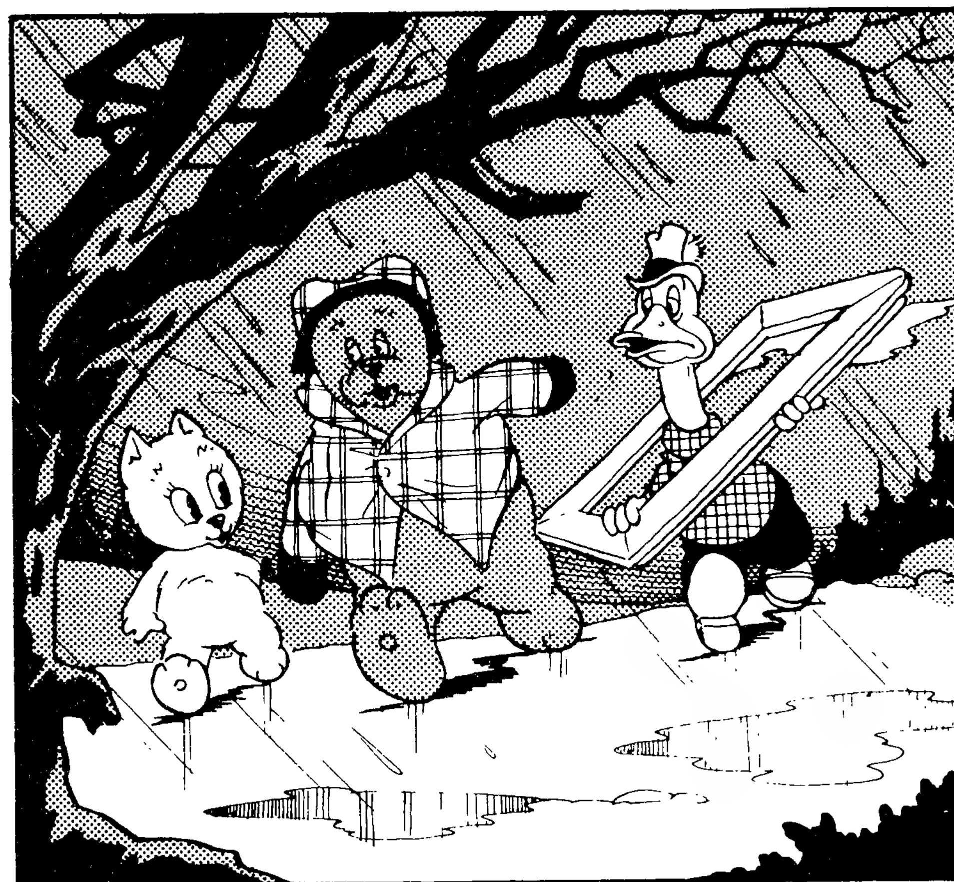

Tom Poes holde de weg terug, die hij gegaan was, en kwam zodoende op de plaats, waar hij heer Bommel en Wammes Waggel had achtergelaten.
'En... w-waar is heer Grompel?' vroeg heer Ollie vanuit de boom, waarin hij geklommen was.
'Wat heb je met hem... eh... gedaan, jonge vriend?'
'Grompel is bij de beek!' legde Tom Poes haastig uit. 'Kom maar beneden, heer Bommel! We moeten verder vluchten, voordat hij weer hier komt! Hij is vreselijk gevaarlijk!!'

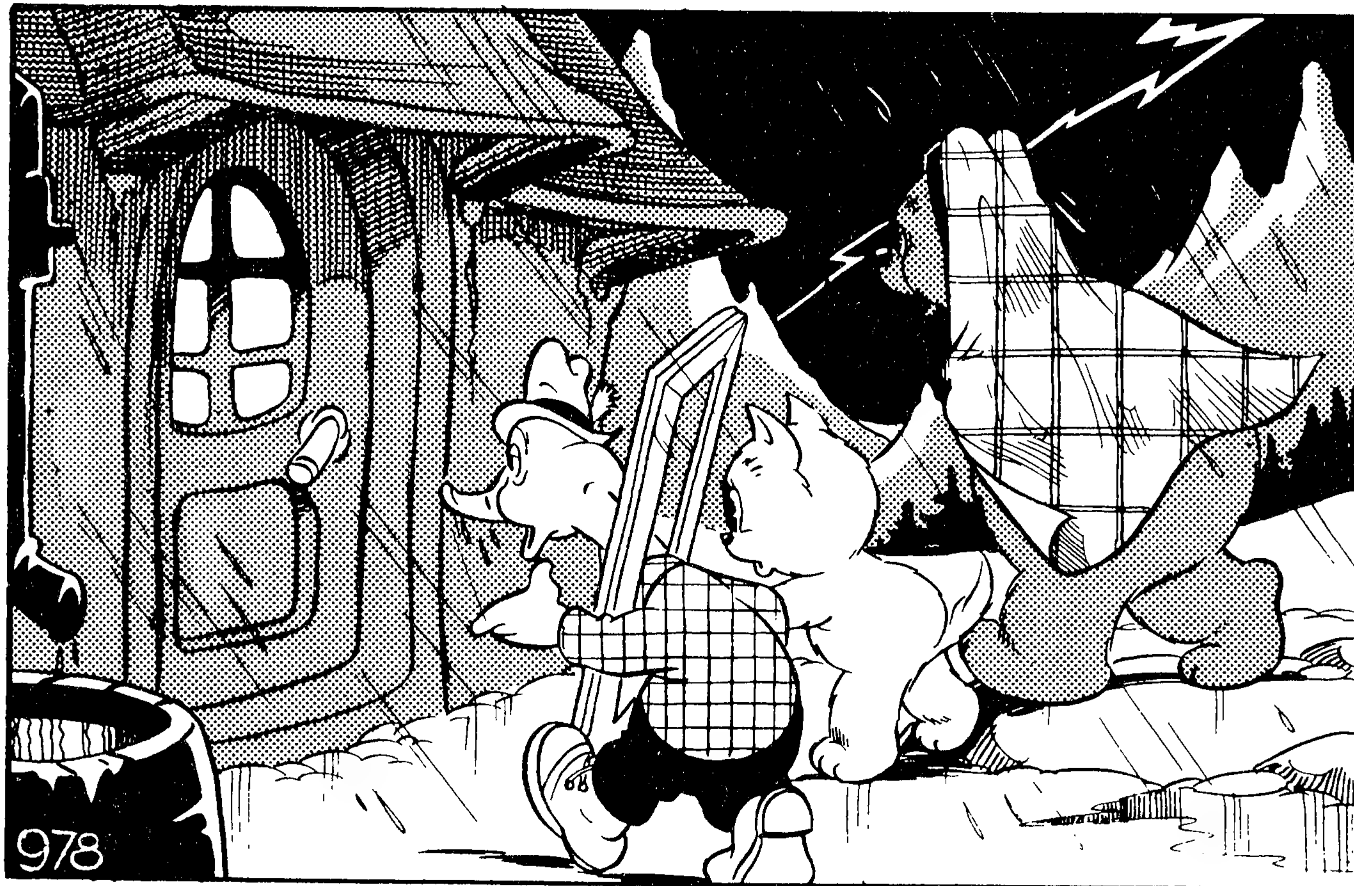
'Ach, ach! Dat arme ouwetje!' klaagde Wammes Waggel. 'Zo'n goed en aardig persoon! Altijd lachen... altijd pret... en nu ineens zo wild... Ach, ach!'
'Zanik niet!' zei heer Bommel streng. 'Hij was geen aardig persoon, heer Waggel! Hij was een onaardig heer! Maar wat moeten we nu verder doen, Tom Poes?'
'Lopen!' zei Tom Poes. En zo trokken ze dus verder om zo ver mogelijk van Grompel weg te komen...

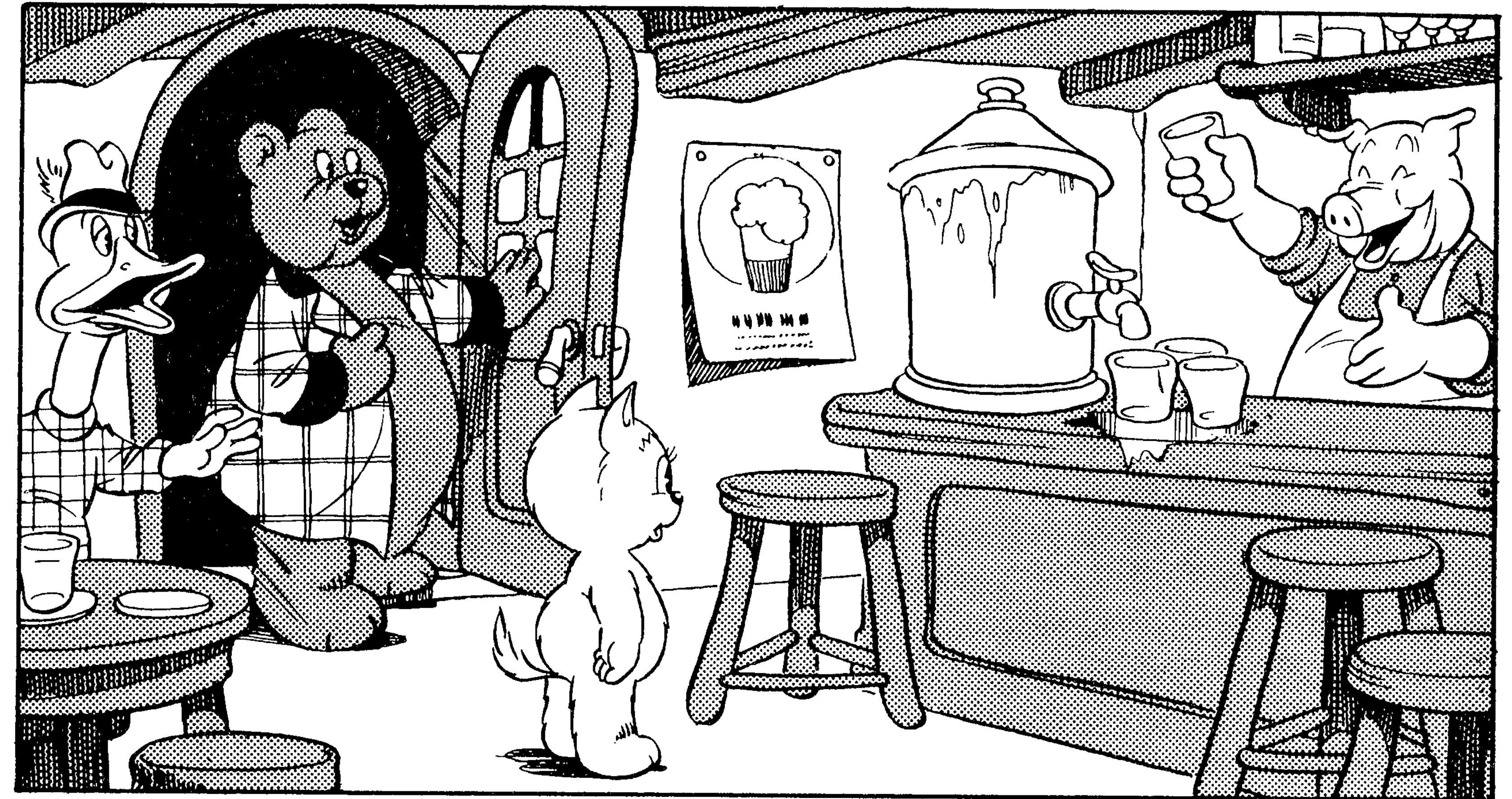

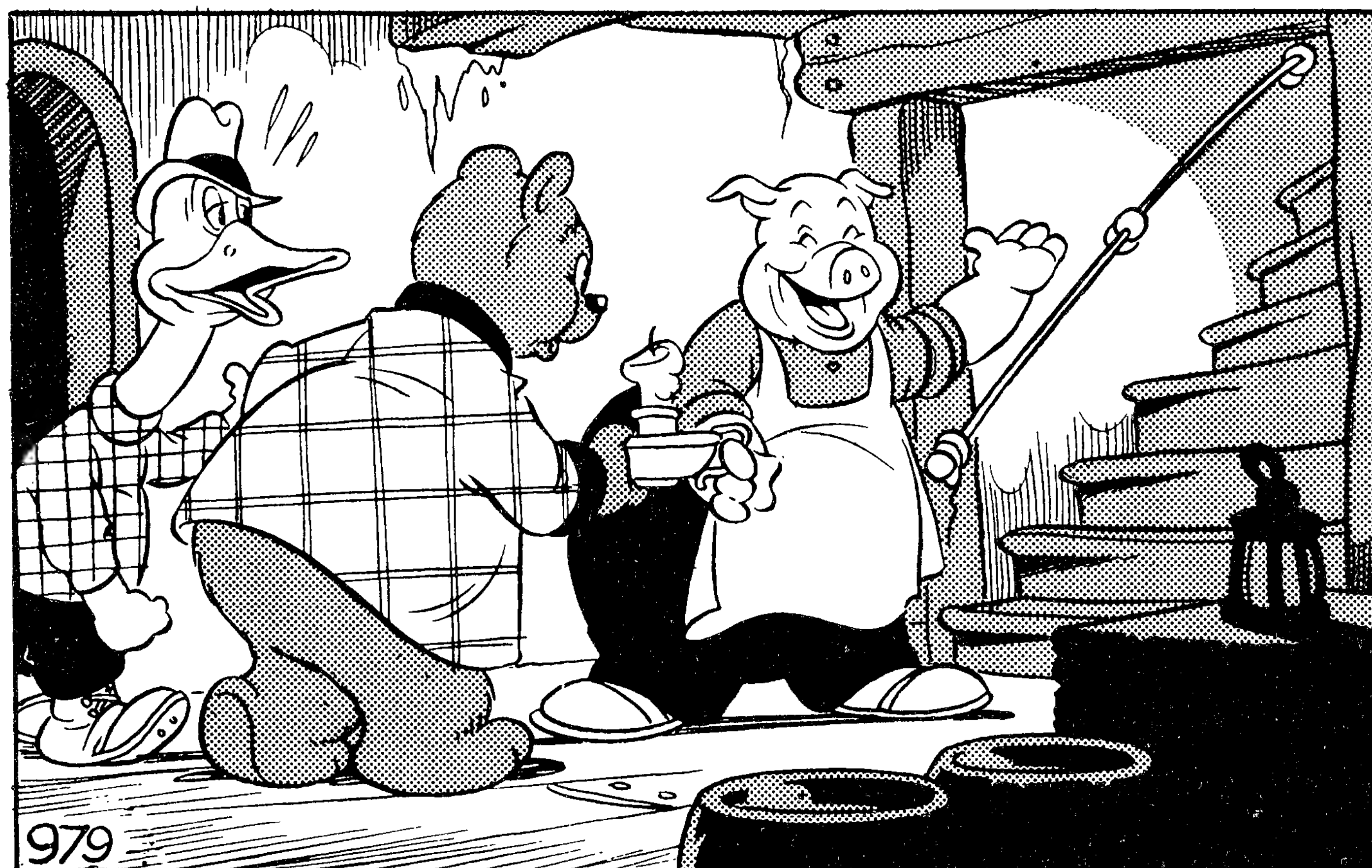

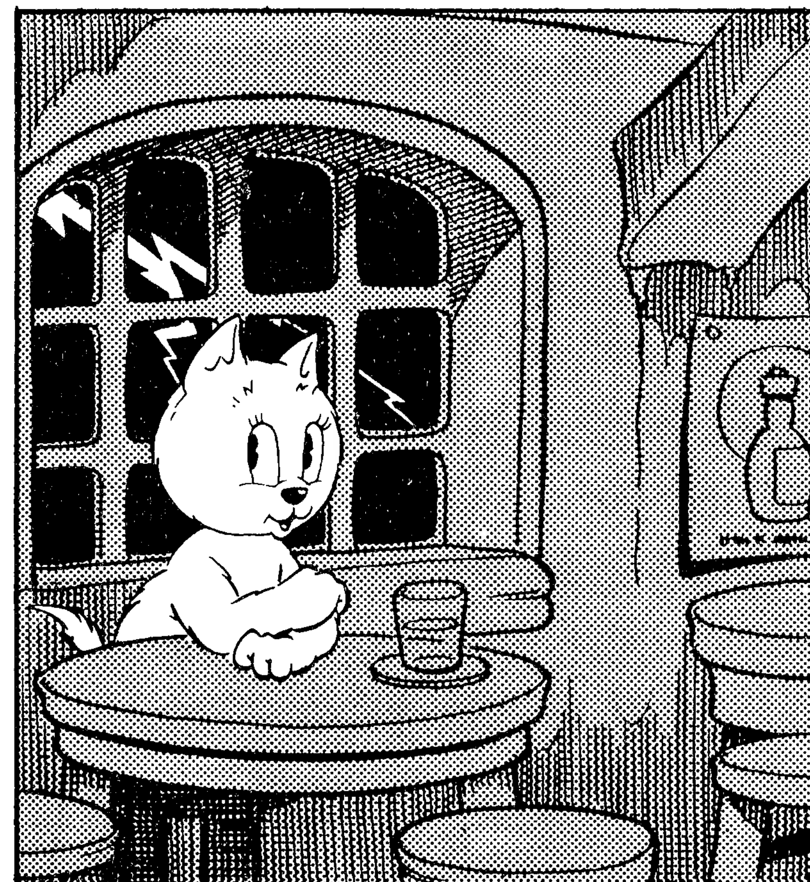
Tom Poes, heer Bommel en Wammes Waggel liepen in de richting van de bergen in een erg bezorgde stemming.
'Het gaat regenen!' zei Tom Poes. 'Er kon wel eens slecht weer komen! Er komen rare wolken opzetten!'
'Ook dàt nog!' zei heer Bommel. 'Dat ontbrak er nog maar aan!'
Hij trok zijn jas over zijn hoofd en stak zijn pijp in zijn zak.
'Wat gaan we eigenlijk doen?' vroeg hij, toen ze verder doorliepen. 'Waarom gaan we eigenlijk verder? Zonder heer Grompel kunnen we toch niets beginnen! Als we naar Terpen Tijn gaan, hebben we toch niets aan die lijst alleen? We...'
'Kom nu maar mee!' zei Tom Poes. 'Laten we nu maar eerst een onderdak vinden! Het weer wordt te slecht om verder te gaan!'
'Die arme oude opa!' mompelde Wammes. 'Zwerft alleen door de regen. Zal wel last van rimmetiek krijgen... Ach, ach, dat arme ouwetje!'

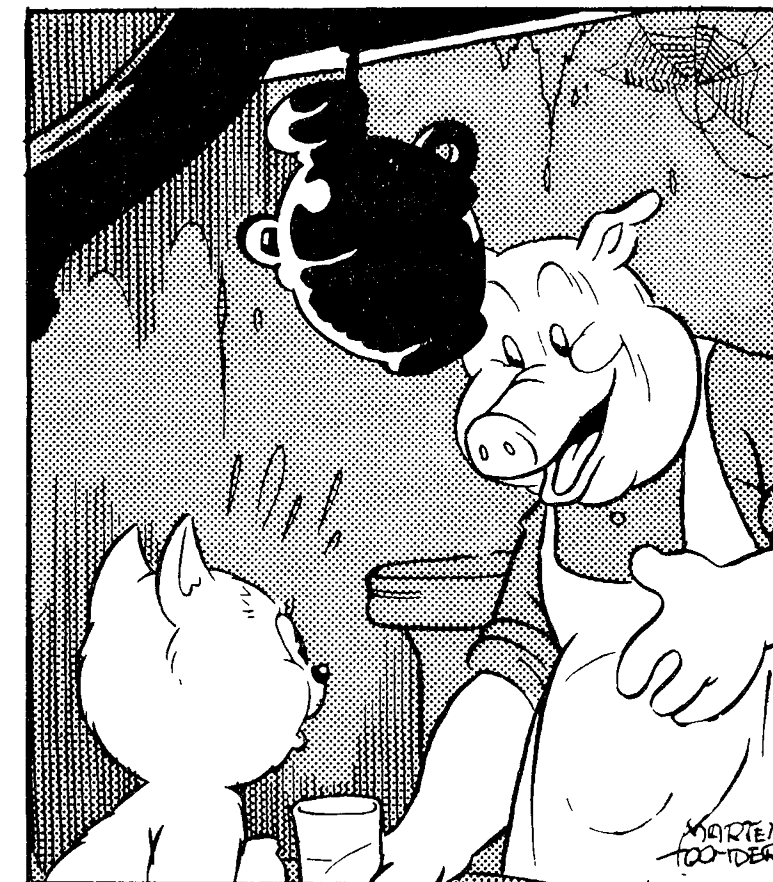

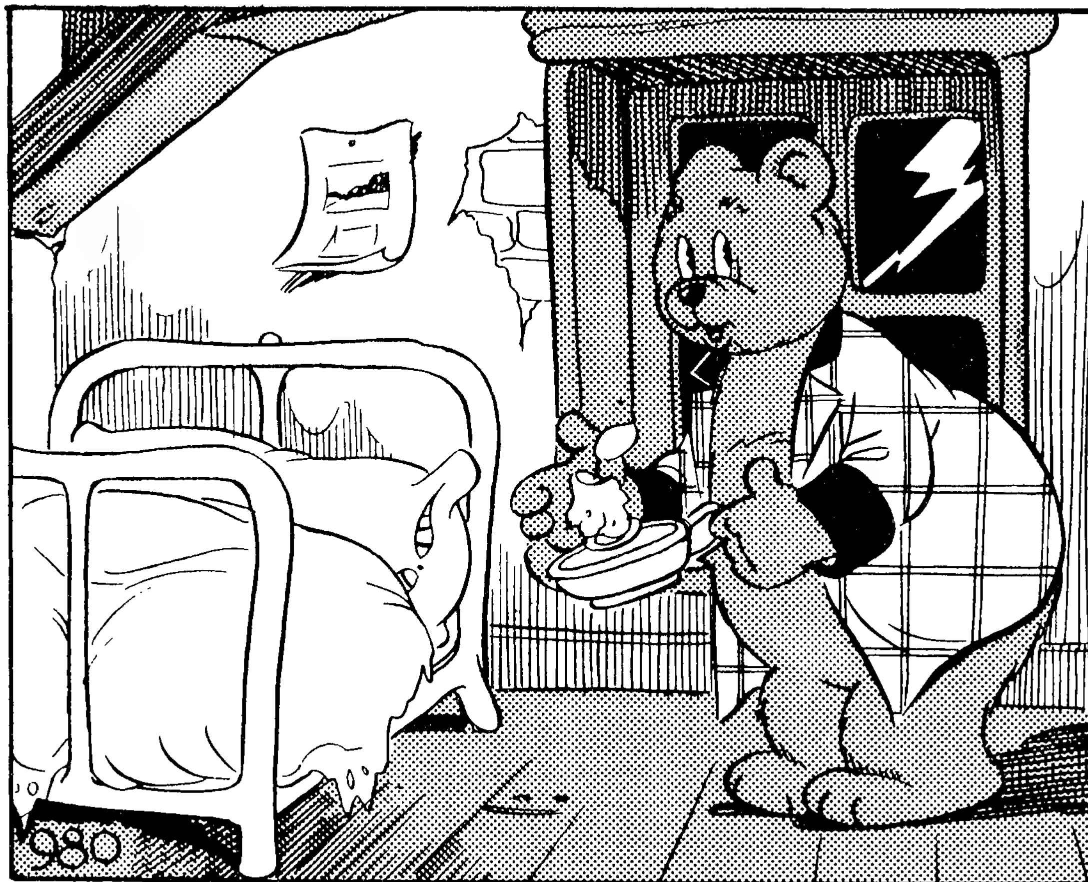
Niet ver van daar scheen het lichtschijnsel van een huisje door de regen.
'Dat kon wel eens een herberg zijn!' zei Tom Poes. 'Er hangt een uithangbord aan!'
'Het kan me niet schelen wat het is!' zei heer Bommel. 'Op dit ogenblik zou ik overal willen binnentreden zonder op stand of rang te letten! Als het binnen maar droog en warm is en als er maar een bed is om te slapen!'
Nu, gelukkig troffen ze het goed. Het was een herberg, binnen was het droog en warm en de herbergier was een vriendelijk iemand.
'Kom binnen!' riep hij. 'Ik heb een lekker bord snert met kluif voor jullie! Daar zul je van opknappen!'
'Ik geen snert-met-kluif!' zei Wammes. 'Geeft u mij maar een ijsje van vijf!'

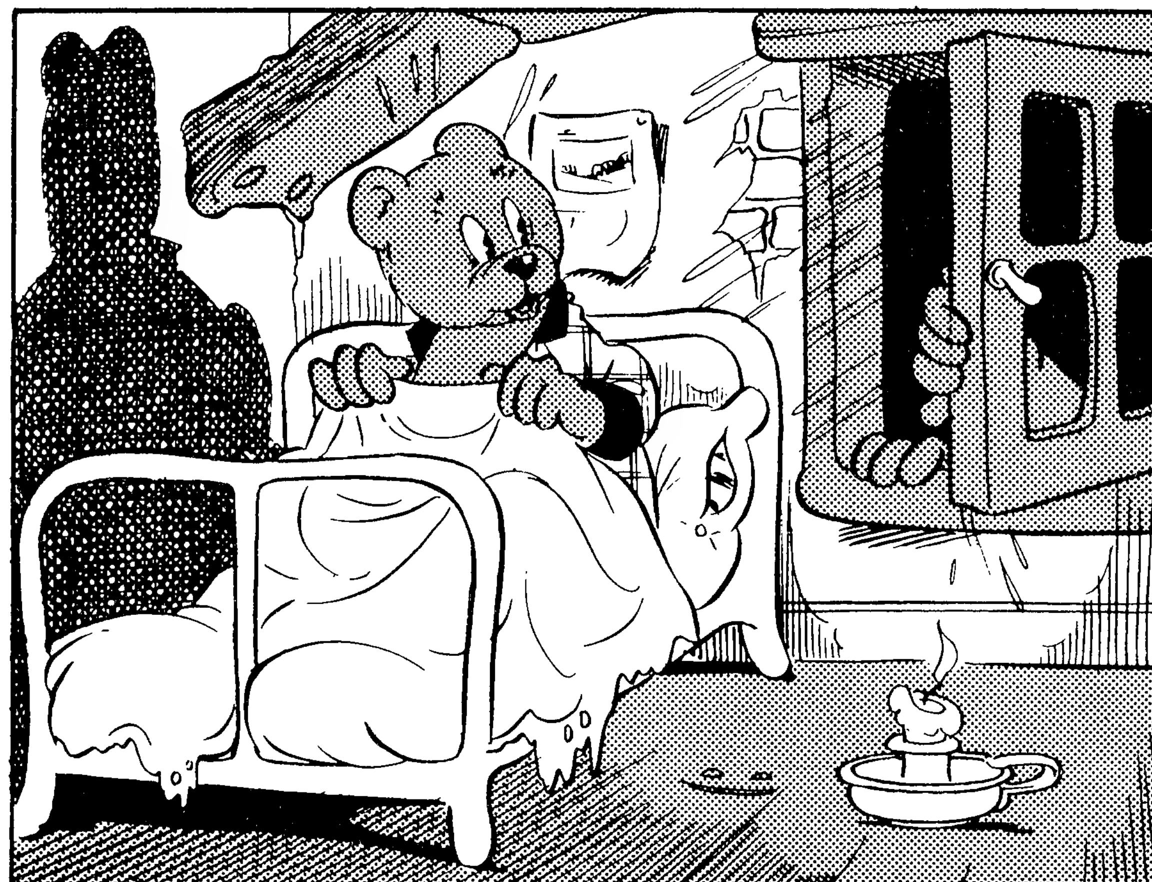

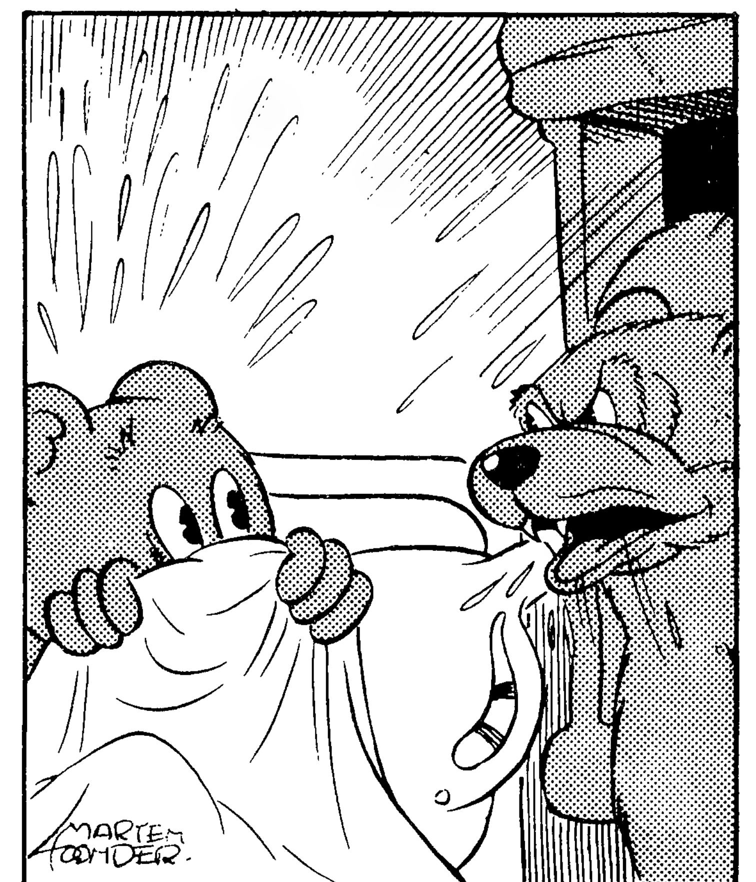

Toen heer Bommel zijn erwtensoep en Wammes Waggel zijn ijsje op had, nam de herbergier een kandelaar en ging hen voor naar hun slaapkamers.
Tom Poes was intussen nog even beneden gebleven om een glas warme melk te drinken. Dat is goed voor de slaap, moet je weten.
'Is het druk in deze buurt?' vroeg hij toen de waard terugkwam. 'Lopen er veel mensen hier rond?'
Dat vroeg hij natuurlijk omdat hij er erg over in zat, dat Grompel nog steeds rondzwierf en gevaarlijk voor iederen reiziger was. Maar de waard stelde hem gerust.
'Jullie zijn de eerste bezoekers sinds gisteren!' zei hij. 'En toen kwam er maar één naar binnen. Nee, druk is het hier niet!'

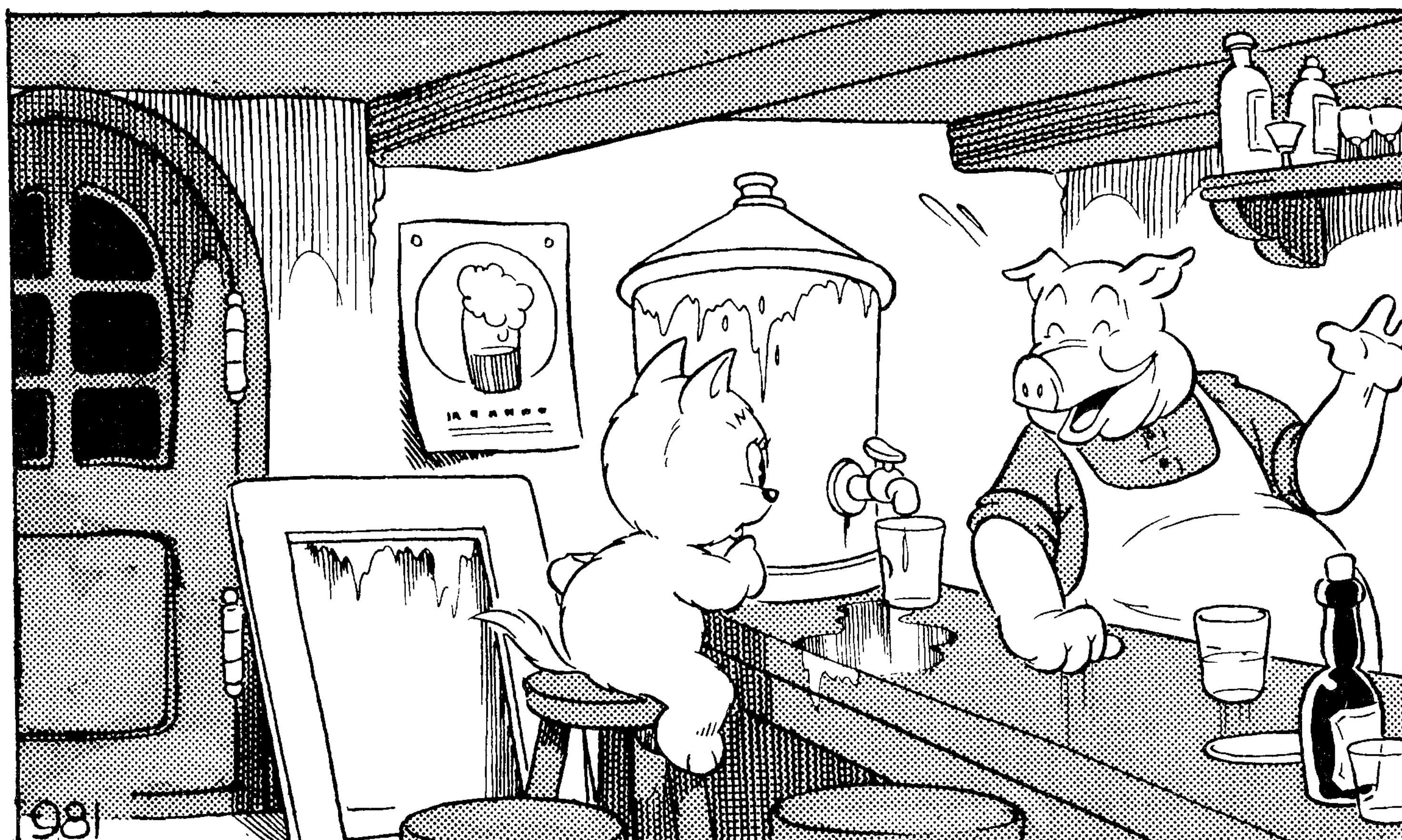

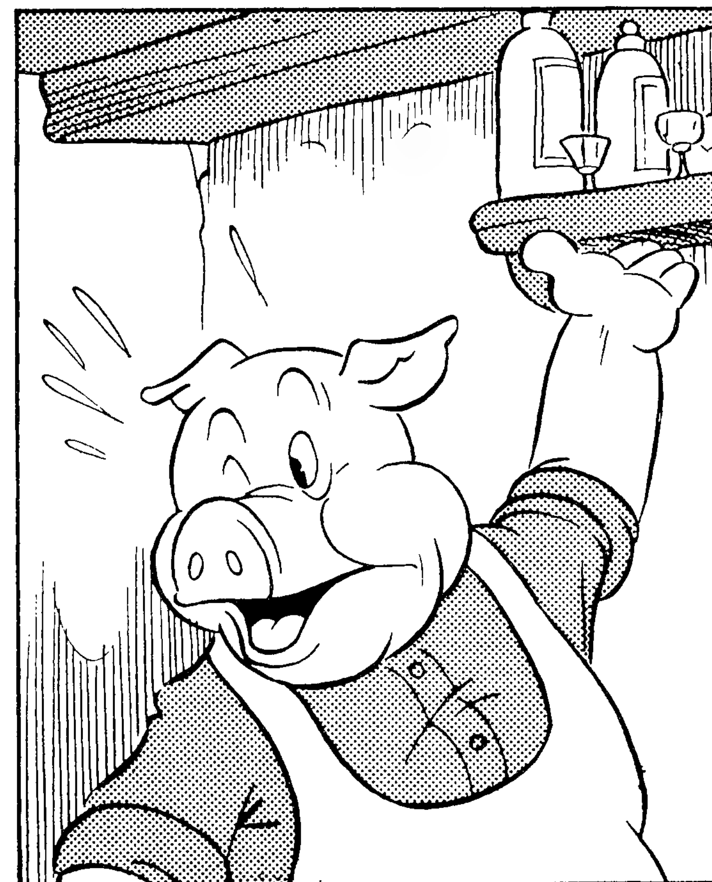
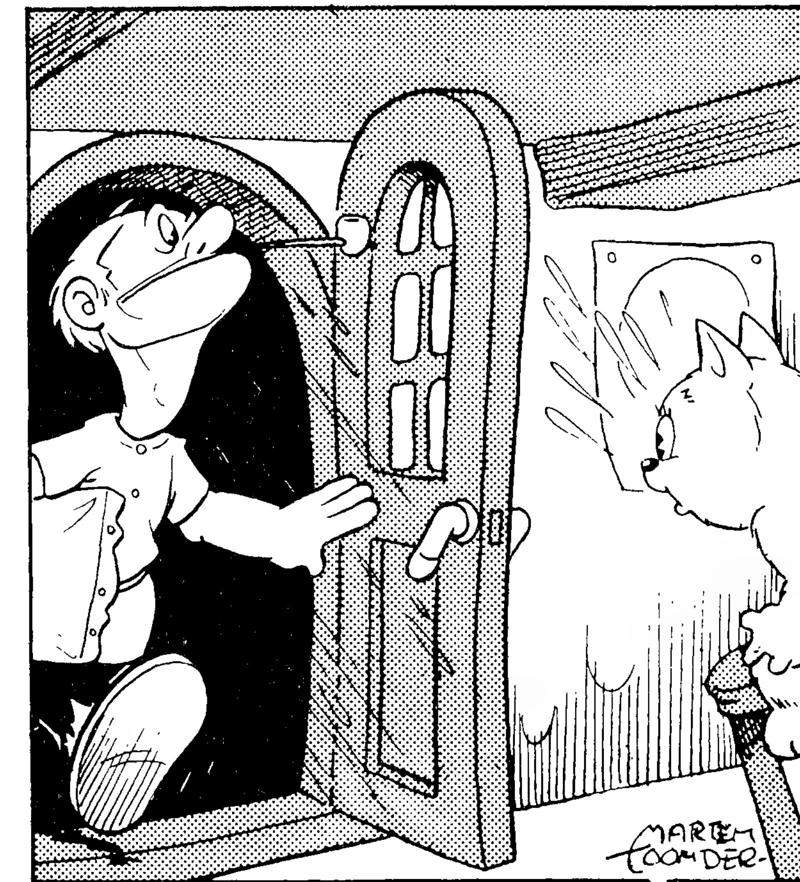

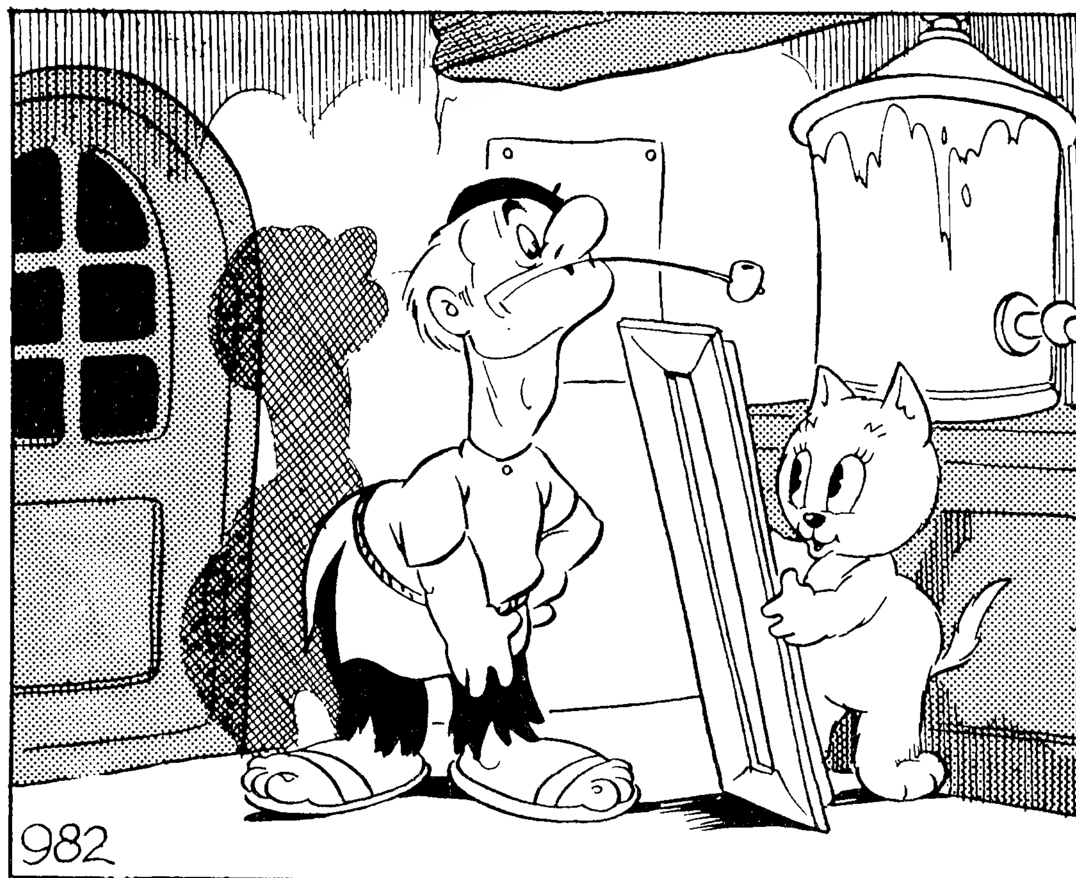
Heer Bommel was intussen op zijn slaapkamertje aangekomen en keek eens rond. Het was er kaal en tochtig, de dekens waren gescheurd en het ijzeren ledikant was verbogen.
'Hm!' zei heer Ollie tegen zichzelf. 'Ik zal mij maar gekleed te bed begeven. Het waait hier hard en het laken is donkerwit. Dit is geen rustbed voor een Bommel. Maar nood breekt wet en dan...'

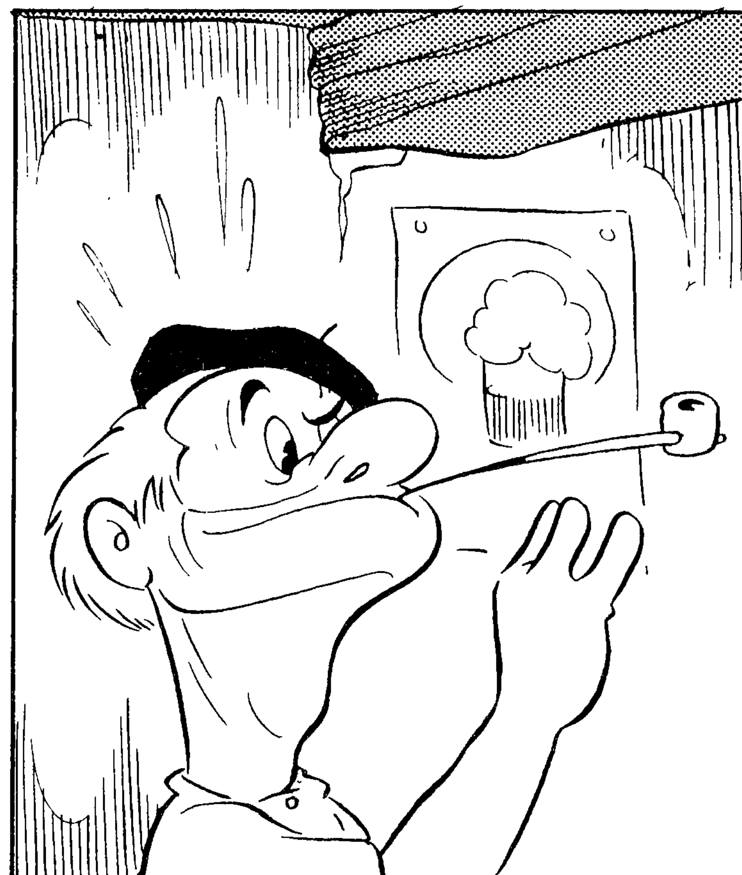
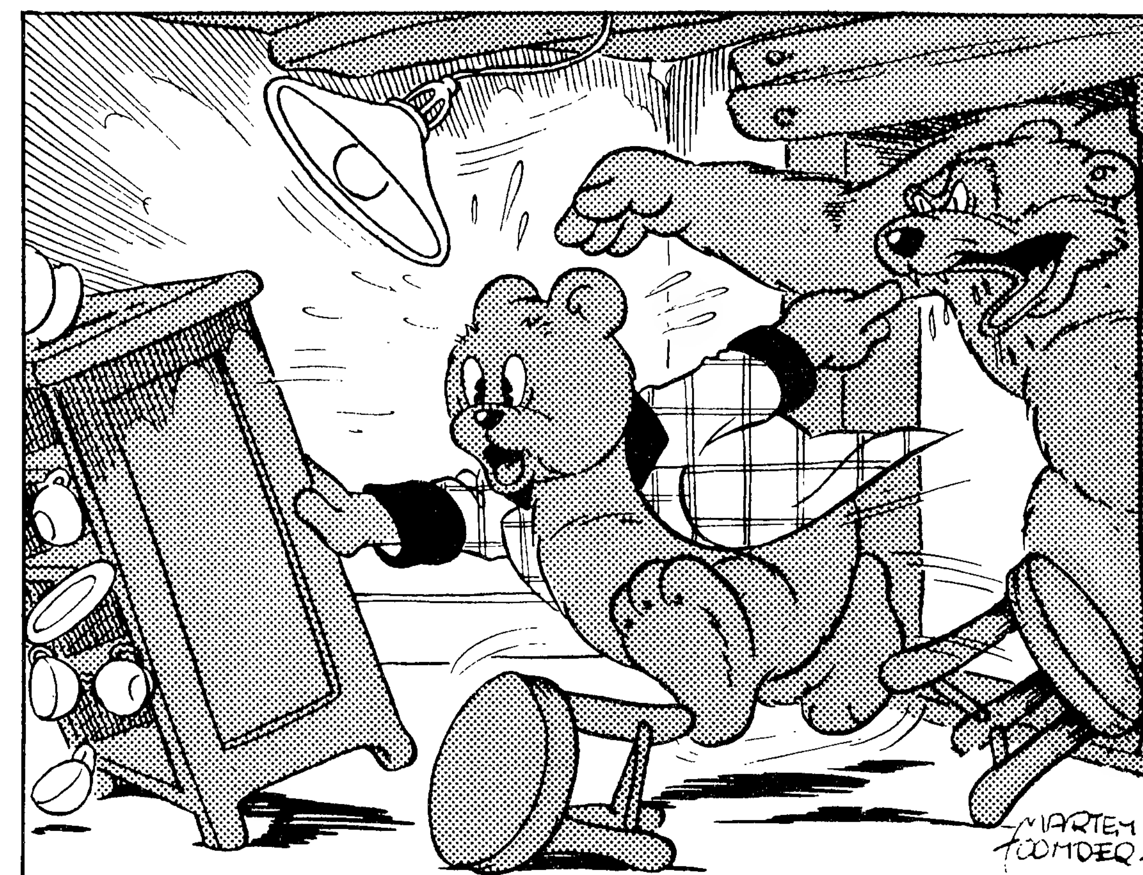
Op dat moment klonk er een piepend geluid en werd het raam met een smak opengegooid zodat de regen naar binnen stroomde. Heer Ollie, die zich natuurlijk haast een ongeluk schrok, schoot onder de dekens en keek met uitpuilende ogen opzij. Door het open raam klom Grompel Grislie Bommel: de dolle voorvader!

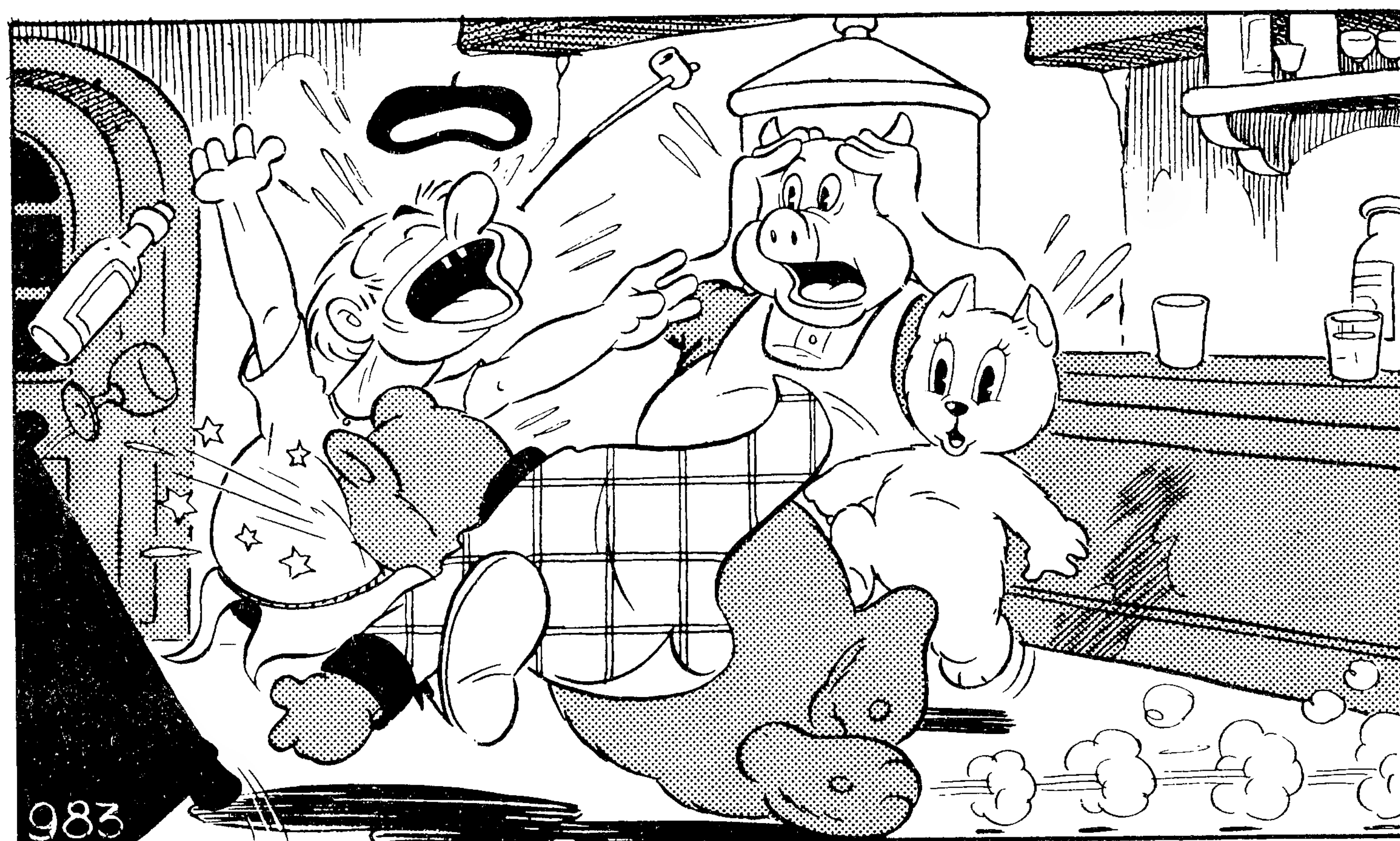

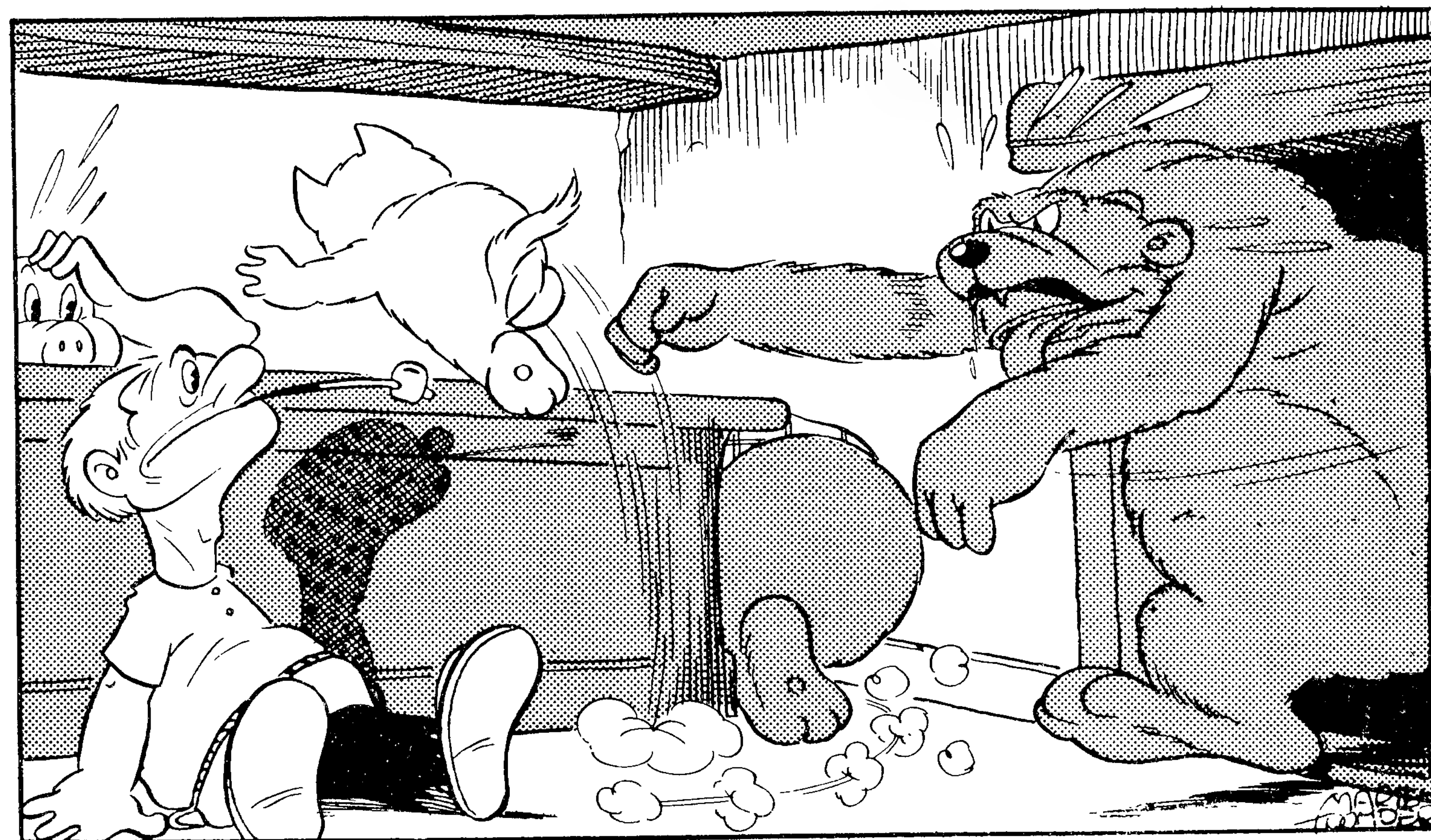
Intussen had Tom Poes een heel gesprek met den waard opgezet. 'U hebt hier zeker niet zo veel te doen?' vroeg Tom Poes. 'Als u maar één vreemdeling gezien hebt sinds gisteren is dat toch niet veel!' 'Och, die ene is genoeg!' zei de waard. 'Hij is hier blijven slapen en eten en hij is zo lastig, dat ik blij was, dat er niemand anders kwam. Hij lustte alleen maar rauwe aardappelen, dat was voor zijn trillingen, zei hij en zijn salade nam hij gebakken in azijn! Nu vraag ik u!'
'Hoe zag hij er uit?' vroeg Tom Poes haastig.
Op dat moment smakte de deur open en tegelijk met de stromende regen kwam er iemand naar binnen.
'Daar is hij net!' zei de waard.

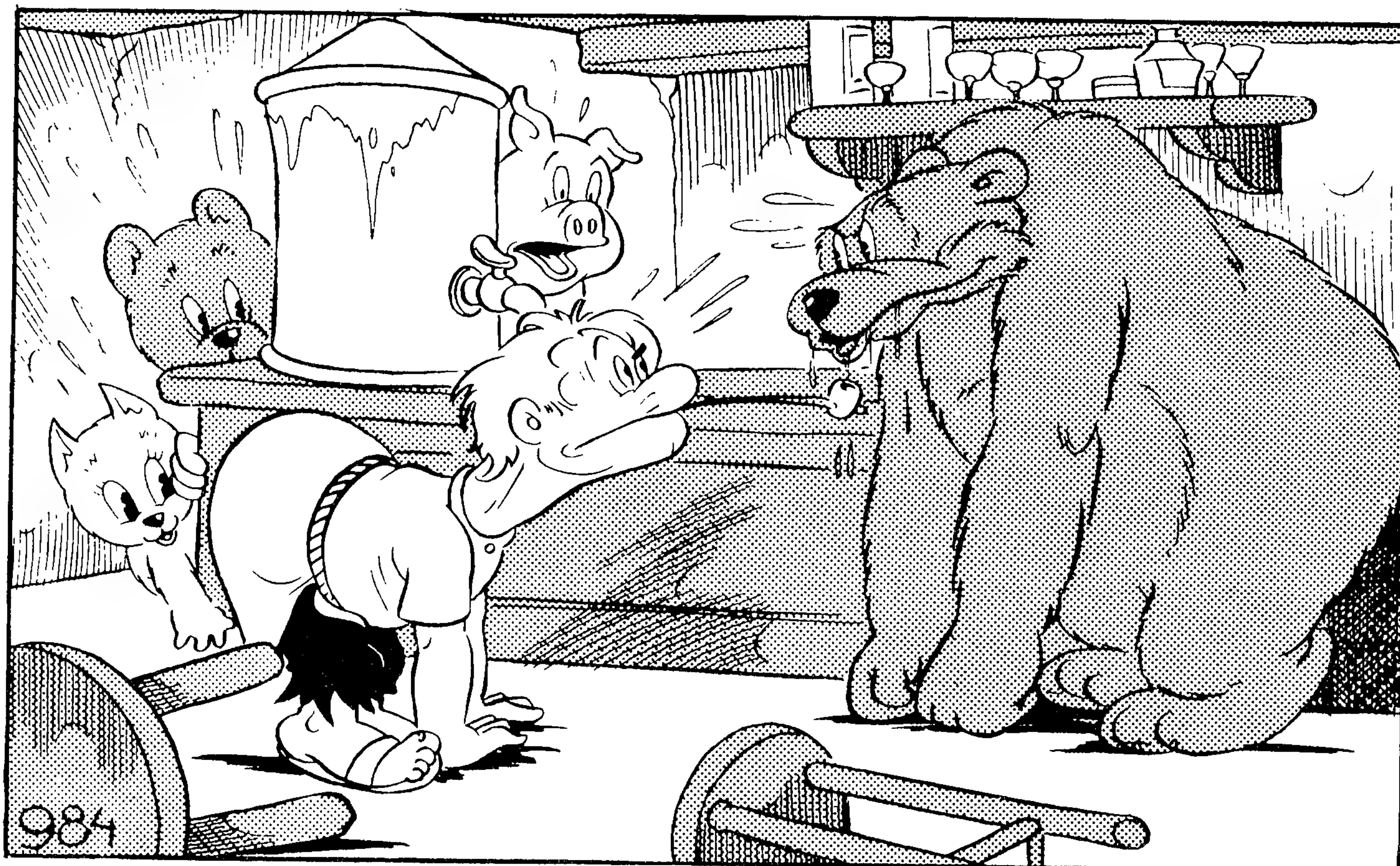

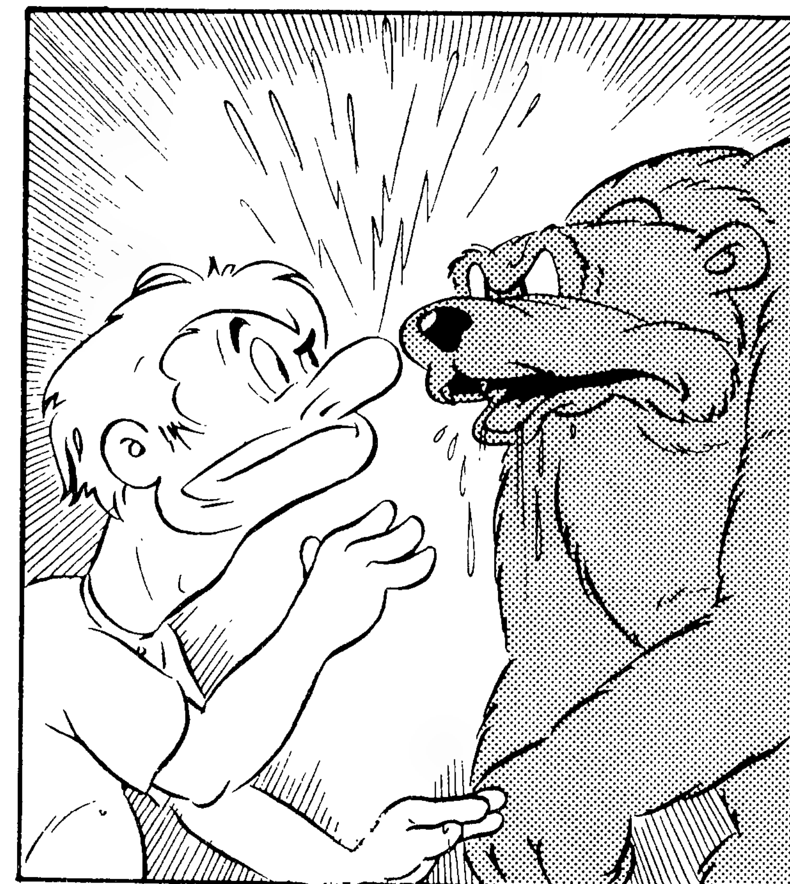
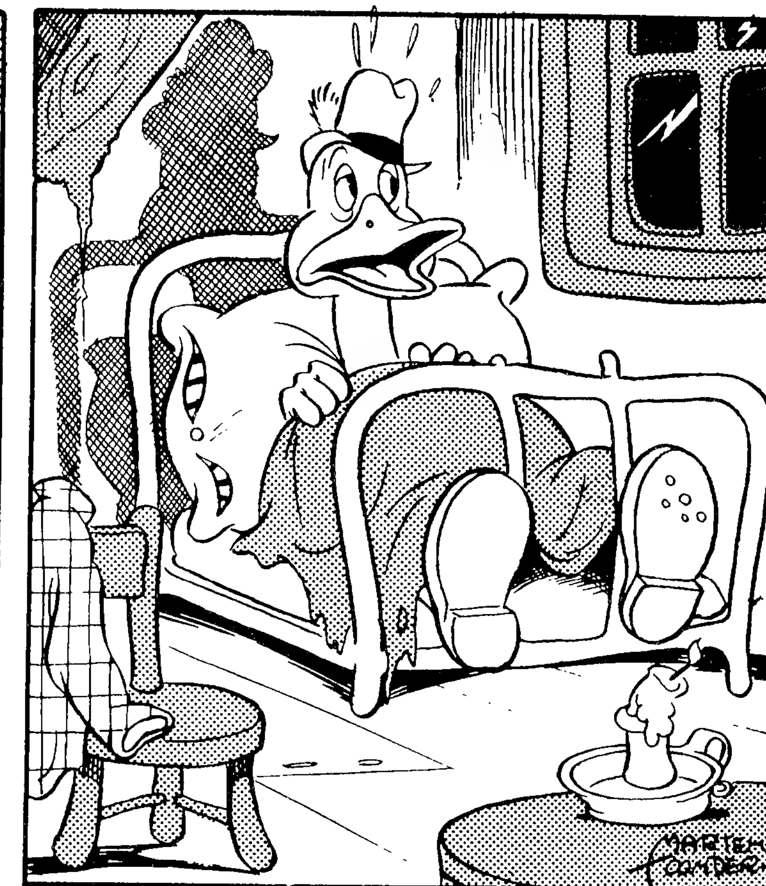
Ja, het was Terpen Tijn, in eigen persoon, die daar naar binnen kwam. 'Hei hallo!' zei hij. 'Geef mij maar een glas kwast, makker! Rrrauwe kwast! Zo, ben jij hier ook... Hoe-heet-je-ook-weer? eh... dinges? We hadden toch afgesproken in dat bergcafé? Morgen toch pas? Of zijn mijn breintrillingen in de war... Mijn skelet heeft in de regen erg geleden, snap je? En nu... eh... dinges! Snap je makker?'
'Luister nu eens!' zei Tom Poes ongeduldig. 'De lijst heb ik hier en de pijp heeft heer Bommel boven! Maak de zaak nu vlug in orde, want je schilderij is dol geworden en nu...'
Op dat moment klonk er een ontzettend lawaai; ergens werd een deur opengetrapt, stoelen vielen om en een hele kast met kopjes en schotels stortte ter aarde.
Toen klonk de stem van heer Bommel uit de kamer naast de gelagkamer.
'Help!' riep heer Ollie. 'Hier is... Grompel! Oeoeoeoe!! Help!'

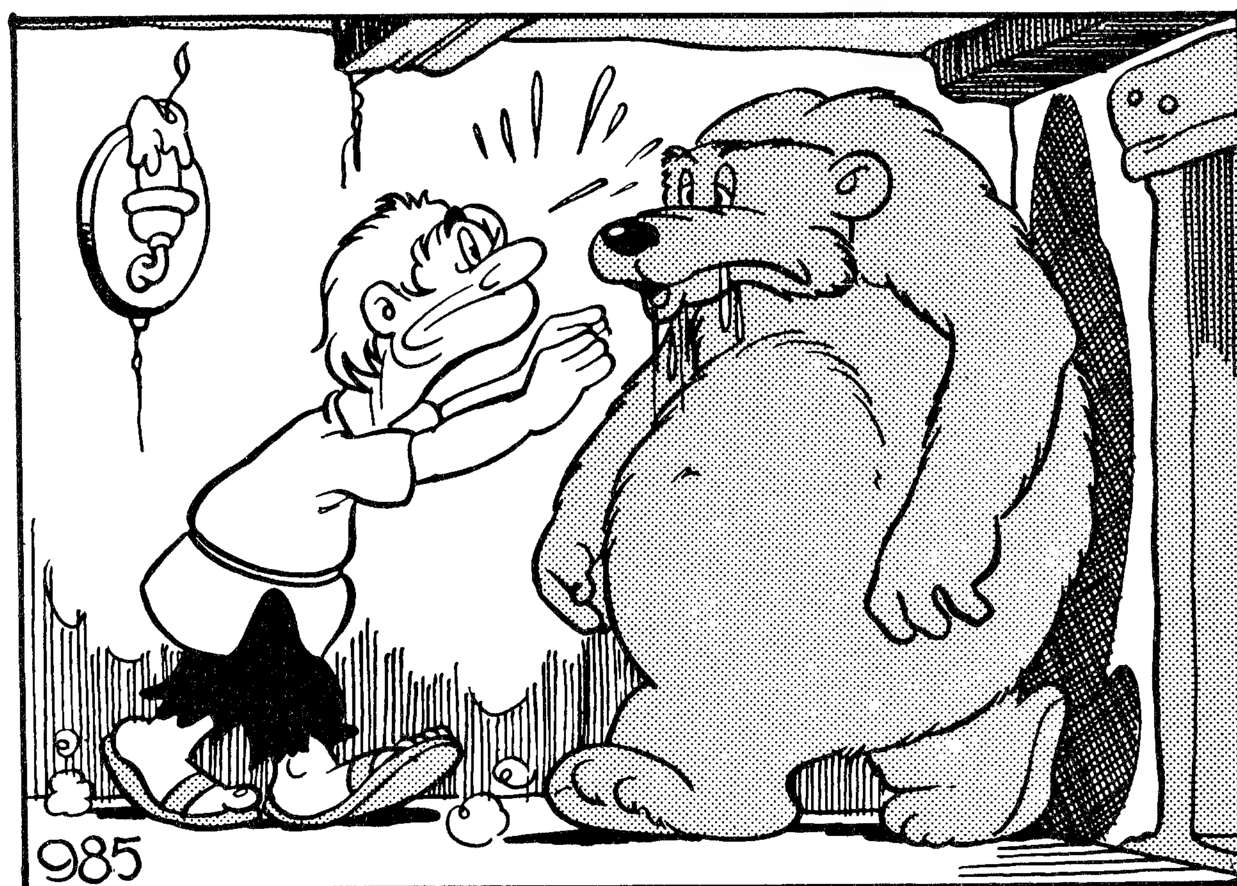
'Doe dan wat!' riep Tom Poes, terwijl het lawaai in de andere kamer steeds sterker werd. 'Schiet op! Grompel Grislie is dol geworden! Hij is gevaarlijk!'
'Tjonge!' mompelde Terpen Tijn. 'Dol geworden! Of het ook een meesterwerk was! Tjonge! Eh... oef!'
Op dat moment suisde heer Ollie als een kanonskogel (maar dan een erg dikke) naar binnen en schoot met een plof tegen den meesterschilder aan. Nu, die raakte onmiddellijk al z'n adem kwijt en zakte op de grond, terwijl in de deuropening Grompel Grislie verscheen!
De waard sprong over het buffet, gevolgd door Tom Poes, heer Ollie kroop er op handen en voeten achter aan, zodat Terpen Tijn alleen overbleef, zittend op de vloer.
'Aha!' prevelde hij. 'Wat een leven in die ogen! Bravo, Terpje! Een meesterwerk! Deze vibratie... eh dinges is eh... dinges! Ja, ja!'

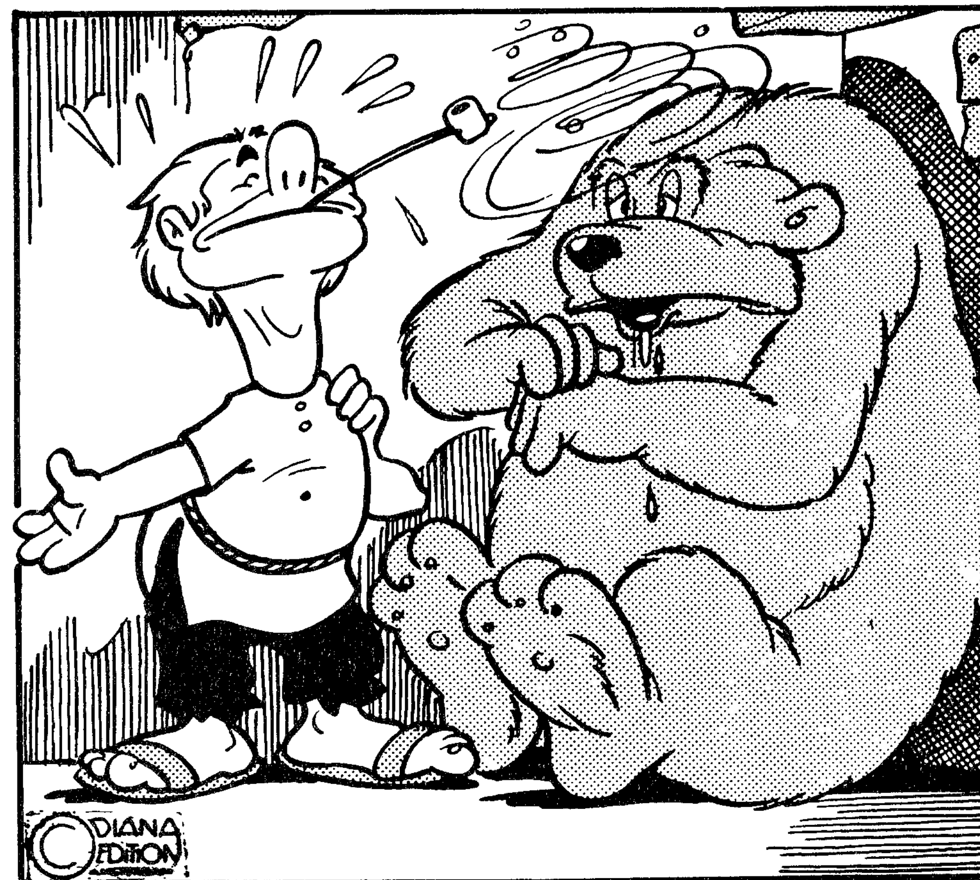

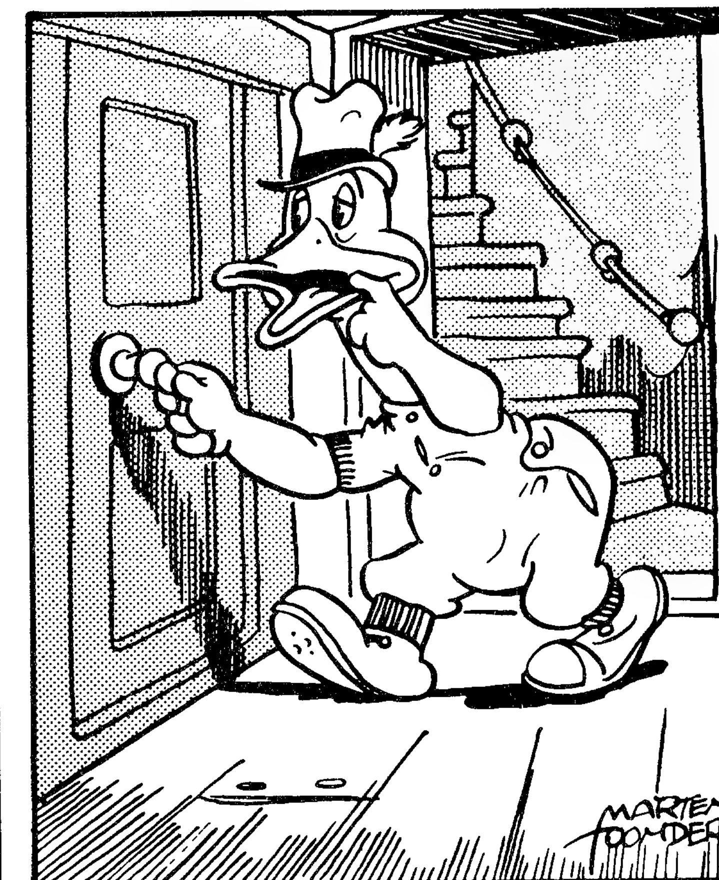

Grompel Grislie bleef grommend en kwijlend bij het buffet staan, terwijl Terpen Tijn langzaam overeind krabbelde.
'Kom hier! Kom gauw hier!' riep de waard. 'Hij zal u bijten!'
'Stil!' zei Terpen Tijn tussen zijn tanden en zijn pijp door. 'Geen woord meer! Ik moet mijn gedachten concentreren! De trillingen van mijn geest moeten door mijn oogballen in zijn gebeente dringen! Stoor me niet want dan tril ik in de war! Ik eh... dinges! Snap je, makker?'

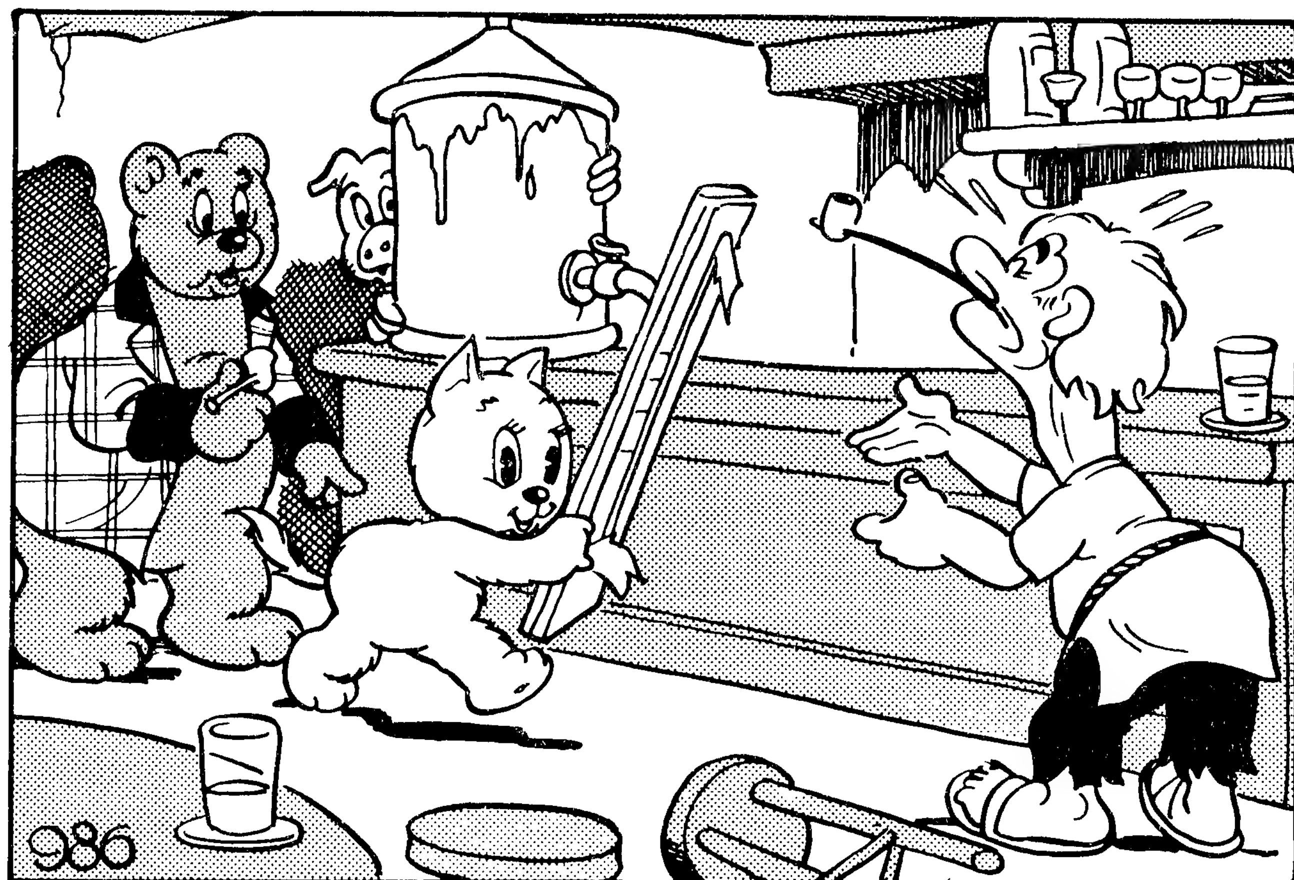
Nu, het werd doodstil, dat verzeker ik je! En in die doodse stilte stond Terpen Tijn langzaam op en ging naar den dollen Grislie Bommel toe. Intussen zat, ergens boven, Wammes Waggel rechtop in zijn bed en keek naar de bliksemstralen. 'Het bevalt me niet!' mompelde hij. 'Beneden zijn ze aan het pretmaken, terwijl die arme opa in het noodweer zwerft. Ik ga iets doen!'

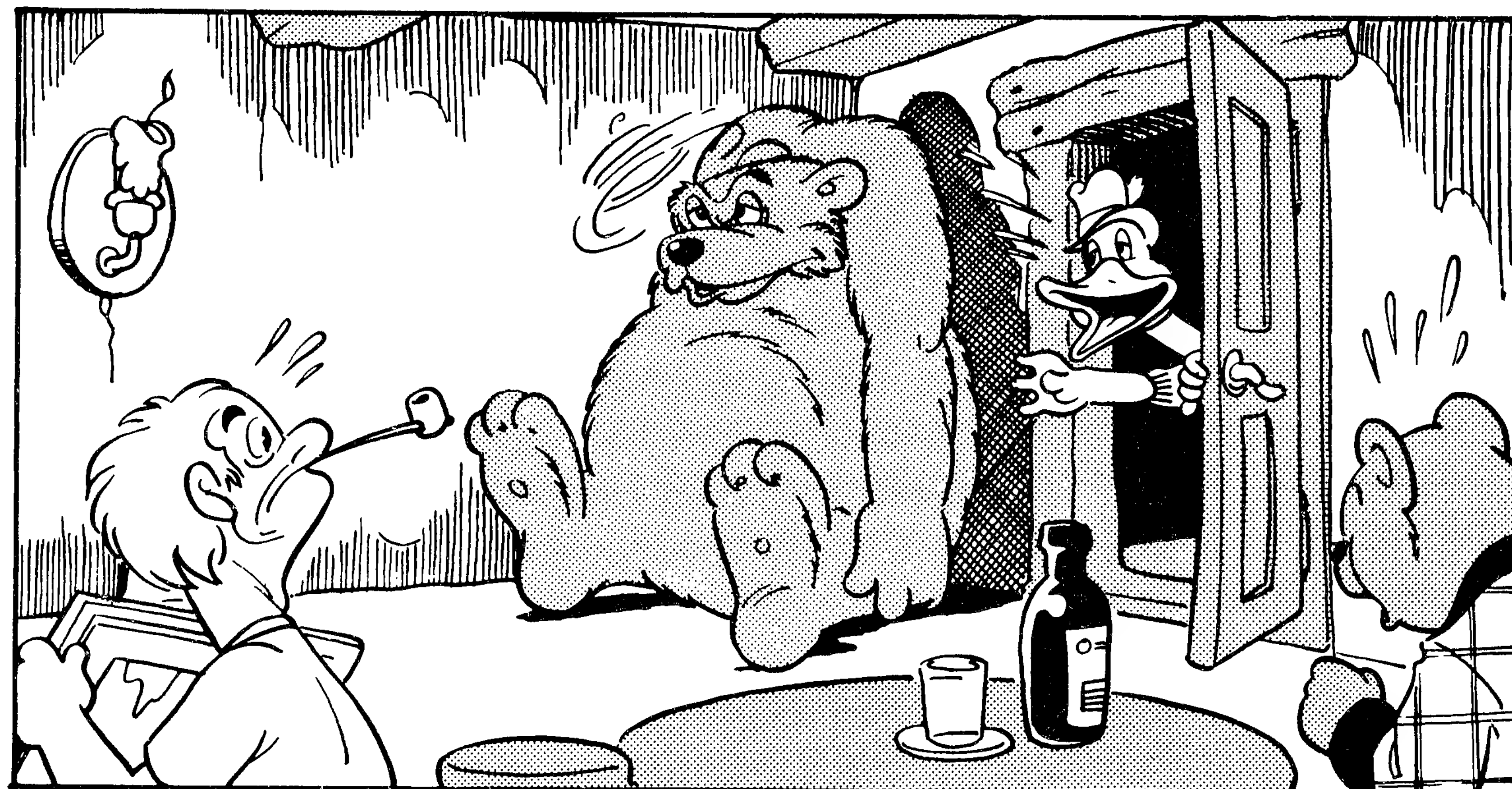

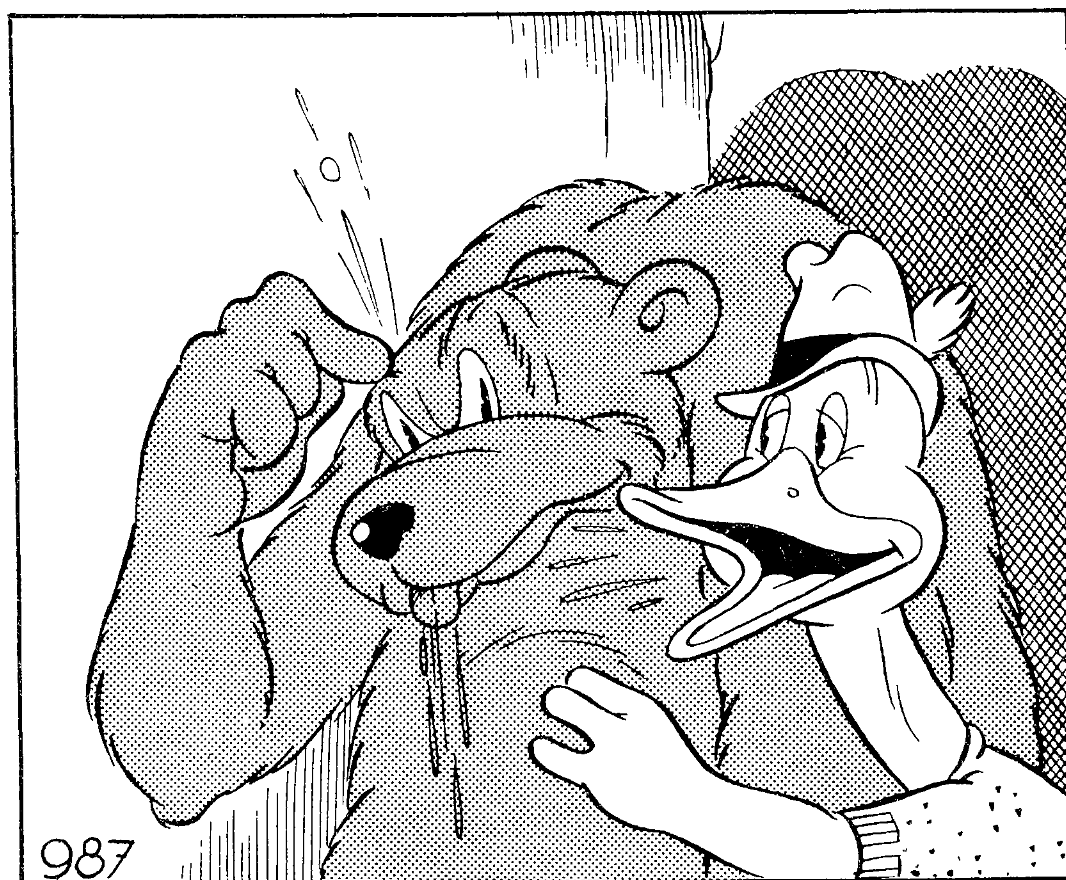

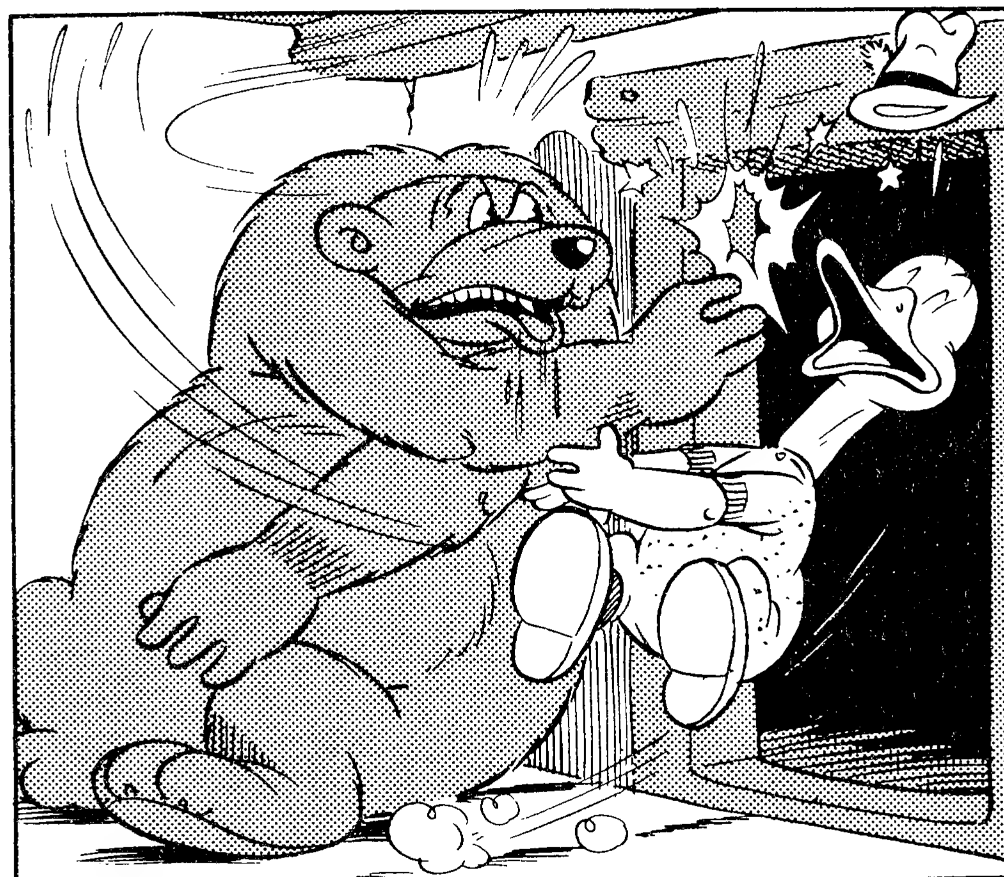
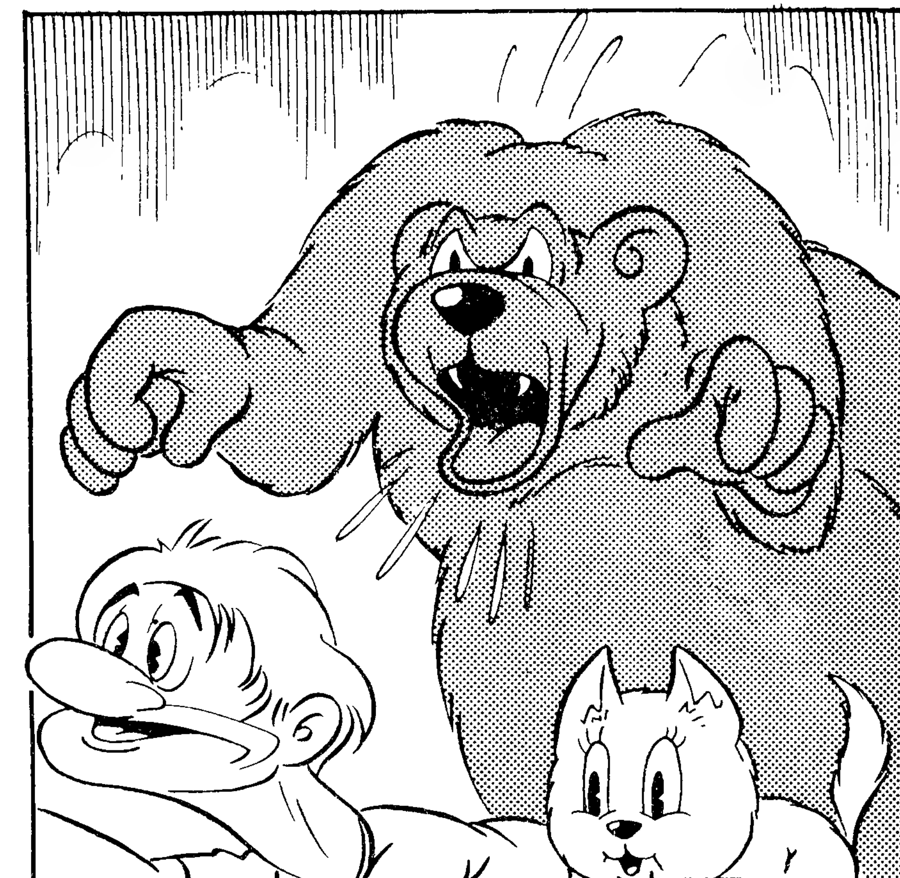
Terpen Tijn stak zijn handen uit en kwam steeds dichter op Grompel Grislie af. En het vreemde was, dat Grompel hem niet aanviel, maar langzaam achteruit slofte totdat hij in een hoek stond. Daar zakte hij langzaam op de grond en bleef wezenloos zitten kijken.
'Zie hier!' zei Terpen Tijn en stak zijn neus in de lucht. 'Dit is de macht van de geest! Mijn trillingen zijn sterker dan eh... dinges! Hier zit hij en zolang niemand hem stoort is hij in mijn macht! Bravo Terpje! Je bent een meester! En nu eh... dinges! De zaken! Kom op, makkers!'
Wammes Waggel was de trappen intussen afgeklommen en draaide de kruk van de deur naar de gelagkamer langzaam om.
'Ik had toch beter in bed kunnen blijven!' mopperde hij. 'Ik heb het koud. Ik heb zo'n idee, dat ik vergeten heb mijn schoenen aan te trekken!'

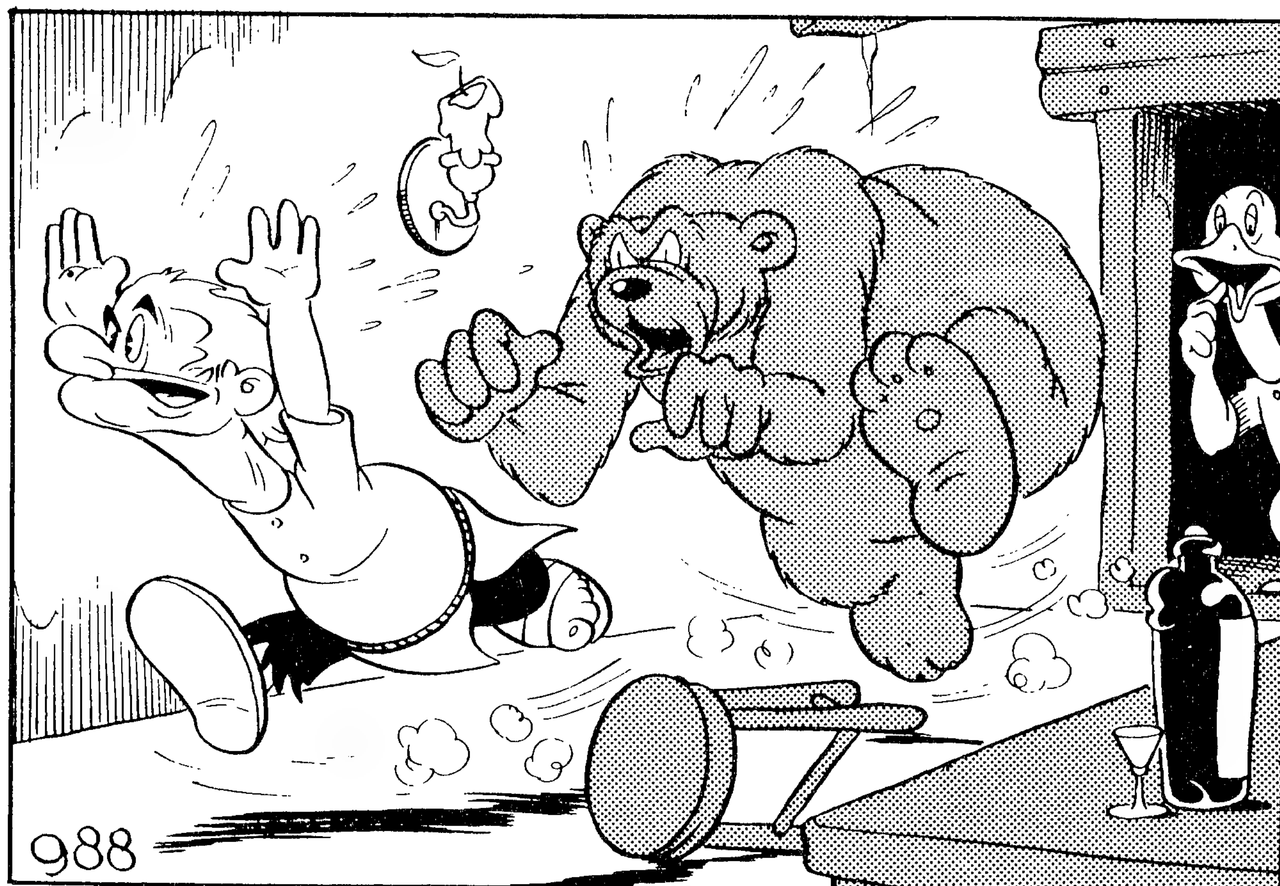

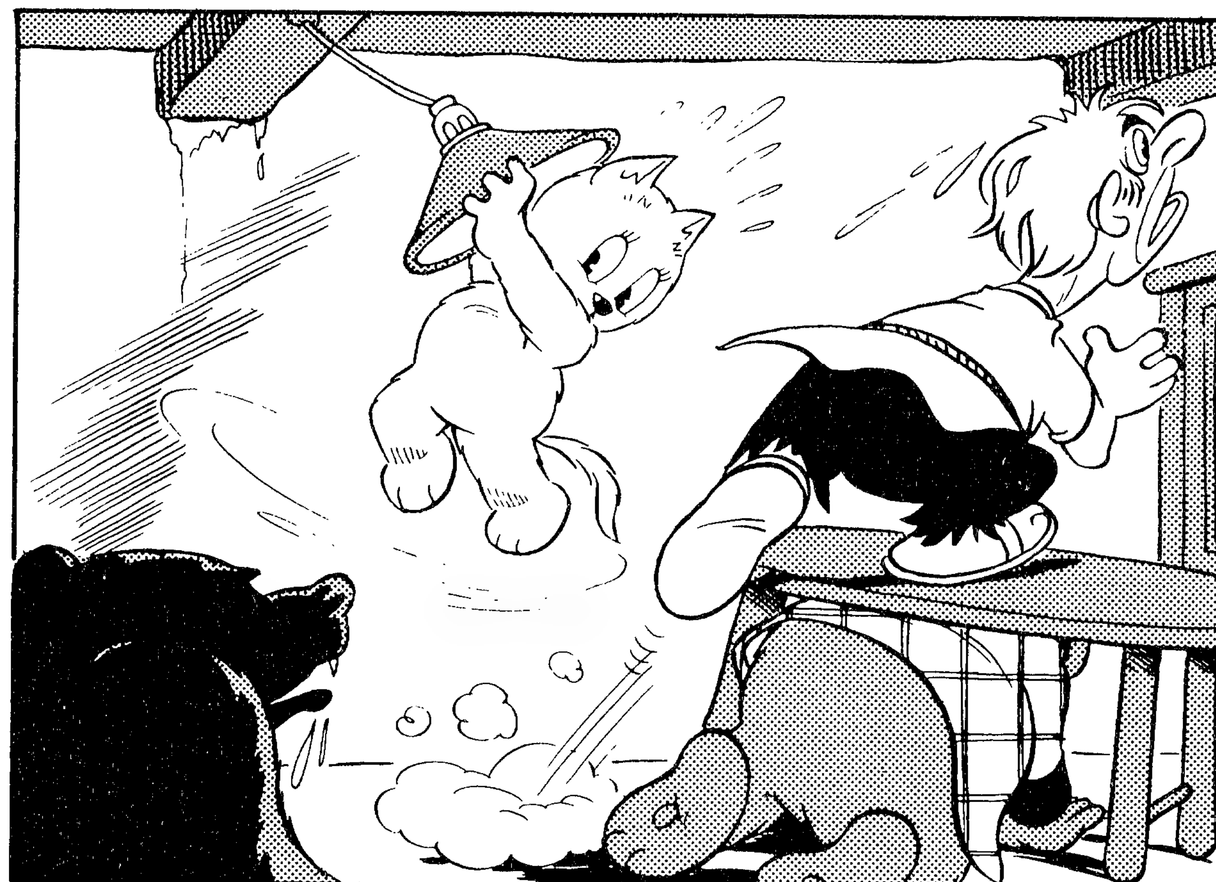
'Kom op met die lijst en die pijp!' zei Terpen Tijn. 'Dan zal ik mijn naam op die flarden zetten en dan is het voor elkaar. Ik hoop, dat dit een les voor dien dikkerd daar geweest is om niet krenterig te doen tegen een meester eh... dinges! Zoiets verdraagt een kunstenaar niet, makker! Kom nu maar op!'
Tom Poes pakte de lijst en holde naar voren en heer Bommel volgde schoorvoetend met zijn pijp. Maar net, toen Terpen Tijn zijn handtekening op de overblijfselen van het doek wilde zetten, werd de deur opengerukt en rende Wammes Waggel naar binnen.
'Daar zit opa!' juichte hij. 'Hoe gaat het, ouwetje? Hebben ze je in een hoek gezet? Kom maar met oom Wammes mee, hoor! Dan krijg je een bakkie leut, hoor!'
'Ga weg!' riep heer Bommel wanhopig, maar het was al te laat...

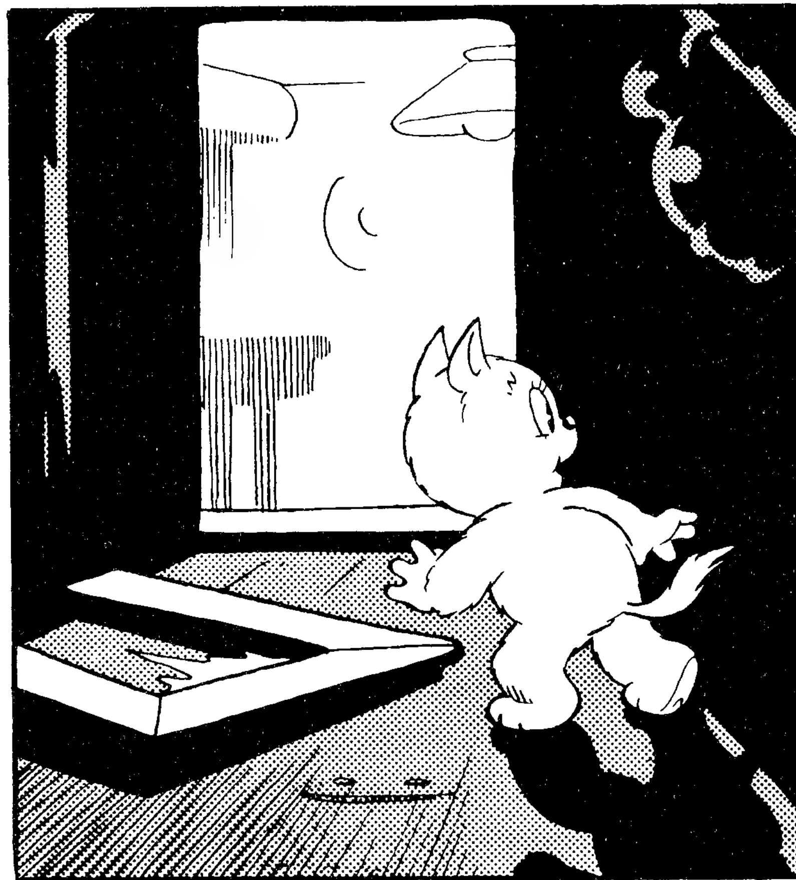
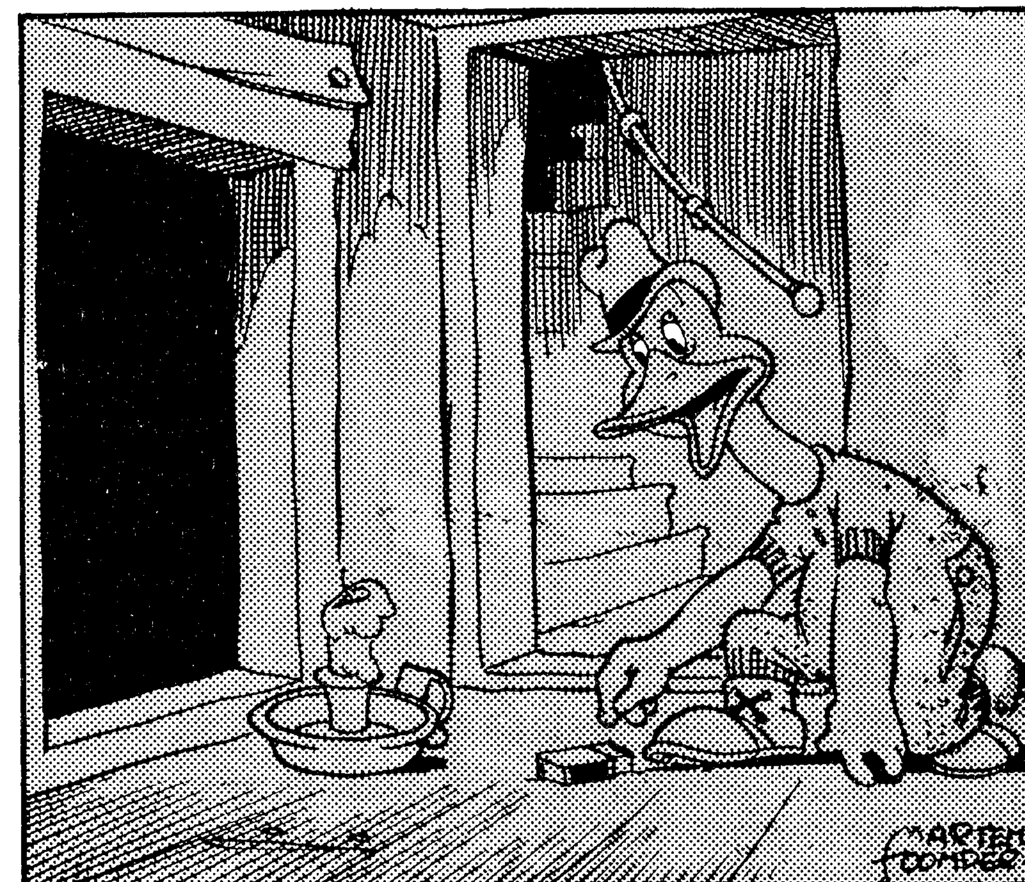
Wammes Waggel stoorde zich nergens aan. Toen hij Grompel Grislie daar zo rustig zag zitten, dacht hij natuurlijk, dat hij weer beter was. ‘Ach, ach!’ zei Wammes, terwijl hij hem zachtjes in zijn buik kriebelde. ‘Ben je zo naar geweest, Opa? Wou je bijtjes doen? Hap-hap? Hoei! Dat was stout, hoor! Zal je het nooit meer doen?’ Grompel luisterde een poosje naar dat gepraat en hij kreeg langzaam weer uitdrukking in zijn ogen. En toen... Ja, toen gebeurde er wat te verwachten was. Grompel kreeg er genoeg van. Met één klap sloeg hij Wammes de gelagkamer uit en deed toen een sprong in de richting van Terpen Tijn en Tom Poes. De meester-schilder probeerde niet om Grompel in de ogen te kijken, nee, hij maakte dat hij weg kwam en hetzelfde deed Tom Poes...

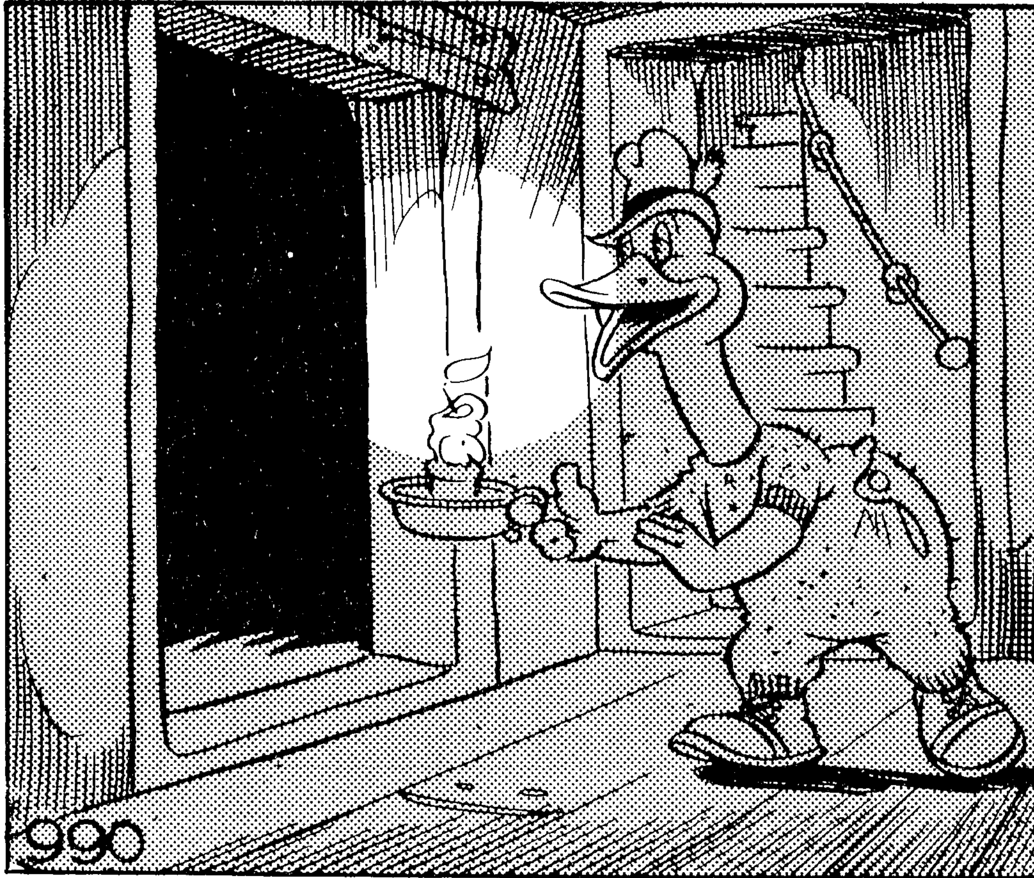

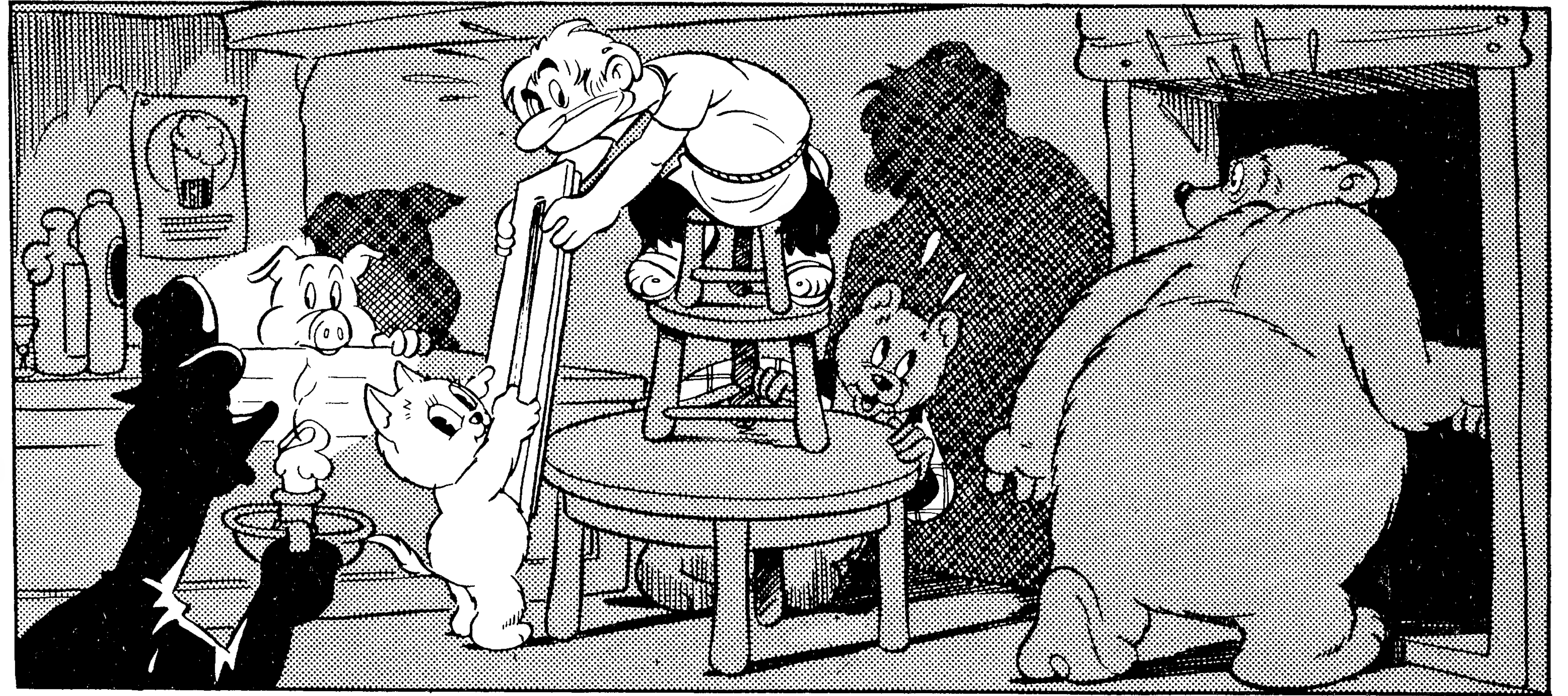

Grompel Grislie koos Terpen Tijn uit. Het was duidelijk, dat hij iets op hem tegen had gekregen. Nu was de gelagkamer maar klein en veel ruimte om er te hollen was er niet bepaald. De tafeltjes en stoelen vlogen in de rondte, kasten en flessen vielen om en het was, om kort te gaan, een verschrikkelijke toestand.
Heer Bommel kroop onder een tafeltje en wist van benauwdheid geen geluid uit te brengen, zelfs niet, toen Terpen Tijn op datzelfde tafeltje sprong en Grompel met een woeste duik op hem af suisde. Tom Poes zag het gevaar; hij nam een sprong en hing het volgende ogenblik aan de lamp te slingeren. Dat duurde maar eventjes, de lamp was daar niet op gemaakt en viel met Tom Poes op de grond. En op hetzelfde moment werd het natuurlijk donker...

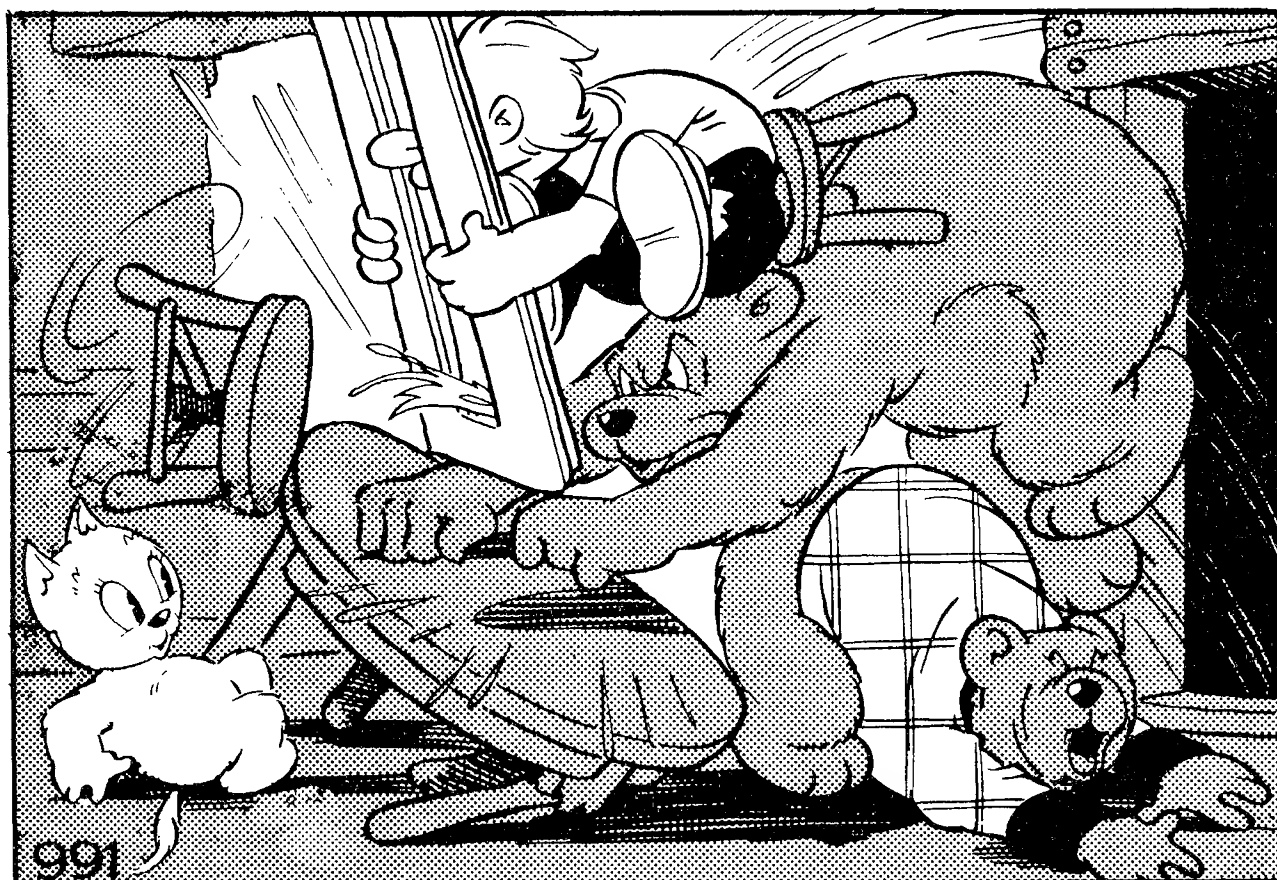

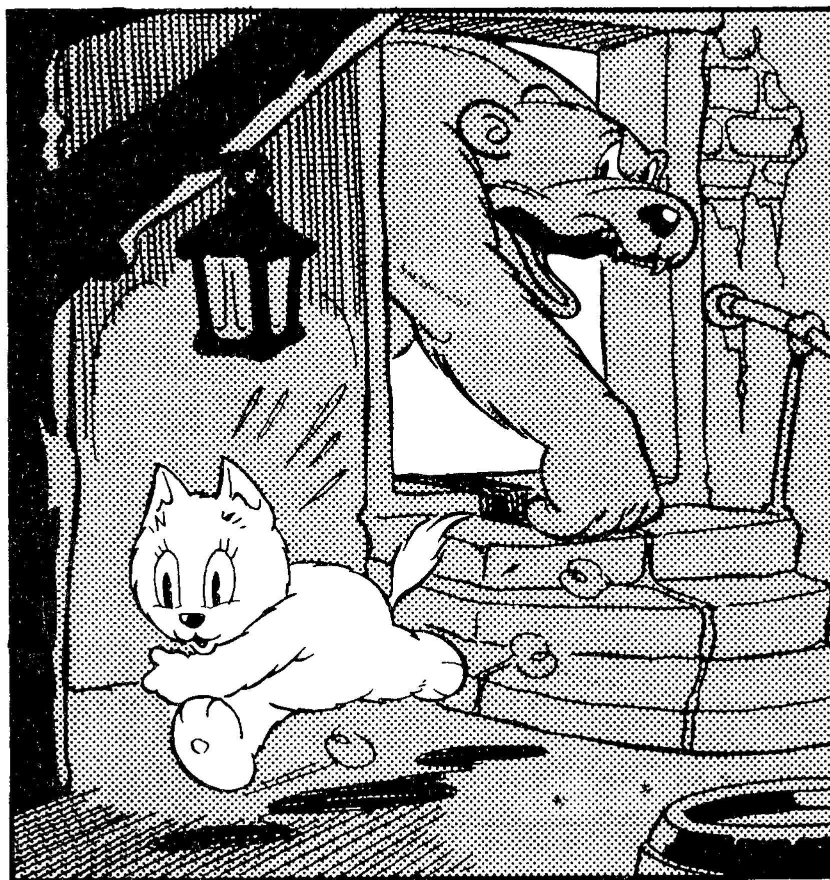
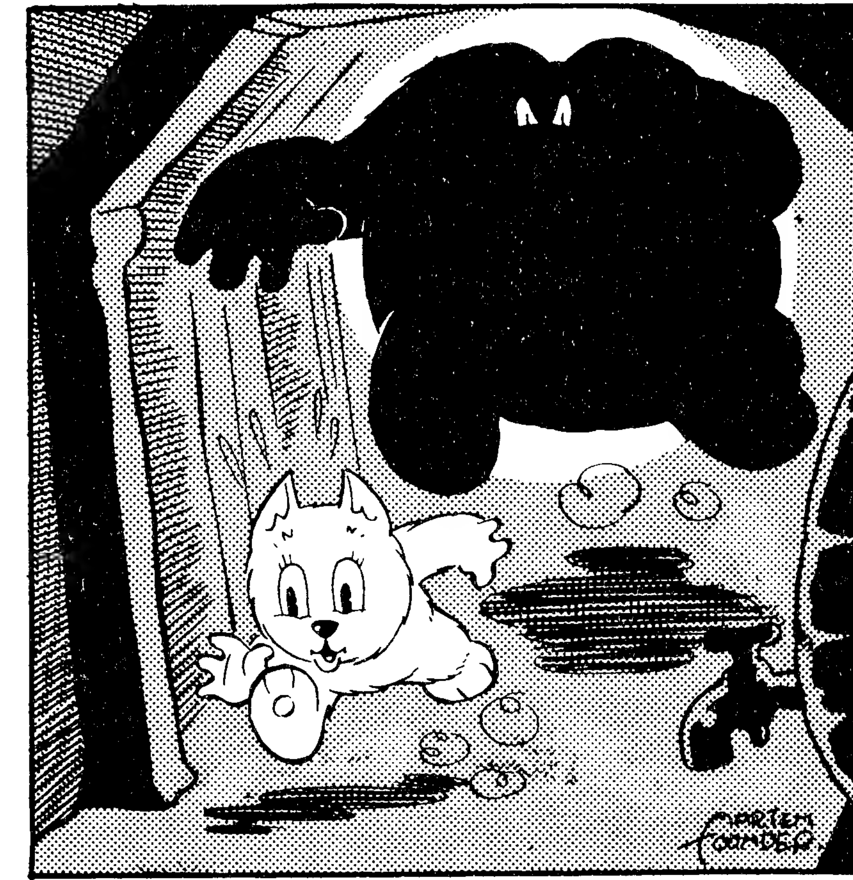
Toen het dus duister was geworden, werd het plotseling stil. Alleen het gesnuif van Grompel Grislie was te horen en het regelmatige klapperen van tanden, dat was waarschijnlijk heer Bommel. Tom Poes liet de lamp in de steek en sloop vlug de kamer door in de richting van de lijst die op de grond moest liggen op de plek waar Terpen Tijn hem in de steek had gelaten.
Met ingehouden adem passeerde hij Grompel Grislie en bereikte zo de lijst. Hij haastte zich zo veel mogelijk.
'Ik moet die lijst aan Terpen Tijn geven!' dacht hij. 'Die handtekening moet er op voor het weer licht wordt!'
Intussen zat Wammes Waggel buiten op de gang.
'Het is veel te donker!' mompelde hij. 'Die arme opa zal bang worden! Ik zal een beetje licht maken!'

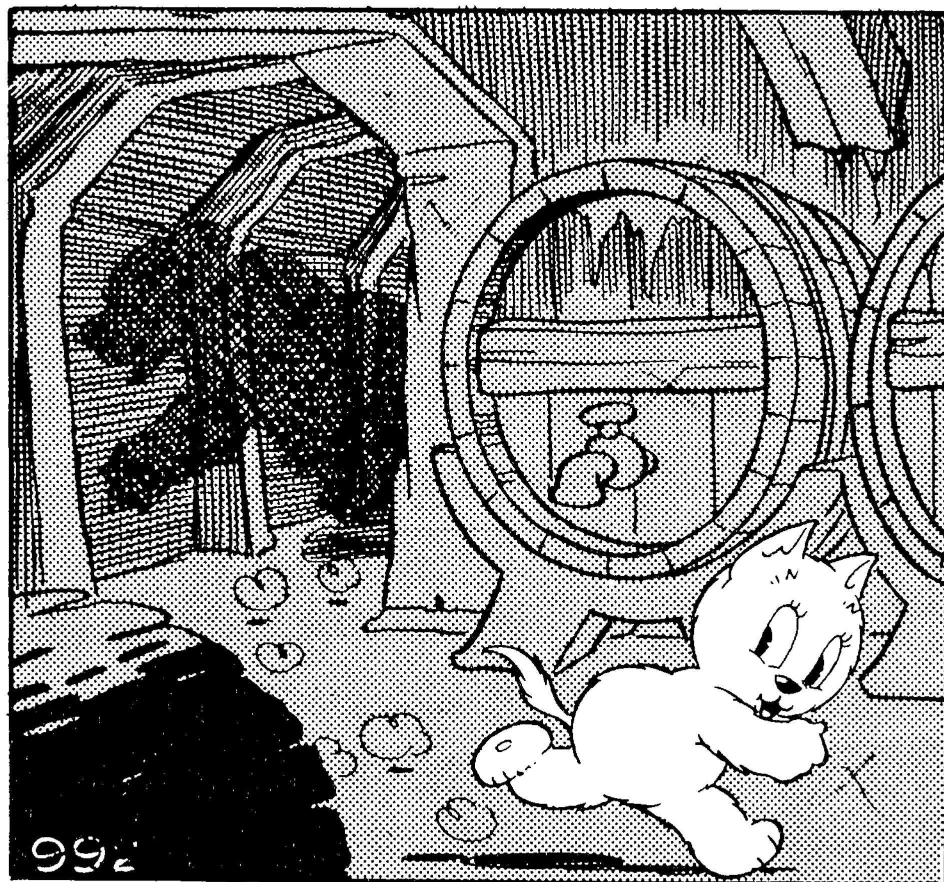
'Helemaal donker!' klaagde Wammes Waggel. 'Gelukkig dat ik nog een kaars vond! Ik ga eens eventjes helpen om het licht te maken! Zo ongezellig in het donker!'
'Ik kom al, hoor!' riep hij naar binnen. 'Wees maar niet bang!' Toen brandde zijn kaars behoorlijk en stapte hij de drempel over. Nu, dat was natuurlijk een ramp! Tom Poes was net bezig om de lijst aan Terpen Tijn te geven. Die was in het donker boven op een paar krukken geklommen en heer Bommel hurkte op de grond daarachter. En omdat het allemaal zo heel erg donker was, wist Grompel Grislie niet precies waar hij was en waar iedereen was en was al zoekende bezig door de deuropening te verdwijnen. Maar toen het ineens weer licht werd draaide hij zich met een ruk om en zag wat er gebeurde.
'Haw?' zei Grompel. 'Gnawgurrr!'

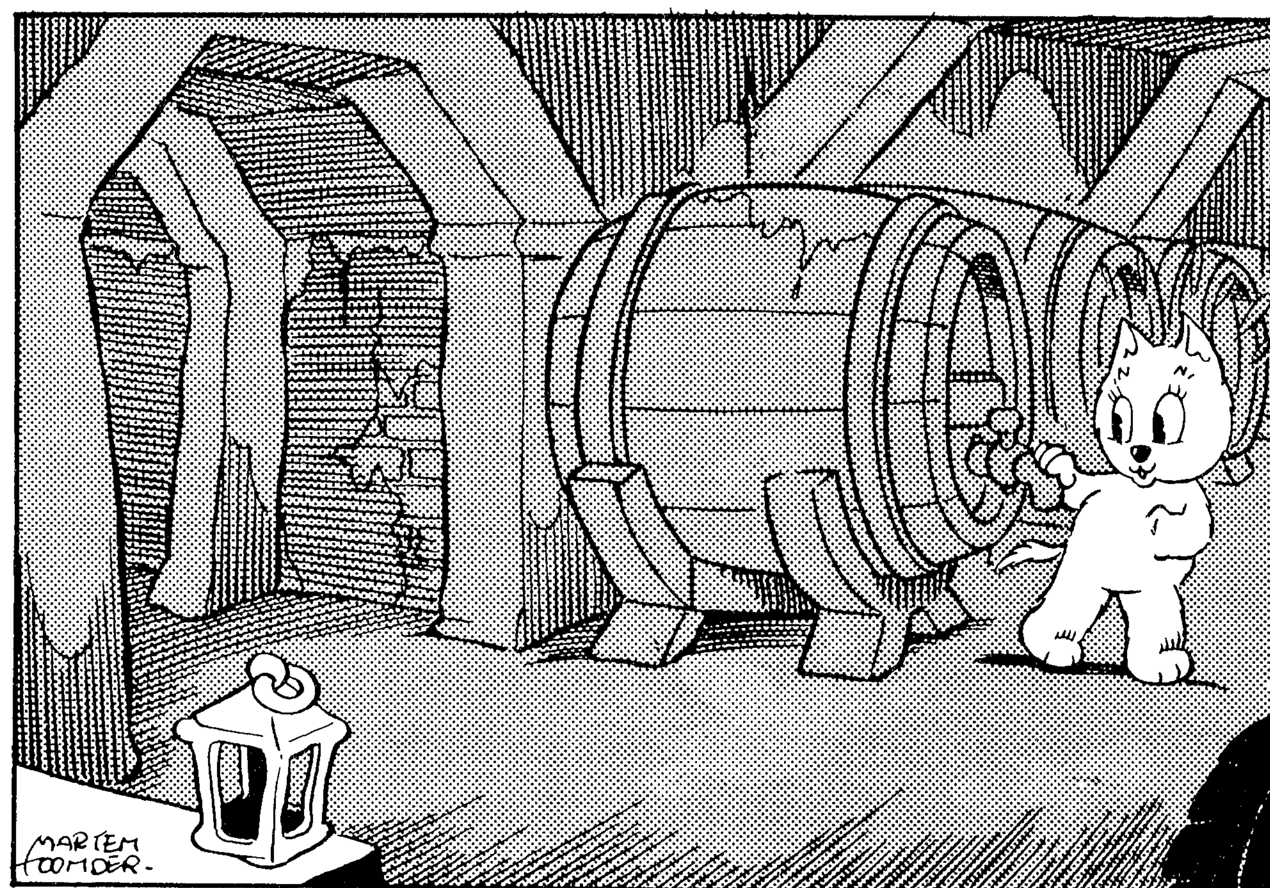

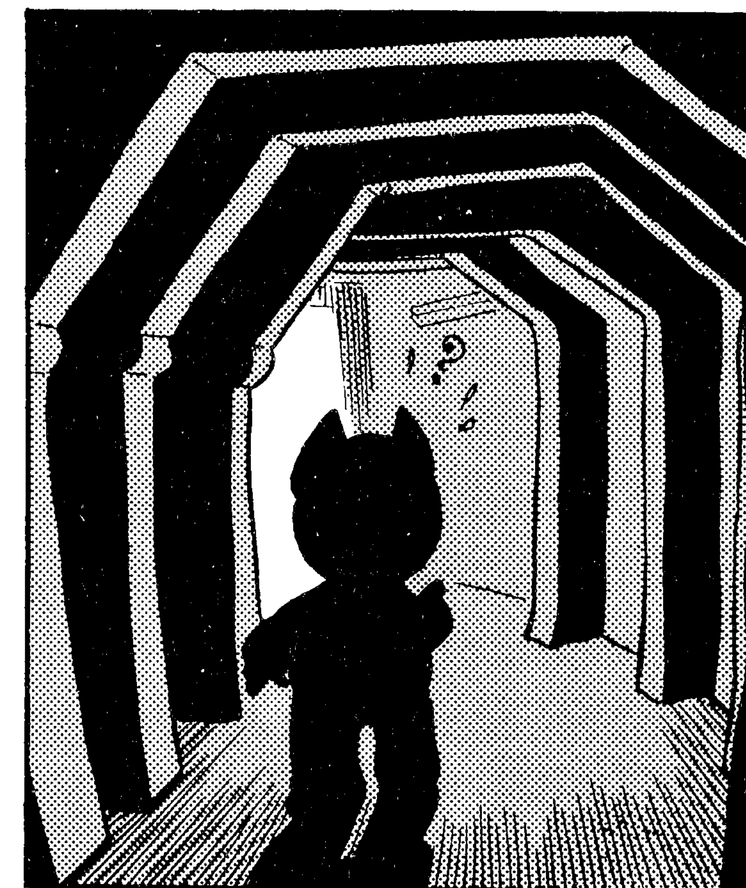

Grompel Grislie zag ineens iedereen die hij zocht. Hij nam een sprong en kwam over heer Ollie heen boven op de tafel terecht, waarop Terpen Tijn voor de veiligheid was gaan zitten. De hele toren van stoelen stortte in, de tafel brak en Tom Poes viel op de grond, vlak voor de neus van den ouden Grompel. Tom Poes zag aan zijn manier van kijken, dat Bommel's voorvader het op hem gemunt had deze keer. Hij schoot overeind, holde de gelagkamer door en rende een deurtje binnen, dat naar de kelder voerde. Grompel worstelde zich onder de krukken uit en volgde hem op de hielen. Hij wrong zich door de deuropening, rolde van het trapje en stormde dreunend een gang binnen.

'Waar moet dat heen?' dacht Tom Poes. 'Mijn enige kans is, dat Terpen Tijn nu even opschiet, want anders...'

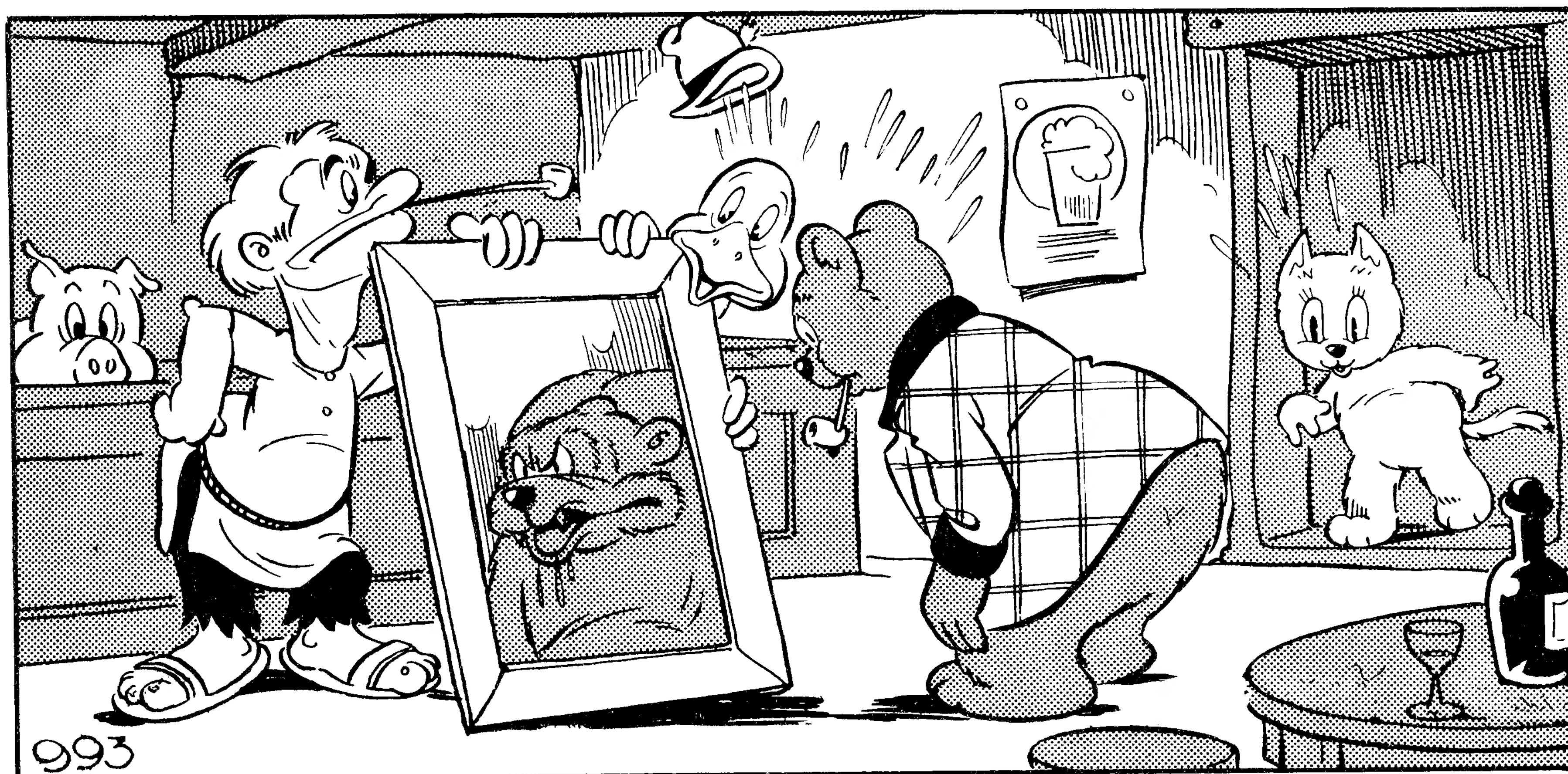

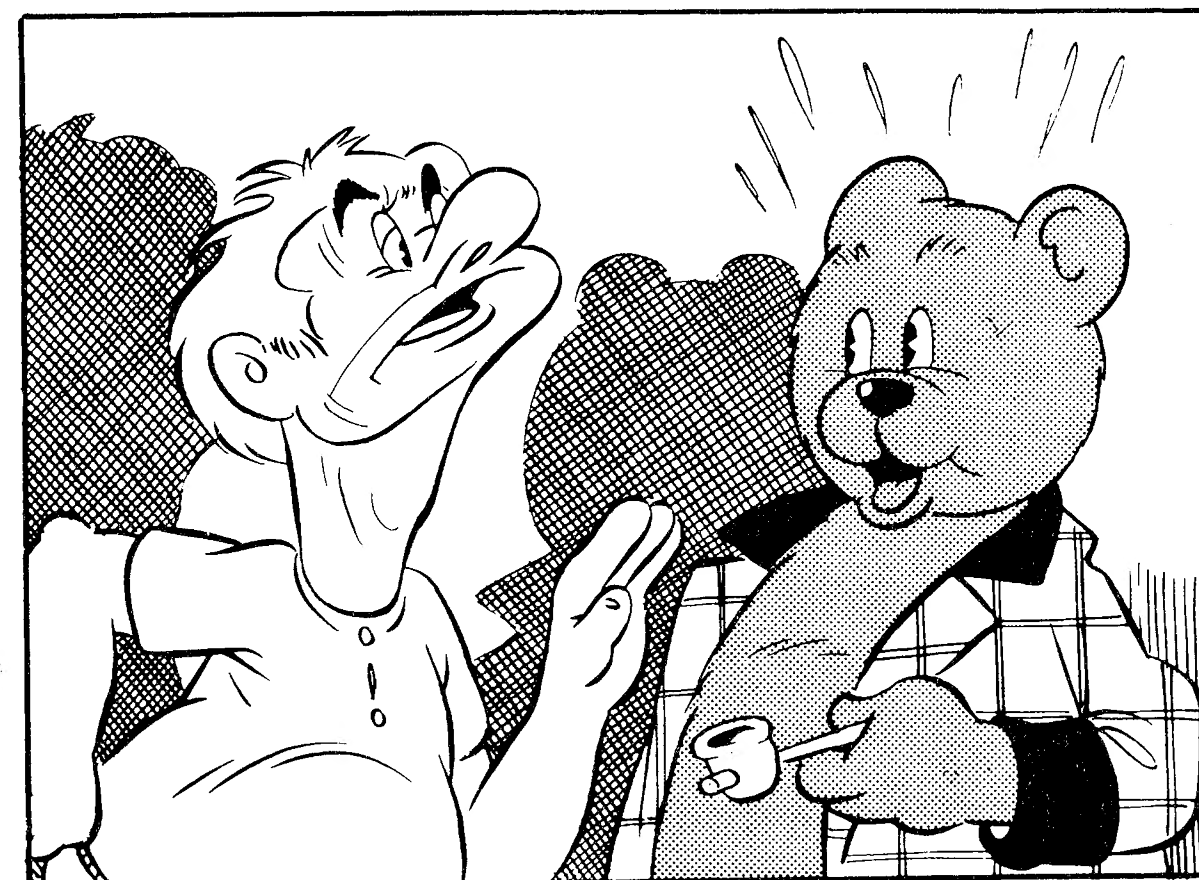

Tom Poes rende de gang door en kwam in de wijnkelder van de herberg terecht. Om de hoek zag hij de schaduw van Grompel Grislie die snel nader kwam. 'Ik zal me ergens verbergen!' dacht Tom Poes wanhopig. 'Lopen tegen dien Grompel helpt niet! Hij lijkt wel een locomotief. Achter zo'n vat! Daar kan hij misschien niet bij!'
Zo gedacht, zo gedaan, Tom Poes kroop achter een vat en wachtte.

Maar er gebeurde niets! Alles bleef rustig en stil! Dat begon hem al gauw te vervelen. 'Daar moet ik het mijne van hebben!' dacht hij, terwijl hij weer te voorschijn kwam. 'Grompel staat zeker in de gang te wachten!'
Maar toen hij om de hoek keek, was de gang verlaten. Grompel Grislie Bommel was nergens meer te bekennen...

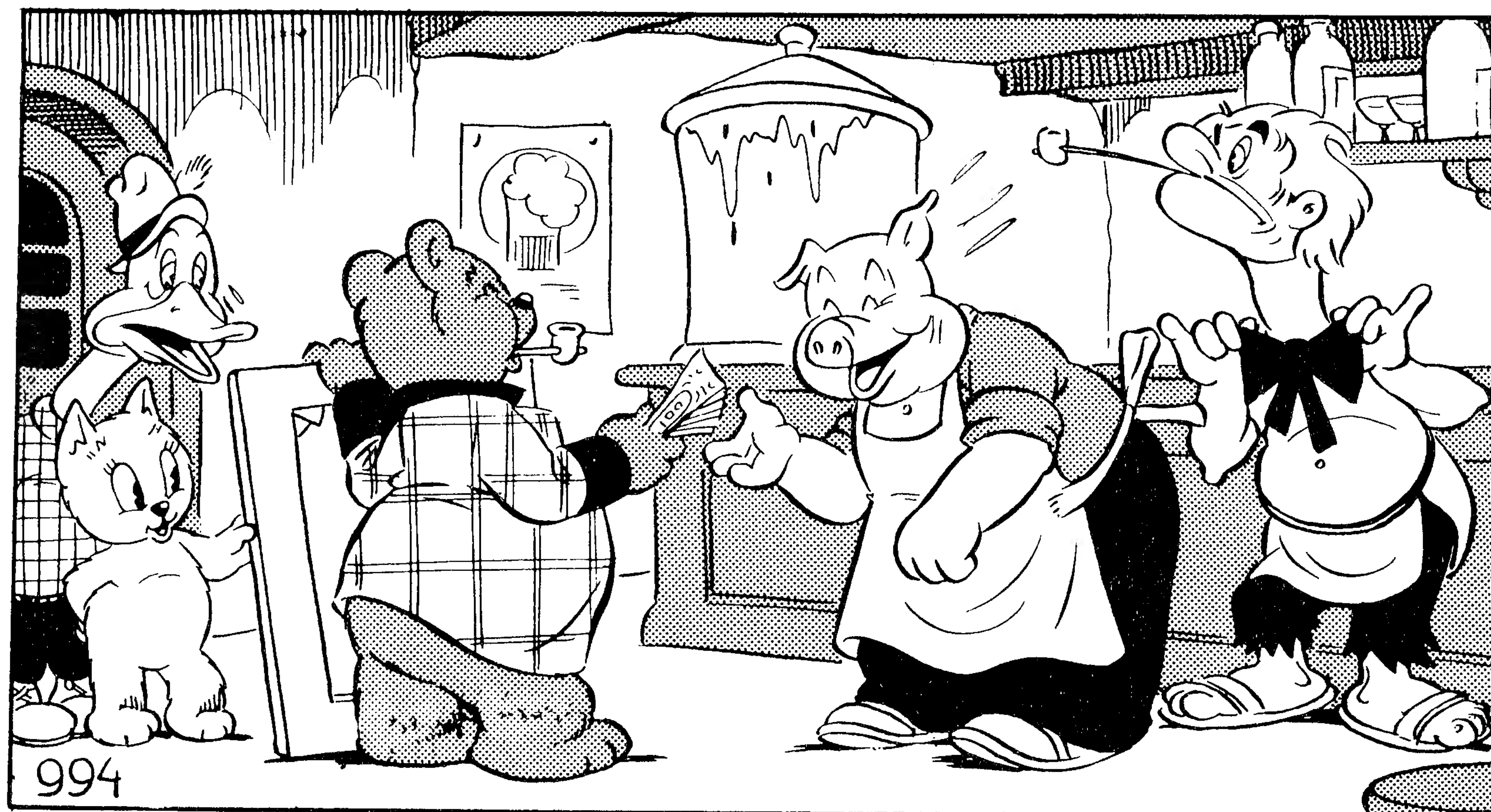

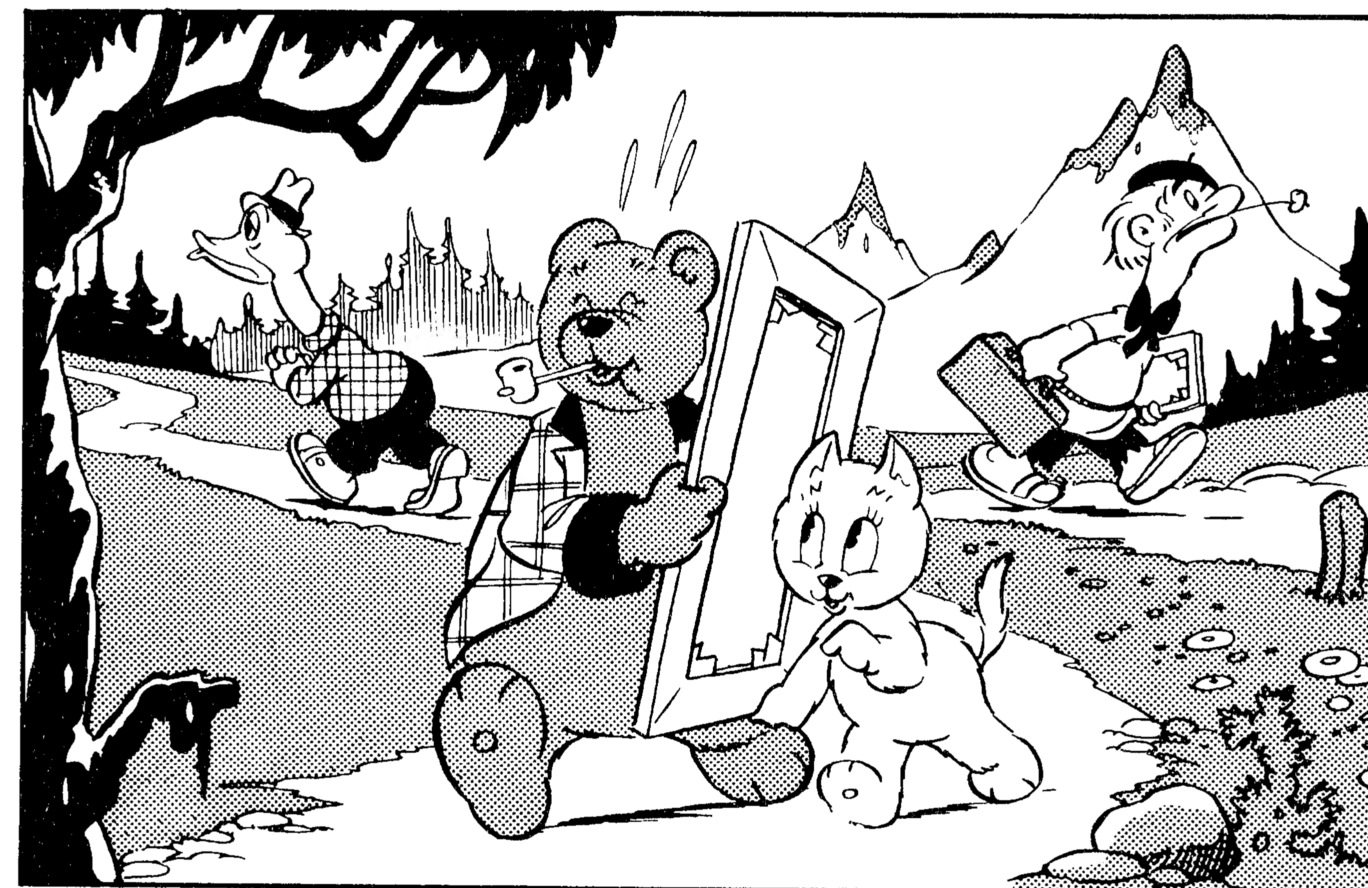
Je begrijpt al wel, wat er gebeurd was. Terwijl Tom Poes in de kelder door Grompel achtervolgd werd, had Terpen Tijn vlug zijn handtekening op het schilderij gezet. En op hetzelfde moment veranderde Grompel Grislie weer in een portret.

'Het stuk is er niet op vooruitgegaan!' zei Terpen Tijn. 'De geest is er uit, de vibratie is grof geworden; grof-materialistisch! Het gebeente is door de verf geschoten! De beet van een dolle hond is funest voor mijn fijn trillende eh... dinges! Snap je makker?'

'Juist, ja!' zei heer Bommel. 'Maar het is toch mooi genoeg voor mij. Hier is mijn pijp, heer Tijn!'

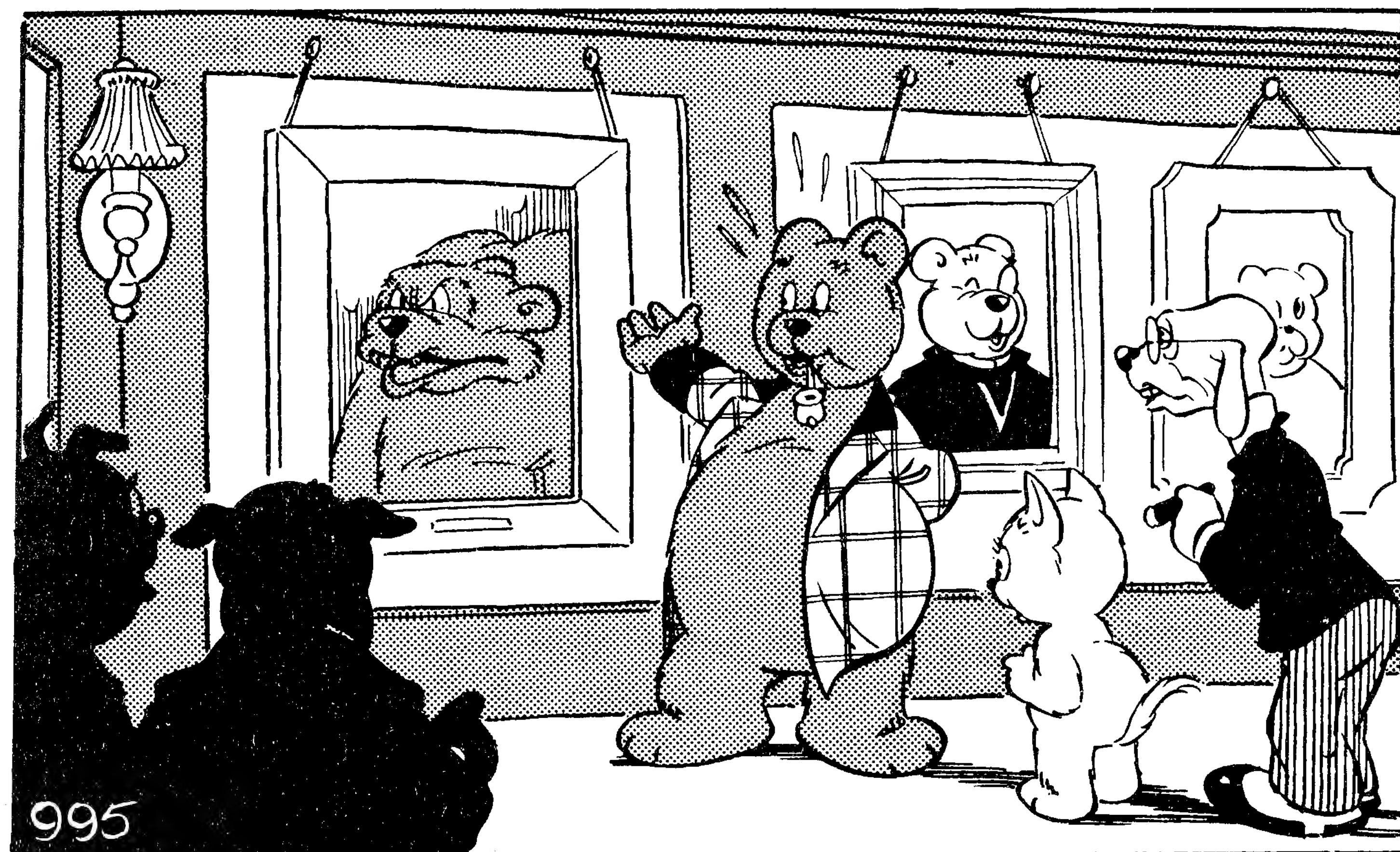
'Niks pijp!' zei Terpen Tijn. 'Houd dat oude lurk-ding, makker! Ik zal mij bij mijn eigen smookroer houden! Je hebt genoeg narigheid gehad van je krenterigheid. Bedenk in het vervolg, dat je een meesterschilder niet kunt eh... dinges! Snap je?'

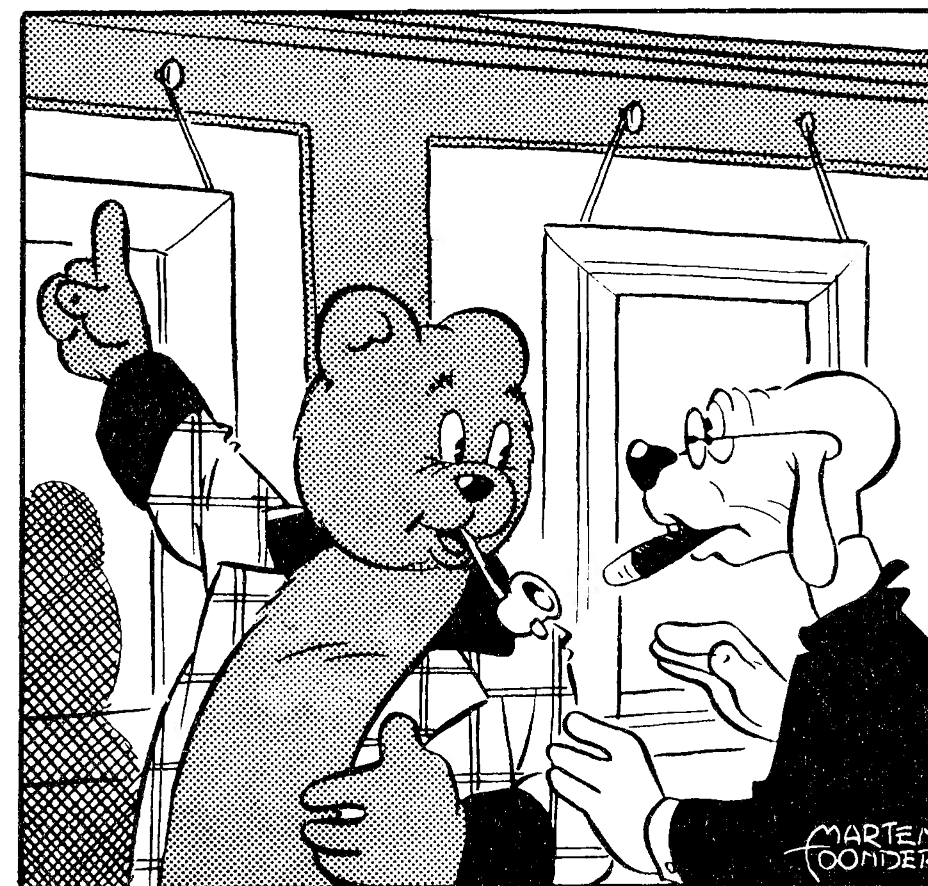

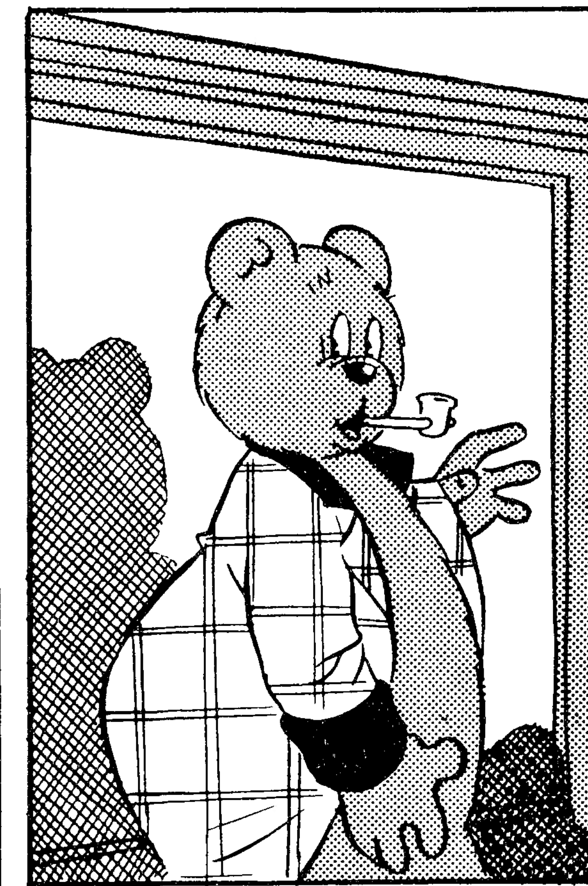

Nu, je begrijpt, dat heer Bommel blij was, dat hij zijn pijp mocht houden!
'Hier!' zei hij tegen den waard. 'Hier is wat geld om u schadeloos te stellen, goede vriend! Het spijt mij, dat we u zo veel last hebben veroorzaakt!'
'Het was niets!' zei de waard. 'U kunt gerust terugkomen als u nog eens zo iets bij de hand hebt!'
Ja, toen was iedereen tevreden, behalve Wammes Waggel, die niet precies begreep wat er eigenlijk gebeurd was.

'Ach, ach!' zuchtte Wammes. 'Die arme Opa! Helemaal plat op een plaatje! Ach, ach! Wat verschrikkelijk! En het was zo'n gezellige oude baas!'
Nee, Wammes Waggel was niet tot andere gedachten te brengen. Hij bleef treuren totdat ze bij een driesprong kwamen en allemaal een andere richting uitgingen.
'Nu naar huis, Tom Poes!' zei heer Bommel, 'dan gaan we dit schilderij ophangen!'

Het schilderij van heer Bommel's voorvader werd opgehangen en heer Ollie en Tom Poes hielden een feestmaal. Maar dat teken ik deze keer niet, dat heb je al vaak genoeg gezien. Eigenlijk is dit verhaal dus uit, maar ik wil je toch nog even vertellen, dat heer Bommel de Rommeldamse Vereniging van Kunstkenners uitnodigde om zijn verzameling familieportretten te bekijken.
'Allemaal voorouders!' zei heer Bommel. 'Allemaal lieden van stand! En dit stuk hier is door een meester-schilder gemaakt! Een meesterwerk, heren!'
'Is dat ook een voorvader?' vroeg een van de Kunst-Kenners. 'Het is geen beschaafd schilderij, vind ik! Het is niet netjes! Zo schildert men geen familieportret!'
'Eh... oh... nee?' zei heer Bommel. 'Vindt u? Hm, dat heb ik zelf ook al gedacht! Maar het is ook maar heel in de verte familie, hoor! Ik heb hem maar heel even gekend!'

In deze serie verschijnen:

MV 5 *De Drakenburcht* / MV 16 *De Bergmensen*

MV 6 *Het Verdwijneiland* / MV 17 *Het geheim van het Noorderlicht*

MV 7 *De Reuzenvogel* / MV 22 *De Meester-Schilder*

Deze deeltjes zijn geautoriseerde uitgaven, waarbij rechtstreeks van de oorspronkelijke tekeningen werd gereproduceerd. De teksten werden aan de hand van de krantenstrips opnieuw gezet. Volgende deeltjes in voorbereiding.